דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון

טעם החיים.

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 18 — 28; תל־אביב 14 — 23; חיפה 15 — 27; עפולה 10 — 33, נצרת 19 — 32; טבריה 10 — 24; לוד 10 — 29; באר שבע 12 — 32, אילת 18 — 34; מפרץ שלמה 19 — 33; רמת הגולן 11 — 26; הר שומרון 18 — 29; עזה 14 — 23; יריחו 15 — 34.
הלחות היחסית נמוכה.

היום ב"דבר":

● סימני־שאלה אחרי ביירות / אהוד יערי ● התשובה לטרור הערבי ותוצאותיה / חיים הרצוג ● הכנסת, הממשלה ובית־המשפט העליון / ד"ר עמנון שפירא ● בשאת התקוה / יואב ● דיון מיותר ומזיק / רפאל בלוך ● קצר בצמרת / הגי אשד ● דיוקנו של המדען כאיש / עדית זרטל ● פיקסו / אהרן מגד ● ניקסון מול האיטלקיה / ישראל לנדרס ● צ'אושסקו מתפייס עם הוסאק / זאב אפל ● הנסיך הקטן ומלחמתו הגדולה / ישראל ניומן ● המאבק על הנפט באלסקה / ג'והן קראפט ● "אם לצבור מוטב בהנך" / יוסף מיכלסקי ● אופטימיות מסויגת בתשלובת צרי / משולם עד ● מילים לחג / צבי אילן ● שחמט ובולים / ע' 15.

י"א בניסן תשל"ג, 13 באפריל 1973 ● גליון 14657 ● השנה הארבעים ושמונה

היום 20 עמודים וכן מוסף "דבר השבוע" ● המחיר 120 אגורות.

בסיכום הדיון במזכירות מפלגת העבודה על המדיניות בשטחים

ראש הממשלה: לאור הנסיון — אנו מוכנים כיום לפחות ויתורים מבעבר

מאת דן פתיר, סופר "דבר"

ראש הממשלה גולדה מאיר קבעה אמש, בסיכום הדיון המתמשך במזכירות מפלגת העבודה על המדיניות בשטחים, כי היא ודאי גם חברים אחרים בממשלה, מוכנים כיום לפחות ויתורים לערבים מאשר מיד לאחר מלחמת ששת הימים, ל־אור הנסיון שנלמד בשש השנים האחרונות.

ראש הממשלה גם הדגישה, כי ממשלת ישראל לא תנהל מו"מ עם ארגוני המרצחים ומנהיגיהם השואפים להחריב את מדינת ישראל ולהקים במקומה על "האדמה השדודה" מדינה פלסטינית. ג. מאיר הבהירה גם עמדתה לגבי הפלסטינאים והישות הפלסטינית (ראה ידיעה נפרדת).

בישיבת מזכירות מפלגת העבודה אמש, השמינית במספר לעסקה במדיניות בשטחים, ואשר סיכמה את הדיון בנושא זה, השתתפו גם שר הבטחון משה דיין והשר ישראל גלילי. הדיון, שנערך אמש במשך כשלוש שעות באולם "אהל" בת"א, ריתק תשומת־לב מרובה של כלי־התקשורת הבין־לאומיים, שהיו מיוצגים על־ידי שדרי רדיו וטלוויזיה וכתבים רבים.

בעוד שראש הממשלה נמנעה אמש בעקביות מלהתייחס בדבריה לדברי־המחלוקת והעמדות השונות שבאו לידי ביטוי במהלך סידרת שבע הישיבות הקודמות של המזכירות בנושא זה (בהן השמיעו דבריהם 77 מחברי המזכירות), הדגישו שר הבטחון מ. דיין והשר י. גלילי את עב.זה..ב ההבהרות בזכות כיבושים משמעותיים של גבולות הבטחון השלום, והובעת המשך ההתנחלויות והרחבתן.

רק כפר־סבא, גוש־עציון, קרית־ארבע בחברון, ואזור ירושלים, מעבר לקו הירוק".

השר ישראל גלילי, טען כי מערכת ההתנחלויות, "שהקמנו אותה בלב שלם", מבוססת על ההנחה שבאין שלום אנחנו מקיימים את המצב כפי שנקבע עם הסכם הפסקת־האש והדבר זכותנו להתנחל."

גלילי הדגיש, כי "האחיזה ההתיישבותית שלנו בחבלי ההתנחלות החדשים עודנה רפויה למדי, והיא חייבת חיזוק, עיבוי וביסוס, קודם כל בנושא האיכלוס".

י. גלילי הגן בתקיפות על המדיניות המוסכמת של הממשלה, וציין כי "המרת מדיניות זו אינה אפשרית בלי הכרעה דמוקרטית חדשה בתנועה, וכדי להצטייד בסמכות לבצע מדיניות חדשה, דרוש לקבל מנדט חדש מאת העם".

עם זאת, הוא הביע את מלוא בטחונו כי "מפלגת העבודה תקבל מנדט מה"ע להיאבק על שינויים משמעותיים בגבולות", וכי "העם לא יתן אמון בממשלה אם לא תתחייב להיאבק על שינויים מש־

(המשך בעמוד 2, טור 4)

גלילי: ההתנחלויות לא כדי לנטשן

השר ישראל גלילי, הנואם אחרון בדיון במזכירות מפלגת "העבודה" אתמול, אמר, ... הגל החדש של הטירור ... את המשטר הירדני ... הראשי של ארגוני המחבלים ... מעשיהם ... המאבק למען זכות ההגדרה ... העצמית של העם הפלשתינאי ... בכל סיסמה זו, אנגבה, אלא ... מחאה למטרה להקים מדינה פלשתינית חדשה על חורבותיה של ישראל.

"אני מתכוון על התייחסות אל יהודה ושומרון, אל מה של ה־התיכון באמת אל־עריש, כאל ... מולדת היסטורית", אמר בהוסיפו. ... גם באשר הסכמנו לחלוקה, לא ... לנו לקוות שבהליך של שלום ... הסכם נתיישב בכל הארץ. אימתי היתה הכרעה לנטור ולהתגבר מ־ההתיישבות בבקעת הירדן או לקדש את קווי שביתת־הנשק כגבולות קבע של שלום?" — שאל.

גלילי הדגיש, כי עקרונות המדיניות בשטחים, כפי שנתקבלו על־ידי הנהגת מפלגת "העבודה", מחייבים לא לסתום את אפיקי השלום על־ידי קביעה חד־צדדית של גורל השטחים מבחינה מדינית, לא להניח את השטחים בחלל ריק מבחינה התיישבותית, לקיים מדיניות של "גשרים פתוחים", לסייע לערביי השטחים בתעסוקה ושירותים ולאפשר תעסוקה מבוקרת להם גם בישראל. מבחינה זו אין צורך ברוויזיה בצעד המפלגה, אמר.

"כשלעצמי אני מאמין — אמר גלילי — כי ירדן יהיה גבולנו עם ממלכת ירדן, גבול מדיני ו־בטחוני, וישגשגו ישובים עבריים בבקעת הירדן, ומצב זה לא יעבור ממנוה לידיים שאינן משלנו, כי ... שלום לימין, ערביי הגדה לא ... אלא מבוקר ... מלאות, בחלקן במדינת ישראל, ואפשר שחלקן במדינת ירדן.

"גורלה המדיני של הגדה המערבית טרם הוכרע, ואנחנו גורסים, כי הנושא עומד לדיון בינינו לבין ממלכת ירדן, תוך התחשבות בצרכים וביעדים של מדינת ישראל, התחשבות בצרכים ובזכויות של ערביי יהודה ושומרון. אנחנו לא החלטנו להתייאש ולוותר על משא־ומתן עם ירדן, ומי יתן ולא נראה את עצמנו חייבים, בהכרח בלית־ברירה, לחתוך את

(המשך בעמוד 2, טור 3)

דיין: מלת המפתח — "אדמת המולדת"

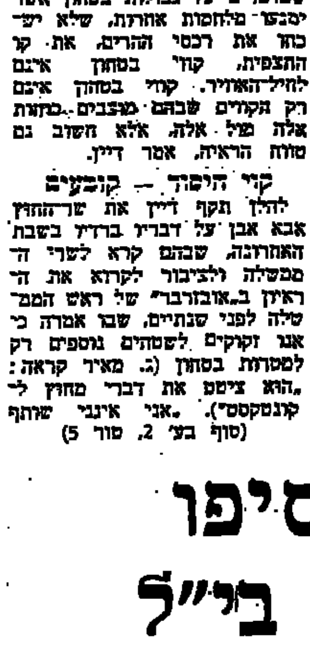

שר־הבטחון משה דיין, הדגיש בפתח הרצאתו אמש בישיבת מזכירות מפלגת העבודה, כי הקווים הנוכחיים נותנים לנו עוצמה, שבזכותה לא הודשה האש עד כה — אם כי אין בטחון שאנו עומדים כבר לאחר המלחמה.

עצמתנו — אמר — מבוססת גם על מצרך קרקע טוב, במסגרת המלחמה בטירור. יש לנו כתוצאה מכך אפשרות להיכנס לכל מקום, לשכם, לג'נין, לחברון ולרצועת־עזה, ולהילחם שם בטירור. הטירור גרם לנו בעבר מרורי חיים הגרגרנו עד סף מלחמה, וגם עתה אנו עוברים את גבול לבנון בגללו. כל זמן שקיימת מלחמת טירור, אין לעשות זאת רק בצורה הגנתית, על־ידי גדר על הגבול שלנו. "לא במקרה אני מזכיר את הצורך ביכולת ובזכות להיכנס לאותם ישובים המשמשים מרכז לטירור".

נוסף לקווי הביצורים המשמשים — המשיך שר הבטחון — יש לנו כיום גם קו שני, קו רכסי ההרים בסיני ובשומרון. נוסף לכך יש כיום שטח רחוק יותר מהבסיסים של חיל־האוויר של האויב למרכזי האוכלוסיה שלנו. חיל־האוויר מהווה מרכיב מרכזי בעוצמה שלנו. אין לנטוש אף אחד משלושת המרכיבים של הקו הפיזי על הירדן והמזרח, קו רכסי ההרים והעומק המרחבי. "אלה שמדברים על גבולות בטוחים אשר יסבנו מלחמות אחרות, שלא יעזבו את רכסי ההרים, את קו התצפית, קווי בטחון לחיל־האוויר. קווי בטחון אינם רק הקווים שבהם מוצבים כוחות אלה של אלה, אלא חשוב גם טווח הראיה, אמר דיין.

קווי היסוד — קובעים

להלן תקף דיין את שר־החוץ אבא אבן על דבריו ברדיו בשבת האחרונה, שבהם קרא לשרי הממשלה ולציבור לקרוא את הראיון ב"אובזרבר" של ראש הממשלה לפני שנתיים, שבו אמרה כי אנו זקוקים לשטחים נוספים רק למטרות בטחון (ג. מאיר קראה: "הוא ציטט את דברי מחוץ לקונטקסט"). "אני אינני שותף

(סוף בעמ' 2, טור 5)

מלת המפתח: "אדמת המולדת"

שר הבטחון אמר, כי בשבילו קובעים קווי־היסוד של הממשלה שבהם נאמר, בין השאר, על "הזכות הקמתן של היאחזויות והתנחלויות קבע כפריות ועירוניות על אדמת המולדת", ולכן — בשבילי מלת־המפתח היא "אדמת המולדת", ולא "אף שעל" או "בהכרח". לדעתו, בנושא ההתנחלות, כיום ובתקופה הקרובה, עלינו להרחיב את ההתיישבות, ההתנחלות, והאיכלוס היהודי בחקלאות ובתעשיה, איכלוס עירוני, ממלכתי ופרטי, ושותפויות עם הערבים ביהודה ובשומרון, באזורי בניאס...

מועצת הבטחון התכנסה לדיון בתלונת לבנון

מאת ישראל לנדרס, סופר "דבר" בארה"ב

ניו־יורק, (מיוחד ל"דבר"). — מועצת הבטחון עמדה להתכנס הלילה בהצבעת? לפי שעון ישראל, כדי לדון בתלונת לבנון על פשיטת צה"ל לביירות.

אפשר להניח, כי ארה"ב תשתדל למנוע קבלת החלטה חד־צדדית שתגנה את ישראל ותתעלם ממעשי הטרור הערביים.

מקורות אמריקאיים הזכירו, כי עמדת ארה"ב בעבר, היתה להתנגד להצעת־החלטה מאוזנת. בשלב זה עדיין לא ידוע אם ארה"ב תהיה מוכנה להפעיל את זכות הווטו שלה כדי לסכל החלטה חד־צדדית.

לפי התכניות, עומד נציג לבנון לפתוח את הדיון במועצת הבטחון בהצגת עמדתו, ויתכן כי שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע, ישיב לו עוד הלילה. תקוע מתכוון למתוח ביקורת על עמדת לבנון ולהבהיר, כי לדעת ישראל, אין לבנון יכולה לפטור עצמה מאחריות למעשי הטרור המתוכננים והמתארגנים בשטחה.

על כינוס המועצה הוחלט לאור התייעצויות קדחתניות בין 15 חברות מועצת הבטחון אשר דנו בתלונת לבנון שהאשימה את ישראל בביצוע "מעשה תוקפנות ברוטלי" בצורת פשיטות קומאנדו בביירות ובצידון.

שניים מאנשי „ספטמבר השחור" אשר השתתפו ברצח ראש ממשלת ירדן ואספי תל בקאהיר, נושאים את תמונתו של מנהיג המחבלים מוחמד יוסף נג'אר, בלוויה סמלית שנערכה לו בקאהיר.

ביטויי אהדה למחבלים מצד תושבי השטחים

מאת סופר "דבר" בירושלים

תגובות האבל והזעם על הפשיטה ללבנון, החריפו אתמול בקרב הציבור הערבי במזרח־ירושלים ובגדה המערבית.

העיריות הערביות, התאחדויות נשים, תלמידי בתי־ספר ואנשים פרטיים, פירסמו שורה ארוכה של מודעות־אבל בעתונות ובכולם מופיע נוסח דומה של אבל על מות "המפקדים הפלשתינאים, הלוחמים בני־פלשתין הטהורים שמסרו נפשם בשירות המולדת". מאמרי המערכת בעתונות וכתבות־הספד מדברים, על: "שורת הלוחמים שלא תיפסק"; על: "ישראל המנהלת את המערכה בכל פינות העולם"; ועל: "העם הפלשתינאי המסרב למות".

יש לציין, כי ביטויי אהדה פומביים וברגשות לתנועת המחבלים ולמפקדיה לא הופיעו עד כה בעתונים כפי שאירע ביומיים האחרונים. ביטויים אלה מקיפים הפעם גם את שכבת המנהיגות המסורתית בגדה, הנאמנה בדרך־כלל למשטר ההאשמי ברבת־עמון.

עצבנות בין לאומנים בעזה

באזור רצועת־עזה לא היו כל מעצרים ב־24 השעות האחרונות בעקבות תפיסת המסמכים על־ידי חיילי צה"ל בפשיטתם בתחילת השבוע לביירות.

עם זאת, הורגשה עצבנות בקרב חוגים לאומניים בעיר עזה ובנרצופה? בעקבות הידיעות המסתפרות שחיילי צה"ל פקדו גם את המפקדה הראשית של ארגון "אל־פתח" הממונה על הפעולות ברצועה. (ע)

סאדאת פועל למניעת טירור בקפריסין

ניקוסיה, (א.ס.) — נשיא מצרים אנואר סאדאת, שיגר שליח אישי לסוריה, כדי לשכנע את המחבלים הפלשתינאים להימנע מפעולות אנטי־ישראליות בקפריסין — נמסר אתמול בניקוסיה על־ידי מקור יודע דבר.

„נאצר, נאצר" — זעקו אלפים בהלוויה בביירות

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

30—40,000 ועל ידי "פתח" — ב־400,000

"נאצר, נאצר" — זעקו אתמול אלפי המפגינים, שצעדו בביירות אחרי ארונותיהם של מפקדי המחבלים, שהרגו בפשיטת צה"ל בלבנון. הדווה שבינה כל־יות במצב, בעת ההלוויה, שמספר משתתפיה נאמד על־ידי כתבים מערביים ב־...

ההפגנה הגדולה, לאורך מסלול של 15 ק"מ, עברה ללא תקריות והצבא הלבנוני הסתפק בהצבת שריוניות סביב השגרירות האמריקאית, שבקירבת החוף.

בין כלולי הארונות היו מאות מחבלים חמושים, חלקם מוסעים במשאיות גדודית תותחים ומרגמות. נראה, שבתוקף הסכם מוקדם, הוליכו שלטונות לבנון עין מהפרה זו של ההסכמים ביניהם

(המשך בעמוד 2, טור 7)

ספורטאי ישראל יוסיפו להשתתף בתחרויות בי"ל

מאת יעקב בלוש, סופר "דבר"

הנהלת ההתאחדות לספורט, שקיימה אתמול דיון מיוחד בעניין שובה המוקדם של נבחרת טניס־השולחן מאליפות העולם הנערכת בסאראייבו, יוגוסלאוויה, החליטה לשגר מכתב מחאה לוועדה המארגנת על שלא יכלה לדאוג לשלום הישראלים עד לסיום האליפות.

בהחלטה נוספת נאמר, כי ספורטאי ישראל ימשיכו ליטול חלק בכל התחרויות הבין־לאומיות אליהן יוזמנו (ראה עמ' 3).

ישיבת הנהלת ההתאחדות ארכה למעלה משעתיים ובראשותה מסר ראש המשלחת לסאראייבו זאב ברוורמן, דו"ח על השתלשלות הענינים. הנהלת המוסד נתנה גיבוי לצעדו של ראש המשלחת שהחליט לצאת מיד את סאראייבו לאור הדברים שהושמעו באוזניו מפי אנשי הועדה המארגנת, לפיהם הם חוששים לחיי הישראלים ולא יוכלו לערוב לשלומם.

חיי אדם חשובים יותר

ברוורמן הסביר, כי לא היה מוכן לקחת על עצמו את האחריות לאור העמדה היוגוסלאווית. "כאשר המארחים העלו בפני את חששם, החלטתי שחיי אדם חשובים יותר מהמסך המשחקים" — אמר ראש המשלחת.

ברוורמן סיפר בישיבה, כי את הרמז הראשון למה שעשוי לקרות קיבל ביום ג' בצהריים. המארחים סיפרו לו על פשיטת צה"ל בביירות ובעקבותיה, על מתח רב השורר בקרב הערבים הרבים המצויים בסאראייבו. באותה שיחה לא העלו היוגוסלאווים את רעיון יציאת הנבחרת.

למחרת הוזלו משחקי היהודים באליפות והיוגוסלאווים לא הסתירו את דאגתם מכך שהנבחרת הישראלית מתפצלת בעוד שבמשחקים הקבוצתיים הוספה המשלחת באוטובוס מיוחד. המארחים הוליכו ביום ד' לזמן באופן דחוף את ברוורמן, סיפרו לו על מצבר המחבלים הבוזיינים באזור התחרויות ואז העלו את רעיון היציאה. היוגוסלאווים העמידו את ראש

(המשך בעמוד 2, טור 7)

TIME - תוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצועדת בראש, הרחק לפני כל סיגריה אחרת

הקונגרס היהודי העולמי
ההנהלה הישראלית
איגוד עולמי של יהודי בסרביה

ביום רביעי, א' דחוה"מ פסח — 18.4.73 בשעה 7.30 בערב, ב"בית יהודי בסרביה", רח' בני אפרים 228, מעוז אביב, תל־אביב.

תתקיים
עצרת עם לציון
70 שנה לפוגרום קישינוב

ישתתפו:
● ח"כ גדעון האוזנר — יו"ר הנהלת "יד־ושם"
● פרופ' צבי יעבץ, אוניברסיטת ת"א
● ח"כ יצחק קורן — יו"ר ההנהלה הישראלית

קריאת קטעי ספרות מימי פרעות קישינוב: השחקנית מרים ברנשטיין־כהן
פרקי זכרונות: הצייר נחום גוטמן

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי תל־אביב־יפו ● המחלקה לתרבות ולנוער

הערב ב־8.15
לילות שבת בבית־ברנר
הסופר ... אברהם פדריואצ'יק
היצירה הספרותית בעברית וביידיש בברית־המועצות כגורם לתחיה הלאומית.

מוצ"ש ב־8.15 בבית ברנר, קומה ד' — העונג הדתי. ערב ספרות עם אפרים צורף. ● המשורר מאיר בוסק: הסופר וספרו "בצל כנפיך" ● ברכת מרכז העובד הדתי ● ברכת מועצת פועלי ת"א — ד"ר ברל פרימר. ● קריאה משירי צורף — המשוררת אסתר זילבר. ● דבר הסופר ● המנחה: אריה שמהוני.

מתנות לחג - שמושיות, יפות, אורגינליות ב־ סולפור 99
ירושלים, רח' יפו 68
ת"א, רח' בן יהודה 99

לוח מחירים - מקסימליים לצרכן

ראה עמוד 20

צוותא — תכנית השבוע

יום ו' — 13.4.73
בשעה 9.30 בערב ובשעה 11.30 בערב — "השטן ואשת האיכר" — שירי עם ובלדות בביצוע אבנר ברנהיון, מיכל טל ודפי גרנות.

שבת — 14.4.73
בשעה 7.00 בערב — מועדון הסרט הטוב — "לא קל להתחתן" הסרט של סייבסקי עם בט דיוויס, ארנסט בורגנין.
בשעה 9.30 בערב — "השטן ואשת האיכר" שירי עם ובלדות בביצוע אבנר ברנהיון, מיכל טל ודפי גרנות.

יום א' — 15.4.73
בשעה 5.00 אחה"צ — מפגש גרעין "נוער לנוער" בשיתוף אגף החינוך בעיריית תל־אביב. בשעה 8.30 בערב — מכון אדלר — מרכז יעוץ להורים.

יום ג' — 17.4.73
בשעה 7.00 בערב — מועדון הסרט הטוב — "השדרה" בימוי ג'וליאן דוביביה עם ז'אן פייר ליאו. בשעה 9.30 בערב — "האשה האחרת" מאת אביבה גלי ובבימויה. מוסיקה שלמה ברזיק? משתתפים: דבורה קסטלניץ, סרג'ו סבאג, להזה כהן, פליקס קרולי.

יום ד' — 18.4.73
בשעה 4 אחה"צ סרט לילדים / אולפן לריקודי עם.
בשעה 7 בערב ובשעה 8 בערב — מכון אדלר, מרכז יעוץ לנוער, מרכז ליעוץ להורים.

יום ה' — 19.4.73
בשעה 7.00 בערב — קורס לתרבות הגוף והתעמלות בהדרכת פ. בניהו וי. לוף. חוג לאמנות הקולנוע — בשעה 7.00 בערב "וגאבונד" בימוי קורסבה. בשעה 9.15 — "לוליטה" — בימוי סטנלי קובריק ("התפוז המכני") בהשתתפות ג'יימס מייסון.

מרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות
המחלקה לתרבות ולנוער מועצת הפועלים תל־אביב

במסגרת חגיגות היובל לקיבוץ יגור

נקיים בקיץ 1973 מפגש של חברי המשק עם אנשי ההכשרות המגויסות, פלוגות הפלמ"ח והנוטרים שהיו אצלנו.

על כן נבקש מכל אלה ששרתו באחת המסגרות הנ"ל ומעוניינים להשתתף במפגש, להודיענו מיד את שמם, כתובתם המסגרת בה שרתו (שם ההכשרה, מס' הפלוגה, יחידות אחרות ותאריכי שהותם ביגור).

כמו כן נבקש לשלוח אלינו שמות וכתובות של חברים נוספים ששהו ביגור בתקופות הנ"ל הידועים להם.

את ההודעות יש לשלוח למזכירות יגור, עבור ועדת היובל.

כ־20 עצורים בעקבות תפיסת המסמכים בביירות

המחבלים תיכננו „פעולות ראווה" ערב יום העצמאות

בעקבות פשיטת צה"ל לביירות ולכידת מיסמכים של ארגוני החבלה על פעילותם בארץ, נעצרו מספר תושבים בכפרים ערביים בארץ. זרועות הבטחון החלו אור ליום אתמול במעצרים בקרב האוכלוסיה הערבית בכפרים באזור נצרת, הגליל־המערבי והמשולש. עד כמה שנודע, מגיע בשלב זה מספר העצורים ל־18.

המעצרים בוצעו, כנראה, בעקבות פרטים שנתגלו במיסמכים אשר הובאו על־ידי חיילי צה"ל ממפקדות ארגוני הטירור בביירות.

שום גורם רשמי לא היה מוכן בשלב זה למסור פרטים על מספר העצורים, מקומות המעצר וכמה הם החשודים. נודע, כי מדובר במספר קבוצות שהיו בשלבי התארגנות או התארגנו בזמן האחרון לצורך ביצוע פיגועים. לא מן הנמנע, שהמעצרים האחרונים יביאו לפיענוח הפיגועים שהיו ברשת השבר האחרונים במספר מקומות בארץ. עוד נודע, כי בעקבות הקידה ו,עצורים צפויים מעצרים נוספים.

ממקור מהימן נודע, כי זרועות הבטחון עצרו תושב אחד מכפר טירה ו־6 תושבים מכפר ג'לג'וליה החשודים בהתארגנות לפעילות חבלנית עויינת.

בתגובה הוכר השוב ביותר

לבד מתהלוכת התלמידים של בית־הספר בכפר בית־זית שבאזור רמאללה, אשר התקיימה שלשום לאות אבל על מותו של כמאל נאצר בן־המקום, לא נערכו כל מעצרים בגדה ובכפרי אזור יהודה, על כך נמסר אתמול ממקורות בטחוניים מוסמכים.

מקורות אלה ציינו, כי על־פי המיסמכים שנתפסו בפשיטת צה"ל בבתיהם של ראשי המחבלים שנהרגו בביירות, נתגלה חומר חשוב ביותר. חומר זה ישמש בידי כוחות הבטחון לשם מניעת פעולות אשר היו בדעת המחבלים לבצע בשטחים המוחזקים ובישראל בחג־העצמאות הכ"ה. בתוך מיסמכים אלה נתגלו גם שמותיהם של אנשים, בעיקר צעירים, אשר בחלקם ... ובחלקם היו מעורבים לגיוס לפעולות חבלה בזרועות המחבלים בגדה המערבית. אולם כל אלה כרוכים בעיקר באיזור הצפון, בגולן וברצועת־עזה. ביומיים לפני הפשיטה בוצעו כמה מעצרים של חשודים בפעולות עויינות, אולם מעצרים אלה היו שיגרתיים.

כפי שנודע, נקטו שלטונות הבטחון בפעולות בטחון מיוחדות לסיכול כל אפשרות של פגיעה מצד מחבלים באוכלוסיה, לרבות אמצעי מניעה מיוחדים לקראת מצעד צה"ל בירושלים. שלטונות הבטחון מבקשים את הציבור לגלות ערנות וזהירות, לרבות בכלי־תחבורה ציבוריים כגון אוטובוסים ורכבות.

סופר „דבר" יואל דר מוסיף: לפי השמועות, מגיע מספר העצורים ל־20, מחציתם מכפרי הגליל־המערבי. פעולת המעצרים היא בראשיתה, ויתכנו מעצרים נוספים.

המעצרים באו, כפי הנראה, בעקבות המיסמכים שהובאו על־ידי חיילינו מביתו של כמאל עדואן, אחד משלושת מנהיגי ה„פתח" שנהרגו בפעולת צה"ל השבוע בביירות. כמאל עדואן ידוע כמי שהיה אחראי על הפעולות המבצעיות בשטחים החדשים ובישראל.

לפי דיווחים שונים, עמדו ארגוני הטירור לבצע כמה פעולות־ראווה ערב חגיגות יום־העצמאות בישראל. אך לא מן הנמנע, כי חלק מהעצורים יביא לפיענוח תעלומות הפיגועים שהיו באזור־נה ברחבי הארץ ב־6 השבועות האחרונים. כזכור בוצעו 4 פיגועים: בתחנות האוטובוסים בחדרה, ברכבת, בתל־אביב ובירושלים. כמו־כן, הוטמנו בעצתו מוקשים מיהוה לכלי־רכב בכביש מפך כרמיאל ליד בית־ההבראה של מעלות; בכביש הצפון בקרבת קיבוץ מצובה ובכביש עכו—צפת בכניסה לעיירה כרמיאל; במוקש שהוטמן מתחת לגלגלי המכונית, ליד מעלות נפצעו שני אנשים עובדי הקק"ל, יצחק ביסון בן 50 וראובן קודש בן 34; במוקש שהוטמן בדרך־עפר ליד כביש הצפון נהרגו שלושה אנשים — שני ערבים נוצרים ודרוזי אחד, שלושתם תושבי הכפר אבו־סנאן שליד עכו.

בעקבות הפיגועים הללו נערכו אמנם מעצרים, אך העצורים שוחררו מחוסר הוכחות. חוקרי המשטרה והרשות הבטחון מקווים שתפיסת המיסמכים החדשים תביא לתפיסת מבצעי הפיגועים הללו.

שביעות־רצון „פרטית" בארה"ב ממהלומת צה"ל

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — פקידים אמריקאיים הביעו, בשיחות פרטיות, שביעות רצון מהמכה שהנחיתו צה"ל על הטרוריסטים בביירות.

אמנם, התגובה הרשמית של משרד־החוץ האמריקאי היתה מאוזנת ומאופקת, אך העתון „איבנינג סטאר" כותב, כי פקידים אמריקאיים — הזועמים עדיין על רצח שני עמיתיהם בחארטום — אמרו באופן פרטי, כי הם מרוצים ששלושה מראשי הפיקוד של ארגוני הטירור „נמחקו".

התגובה על הפעולה הישראלית בעתונות האמריקאית היתה מעורבת. „ניו יורק טיימס" ו„וואשינגטון פוסט" גילו הבנה לפעולת ישראל ומתחו ביקורת חריפה על ארגוני הטירור הפלשתינאים. „ואשינגטון פוסט" יצא אתמול נגד הטירוריסטים וכתב, כי פעולותיהם מעידות על „פשיטת־הרגל המוסרית והפוליטית שלהם". „הם לא רוכשים תומכים לעמדתם" — כתב העתון — „אלא מבודדים את עצמם".

העתון „איבנינג סטאר" הצטרף אתמול ל„כריסטיאן סיינס מוניטור" בנקיטת גישה מאוזנת. הוא משווה את התגמול הישראלי נגד הטירוריסטים להתקפות הטירור על אנשים חפים־מפשע.

ה„סטאר" כותב, כי שתי ההתקפות מצערות במידה שוה. בשני המקרים נפגעו, גם אנשים חפים מפשע. התוצאה של פשיטות אלה תהיה, לדבריו, פגיעה באינטרסים האמריקאיים במזרח־התיכון, הגברת המתיחות והרחקת השלום. לכן חולק העתון על הערכת ראש ממשלת ישראל גולדה מאיר, כי הפשיטה בביירות היתה „נפלאה".

„מיבצע אלוהים"

לונדון, (עסט"א). — הפשיטה הישראלית בביירות בוצעה על ידי ארגון חשאי אנטי־טרוריסטי ישראלי שהוקם אשתקד והנושא את השם „מבצע אלהים" — מדווח הסופר לענייני הגנה של „טיימס" הלונדוני.

סופר „טיימס" מוסיף, כי ארגון זה, הנושא גם את השם „זעם אלהים", ניתן להפעלה תוך זמן קצר „כחלקים המשומנים היטב של מכונת יריה".

הסופר הבריטי אומר, כי בראש אותו ארגון עומד אלוף אהרון יריב. הוא מוסיף, כי הדבר משקף את החשיבות העצומה שמייחסת ישראל למיבצע מודיעיני זה.

„ההצלחה המסחררת של מבצעי המודיעין הישראלי ובמיוחד פעילותה של הקבוצה הנבחרת של מקצוענים של האלוף יריב, נובעת בעיקר מן המניעים המוסריים הבולטים בכל היבט של החיים בישראל" — אומר כתב „טיימס".

הוצאו להורג ביוגוסלביה

בלגראד, (יו. פ.). — יוגוסלאוויה הוציאה להורג, בירייה, שלושה אנשי גרילה ימניים מאנשי ה„אוסטאשי", אשר נטלו חלק בשנה שעברה, בנסיון נפל להפיל את שלטונו של טיטו — מסרה ממשלת יוגוסלאוויה אתמול.

סיכויים קלושים לקיום אליפות אסיה במשקולות

מאת יעקב ברדיס

הסיכויים לקיום אליפות אסיה בהרמת־משקולות בישראל בתחילת חודש נובמבר הם קלושים — זאת מתברר בדיווחו של שמואל לזקין, מזכיר ההתאחדות לספורט, שחזר אתמול מסיור במזרח־אסיה.

לזקין ביקר ביפאן, בפיליפינים ובתאילנד, כדי להבטיח את השתתפות מדינות אלה — הנחשבות ל„חזקות" בענף זה ביבשת — באליפות בישראל. אולם לזקין לא קיבל תשובות חיוביות משני טעמים: במחצית הראשונה של חודש ספטמבר תערך בקובה אליפות העולם ושיגור הנבחרות אח"כ לישראל יטיל על מדינות אלה מעמסה כספית שבשלב זה אינן יכולות לעמוד בו.

בינתיים הבטיחה רק איראן את השתתפותה באליפות ואם לא יצטרפו אליה עוד 4 נבחרות, תבוטל האליפות ובמקומה תיערך תחרות בין־לאומית. גם זאת בתנאי שיבואו לפחות 3 נבחרות אורחות.

ביפאן ניהל לזקין מו"מ בקשר לשני המשחקים בין נבחרות הכדוריד במסגרת המשחקים הקדם־עולמיים. היפאנים הביעו נכונות לקיים את שני המשחקים בישראל, בתנאי שההתאחדות לספורט תשתתף ב־60 אחוזים מהוצאות הטיסה לישראל, שהם בסביבות 60,000 ל"י. לזקין אמר אמש כי ההתאחדות לא תוכל לעמוד בסכום כזה וכדבר גם שלא תוכל לשגר את נבחרת הכדוריד ליפאן. המשחקים נועדו להיערך בסוף חודש דצמבר.

ישראל — שווייץ 15:16

נבחרת ישראל בכדוריד, ניצחה אמש בהיכל הספורט ביד־אליהו במשחק בין־ארצי את נבחרת שווייץ בתוצאה 15:16 (10:9).

המשחק היה מהיר ושקול והוכרע 20 שניות לפני הסיום, כאשר במצב 15:15 הבקיע עקיבא לפלר את שער הנבחרת מזריקה חופשית מ־7 מ'. משחק הגומלין בין שתי הנבחרות ייערך ביום ה' בחולון.

גלילי

(המשך מעמוד 1)

גורלה של הגדה לבדנו. מכל מקום, מדיניותנו בגדה חייבת לקדם את הצרכים והשאיפות שלנו, להתחשב בצרכים ובזכויות של האוכלוסיה, ולא לחסום את אפיקי השלום", אמר.

ביחס להתנחלות, אמר הדובר: „לא החלטנו על שום איזור שהוא חסום בפני התנחלות. אפשר להגדיר קריטריונים להתנחלות, אך הקריטריון הראשון המתנה את כולם הוא רצוננו שלנו. מפת ההתנחלויות מצידה על שאיפותינו. אנו מקימים התנחלויות לא כדי לנטוש אותן, אלא כדי שיהוו ישובים חיים בגבולות מדינת ישראל. האחיזה ההתיישבותית שלנו בחבלי ההתיישבות החדשים עודנה רפויה והיא מחייבת חיזוק וביסוס".

י. גלילי הוסיף, כי בתכניות הפיתוח יש לכלול את מזרח הכינרת, צפון־מזרח ים־המלח, חוף־הים בפיתחת רפיח, המרכז האזורי בפיתחת רפיח, גבי סמואל וקרית ארבע. כן יש לפתח תעשיה נוסף להתנחלות החקלאית בשטחים. הוא הדגיש, כי מפלגת העבודה קבעה מדיניות של מאבק על שינויים בגבולות, ויש החלטות מפורשות בנושא זה. המתייחסות למאבק על שינויים בגבולנו עם סוריה, ירדן ומצרים, ומכאן מפת ההתנחלויות. מדוע מתגלים סימני רפיון במאבק על הגשמת החלטות אלה? שאלה. הוא הוסיף, כי הסכנה איננה, שנישאר עם אוכלוסיה ערבית שתביא אותנו להנק, אלא הסכנה הריאלית היא, שגוב ייעשה נסיון לשלול מאתנו, באמצעים מדיניים, ולעתים אף בעזרת לחץ צבאי, את היתרונות שנחלנו בדם במלחמת ששת הימים. יש ערך לשינויים משמעותיים בגבולות גם בתנאי מלחמה מודרנית, ולא יתכן שמפלגת העבודה תצטמצם בנידון", אמר.

השר גלילי הטעים, כי אם נגיע לשלום, נשב ונדון על המחיר שאנו רשאים לשלם בעדו, אבל זו צביעות לומר, שבעיית השטח מפרידה בינינו לבין השלום. אין לדעת אם האש לא תתחדש, וכדי להבטיח גבולות שלום נדרש מאבק מדיני, מלווה במאמצי התנחלות.

סמל חגי מעיין הובא למנוחות

קיבוצי הנגב הביאו אתמול אחה"צ למנוחות את סמל חגי מעיין ז"ל, אחד משני החיילים שנהרגו בפשיטת צה"ל בביירות. ארונו הוטמן במקום צבאי מלא בבית־העלמין של קיבוץ מגן, מקיבוצי השומר הצעיר בנגב המערבי.

ההלויה נערכה באיחור של יום אחד משום שהוריו של המנוח היו בשליחות הסוכנות היהודית בצרפת, ורק עתה אותרו והגיעו ארצה יחד עם בתם. בהלויה השתתפו בני המשפחה וידידיה ממקומות שונים בארץ, השר ויקטור שם־טוב, סגן יו"ר הכנסת ראובן ארד, חבר הנהלת הסוכנות ויו"ר המחלקה לארגון והסברה אברהם שנקר, נציגי מערכת „על המשמר" ונציגי הקיבוץ הארצי, קצינים וחיילים בצה"ל, חברי משקי הנגב וחברי קיבוץ מגן על כל שכבותיו.

לפני ההלויה הוצב הארון, עטוף בדגל המדינה, בחדר־האוכל של המשק, לידו ניצב משמר כבוד, מורכב מחברי־לנשק של המנוח ביחידת הצנחנים וחברי קיבוץ מגן. לאחר מכן הוסע הארון על קומנדקר צבאי לבית־העלמין של המשק. חזן צבאי אמר תפילה לעילוי נשמתו של המנוח ותפילת „אל מלא רחמים".

אב־טיפוס לנוער

הרב הצבאי של יחידת הצנחנים ספד למנוח ואמר, כי חגי הוא אב־טיפוס של הנוער הישראלי, של הטובים בארץ, שהיה נאהב וכעדיף ומוכן לכל משימה, והוא ישמש מופת לנוער המתנדב במדינת ישראל.

מפקד יחידתו של המנוח, קצין בדרגת סרן, אמר, כי המנוח התבלט בכל תפקיד שהוטל עליו, היה בעל יוזמה רבה ודאגה לבטחון פקודיו.

בשם הקיבוץ נפרד מהמנוח בנימין יסעור. הוא אמר, שהכל רואים בחגי גיבור אמיץ, שבני האומה משתבחים בו. „אך לנו, לחברי הקיבוץ, תיאבד בן־המשק, שהתחנך והתגבר עם קבוצתו, רגילים שילוב מופלא של גבורות ונדיבות". בפנותו אל ההורים, לאה וראובן מעין, אמר: „היום קשרתם קשר־עולמים עם אדמתנו ונתתם את היקר לכם מכל". הוא סיים את דבריו באמרו, כי כולנו מיחלים ליום שבו יחדלו מהעולם ההרג והרצח.

בשם חבריו לקבוצת „הצב"", איתם התחנך, נפרדה מהמנוח בת הקבוצה אורנה.

על הקבר הרענן הונחו זרים מטעם צה"ל, שר הבטחון, קצין צנחנים והרב הראשי, מפקדי פיקוד המרכז והדרום, קיבוץ מגן, עיריית דימונה, מפ"ם באר־שבע ואחרים.

מחלקת צנחנים דיגלה את נשקה וירתה שלושה מטחי יריות.

המנוח השאיר הורים, לאה וראובן מעין, מוותיקי המשק, שעשו בשליחות בצרפת מטעם המחלקה לארגון והסברה של הסוכנות, ואחות אסנת, הצעירה ממנו בארבע שנים.

חגי, הבכור הראשונים של המשק, נפל בגיל 21. הוא גילה נטייה לתחומי אמנות שונים, עסק בפיסול בנחושת, שלח ידו בציור וניגון על גיטרה. לפני כמה חודשים ערך ביקור אצל הוריו בצרפת באישור הצבא ואחרי־כן חזר ליחידתו.

דבר — DAVAR

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: אליהו אגרס
מנהל כללי: גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת. ד. 199, טלפונים 246251 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 246251. ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 16, טלפונים: 231251-3. חיפה, רח' הנביאים 27, טלפונים 642111—2—3

גולדה: רק לערבים עצמם הזכות לקבוע אם יש „ישות פלשתינאית"

במהלך נאומה אמש בפני מזכירויות מפלגת העבודה, בסיום הדיון על המדיניות בשטחים, הציגה ראש־הממשלה את ראייתה לגבי הפלשתינאים והישות הפלשתינאית.

„אנו הישראלים לא מתיימרים לקבוע אם יש או אין „ישות פלשתינאית". קביעה זו היא מכוחם של הערבים עצמם. כתוצאה ממלחמה שנכפתה עלינו ב־1948 נזנו חלק מערביי ארץ־ישראל ונדדו למקומות אחרים. עם זאת, אני שוללת את הטענה כאילו „שניים וחצי מיליון ערבים פלשתינאים מחוסרי מולדת נודדים בעולם". יש צורך גמור בעריכת השוואה בין מצבם של היהודים בגולה מחוסרי־מולדת לבין הפלשתינאים. הערבים הפלשתינאים חיים בין אחיהם בעלי אותה דת, תרבות ושפה. הערבים עצמם מצהירים על היותם אומה ערבית אחת גם אם זו משתרעת על פני שמונה־עשרה מדינות.

ההבדל השוני בין ערבי מיהודה ושומרון הנמצא עתה ברבת־עמון, לבין הערבי החי בגדה המזרחית מזה דורות הוא פחות בהרבה מן ההבדל השוני שבין יהודים מארצות שונות לבין עצמם, ובכל זאת אנו קולטים אותם והם מתמזגים לעם אחד. מי שמדבר במושגים של איזון ואנלוגיה בין הבעיה היהודית מצד אחד לבין הבעיה הפלשתינאית מצד שני — מתעלם מן העובדה כי כברת ארץ זו, שבה הקמנו את מדינת ישראל, היא היחידה שבה ... היחידה שבה יכול עם ישראל להגן בעצמאות יהודית.

לא־ישראלי השומע השוואה זו ומשתכנע ממנה הרי רק כפסע מפריד בינו לבין ההכרה במושג של „האדמה השדודה" על כל המשתמע מהכרה זו.

בעיית אזרחות ירדנית

בעית הפליטים הפלשתינאים לא נפתרה עד כה אך ורק משום שמדינות ערב החזיקו אותה ללא פתרון כמכשיר נגדנו. הדגמא מזעזעת לכך היא המצב שבו נמצאו מחנות הפליטים ב־1967 משנכנסנו לרצועה. ממשלת מצרים, למשל, לא העניקה אזרחות מצרית לתושבי רצועת עזה.

לעומת התנהגות מתנכלת זו של כמה ממדינות ערב, העניקה ממשלת ירדן לכל הערבים ממוצא פלשתינאי שבתחומי שלטונה אזרחות ירדנית. היא העניקה הן לתושבי יהודה ושומרון הן לאחיהם שבגדה המזרחית. כל התושבים הללו — אלה שבגדה המזרחית ואלה שביהודה ושמרון — הם, איפוא, בעלי אזרחות ירדנית.

לערבים הפלשתינאים ישנה כל האפשרות להגיע לביטויים הלאומי בירדן. הם זקוקים לירדן כשם שירדן איננה יכולה להתקיים בלעדיהם. בירדן מצויים שטחים נרחבים עם אפשרויות פיתוח שבהם יכולים הפלשתינאים למצוא את שיקומם. בגדה המזרחית של ירדן חיים כ־600 אלף ואולי אף יותר, אזרחים ממוצא פלשתינאי. מזה שנים רבות לא פחות ממחצית חברי בית־הנבחרים ברבת־עמון הם ממוצא פלשתינאי ובממשלה הנוכחית למעלה ממחצית חבריה הם כאלה.

רק שתי מדינות

בין הים התיכון למדבר המזרחי יש מקום לשתי מדינות בלבד: מדינה יהודית ומדינה ערבית; ישראל וירדן. אנו שוללים הקמת מדינה ערבית נוספת.

כאמור, בגדה המזרחית של הירדן חיים כשש מאות אלף ואולי אף יותר אזרחים ממוצא פלשתינאי. הקשרים בין ציבור זה לבין ערביי יהודה ושומרון הם קשרי משפחה ומוצא. על כן, שמחה אני, כי במסגרת מדיניות הגשרים הפתוחים המאפשרת את הקשר בין ערביי השטחים לאחיהם בירדן ולערבים אשר במדינות השכנות.

בשנתיים האחרונות עברו דרך הגשרים כחצי מיליון נפש. מספר זה כולל כ־210 אלף תושבי השטחים אשר חצו את הגשרים לביקורים בירדן ובארצות ערב וכ־290 אלף תושבי ארצות ערב שביקרו בשטחים ובישראל, מזה כ־260 אלף במסגרת ביקורי הקיץ. מספר הערבים העוברים את הגשרים בשני הכיוונים נמצא בגידול מתמיד.

אין מו"מ עם מרצחים

מתוך הבנה לצרכי ערביי יהודה ושומרון ולאחיהם אשר בגדה המזרחית, הנהגנו את מדיניות הגשרים הפתוחים. נקל לתאר את מצוקתו של צבור זה וסבלו אילו נסגרו הגשרים ונעלמה האפשרות לקיים קשרי־משפחה אלה, לרבות קשרי סחר מקיפים בין יהודה ושומרון לגדה המזרחית.

בהגיבי בכנסת על נאומו של המלך חוסיין מ־15 במארס 1972 אמרתי: „מעולם לא התערבנו במיבנה הפנימי או בצורות המשטר של מדינה כלשהי. אילו ראה מלך ירדן לנכון לשנות את שם ממלכתו ולקרוא לה בשם „פלשתין" או בכל שם אחר ולהנהיג שינויים במיבנה הפנימי של ממלכתו כדי לתת בממלכתו ביטוי לערבים המגדירים עצמם כפלשתינאים; אילו לאחר מו"מ בינינו היינו מגיעים להסכם בכל השאלות, לרבות הנושא הטריטוריאלי, כי אז לא היה זה מעניננו לנקוט עמדה בעניינים פנימיים שהם בסמכותה הריבונית של המדינה הערבית הגובלת עם מדינת ישראל במזרח.

לא ננהל מו"מ עם ארגוני המרצחים ומנהיגיהם השואפים להחריב את מדינת ישראל ולכונן במקומה על „האדמה השדודה", מדינה פלשתינאית. זאת ועוד, ארגוני המרצחים והטירור מתיימרים לייצג את ערביי יהודה ושומרון וערבים ממוצא פלשתינאי בארצות אחרות, ללא כל יסוד.

בתנאי השלום תבוא לידי ביטוי נכונותנו, המוצהרת בתוקפה כל הזמן, לתשלום פיצויים עבור הרכוש הערבי הנטוש ונכונותנו להגיש כל סיוע מכבי לשיקום הפליטים בארצות ערב. הפליטים שבתחומי מדינת ישראל — שיקומם יהיה על אחריותנו. בעיית הערבים החגלים בזהות פלשתינאית יכולה וצריכה לבוא על פתרונה בממלכת ירדן. בעת כריתת חוזה השלום נעמוד על כך כי עם השלום יבוא קץ לסכסוך הערבי־ישראלי ויוסכם כי שוב לא תהיינה לערבים תביעות אל ישראל.

ראש הממשלה: פחות ויתורים

(המשך מעמ' 1)

מצוחזים בגבולות". הוא הזהיר מפני ההזיות הדמוגרפיות. „שתגרומנה להתקפלות החושפת אותנו לסיכונים ולבכיה לדורות". (דברי מ. דיין וי. גלילי — ראה ידיעות נפרדות בעמוד זה).

לא החלטות

הדיון המפורש במדיניות השטחים הגיע אמש לסיומו ללא קבלת החלטות, לפי הצעתה של ראש־הממשלה, שבסיום דבריה הביעה דעתה כי „אין כל צורך לקבל החלטות או סיכומים", וכי ניתן יהיה עד לניסוח מצע המפלגה לבחירות בעוד כמה חודשים „להיות על פי אותם עקרונות גם במפלגה וגם כמנהיגה להכריע בממשלה".

מתוך דברי־הסיכום של ראש־הממשלה, שהדיון נמשך בשתיים לילה, הצטיירו אמש: חיזוק (אישור) המדיניות הקיימת, ותביעה להסרת כל אי־בהירות לגביה שעלתה מתוך דעות חלוקות שהושמעו בישיבות קודמות של מזכירות המפלגה בנושא זה; הבלטת היעדר כל הצעת אלטרנטיבית למדיניות המוסכמת; ומכאן — גם היעדר כל צורך בשינוי המצב הקיים ובקבלת החלטה חדשה. גם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ אהרון ידלין, אמר בנעלו את ישיבת המזכירות אמש כי „אם היו בדיון חילוקי דעות לגבי אורה, היו בדיון גם חילוקי־דעות מדומים, והעיקר — חזרו ונתבררו גם היסודות המשותפים".

ראש־הממשלה גולדה מאיר, שנעלה אמש את הדיון, אחר דבריהם של השר י. גלילי ושר הבטחון משה דיין, העמידה במרכז דבריה את ה„אני מאמין" שלה באשר לפתרון המדיני והדברים אליו, וכמעט ולא התייחסה לויכוח־הגומלין, הכלכלית והחברתית שבין אוכלוסיות ישראל והשטחים (שהיה למעשה הנושא המקורי לתחילת הדיון במזכירות לפני שמונה חדשים).

גולדה התייחסה בעיקר:

● **למפת גבולות השלום:** „אינני מציעה קו־גבול מיד למקצוע של ציור מפ... מפ"ם ו„חרות" הביאו להצדת חוק ובטחון בישיבה ראשונה או שניה אחרי גמר המלחמה, תכניות מדויקות טריטוריאליות לשלום. נדהמתי כאשר הניחו את התכניות על השולחן, מפני שראיתי לנגד עיני, על פי אחד הכשרונות הגדולים ביותר שלנו, את הסכנה שמיד לאחר המלחמה עם שכנינו ניכנס באותו להט וכשרון למלחמה בינינו לבין עצמנו. חשבתי, ואני עדיין חושבת, שכל עוד אין סימן מובהק — והוא יהיה כאשר נשב עם שכנינו ליד שולחן אחד במו"מ רציני ויסודי על שלום — אין מקום לצייר גבולות".

● **ויתור על שטחים:** „אין לי ספק שאילו מדינות ערב היו משיבות תשובה אחרת בחארטום מכפי שהשיבו, אני חוששת שאז, בלי הנסיון שיש לנו עכשיו במשך שש השנים אחרי המלחמה, היתה הממשלה מוכנה כמעט על כל חבריה — בכל אופן חבריה — לוותר על הרבה שטחים. עכשיו, ללא־ספק אני, כוודאי גם האחרים, נהיה מוכנים לוותר על פחות, באשר למדנו מנסיון שש השנים, שש שנים — וזה עדיין לא נגמר. ואם אין סימן לכך, צריך ללמוד את הענין ולהוציא מסקנות. כל מי שמוכן היה לוותר, צריך לבדוק עכשיו את עצמו לאור הנסיון, אם אינו צריך לעשות רוויזיה בדעתו".

● **לגבולות בטחון:** „הפורמולה שלי היא — גבול בטחון למטרה כפולה: ראשית שלא יפתה פיתוי קל לערבים לנסות „שוב" ושנית, אם בכל־זאת ינסו, בזכות הגבולות הטובים יותר, שלכל הפחות תהיה לנו אפשרות קלה יותר להגן על עצמנו במינימום של קרבנות".

● **לשטחים תמורת שלום:** „אני כופרת בכך שבגלל השטחים שהם בשליטתנו, המדינות השכנות לא כורתות אתנו שלום. אילו היו אלה השטחים, אפשר היה לפתור בדרך מבהידתי. הוויכוח האמיתי בינינו ובין מדינות ערב, הוא כאשר אנו רוצים להיות, הם רוצים שלא נהיה. בעניין זה אין פשרה. אם תהיה אצלם מהפכה מחשבתית, השטחים לא יעמדו בדרך לשלום. לא נחזור לקו הירוק, ולא אסכים שמקומות שכבר יצאנו ב־1957 היינו צריכים לחזור אליהם בדם — בצא טוב".

● **להתנחלויות בשטחים:** „אולי לא־הכל עשינו. אולי אפשר לעשות יותר. בזה אין לי כל ספק".

איזו...

בהמשך דבריה סיפרה ראש־הממשלה, כי לא נפגשה עם המלך חוסיין בוואשינגטון („ברצון הייתי נפגשת איתו, אבל הוא לצערי לא רצה להיפגש"); אך באחת פגישותיה, ולא באחרונה שבהן, נפגשה עם „ערבי השובר", כדבריה, ושוחחה עמו: „ברגע מסוים שאלתי אותו: תגיד לי את האמת, מה היה אילו ניצחתם אתם במלחמה? הוא ענה לי בלי היסוס: לא היתה כבר קיימת מדינה יהודית. שאלתי אותו שאלה נוספת: והיהודים? היה שקט. לא היתה תשובה. הוא לא ענה באותה אינטרספקטיביות... הוא לא רצה לשקר, ובחר לשתוק, אבל גם לשתיקה יש הד".

לגבי העובדים הערבים מהשטחים, אמרה שלא שינתה דעתה והרגשתה העמוקה כלפי הקלות בה אנו מקבלים את העובדה ש־60,000 ערבים כבר עובדים בתוך תחומי „הקו הירוק". היא גם שללה את הצורך והאנאלוגיה „כביכול" לגבי הבעיה היהודית מול הבעיה הפלשתינאית.

א. ידלין: עמידה בהכרעה

מזכ"ל מפלגת העבודה א. ידלין, אמר בדברי נעילתו את הדיון, כי לאחר מלחמת ששת הימים, שלום בר־קיימא תלוי במידה רבה בנחרצות עמידתנו לגבי הפסקת־האש עד לשלום, בעמדתנו הצבאית ובהתעסקותנו במו"מ על השלום, כאשר יבוא, על גבולות בטחוניים יותר כבחינה אפשרית מגיה".

ידלין סיכם באמרו: כי יהודה ושומרון הם חלקים של א"י והמולדת ההיסטורית של העם היהודי. ולא נתליש את הזיקה הגילה של הזכות הזו, אבל לבצן שלום אנו מוכנים לוויתורים על חלק מהכבי־ה, תוך הבטחת גבולות חדשים עם שינויים משמעותיים. עם זאת יש לנקוט בכלל „הפסת מדינה — לא הפסה" ולהבטיח מדינה בצלה רוב יהודי יציב.

בפתיחת הישיבה כיבדו הנאספים את זכר חללי צה"ל בקרב בביירות. ...

דיין

(המשך מעמ' 1)

להכרה, שאמת־המידה להתנחלות ביהודה ובשומרון היא רק מה שדרוש לנו בהכרח כדי להגיע לגבולות בטחון. ולא אינטרס אחד סובר לזה. לא נבנתי לממשלה כי ליאור ראיין ב„אבוזרבר", אלא על יסוד ראיון ב„אבוזרבר", אלא זה שבהם מדובר על הגברת הקבעון של האחאזיות בתהוריות והתנחלות־קבע כפרית ועירונית על אדמת המולדת. בשבילי, על השטח היא „אדמת המולדת". אינני רואה בהתנחלות ביהודה ובשומרון הכרה בל ימנה, רק מפני שזה נחוץ לצרכי הבטחון", אמר דיין.

„השאלה היא — המשיך שר הבטחון — אם אנחנו רוצים את הפיבויים או את הקונטיבוט. אם אנחנו רוצים לבלום, או רוצים להשיג בכסיבוס בתנאים הכלכליים, הדמוגרפיים, הבטחוניים, בכל אותם מיניים, שהם יהוו בסיס לשלום", אמר.

להגביר ההתנחלות

כן השיב דיין ל„לעג" שהעבירו בימים האחרונים אבא אבן ויגאל אלון על דבריו, כי „אם אנחנו רוצים לקיים את הארעיות ביהודה ושומרון, צריך להפסיק ללמוד תנ"ך, כדי שיהודים לא ירגישו את עצמם בבית בם". דיין הדגיש, כי לא אמר דברים אלה בקשר לרכישת קרקעות ליהודים, אבל איננו מבין מה נלעג בדבריו. לימוד התנ"ך נותן התחושה הרגשה של בית ביהודה ושומרון. לדעתו, יש להגביר את ההתנחלות והאיכלוס באזורי באר־שבע, לטרון, כפר סבא, גוש־עציון, קרית־ארבע ואזור ירושלים.

ביחס לרכישת הקרקעות בשטחים, אמר דיין: „אין ויכוח על כך שלא צריכה להיות ספסרות, הפקרות מדינית, וכי כל רכישת קרקע פרטית צריכה להיות כפופה לאישור ממשלתי. אבל ברגע שהותר למכור 85 דונם בקרקע בבעלות לאחוזת לספר ולעשרג באחוזה, ואסור למכור קרקע כמו ליחזקאל זהר בגבי־סמואל — לא תהיה זו אפשרות קודרת".

לליכך, אם בפרוסבאה הכיס אזור תעשייתי כבבר לכי הירק, כי בלטרון ובגבי־סמואל יהיה ישוב יהודי, שירושלים תגיע עד ביתר באלה ורמאללה, שתושבי בית לחם ימשיכו להיות קשורים עם ירושלים. [illegible]

ארה"ב מאשימה ממשלות ערביות בשקרים על „עזרה לישראלים"

ואשינגטון, (יופ"ע). — ארצות־הברית האשימה אתמול ממשלות ערביות בסיוע למחבלים הפלשתינים במערכת „שקרים אנטי־אמריקאיים".

דובר משרד החוץ צ'רלס ברי, הכחיש בצורה נמרצת את הטענה, כאילו עשתה ארצות־הברית יד אחת עם ישראל בפשיטה בביירות.

ברי אמר, כי ממשלות ערביות עלולות עוד להצטער בסופו־של־דבר על תוצאות הסיוע למערכת השקרים של המחבלים בענין זה.

הדובר לא נקב בשם הממשלות, אך פקידים אחרים הזכירו את השידורים ששודרו בתחנות הרדיו הרשמיות של אלג'יריה, לוב, מצרים, עיראק, סוריה, סודאן וירדן, שחזרו על טענות המחבלים בעניין הסיוע שארצות־הברית נתנה, כביכול, לישראל בעת הפשיטה. הדברים פורסמו תחילה על־ידי „קול פלשתין" של המחבלים מאלג'יריה ומלוב.

ברי אמר, כי ארה"ב מודאגת ביותר לבטחון פקידים אמריקאים ואזרחי ארה"ב באיזורים בהם חוזרים דברים אלה, העלולים להיות בסכנה, בשל המסע האנטי־אמריקאי המבוסס על טענות השקר של המחבלים.

ארה"ב מודאגת ממסע התעמולה האנטי־אמריקאי הנערך עתה במזרח־התיכון על־ידי ארגוני המחבלים ותומכיהם.

ואשינגטון חוששת, כי החזרה המתמדת על האשמות הכוזבות של הטרוריסטים, בדבר סיוע אמריקאי לפעולת צה"ל בביירות — עלולה לגרום למעשי אלימות נגד אזרחים אמריקאיים או להניע ממשלות ערביות לנקוט עמדה אנטי־אמריקאית.

גופתו של הירדני שנהרג אתמול בבית מלון באתונה מהתפוצצות חומר נפץ, מוצאת מן המקום.

ירדני נהרג בהתפוצצות במלון באתונה

אתונה, (יופ"ע, עי"ר). — בהתפוצצות פצצה שאירעה אתמול בחדר בבית־מלון באתונה, נהרג אזרח ירדני ונפצעה קל צעירה גרמנית, מסרה משטרת אתונה. שלושה ערבים נעצרו לאחר מכן לחקירה.

האיש המת, שזוהה כמוסא אבו זייד, בן 38, נקרע לגזרים בהתפוצצות וגופתו נחרכה לבלי־הכר, כאשר דליקה פרצה בעקבות ההתפוצצות בחדר שבקומה החמישית של בית־המלון „אריסטידס" במרכז אתונה, אמר דובר המשטרה.

פלורנטינה בובג, תיירת מערב־גרמנית בת 18, נפצעה קל מרסיסי טיח שנפלו מהתקרה עקב ההתפוצצות שהיתה בשעות הבוקר המוקדמות.

המשטרה מסרה, כי היא חוקרת את סיבת ההתפוצצות, אולם אינה שוללת אפשרויות שונות, לרבות האפשרות שאבו־זייד נהרג בידי אחרים או ישראלים, או נהרג בעודו מכין התקן של נפץ.

מקורות של המשטרה ... ערבים, כולל אבו־זייד, ... מספר ימים בבית־המלון ... לו שיחת טלפון זמן ק... הפיצוץ.

שלושה מהם עזבו מיד ... המלון, המשטרה מסרה, ... לקבוע אם הוא ארז את ... כדי לעזוב את המלון.

יומיים לפני מותו ... זייד מברק אל תיבת דואר ... בזה הלשון: „...יצליח. מוטב שתבוא ... גילוי זה נמסר ע"י פקיד של בית־המלון בו ... החוקרים הירדניים ... אפשרות של תכנית ... ביטחוני, בהשתתפות ... אנשים אחרים.

יהודים נחקרים על „פעילות למען הגירה" מברה"מ

מוסקוה, (א. פ.). — כמה תושבי יהודים מערי ברה"מ הבאלטיות, נחקרים עתה במוסקוה על „פעילות למען ההגירה" מברה"מ, לדעת משקיפים. באה פעולה זו של השלטונות הסובייטיים במסגרת מסע, שמטרתו להוכיח את קיומו של ארגון חשאי יהודי בלתי־חוקי.

ספורטאי ישראל

(המשך מעמ' 1)

המשלחת בפני תוסר ברירה וההחלטה היתה חד־משמעית: לחזור מיד הביתה.

„נופיע בכל מקום"

מזכ"ל ההתאחדות שמואל לזקין, מסר אמש לסופר „דבר", כי הוא עומד על כך שייערך דיון עם הגורמים הממלכתיים כדי לסייע בעתיד להבטיח את שלומם של הספורטאים ולמנוע את פרשת סאראייבו. „נופיע בכל מקום אליו נוזמן ואנו מצפים ממוסדות המדינה שיסייעו בידינו להתגבר על המכשולים בייצוג ישראל. ההופעות המוצלחות של הספורטאים הישראלים בחו"ל אינם בבחינת סוד ולכן יש לייחס למשלחות הספורטיביות חשיבות יתר. אמנם צריך להכיר במעמסה של סידורי הבטחון האישיים לאבטחת חיי הספורטאים, אבל כל עוד ישראל „סובלת" למשמעת עצמם, לא נהיה מוכנים לוותר על זכותנו להשתתף בתחרויות" — הוסיף לזקין.

תמיהה בישראל

דובר משרד החוץ בירושלים, הביע אתמול תמיהה על הבקשה שהופנתה לנבחרת הטניס הישראלית ביוגוסלאוויה לעזוב את התחרויות.

הדובר אמר, כי מדינה שאינה מסוגלת להבטיח את בטחון משתתפי התחרות, אינה צריכה לארגן מבחקים על אדמתה. כן נמסר אתמול שישראל לא תמחה בפני יוגוסלאוויה מאחר שאין יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

היוגוסלאבים „מודים" למשלחת ישראל

סאראייבו, (יו.פ., א.פ. וע"ר). בהודעה רשמית שפורסמה אתמול בסאראייבו, הביעה הועדה המארגנת של אליפות העולם ה־32 בטניס־שולחן את תודתה למשלחת הישראלית, אשר הסכימה לעזוב את סאראייבו מטעמי בטחון.

בהודעה נאמר, כי „לאחר התייעצויות בין ראשי המשלחת הישראלית והוועדה המארגנת הוסכם, כי נבחרת טניס־השולחן של ישראל לאליפות העולם תעזוב את המשחקים מטעמי בטחון". בהודעה נאמר גם, כי חברי המשלחה הישראלית הביעו את הערכתם על קבלת־הפנים הידידותית לה זכו ועל המאמצים שמשטרת יוגוסלאוויה עשתה לשמור על בטחונם.

ממשלת יוגוסלאוויה הגדירה אתמול, בעקבות חזרת המשלחת הישראלית לארצה, את האשמות ישראל, כאילו יוגוסלאוויה נותנת מחסה לקיצונים ערבים כ„חסרות שחר".

דובר של משרד החוץ היוגוסלאווי טען, כי יוגוסלאוויה אינה מאפשרת ואינה תומכת בפעילות חבלנית או בקיצונות בתחומה.

קודם לכן, הביעה ישראל את צערה על סירוב ממשלת יוגוסלאוויה לערוב לבטחון המשלחת הישראלית לאליפות, סירוב שהביא להחלטת ישראל להחזיר את משלחתה.

„נאצר, נאצר"

(המשך מעמ' 1)

לבין המחבלים.

אחרי טקסים דתיים בכנסיה האוונגלית (לכמאל נאצר) ובמסגד ... (ליוסף נג'אר ולכמאל עדואן) יצא מסע הלויה ... [illegible]

תהלוכת אבל

[illegible]

מבחר פעולות השבוע

בשיתוף עם המרכז להדרכה ולחינוך

2 טיולי פסח תשל"ג
ביום רביעי, ט"ז בניסן תשל"ג, 18.4.73 א' דחוה"מ
לסיני — 3 ימים / לרמת־הגולן — יומיים
יוצאים ב־6.30 בבוקר / יוצאים ב־6.30 בבוקר
מבית ההסתדרות, רח' שפרינצק
פרטים והרשמה: במחלקה לתרבות, קומה א' חדר 8, בשעות 4.30—6.30 אחה"צ.

יום ששי — 13.4.73, 2.30 אחה"צ
באולם ההסתדרות בקרית משה סרט קולנוע לילדי הנח"ר „אגדי".

יום שבת — 14.4.73, 11 לפנה"צ
בקרית משה, באולם ההסתדרות ד"ר משקל שלומית (עם שקופיות): „אנשי המגילות הגנוזות".

במוצאי־שבת — 14.4.73, ב־8
באולם הקריאה, מפגש צעירים בתכנית: שירה וריקוד

ביום שלישי, ב־8 בערב
באולם הקריאה, מפגש צעירים, בתכנית: שירה וריקוד

חוג „שוחרי האופרה"
סדרה ג' ב„בנייני האומה"
9.5.73 — לוציה דלמרמור
13.6.73 — לילה בונציה
9.7.73 — מלכת שבא
מחיר כרטיס מנוי ל־3 ההצגות הנ"ל — 18 ל"י
להשיג בבית ההסתדרות, קומה א' חדר שפרינצק.

ביום רביעי — 18.4.73, 6 אחה"צ
בקרית משה באולם ההסתדרות חוג לשחמט, בהדרכת א. גינזבורג.

ביום רביעי — 18.4.73, 8 בערב
חוג לריקודי ע"מ, באולם הקריאה בהדרכת: ...

ביום רביעי — 18.4.73, 8.30 בערב
חוג חובבי התיאטרון, סדרה ה' באולם „תיאטרון ירושלים" „תפוס את הנגב" — „הבימה". הכניסה על פי מנויים.

ביום רביעי — 18.4.73, 5.00 אחה"צ
סרט לילדי הנח"ר „אגדי" באולם ההסתדרות בקרית משה

סדרת מנויים למחול 1973
בהשתתפות:
להקת מחול „בת שבע" — 2 הופעות; להקת מחול „בת דורי" — 2 הופעות
שתיים הראשונות:
יום חמישי 10.5.73 / יום חמישי 14.6.73
באולם „תיאטרון ירושלים"
... בשורה 1—15 כרטיס־מנוי 4 הופעות — 28.— ל"י
בשורה 16—23 כרטיס־מנוי 4 הופעות — 22.— ל"י
להשיג: בבית ההסתדרות, המחלקה לתרבות, חדר 10.

טיולי ה־1 במאי 1973
4 מסלולים, בני יום אחד — בעקבות מתיישבים ולוחמים, במוחזים שממיים
יום שלישי, כ"ט בניסן תשל"ג — יוצאים ב־6.30 בבוקר מרחבת „בנייני האומה".
1. גוש עציון הצפוני
2. ...
3. צפון סיני — פתחת רפיח
4. ...
פרטים והרשמה: בבית ההסתדרות, רח' שפרינצק, חדר 8, קומה א'.

„מוטב שתצאו מסאראייבו"

אמרו היוגוסלבים למשלחת הישראלית שהשתתפה באליפות העולם בטניס־שולחן * „חייכם בסכנה לאחר הפעולה בביירות * הישראלים נאלצו לעזוב מיד * נעצרו 5 צעירים חמושים

מאת סופר „דבר"

„כיצד אפשר להתרכז במשחק ליד השולחן הירוק ובכלל לבלות יום באווירה ספורטיבית ולהתרכז לקראת משחק — כאשר שני אנשי משטרה חמושים צמודים אליך כל הזמן. המקום היחידי שבו היינו ביחידות היו חדרי השירותים — אמר אחד משחקני טניס־השולחן של ישראל, שחזרו אתמול לפנות בוקר מסאראייבו שביוגוסלאוויה.

מסתבר, שהאווירה הכללית ששררה באולמות המשחק בסאראייבו היתה קשה לישראלים מן הרגע הראשון לבואם והיא הפכה לבלתי נסבלת, לאחר המאורעות שהתרחשו, יום אחר יום, בנמל התעופה של ניקוסיה ובפעולת הקומנדו של צה"ל בביירות.

נבחרת טניס־השולחן יצאה בעוד מועד למשחקי אליפות העולם. בדרכם ליוגוסלאוויה התעכבו הישראלים ברומניה, שם קיימו מפגש אימונים. עם בואם ליוגוסלאוויה הופקדה עליהם שמירה צמודה כבדה. אנשי בטחון ושוטרים הקיפו את חברי הנבחרת ולא משו מהם במשך 24 שעות.

סיפרו השחקנים: „שוטרים חמושים ישבו בלילות לפני דלתות חדרינו במלון. בדרכנו מהמלון למקום עריכת התחרויות היה אתנו תמיד ליווי של שוטרים במדים ובמכוניות שיטור. נוסף לאלה הסתובבו סביבנו אנשי בטחון בבגדים אזרחיים, אותם זיהינו רק כעבור מספר ימים כפנים מוכרות, הנמצאות תמיד במרחק קבוע מאתנו. תחילה חשבנו שאלה הם אנשים עויינים והפנינו תשומת ליבם של מנהלי המשלחת, אך לאחר זמן גילינו שמדובר באנשי בולשת.

„נבחרת עזה — פלשתינה"

היו כמה תקריות בעת המשחקים שהגבירו את המתח בקרב המשלחת הישראלית. לאחר שקבוצה שכינתה עצמה „נבחרת עזה — פלשתין", היתה מיוצגת בתחרויות. אחד מחברי קבוצה זו עבר באקראי ליד שולחן שעליו שיחק שחקן ישראלי, ומיד ביצבצו אליו שני אנשי בטחון והרחיקוהו מהמקום. השחקן הפלשתינאי נדהם מהמעשה, שכן הוא רק בא לצפות במשחק כספורטאי; אך נראה שאנשי הבטחון היוגוסלאבים לא רצו בשום הפתעות.

סטודנטים ערבים הוזהרו

כמה מאות סטודנטים ערבים, הלומדים במכללות של סאראייבו, הוזהרו מראש על־ידי שרותי הבטחון של יוגוסלאוויה, שלא להימצא סביב המלון, שבו שכנה משלחת ישראל ולא להיכנס לאולם בו שיחקה הנבחרת הישראלית. העצה שניתנה לסטודנטים הערבים: „צאו לחופשה אל מחוץ לעיר עד לסיום אליפות העולם".

הוועדה המארגנת, בשיתוף פעולה אמיץ עם שרותי הבטחון של יוגוסלאוויה, שקיבלו על עצמם אחריות לשלום הישראלים, הדפיסו תכניות וערכו סידורים רשמיים לגבי מקום משחקיה של נבחרת ישראל, אך שינו את הסדרים ברגע האחרון ואף הורו לשחקנים הישראלים, להסיר את המספרים מעל מדי־הספורט שלהם, כדי שיקשה לזהותם על פי רשימת השחקנים שפורסמה מדי יום בבוקר לעיתונים הרשמיים.

לא רוצים סיבוך שכזה

אולם על אף כל סידורי הבטחון, לא רצו היוגוסלאווים ליטול על עצמם שום סיכון. לאחר המאורעות בקפריסין ובלבנון, ובעיקר נוכח לכידת ארבעה ערבים חמושים, שעמדו לעלות במאגרב על מטוס לסאראייבו.

סיפר ראש המשלחת: „עם היוודע תוצאות פשיטת כוחות צה"ל בביירות פנו אלינו אנשי המשטרה ומארגני האליפות והסבירו שאין הם יכולים עוד לערוב לבטחוננו. אפשר לומר שנתבקשנו להסתלק" — הוסיף ראש המשלחת והוסיף: „הוסבר לנו שבסאראייבו נמצאים כ־3000 סטודנטים ערבים, ואחרי פשיטת צה"ל בלבנון, נודע לבולשת, כי כמה קבוצות של סטודנטים נפגשו בחשאי. השלטונות חששו שהערבים זוממים לפגוע בנו במסגרת פעולת נקם".

הלחץ וההסברים של אנשי הוועדה המארגנת וראשי המשטרה המקומית, הבהירו לאנשי המשלחת, כי אין טעם לשהות בסאראייבו בפרט, כאשר המארחים אומרים: אינם רוצים כאן סיבוך שניה, וגם מתוך שיקול שלא להפריע למהלך התקין של אליפות העולם שבה השתתפו עשרות מדינות.

מוטב שתצאו מסאראייבו

ראש המשלחת זאב ברוורמן ציין, כי למעשה נתקבלה ההחלטה על עזיבה על־ידי גורמי הבטחון היוגוסלאבים, שכן בישיבה שזומנה על־ידי נציגי הוועדה המארגנת ושרותי הבטחון של יוגוסלאוויה נאמר לישראלים: חייכם בסכנה בעקבות פעולת ביירות". איש בטחון בכיר סיפר לאחד מראשי המשלחת הישראלית, כי נעצרו חמישה אנשים חמושים, והוסיף שקיים חשש שהתכוונו להתנקש בישראלים.

בתגובה אמר ראש המשלחת למארחים, כי הוא משאיר בידי שלטונות הבטחון היוגוסלאבים את ההכרעה, אם על ישראל לפרוש מפני החשש שהתכוונו להתנקש בה. השיבו אנשי הבטחון: „מוטב שתצאו מסאראייבו".

ארוזו תוך חצי שעה

„הסכמנו לצאת, לאחר שהובטח לנו קשר ישיר מאתונה לתל־אביב, עוד באותו לילה — אמר ברוורמן. „דרשנו קשר מיידי, כי גם אתונה אינה מקום בטוח". היוגוסלאבים עשו סידורים מיוחדים. מטוס „אל־על" שעמד לצאת מבוקרשט ללוד ללא חניות ביניים, נתבקש לעבור דרך אתונה כדי לאסוף את המשלחת.

אגב, במטוס זה הגיעו גם חברות משלחת ישראל בהתעמלות, שהשתתפו בתחרויות בסלוניקי. מאמנת הבנות אגנס קלטי אמרה, כי היוונים לא נטלו שום סיכון, הציבור על הישראליות שמירה מעולה ונשמו לרווחה, כאשר ראו את הבנות נעלמות בפתח מטוס „אל־על".

„לא לקח לנו זמן רב לארוז, משום שכמעט ולא הספקנו לקנות מזכרות או מתנות, בתנאים, שבהם היינו" — אמר ברוורמן.

מטוס יוגוסלאבי שהיה אמור לטוס מבלגרד ל...קאהיר, נצטווה לעבור דרך אתונה. מהמטוס הורדו ארבעה נוסעים ערבים, ביניהם אשה אחת וכמה חבילות, שתוכנם לא זוהה. תוך חצי שעה מקבלת ההחלטה על עזיבת האליפות, יצאה משלחת ישראל מהמלון אל המטוס המיוחד, שהטיס אותה מסאראייבו לבלגרד.

חמישה שחקני טניס־שולחן היו בנבחרת: הצעיר ביניהם דרור פרלק, בן 13, וכן יאיר שמידס, צבי זכריאס, יוסף שיפמן ומנחם שטיין.

מקום 32 מבין 59

ישראל תפסה את המקום ה־32 בין 59 נבחרות שהשתתפו באליפות. ישראל שמרה על מקומה, למרות שנאלצה לפרוש בטרם הגיעו התחרויות לסיומן.

24 שעות לאחר החלטת הפרישה הודתה ההתאחדות הבינלאומית לטניס שולחן למשלחת הישראלית על ההתחשבות שגילתה ועל הסכמתה לפרוש לפני שהתרחשה פורענות.

בטקס חלוקת „אות המופת" שהתקיים אתמול בבנייני האומה: הרמטכ"ל מעניק האות לאם שכולה.

„עיטורי מופת' – ל־382 לוחמים

הרמטכ"ל: פרקים מופלאים נרשמים בספר הגבורה של צה"ל

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר, העניק ל־382 לוחמי צה"ל את „עיטור המופת" על מעשים שנעשו למן מלחמת העצמאות ועד היום הזה.

מקבלי העיטור, בהם בני משפחות שכולות, סיקריהם בעדרים, נאספו אתמול אחר־הצהריים ב„בנייני האומה" בירושלים שהיה מלא קהל מוזמנים. באו רמטכ"לים לשעבר, אלופי פיקודים, קציני המטה הכללי וקצינים בכירים מהחילות השונים, הרב הראשי הרב שלמה גורן, שהיה בעבר הרב הראשי של צה"ל, ונספחים צבאיים מן הנציגויות הזרות [illegible].

בימת האולם היתה מעוטרת בדגלי הלאום וצה"ל. עליה ניצב הרמטכ"ל ולצידו אל"ם דוד הגואל, המפקד הצבאי של מחוז ירושלים.

טקס חלוקת העיטורים נפתח ב„יזכור" לנופלים, כשכל הנאספים באולם עומדים על רגליהם. השחקנית אורנה פורת קראה את „כבילי גבורה" ליצחק שדה ז"ל. [illegible] מקבלי העיטור אל הבמה, עם קריאת שמם, וקיבלו את האות מידי הרמטכ"ל.

מסורת של גבורה

ראשונים היו בני המשפחות השכולות — אלמנות ויתומים, אבות, אחיות, אבות ואחים — שבאו לקבל את העיטור אשר הוענק ליקיריהם שאינם. אחריהם נקראו בעלי העיטורים, בהם שנותרו נכים, ובהם שהשיבה כבר זרקה בשערם — ובסה"כ 382 לוחמים.

„כאשר בנאון את האות הזה, אתם ראויים לו" — אמר הרמטכ"ל בברכו את מקבלי העיטור. רב־אלוף אלעזר הוסיף: „עשיתם מעל ומעבר להתקדשה הבמסבכתם לקיים את מסורת הגבורה המופתה בתולדות עמנו. תולדות העם היהודי שזורות בעלילות גבורה, עוז ותושיה. גם כיום, בתקופה תקומתנו העצמאית, נרשמים פרקים מופלאים בספר הגבורה של צבא ההגנה לישראל".

תזמורת צה"ל ומקהלה של מאה חיילות של חיל הגייסות [illegible] בליל הזמר. עיטורי המופת הנותרים יוענקו בטקסים דומים [illegible] עד יום העצמאות בבירה. (צ)

משפחתו של דימשיץ קיבלה היתר־יציאה

מאת סופר „דבר" בגליל

משפחת אסיר־ציון בברית־המועצות מרק דימשיץ, קיבלה היתר־יציאה ואישור־עליה לישראל — על כך נמסר בגלויה צבעונית שנשלחה מלנינגרד לקיבוץ עמיר, שאימץ את דימשיץ ומשפחתו. על הגלויה תמונות רעייתו של מרק אליה ושתי בנותיו ליזה ויוליה.

את הגלויה מלנינגרד קיבל חבר קיבוץ עמיר, שבו הכהן.

בגלויה נמסר, כי בנות המשפחה ביקרו את מרק במחנה הריכוז „פארם". דימשיץ ביקש מרעייתו ומבנותיו שיעלו לישראל ולא יחכו עד שישוחרר ממאסרו מכיון שהוא נדון ל־15 שנות מאסר עם עבודת־פרך.

בשעתו נדון למוות, אולם פסק־דינו הוחלף למאסר. דימשיץ נאשם בכך שניסה לחטוף מטוס רוסי ולברוח לחוץ־לארץ. דימשיץ היה טייס בצבא האדום, ואחר כך שפוטר משפט לנינגרד היהודי.

קיבוץ עמיר פנה לנשיא ברית־המועצות נ. פודגורני בבקשה לשחרר את דימשיץ; כן נשלחה פניה לנשיא ארצות־הברית ניקסון. משערים, כי ניקסון יעלה נושא זה בשיחותיו עם ברז'נייב מזכיר המפלגה הקומוניסטית בברית־המועצות, כאשר זה יבקר בארצות־הברית.

כן פנה הקיבוץ לאיגוד הטייסים בארצות־הברית וביקש את התערבותו לשחרורו של דימשיץ.

מרכז האחיות עומד להכריז על סנקציות

בגלל אי היענות לתביעות שכר

מאת סופר „דבר"

מרכז הסתדרות האחיות והאחים יכנס ביומים הקרובים לישיבה מיוחדת כדי להחליט על נקיטת אמצעים בגלל אי היענות המעסיקים לדרישות האחיות בענייני שכר.

במכתב ששלחה מזכירת הסתדרות האחיות האחות אירנה־סלוב, לארגוני המעסיקים: משרד הבריאות, קופ"ח, והסתדרות „הדסה", נאמר, כי בעקבות הכשלון בבירור יכנס המרכז לקבלת החלטות על נקיטת אמצעים.

סופר „דבר" מציין, כי הריב בין האחיות לבין המעסיקים הגיע למבוי סתום, בעיקר בשל התנגדות עקרונית של המעסיקים לקיצור יום העבודה של האחות ל־6 שעות. יש גם חילוקי־דעות באשר לסולם השכר ההולם לאחיות, שלא במסגרת הדירוג האחיד. אף כי המעסיקים הביעו עקרונית נכונות להוציא את האחיות ממסגרת הדירוג האחיד, הרי באורח מעשי, בעת הכנת טבלת הדירוג האחיד, גדל הפער בין הצדדים.

אם לא יחול שינוי בעמדת נציגי המעסיקים, קרוב לוודאי, שמרכז האחיות והאחים יחליט על [illegible] עד להכרזת שביתה בכל מוסדות הרפואה בארץ.

מוחמד חובייש זכה בפיצויים מ„מעריב"

מוחמד חובייש, סגן ראש עיריית עכו לשעבר וכיום קאדי באותה עיר, זכה אתמול בפיצויים בסך 5000 ל"י, בתביעה על פרסום לשון הרע שהגיש נגד עורך „מעריב" אריה דיסנצ'יק, הכתב [illegible] והוצאת „מודיעין".

התביעה הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה, עקב ידיעה שפורסמה ב„מעריב" [illegible] 1968 [illegible]. התובע טען, כי הכתבה [illegible] ותבע פיצויים בסך 50.000 ל"י.

השופט א. סלוצקי קבע, כי הנתבעים אחראים לפרסום הכתבה שיש בה משום לשון הרע [illegible].

מאידך קבע השופט, כי לא [illegible].

עם זאת, קיבל השופט את [illegible].

[illegible] 50.000 ל"י, [illegible] 5000 ל"י [illegible] 1500 ל"י [illegible]. (צ)

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו
צבי ראובני
מותו: [illegible]
על מועד הלויה [illegible].
המשפחה המתאבלת

יקירנו
מהנדס יעקב נוטר
איננו
פרטים על מועד הלויה בטלפון [illegible].
המשפחה

צפויים מינויים חדשים בשירות החוץ

מאת סופר המדיני של „דבר"

מינויים חדשים בשירות משרד החוץ צפויים בקרוב. אברהם קדרון ימונה למנהל כללי קבוע — תפקיד שבו הוא משמש כיום כממלא־מקום.

סגן המנכ"ל לענייני המזרח הרחוק משה ששון, מועמד לכהונת שגריר ישראל ברומא, במקומו של עמיאל גבאי, שיכהן בארץ כיועץ בכיר לשר החוץ.

מנהל מחלקת ארה"ב מיכאל אליצור, מועמד לשמש כשגריר ישראל באוסטרליה ואמנון בן יוחנן יתמנה כשגריר ישראל בדרום־קוריאה. כן נודע על מינוי הקרוב של צבי קידר כציר בלונדון, שם משמש כיום גדעון רפאל כשגריר ישראל.

לתפקיד המשנה למנכ"ל יתמנה הסמנכ"ל אפרים עברון, שיהיה אחראי לענייני ארצות־הברית, קנדה ודרום־אמריקה. את מקומו כסמנכ"ל של משה ששון, היוצא כאמור לרומא, יתפוס שמואל דיבון, שהיה בעבר היועץ לענייני ערבים במשרד ראש הממשלה.

דובר משרד החוץ אברהם אבידר יתמנה כסגן המנהל הכללי לענייני הסברה ותפוצות. אבידר משמש זה שלוש שנים בתפקיד הדובר, לאחר שקודם לכן שימש בשרות בארצות־הברית.

„תוספת סיכון" לימאים שישיטו אוניה לישראל

סאותהאמפטון, (יופי"ע, ציר ועק). — חברת הספנות „קונארד", בעלת האניה הבריטית „קווין אליזבט" השניה הציעה אתמול לימאים, אשר ישיטו את הספינה לישראל „תוספת סיכון" מיוחדת. אמצעי הבטחון שננקטו לקראת הפלגת הספינה כה רבים, עד שאחד מאנשי הצוות אמר לעתונאים, כי הרגשתו היא „כאילו היה במבצר".

נודע גם, כי קצינים של חיל הים הבריטי מחופשים כתיירים יתערבו בין 1,700 הנוסעים, אשר יפליגו על סיפון „קווין אליזבט" ביום א' מסאותהאמפטון לחיפה כדי ליטול חלק בחגיגות יום העצמאות הכ"ה של ישראל.

שלטונות בריטניה החליטו על אמצעי בטחון חמורים אלה, בעקבות ידיעות, לפיהן זומם ארגון „ספטמבר השחור" לפעול נגד האניה.

בריסל, (יו. פי.). — קבוצת סטודנטים לבנונים, השתלטה אתמול על שגרירות ארצם בבריסל, במחאה על „שיתוף הפעולה של מדינת לבנון עם ישראל" שהתגלתה לדבריהם, בעת הפשיטה הישראלית בבירת לבנון.

אלפי ספרדים נוהרים לצרפת – ל„טנגו האחרון"

פרפיניאן, צרפת, (יופי"ע). — אלפי ספרדים נוהרים בימים אלה לעיר מחוז צרפתית זו, כדי לראות סרטי מין, ובעיקר את „הטנגו האחרון בפאריס", שכן סרטים מסוג זה אסורים להקרנה בספרד.

„אנו באים הנה כמו שהאנגלים באים לספרד כדי לראות את מלחמת שוורים", אמרה אשה צעירה מבארצלונה. „מדבר שאיננו יכולים לראות דבר דומה בארצנו".

לדברי השבועון הצרפתי „לה נובל אובזרואטור", החלה ההגירה לפרפיניאן לפני 13 שבועות, כאשר הוחל בהקרנת „הטנגו האחרון" בבית קולנוע בעיר זו.

סרטו של ברטולוצי נאסר להקרנה בספרד, אולם הוא זכה לתגובות מצד מבקרים ספרדיים, ולא חלף זמן רב עד שבני המעמד העליון של בארצלונה הרבו לשוחח על הסצינות הנועזות שצונזרו בארצות שונות.

מוכרי הכרטיסים אומרים, כי אחוז גדול מבין 70 אלף האנשים שראו בפרפיניאן את „הטנגו האחרון" היו תושבי בארצלונה, החיים מרחק נסיעה של שעתיים וחצי בלבד מהעיר.

אולם, התיירים אינם מסתפקים ב„טנגו האחרון" בלבד, שכן מבין תשעה בתי קולנוע שבפרפיניאן, חמישה מקרינים סרטי־מין. ההקרנות מתחילות בשעה מוקדמת, ואפשר לראות כמספר סרטים מסוג זה ביום אחד.

ברכת ההסת' לנשיא מיועד

עם בחירתו של פרופסור אפרים קציר־קצ'לסקי לנשיא מדינת ישראל שיגר המזכיר הכללי של ההסתדרות יצחק בן־אהרון לפרופ' קצ'לסקי את המברק הבא:

„פועלי ישראל נושאים ברכה לך ולבני משפחתך עם בחירתך על־ידי הכנסת לנשיא הרביעי של מדינת ישראל.

„עם כל בית ישראל הננו מתברכים שאיש המעל המדעי הנוהג דעות דגול יכהן כנשיא מדינתנו.

„זכינו להשראה וברכתנו של הנשיא היוצא, זלמן שזר יאריך ימים ושנים, בכל יצירתו ומאבקה של ההסתדרות. אנו בטוחים שגם אתה תהיה לנו למקור השראה והדרכה במילוי משימותינו ויעדינו החלוציים לכינונה של חברה [illegible] מגשימה חזונה של תנועת העבודה בישראל.

„חזק ואמץ!"

משלחת בשם הוועדה המרכזת בראשותו של המזכ"ל, אמורה לצאת לבית קציר־קצ'לסקי ולהביא לו את ברכת ההסתדרות.

יורשי פיקאסו תרמו אוסף ציורין ללובר

פאריס, (יו. פ. ציר ויע"ק). — יורשיו של פאבלו פיקאסו תרמו את אוסף הציורים המודרניים של הצייר המנוח למוזיאון הלובר בפאריס — הודיע אתמול עורך־דינו של פיקאסו.

המדובר בתמונות של מודליאני, בראק, מאטיס, רנואר, סיזאן וציירים מפורסמים אחרים שערכן רב מאוד. התמונות נתרמו ללובר בהתאם לבקשתו של פיקאסו לפני מותו.

בניצה נמסר, כי נכדו של פיקאסו, פאבליטו בן ה־23, ניסה אתמול לאבד עצמו לדעת ואושפז בבית־חולים בעיר אנטיב.

פאבליטו, בנו של פיקאסו, לא הורשה, כזכור, להכנס [illegible] עם [illegible] טקס האזכרה לסבו.

„לא צפוי שינוי בראשות התעשייה האווירית"

יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית, פרופ' מיכאל פרידן, אמר אתמול, כי לא ידוע לו על שום שינוי בראשות התעשייה האווירית.

[illegible] „אל־על" [illegible] בענייני עסקים אמר, כי אין גם כל שחר לדברים שנאמרו באחרונה, כאילו קצין בכיר בצה"ל, העומד לפני סיום הפקידה, יקבל מינוי כמנכ"ל התעשיה האווירית.

לכתב „דבר" בלוד אמר פרופ' פרידן: „אני יודע שאין שום בסיס לסברה, כאילו יתמנה בעתיד הקרוב [illegible] התעשיה האווירית. ידוע לי [illegible] התעשיה האווירית, יכול לכהן בתפקידו ולא יבוא מישהו אחר במקומו".

עיסקה גדולה בין חברה אמריקנית לברה"מ

מוסקוה, (ציר, יופי"ע) — החברה האמריקאית „אוקסידנטל פטרוליום" חתמה אתמול על עיסקה בסך שמונה מיליארד דולאר, לחילופי סופר־פוספטים אמריקאיים תמורת מוצרים כימיים סובייטיים, בתקופה של 20 שנה — מסרה אתמול סוכנות „טאס".

תקציב הפיתוח של „משען' — 90 מיליון

90 מיליון לירות יושקעו בשלוש השנים הקרובות על ידי מרכז „משען" להקמת שורה של מוסדות ובניינים. ההשקעה נעשית כולה על ידי מרכז „משען" בכספי ההלוואות ממשרד האוצר בריבית נמוכה לזמן ארוך, ובמענקים המהווים 50% מכלל ההשקעה.

שאר הסכום ימומן מדמי כלכלה, מהפרשות שנתיות בתקציב „משען", הלוואות לזמנים ארוכים שנטל על עצמו מרכז „משען", תרומות ועזבונות.

זאב וייגר, מנכ"ל „משען" שמסר על כך, ציין כי 70 מיליון לירות יושקעו בהקמת מוסדות לקשישים; בתי אבות בתל־אביב, בחולון, באשקלון, בגבעתיים ובחיפה, וכן בית אבות ברעננה. סך הכל ייבנו 2500 חדרים במוסדות אלו.

20 מיליון לירות יוקדשו להקמת מוסדות ולהרחבת מוסדות לנוער ולילדים בירושלים, כפר־סבא, [illegible]. סך הכל יוקמו כ־500 חדרים.

וייגר הדגיש, כי 10 מיליון לירות יוקדשו כבר בשנה זו להרחבת בתי החינוך אותם בכפר סבא ואחרים בקרית־טבעון, המעניקים חינוך מקצועי טרום־צבאי לכ־1000 נערות ונערים ממשפחות עם בעיות סוציאליות חריפות ביהוד.

זכו בפיס

בהגרלה במפעל הפיס מס' 15/73 שהתקיימה אתמול זכו הכרטיסים הבאים:

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 241409 ; 726864.

בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 035393.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 187100 ; 447891.

בסך —.1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים:

119963 ; 107304 ; 067047 ; 064308
310246 ; 214702 ; 206393 ; 202151
390246 ; 370470 ; 340247 ; 329509
551393 ; 518270; 441380 ; 409570
699648 ; 670339 ; 663980 ; 558474
.766575

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 232287 ; 689793 ; 330394 ; 708955.

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־:

; 29012 ; 09892 ; 02737 ; 02490
; 48728 ; 42757 ; 39874 ; 31403
.95138 ; 60374

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־:

; 17902 ; 09815 ; 06146 ; 01643
; 35534 ; 33135 ; 29602 ; 19800
; 57122 ; 54745 ; 47003 ; 40594
; 69487 ; 62551 ; 58556 ; 58464
; 90248 ; 80032 ; 76762 ; 75001
; 98406 ; 98405 ; 95907 ; 95051
.98459

בסך —.100 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־:

; 6595 ; 6588 ; 4990 ; 3035 ; 0130
.8076 ; 6692

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־:

; 1588 ; 1460 ; 1082 ; 0393 ; 0328
; 2895 ; 2808 ; 2586 ; 2567 ; 1725
; 3725 ; 3513 ; 3496 ; 3261 ; 2949
; 5827 ; 5204 ; 5188 ; 4081 ; 4024
; 7530 ; 7069 ; 7072 ; 6917 ; 6414
; 8351 ; 8209 ; 8166 ; 7841 ; 7662
; 9147 ; 9005 ; 8959 ; 8880 ; 8589
.9994 ; 9774 ; 9537 ; 9204

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־5.

הוועד למען שינוי שיטת הבחירות חידש פעילותו

מאת סופר „דבר"

הוועד הציבורי לשינוי שיטת הבחירות, חידש אמש את פעילותו הפומבית, בפגישה שנערכה במכון וייצמן שבה השתתפו פרופסורים, מדענים ומרצים ממכון וייצמן, אוניברסיטת תל־אביב והפקולטה להקלאות של האוניברסיטה העברית.

סגן שר התחבורה, גד יעקבי, סקר בפני משתתפי הכנס את הצעותיו לרפורמה בשיטות הבחירות לכנסת, לרשויות המקומיות ולמפלגות עצמן, ופירט את הצעתו לקיים משאל־עם בנושא שינוי שיטת הבחירות, אותה היפנה למוסדות העבודה.

המשתתפים, ביניהם הפרופסורים א. הורביץ, ב. מאב, י. פראוור, איינברג, פ. זוסמן וא. בראנה, החליטו על נקיטת מיספר פעולות, לרבות יצירת מגע לתיאום פעולה עם ראשי כל המוסדות להשכלה גבוהה בארץ ופניה אל ראשי המפלגות התומכים בחוק, להביאו להכרעת הכנסת לאלתר. ראשי הוועד הציבורי הוזמנו גם להיפגש עם ראשי המפלגה הליבראלית — בהדגישם כי ההכרעה בכנסת תלויה עתה בנציגיהם בכנסת — במאמץ להשפיע עליהם לתמוך בחוק בעת שיובא לקריאה ראשונה.

ראש עיריית רחובות, ש. רכטמן (מהמפלגה הליבראלית) היה בין המשתתפים בכנס שתמכו בחזית ישירה של ראשי ערים, ובהבאתה החוזרת של הצעת־החוק לאישור הכנסת עוד בכנס הקיץ.

מרכז קופת־חולים ידון היום באיום השביתה של עובדי מינהל ומשק

מאת סופר „דבר"

מרכז קופ"ח מתכנס בבוקר לדון באיום השביתה של עובדי המשק והמינהל של קופת־חולים, לאחר שפגישה ממושכת אתמול בין הוועד הארצי של ארגון העובדים, לבין חבר המרכז יואל פלגי נסתיימה ללא תוצאות.

מרכז קופת־חולים ביקש אתמול את התערבותה של המחלקה לאיגוד מקצועי של ההסתדרות. כן פנה המרכז שוב להסתדרות הפקידים, שאליה שייכים עובדי המשק והמינהל בענין הסכסוך.

מרכז קופ"ח תובע מהארגון לקיים את ההסכמים בענייני השכר ולהסיר את איום השביתה הנוגע לתביעות חדשות שהוצגו על־ידי הארגון, ושלדעת המרכז הן חורגות מההסכמים שנחתמו לפני שלושה חודשים.

שביתה חלקית מיום א'

הארגון הכריז אתמול על סכסוך עבודה ועל שביתה חלקית החל ביום א' הבא, לאחר שלא נענו התביעות של עובדי המשק והמינהל לתשלום מקדמות בסך 75 ל"י בחודש, מאוקטובר 1970, ולא מיוני 1972, כפי שקופת־חולים משלמת בעקבות הסכם דומה בענין זה שנתקבל בשעתו עם עובדי משק ומינהל של בתי־החולים הממשלתיים.

השביתה החלקית תקיף הפסקת עבודות הנקיון במרפאות, הפסקת הטיפול של מזכירי סניפי קופת־חולים וכו'. הארגון מזהיר שלא ירשה להכניס קבלנים פרטיים לנקיון במרפאות ובשאר מוסדות קופת־חולים.

הארגון החליט שלא להשבית במסגרת השביתה החלקית את בתי ההבראה וההחלמה בערב פסח „כדי שציבור מבוטחי קופ"ח ייפגע פחות עד כמה שאפשר".

אם עד ה־25 באפריל, לא ייענו תביעות הארגון, תתקיים שביתה כללית של שלושה ימים, שתקיף את כל עובדי מינהל ומשק וכן את כוחות־העזר בכל מוסדות קופת־חולים, פרט לבתי־חולים, שבהם תתקיים שביתה של יום אחד ב־26 במאי.

שאר 9 התביעות של עובדי מינהל ומשק הן: ביצוע מסקנות „ועדת פודה", השתלבות בשיטת נורמות ופרמיות, [illegible] המשרות והקביעות המאושרות, השתתפות בהוצאות טלפון, בדמי ביגוד, [illegible] הגעלה, דמי מעונות לילדים עד גיל הגן, הגדלת „תוספת סיכון".

„אין תכנית לפינוי עובדי שגרירות ישראל מפנום־פן"

באנגקוק, (ציר ויופי"ע). — דובר של שגרירות ישראל בבנגקוק מסר, כי אין לישראל כל תכניות לפינוי עובדי שגרירותה בפנום־פן או בני משפחותיהם. הדובר, יוסף שגיא, המזכיר הראשון של שגרירות ישראל בבאנגקוק, מסר, כי שגריר ישראל בקאמבודיה שמעון אבי־מור, חזר אתמול לפנום־פן לאחר ביקור בסייגון.

דובר של שגרירות ארה"ב בפנום־פן מסר, כי פינויים של חברי המושבה הדיפלומטית האמריקאית, הבריטית והאוסטרלית נובע ממחסור באספקה בבירת קאמבודיה ולא מחשש התקפה קומוניסטית על העיר.

נעצרו 4 מחבלים בפרנקפורט

פרנקפורט, (יופי"ע). — שוטרים גרמניים, שערכו מצוד על מחבלים מאנשי „אל פתח", עצרו ארבעה ירדנים מזויינים, לאחר קרב יריות קצר עם שנים מהם, מסרה אתמול משטרת פרנקפורט.

השוטרים פשטו על מגורי הפלשתינאים במרכז מערבי של פרנקפורט בשעות הבוקר של יום ב' ועצרו ארבעה ירדנים צעירים, תוך חילופי אש עם שנים מהם שניסו להמלט. איש לא נפגע. כל ארבעת הערבים היו חמושים באקדחים, מסרה המשטרה.

דובר המשטרה אמר, כי המצוד נערך לאחר שנתקבלה ידיעה, כי אנשי „אל פתח" מתחבאים באותן דירות, אך הדובר סירב לומר אם האנשים שנעצרו היו אמנם אלה שאותם חיפשו.

בפשיטה נוספת שנערכה אתמול, עצרה המשטרה שלושה ירדנים, מצרי, ושני תורכים, באשמת כניסה בלתי חוקית לגרמניה המערבית. דובר המשטרה אמר, כי ששת האנשים האלה אינם חשודים בקשר עם המחבלים ומעצרם אינו קשור לפרשה האמורה.

„טרמפיסטים" או שותפים

סימפוזיון בגבעת־חביבה: „ערבי ישראל — 25 שנה"

מאת אהוד יערי

„כאשר מבקשים רשיון נהיגה נדרשים לעבור בחינה. איזו בחינה עלי לעבור, כדי לקבל תעודת נאמנות למדינה" — שאל אתמול אחד המשתתפים הערבים בסימפוזיון „ערבי ישראל — 25 שנה", שנערך במרכז ללימודים ערביים בגבעת חביבה, ואיש לא נתן לו תשובה.

גם אחרי שש שעות דיונים, בהשתתפות פרופסורים ופקידי ממשלה, עסקנים פוליטיים, יהודים וערבים — לא הושגו נוסחות חדשות לשאלת הזהות של ערביי ישראל.

כמעט הכל הסכימו להערכתו של יוסף ושיק, כי הולכת ונוצרת זהות מיוחדת של ערבי־ישראלי, שהיא נבדלת — ולאו־דווקא מנוגדת לזהות פלשתינאית, למשל. אבל מה מקומו של הקיבוץ הזה בחיי המדינה — כאן הופיעו הניגודים. דווקא למשתתפים הערבים קל היה להצביע על הדרך: שילוב מלא, שוויון, סמכויות — כנגד נאמנות למדינה או כפי שאמר כמאל טיבי, מנהל בנק מטייבה: „הסכמה לתת כתף להגשמת הציונות". „אני ערבי ישראלי. נקודה. אין צורך להוסיף על כך שום הגדרה נוספת", מסביר וליד סאדק, עסקן מפ"ם מאותו כפר. „קשה לי לצמי שהנני ערבי ישראלי וחד לי בזה. אני יכול לתמוך בדרישה להגדרה עצמית פלשתינאית, בלי שזה תצרך לחול עלי", אומר [illegible] משעב.

אבל גם הם מודים, שהדברים אינם פשוטים כל כך במציאות. והנה הדוגמה של נער ערבי, שביקר במכרות המנבג ושאל את אביו, „האם זה גם שלנו?" „כן", משיב האב. אבל בליבו אין הוא מרגיש שנאמנותו העניקה לו שוויון ומעמד של שותף. תלונות על קיפוח, תפסו, כמובן, חלק נכבד מן הדיון. עד שקם אליעזר בארי, ראש המחלקה הערבית של מפ"ם, והזכיר, שאין לחפש את האשמה רק בצד אחד.

„שוויון מירבי"

הסוציולוג הסוציאלי ד"ר סאמי גיראיסי עמד על התהליך של הדהרות „לאום של שכירים". על רבבות הצעירים העובדים בערים „כשההזדמנויות הסובות החולפות על פניהם". השר לשעבר מרדכי בנטוב דיבר על הציפיות הגואות עד לשעת האכזבה, והיה מי ששאל „מדוע לא יישב ערבי במשרד הקליטה". לדעתו של ג'ראיסי, [illegible], כתוצאה מהעובדה שהערבים הם „טרמפיסטים" בלבד.

„דורשים מאתנו את הקולות, אך לא פותחים בפנינו את שערי המפלגות", התלונן משתתף ערבי אחר. „השאלה היא מה רוצים לעשות בערבי ישראל", אמר ג'יראיסי. קיבל אחר כך התשובה קצרה מיועץ ראש הממשלה לענייני ערבים, שמואל טולדאנו: שוויון מירבי בכל מרשות הנסיבות.

צבי אל־פלג, מושל צבאי לשעבר, טען, כי חלה רדיקליזציה ברחוב הערבי. המצטרפים למהברים — אמר — אינם בנחד [illegible]. [illegible] הרבה של האשמה הוא תולה במדיניותו של משה דיין בשטחים המוחזקים „שהחלה באי [illegible]" ונסתיימה בשיגור צבא [illegible]. אל־פלג רוצה לראות את ערביי ישראל נאבקים למען ענייניהם, כמובן בלי לשרוף גשרים. „אין מתערב [illegible] — מיד יצאים בו בפגם", ומוסיף: לאבר־

גופתו של קובייסי הוטסה לבגדאד

סבירה שניסה להתנקש במלך מרוקו

מאת ז'אק מורים, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). גופתו של ד"ר קובייסי אשר נהרג ברחוב בפאריס בשבוע שעבר, הוטסה אתמול לביתו שבבגדאד. כמה שגרירים ערביים השתתפו בטקס קצר שנערך לזכרו בבית השגרירות העיראקית בפאריס.

מקורות צרפתיים בפאריס מסרו, כי יתכן וקובייסי הגיע אמנם לבירת צרפת כדי ליטול חלק בתכנית ההתנקשות בחסן מלך מארוקו. מעריכים, כי אנשי הבולשת המארוקאית הם שהרגוהו ליד מלונו, לאחר שנודע להם על תכנית זו.

מכל מקום, אי הוראות בעניין זה מרובה ומהלכות עדיין שמועות שמותו של האיש קשור במלחמה החשאית המתנהלת בצרפת בין סוכנים ערביים וישראליים. דבר אחד ברור לחלוטין לציבור בצרפת הוא, כי ארגון „ספטמבר השחור" הצליח להקים רשת יעילה למדי, הנהנית מגיבוי של אוהדים צרפתיים קטנים ונאיביים.

העתונות הצרפתית הקדישה מקום נרחב מאוד למהלומה שהנחיתה ישראל בביירות ומובעת הערכה ליעילותם של שירותי הבטחון הישראליים. מתמאה עקיפה השמיע בקשר לכך דובר של משרד החוץ הצרפתי, כאשר הכחיש את הידיעות, שהופיעו בעתונות הבריטית, כאילו שלחה לוב 60 ממטוסי ה„מיראז'" שלה למצרים. הדובר אמר: „אם אמנם היה הדבר נכון, היתה ישראל יודעת על כך מיד ומספקת לעתונות העולמית את התמונה".

ההסכם בין שתי המדינות מדגיש, כי אסור ללוב להעניק, למכור או להשאיל את המטוסים שרכשה למדינה אחרת, במיוחד לא למדינה ערבית הסמוכה לישראל.

ננעל כנס ארצי של עתונאי ישראל

בקריאה לעתונות בעולם החופשי להתגייס למאבק למען הצלת יהודי ערב ולמען ביטול כופר ההגבלה על עליה של יהודי ברה"מ — ננעל הכנס הרביעי הארצי של עתונאי ישראל, שנערך בשלום בחיפה.

הכנס דן בשורה של בעיות מקצועיות, תנאי עבודה ושכר. הוא נפתח במעמד חגיגי בהשתתפות 114 צירים, המייצגים [illegible] עתונאים. אורח הכבוד בכנס היה הרמטכ"ל, רב־אלוף דוד אלעזר. פתח את הכנס היו"ר היוצא של האיגוד הארצי של העתונאים, מיכאל אסף. כן בירכו מ"מ ראש העיריה, ידהם צייזל, ומנכ"ל אוניברסיטת חיפה, יעקב לבב.

על רשות השידור והעתונות הרצה צבי גיל, מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה. דו"ח על ענייני האיגוד מסר המזכ"ל, מ. רון. על [illegible] של עתונאי ישראל הרצה מאיר בר־גוד, המרכז המקצועי הארצי.

הכנס נתן את ברכתו ליו"ר היוצא, מ. אסף, שביקש לפרוש מכהונתו. הכנס הביע הערכה על פועלו רב־הממצב בשנות פעילותו הרבות.

בתום דיוניו בחר הכנס [illegible] לוועד האיגוד המקצועי, לסגני היו"ר נבחרו יצחק אלון מירושלים ויהודה עזריאלי מחיפה. במזכיר כללי נבחר משה רון וכמרכז מקצועי מאיר בר־גוד. כן נבחרה המועצה בת 14 חברים.

משתתפי הכנס שיגרו ברכה חמה לפרופ' אפרים קציר, הנשיא הנבחר של מדינת ישראל. כן קרא הכנס לציבור העתונאים להקפיד על כללי האתיקה העתונאית בכל עת ובייחוד בשנת בחירות, וזאת בשל גילויי הפגיעה באתיקה הציבורית בחברה הישראלית.

כפר הנוער יוהנה ז'בוטינסקי
באר-יעקב

החלה ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ד

לבי"ס תיכון חקלאי

בפיקוח משרד החינוך והתרבות

1. מסלול עיוני — 4 שנתי עם תעודת בגרות
2. מסלול מקצועי — 4 שנתי, עם תעודת גמר ממשלתית. ביה"ס מכשיר נערים ונערות ללימודים ההי כפר (כולל קורס לאגרומכני־קה)

לבי"ס תיכון למקצועות התעופה

בפקוח משרד החינוך והתרבות בתאום עם צה"ל — חיל האויר

המגמות:

1. מכונאות תעופה (ממ"ס) — 4 שנתי עם תעודת בגרות
2. מכונאות ציוד קרקע 4 שנתי. תעודת גמר ממשלתית.
3. מסגרות מכנית — 3—4 שנתי, תעודת גמר ממשלתית.

בבית הספר המקצועי מתוכננת מגמת מיכשור ובקרה — מקצוע העתיד

מתקבלים תלמידים בוגרי ח' אי מסיימי ט' (חטיבת ביניים)

הלימודים נערכים בתנאי פנימיה

לתלמידים מרחובות, נס־ציונה וראשון־לציון אפשרות גם ללא פנימיה (אקסטרני)

תחבורה מובטחת

פרטים במשרד הכפר: באר־יעקב, טל. 965058, 965688. בשעות 8—15.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

על פתיחת הרשמה
לחוג ללימודי ארץ־ישראל

מטרת החוג להעמיק את ידע ארץ ישראל ולהבליט תחום זה כנושא לימודי העומד בפני עצמו.
בשלב זה יתנהלו הלימודים במתכונת דו־חוגית ויקנו תואר ראשון (ב"א).
פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות הרשמה.
ההרשמה לחוג זה תסתיים ב־30.4.1973.
חוברות הסברה וטפסי הרשמה ניתן להשיג בנקודות המכירה הבאות:

1. מפעל השיכפול של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה, בימים א'—ה' בשעות 09.30—17.30.
2. חיפה — זוהר, רחוב החלוץ 22.
3. קרית מוצקין — פינת הכתר — וייצמן 10.
4. צפת — גרינבאום זאב, בנין כלון מאיר, רחוב ירושלים 59.

הסטודנטים המעוניינים לרכוש את החוברות בדואר, מתבקשים לצרף המחאת דואר ע"ס 3.25 ל"י לפקודת אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה והחוברת תשלח לביתם. חיילי צה"ל הפר־נים באמצעות הדואר הצבאי, יקבלו חוברות ללא תשלום.

משרד התקשורת
מודיע על

ההרשמה בבתי-הספר הבאים

* ביה"ס לטכנאי בזק
גבעת מרדכי — ירושלים טל' 523474(02)
מתקבלים בוגרי כתות ח' וכתות ט'
מסלול מקצועי רגיל בן 4 שנים
מסלול מקצועי תיכון (עם בגרות) בן 5 שנים
* המכללה הטכנולוגית
אורט ת"א ע"י א. סינגלובסקי
דרך השיישים 28 טל' 762291(03)
מתקבלים בוגרי כתה ח' ובוגרי כתה ט'
מסלול מקצועי רגיל בן 4 שנים
* בית הספר להנדסאים וטכנאים
מיסודו של בסמ"ת
רח' בלפור, חיפה טל' 661150(04)
מתקבלים בוגרי כתה ט' למסלול מקצועי תיכון (עם בגרות)
* בית ספר מקיף ע"ש הימלפרב
באר־שבע, טל' 4422(057)
מתקבלים בוגרי כתה ט' למסלול מקצועי רגיל

כל בתי הספר האלה הם בתי ספר ארציים אליהם מתקבלים תלמידים מכל חלקי הארץ.
אין צורך בהיתר מרכזת החנוך המקומית.
פרטים והרשמה במזכירויות בתי הספר.

בחר במקצוע הבזק (טלקומוניקציה)

עיריית ירושלים
המחלקה לתרבות

בית הסופר ירושלים

האוניברסיטה העברית בירושלים
מרכז מרטין בובר להשכלת העם

סדנא יוצרת בבית־הסופר בירושלים
התחילה ההרשמה לטרימסטר ג'

שירה: דן פגיס — יום ה', 5.00—6.30
פרוזה: אהרון אפלפלד — יום ב', 5.00—6.30
דרמה: ז'קלין קרונברג — יום א', 5.00—6.30

פרטים והרשמה: בית־הסופר בירושלים, הציר הצתיקה, כיכר בתי מחסה, כל יום בין השעות 8.00—13.00, טל' 88128, או בדואר ת"ד 282.

מרכז הסדנא ומנהל בית־הסופר: שמאי גולן.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה על פתיחת

קורס קדם אקדמי

הקורס מיועד למסיימי בתי־ספר תיכוניים, ששפת ההוראה בהם עברית ואשר במסגרתם אין התלמיד ניגש לבחינות הבגרות (כגון מוסדות חינוכיים של התנועה הקיבוצית, בתי־ספר מקצועיים, חקלאיים וכו').
המסיימים בהצלחה את הקורס יהיו זכאים להגיש מועמדותם ללימודים סדירים באוניברסיטה ויידרשו לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים לאוניברסיטה כגון: בחינת מיון כלל־אוניברסיטאית, בחינות קבלה לחוגים וכו'.
משך הקורס:
1.7.73 — 30.5.74.
הלימודים יתקיימו:
ארבע פעמים בשבוע, בשעות אחה"צ וערב.
טפסי הרשמה ופרטים נוספים ניתן לקבל ע"י פניה בכתב למזכירות ההרשמה וכן בשעות הקבלה כדלקמן:
בימים א' — ה' בשעות 11.00—13.00.
ובימים ב' ד' ה' בשעות 17.00—19.00.
ההרשמה לקורס הקדם־אקדמי תסתיים ביום שישי ט"ו בסיון תשל"ג (18.5.73).

בית ברל

המדרשה למדריכי נוער

החל הרישום

לסמינר מדריכי נוער

שיפתח במאי 1973

- משך הלימודים 11 חודש.
- קיימת אפשרות להשתלמות במגמה לספורט.
- מתקבלים בוגרי צבא בעלי השכלה תיכונית (גם ללא תעודת בגרות).
- למסיימים בהצלחה תינתן תעודת מדריך מוסמך מטעם משרד החינוך.
- למסיימים בהצלחה את המגמה לספורט תינתן תעודת מדריך ספורט מוסמך מטעם „הפועל".
- הלימודים בתנאי פנימיה.

*

פרטים ורישום: המחלקה לנוער רחוב הירקון 110, ת"א, טל. 241351.
הסמינר נערך בשיתוף הסתדרות הנוער העובד והלומד ומשרד החינוך והתרבות.

דבר לפרסום
הלוח החדש

כפר הנוער הציוני
נצנים
בי"ס תיכון חקלאי
ד. נ. אבטח טל' 2180 • 051

מודיע כי החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד

לבוגרי כיתות ח' לביה"ס התיכון החקלאי ולבוגרי כיתות ו'־ז' לבי"ס היסודי בפנימיתנו

ההרשמה תימשך עד 10.5.73 במשרדי כפר הנוער הציוני נצנים בימים א' — ה' בשעות לפני־הצהרים.

על הנרשמים להביא איתם:

א. תעודת זהות או תלוש רשום.
ב. תעודת ציונים של שליש ב'.
ג. שתי תמונות פספורט.
ד. 15 ל"י דמי ההרשמה.

כל הנרשמים עוברים בחינת כניסה.

הנהלת הכפר

כפר יוליאנה
המרכז להכשרה ימית
ע"ש המלכה יוליאנה
בנצנים
ד. נ. אבטח טל' 2180 • 051

מודיע כי החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ד

למרכז ההכשרה הימית במגמה של

מכונאות ימית

למגמה מתקבלים בוגרי כתות ח'.

ההרשמה תימשך עד 10.5.73 במשרדי כפר הנוער הציוני נצנים ד. נ. אבטח בימים א' — ה' בשעות לפנה"צ.

על הנרשמים להביא איתם:

א. תעודת זהות או תלוש רשום.
ב. תעודת ציונים של שליש ב'.
ג. תעודת רופא עינים על ראייה תקינה.
ד. שתי תמונות פספורט.
ה. 15 ל"י דמי ההרשמה.

כל הנרשמים עוברים בחינת כניסה.

הנהלת הכפר

משרד העבודה | משרד החינוך והתרבות | אורט ישראל
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

המרכז להכשרה טכנולוגית
החלה ההרשמה ללימודים על תיכוניים
בשעות היום והערב למבוגרים

במגמות הבאות:

להשגת התאר טכנאי
* מתכת
* בנין
* חשמל
* תעשיה ומינהל (יצור)
* מכשור ובקרה
* אלקטרוניקה
* כימיה

מורים טכניים
* אירוח
* זבנות
* ספרות
* ימאות
* דפוס
* אופנה
* מתכת
* נגרות
* אלקטרוניקה
* מכונאות רכב
* חשמל
* תעופה
* מכשור ובקרה

קדם הנדסאים

טכנאים להדרכה והוראה
* דפוס
* חשמל
* תעופה
* מתכת
* מכשור ובקרה
* אלקטרוניקה
* מכונאות רכב

לימודי מכינה:
כתות מדורגות לרמות:
* הכנה ללימודי טכנאים
* הכנה ללימודי הנדסאים
* הכנה ללימודי מדריכים

פרטים והרשמה: המשרד הראשי — שד' דוד המלך 39, ת"א, טל. 264193, 267436 המרכז להכשרה טכנולוגית — רח' שפע־טל 12, כפר מגשימים, ת"א טל. 269360.

בוגרת בית הספר היסודי!

הנהלת בית־הספר התיכון למקצועות התעופה „עמל" ע"ש הולץ בתל־אביב, פותחת לקראת שנת הלימודים תשל"ד,

מגמה חדשה לשרטוט

המגמה נפתחת לפי פנייה במפעלי־תעשיה ושלטונות צה"ל (למגמה זו מתקבלים גם בנים).

בוגרת יקרה!

השתלבי בעידן הטכנולוגי!

השתלבי במקצוע נדרש כיום!

את מקצוע השרטוט תלמדי במסגרת 4 שנות לימוד, ובסיומן תוענק לך תעודת גמר ממשלתית. בתום לימודייך תוכלי להיקלט בתעשייה המודרנית, במפעלים מדעיים ובמשרדים טכניים.

ההרשמה מתקיימת יום־יום בין השעות 8—12.

פרטים במזכירות בית־ספר „עמל" ע"ש הולץ, רח' קיבוץ גלויות 180 תל־אביב, טלפון 823432.

שגרירות גרמניה – מרכז התרבות
שיעורים ללימוד השפה הגרמנית

בשעות לפנה"צ, אחה"צ ובערב

החל מ־8 במאי עד 2 באוגוסט 1973

ההרשמה בימי: 18, 19, 25, 26 באפריל 1973
ומ־29 באפריל עד 3 במאי בין השעות 18.00 — 13.00
במשרד מרכז התרבות, תל־אביב, ככר מלכי ישראל 19, קומה ב'.

ליתר פרטים להתקשר טלפונית: 03/23 90 36 בלבד.

דמי לימוד (כולל ספרי לימוד):
בקורס של 2 שעות בשבוע 60 ל"י * בקורס של 2 שעות פעמיים בשבוע 110 ל"י

דמי הלימוד יש לשלם במזומן בעת ההרשמה

משרד העבודה
האגף להכשרה
והשתלמות מקצועית

אונים
כפר־סבא

ההסתדרות הכללית
של העובדים בא"י
מרכז משען

מרכז לחינוך מקצועי קדם-צבאי

רישום תלמידים
לשנת הלימודים
תשל"ג

מתקבלים נערים בגיל 16—17½ לקורסים בתאום עם צה"ל. המסיימים בהצלחה את הלימודים יועסקו במקצועם בעת השרות הצבאי. שכר הלימוד כולל פנימיה — 480.— ל"י לשנה (מחוסרי אמצעים יהנו מהנחות).

המגמה	ההשכלה הדרושה ומשך הלימוד
* אלקטרוניקה (כולל בנות)	י' כתות לפחות דו־שנתי
* חשמלאות ומכשירנות מטוסים	ר' כתות לפחות 14 חודשים
* חשמלאות ציוד עזר למטוסים	ט' כתות לפחות 14 חודשים
* מכונאות ציוד עזר למטוסים	ט' כתות לפחות 14 חודשים
* מכונאות רכב	ט' כתות לפחות שנה אחת
* חשמלאות רכב	ט' כתות לפחות " "
* שרטוט (רק לבנות)	י' כתות לפחות " "
* מכונאות קירור	ט' כתות לפחות " "
* טבחות	ה' כתות לפחות " "

ההרשמה בכל יום בין השעות 8.00—13.00, ב„אונים", רח' הנריטה סולד, כפר־סבא. טלפון 925843

משרד החינוך והתרבות
האגף לחנוך התישבותי — ת.ד. 7036, הקריה ת"א

נמשכת ההרשמה לחינוך החקלאי

* 26 בתי ספר חקלאיים
* 52 מוסדות במשקים קיבוציים
* 9 בתי־ספר אזוריים של תנועות המושבים (כללית ודתית) מקבלים תלמידים בוגרי כיתות ח' רט' לכיתות ט' רי'.
* בביה"ס החקלאי שלושה מסלולים: שלושתם של 4 שנות לימוד:
המסלול העיוני לתעודת־בגרות
המסלול המקצועי לתעודת גמר ממשלתית
המסלול לקבלת תעודת סיום
כל המסלולים כוללים תקופת התמחות במשק החקלאי.
* קיימים בתי־ספר כלליים ודתיים.
* אפשרויות התמחות באגרומכניקה ובכלכלת־בית.
* שכר הלימוד מדורג לכל התלמידים לפי מצבם הכלכלי של ההורים.
* ברוב בתי הספר פנימיה עבור התלמידים הגרים בריחוק.
* קרן הסטיפנדיות מסייעת לתלמידים הנזקקים בשכר הלימוד ובדמי הפנימיה.
* ההרשמה לבתי הספר החקלאיים במשרדיהם.
* לבתי הספר בהתישבות הקיבוצית במשרדי האגף לחנוך התישבותי בקריה תל־אביב.
* לבתי הספר האזוריים בתנועת המושבים ת"א רח' ליאונרדו דה־וינצ'י 17.
* באיגוד המושבים של „הפועל המזרחי" רח' אבן־גבירול 165 תל־אביב.
* חומר הסברה לכל דורש ינתן וישלח ע"י האגף לחינוך התישבותי בקריה, רחוב ד' מס' 8, טלפון: 255421; הלשכה המחוזית של משרד החינוך והתרבות בירושלים, רח' קרן היסוד 15; ובחיפה, רח' סנט לוקס 6.
* ייעוץ והכוונה אינדיבידואליים במשרדי האגף לחינוך התישבותי בקריה ת"א, רחוב ד' בית מס' 8, ביתן מס' 5, טלפון: 255421.

בסמ"ת
בית הספר
להנדסאים וטכנאים

הטכניון
מכון טכנולוגי
לישראל

לתושבי עכו, קרית אתא, קרית ים, רכסים, נשר, טירת הכרמל, יקנעם ונצרת־עילית: —

לאור החלת חוק חינוך חובה לכתות י' על מועצותיכם, ובהתאם להוזר מינהל החינוך בנידון, משוחררים תלמידים הגרים בתחום המועצות הנ"ל מתשלום שכר לימוד בבסמ"ת.

ההרשמה נמשכת:

לכתות ט' — לתלמידים מסיימי כתות ח' של בתי ספר שאין בהם חטיבת ביניים.

לכתות י' — לתלמידים מסיימי כתות ט'.

ההרשמה במזכירות כל יום בין השעות 8—12 לפנה"צ בבנין הראשי של בית הספר, רח' בלפור פינת בסיסה, חדר 28.

החלה חלוקת תמיכות הסעד

חלוקת תמיכות הסעד החלה אתמול ב־184 לשכות סעד ב־רחבי הארץ — על פי מסר דובר משרד הסעד.

חלוקת התמיכות ל־22,000 משפחות ובודדים תוקדמה בעשרה ימים לפי הוראת שר הסעד מיכאל חזני, על מנת לאפשר לנזקקים לרכוש את המצרכים לקראת החג. לצורך זה נערך במשרד הסעד מבצע אירגוני מיוחד אשר עובדי המחלקה למיכון ד־ליש, בראשותה של בתיה מעת, עובדי המיכון המשרדי עבדו ב־שך לילה שלם על מנת לאפשר ביצוע חלוקה מהירה של תמיכות הסעד.

בהזדמנות זו מוסר דובר משרד הסעד, כי התמיכה החדשה החל מ־1 באפריל 73 היא כדלקמן:

[illegible]	[illegible]	[illegible]
161	—	—
258	—	—
342	—	—
413	—	—
445	34	479
445	103	548
445	174	619
445	243	708
505	307	812
545	371	916
+40	+64	+104

התמיכה החדשה מבוססת על הסכם שנערך בין שרי האוצר ו־הסעד, לפיה תהיה מיכסת התמי־כה של 40 אחוז מן השכר הממו־צע במשק, וכן כוללת התמיכה ה־חדשה תוספת התייקרות. דובר ה־משרד מוסיף, כי זו השנה הרא־שונה בה הושוו רמת המיכסות העירונית והכפרית במדינת יש־ראל לאחר שבשנים קודמות היו המיכסות הכפריות נמוכות יותר.

„כושית עבריה" לא הורשתה להיכנס

אשה מבנות עדת הכושים ה־עברים, שהגיעה שלשום בלילה ב־מטוס ק.ל.מ. לישראל, הוחזרה את־מול בבוקר בלעומת שבאה. מאחר ששלטונות הגבירה בנמל התעופה לא התירו את כניסתה לארץ. „ל־אשה לא היו האישורים הדרושים שישכנעו אותנו, כי היא מתכוונת רק לביקור. לכן סירבנו לתת לה להיכנס לארץ" — אמר קצין מש־טרה, בנמל התעופה לוד. (ע)

כינוס חירום של קציני מבחן לנוער

כנס חירום ארצי של קציני מבחן לנוער ולמבוגרים ושל קצי־ני מעקב שהם עובדי משרד ה־סעד — התקיים אתמול במשרד הסעד ב„בית חלף" ביפו.

הכנס נערך על רקע התגברות העבריינות ובעיית הפשיעה בארץ מזה, והרחבת תפקידיהם של קצי־ני המבחן והמעקב על־פי החוק מאידך. בכנס הובעה הרגשת קיפוח קשה ביחס לתנאי העסקתם של ה־עובדים.

הכנס בחר בוועדה מיוחדת ש־הוסמכה לפעול בכל הדרכים האפ־שריות לקיום מו"מ ישיר עם ה־מעסיק לשם שיפור תנאי העסקתם של העובדים. (ע)

מעון־יום חדש של „ויצו" על־שם אפרים פרידריך שבנו הו־קם בתרומת סר מרקוס ולידי זיו, בשכונת התקוה בתל־אביב ונחנך אתמול.

פרופ' אברהם כוגן (מימין) ודוד רוז ליד המיתקן החדש להמתקת מי־ים. (צילום: דוד ברודי)

הצלחה למיתקן ההמתקה בשיטת פרופ' כוגן

תהליך מהפכני זול בהשקעה ובתפעול

מאת ש. שהורי סופר „דבר" בחיפה

הניסויים של התהליך ה־חדש במיתקן הנסיוני החצי־הרשתי להמתקת מי־ים, ש־הוקם בהשקעה של מיליון דולר בשטחה של תחנת־ה־כוח החדשה של חברת ה־חשמל בחיפה, הגיעו עתה לשלב המאפשר לתכנן הק־מתו של מיתקן הפקה בקנה מידה תעשייתי — הודיע אתמול פרופ' אברהם כוגן מהפקולטה להנדסה אווירו־נאוטית בטכניון, ממציא ה־תהליך העוסק כ־11 שנה ב־פיתוחו ובשכלולו.

בבנייתו ובהרכבתו של המיתקן, המפיק בתהליך החדש המוגדר כ־תהליך מהפכני בשיטות להמתקה מי־ים בוטל הצורך בשימוש ב־כמויות רבות ויקרות של צינורות מתכת (נחושת) בהם משתמשים כיום במיתקני ההמתקה הקיימים בצינורות פלסטיק שעוביים אינו עולה על עובי ניר, אך המסוגלים לעמוד בטמפרטורות העולות על 100 מעלות צלזיוס — אמר פרופ' כוגן בפגישתו עם עתונאים שאף סיירו במיתקן וטעמו את המים המומתקים. בפיתוח שיטת התהליך החדש, המבוסס על שתי יחידות עיקריות — היחידה לאידוי ועי־בוי מי־הים, והיחידה להזזרת ה־חום — משיגים, כפי שהוסבר, חי־סכון ניכר בהוצאות העיקריות של התפעול וסכומי ההשקעה. שיעורי החסכון נאמדו על־ידי פרופ' כוגן ב־30 אחוז בקירוב; לפי אומדנו של נשיא הטכניון א. גולדברג, ש־השתתף בפגישה יחד עם נציגי הסגל האקדמאי של הפקולטה ל־הנדסה אווירונאוטית, החסכון הוא ב־40 אחוז.

מחיר המים המומתקים לפי ה־תהליך החדש, יעלה לפי חישובי רק כשני שלישים ממחיר ה־מים המומתקים בשיטות אח־רות במיתקנים המודרניים — אמר פרופ' כוגן בהשובה לשא־לה. יש להניח, שהמתקת מי־ים בקנה־מידה תעשייתיים נרחבים לא תבוצע לפני שנות ה־80.

המיתקן הוקם בעזרת דוד רוז מניו־יורק.

פרופ' כוגן הגה את הרעיון היסודי להמתקת מי־ים עליו מ־בוססת המצאתו עוד בשנת 1962. כאן נערכו במעבדות הפקולטה ל־הנדסה אווירונאוטית עבודות מח־קר אינטנסיביות על האספקטים השונים של ביצוע התהליך. רק בשנה 1967, לאחר שהמועצה ה־לאומית למחקר ופיתוח והתורם רוז קיבלו על עצמם לממן במ־שותף את הפרוייקט, הוחל בפי־תוח המואץ של התהליך ההמתקה החדש. הוקם המיתקן הנסיוני ה־חצי־הרשתי המפיק כיום 10,00 גלון (כ־40 מק"ע) מים מומתקים ליום.

נשיא הטכניון א. גולדברג אמר, ששיטתו של פרופ' כוגן היא ה־שיטה היעילה ביותר. תוצאות ה־מיתקן הנסיוני החצי־הרשתי מ־אפשרות לדבריו, לתכנן מיתקן נסיוני נוסף שיהיה גדול פי־חמי־שה מהמיתקן הקיים. לאחר־מכן ייבנה מיתקן גדול מהמיתקן של אילת, המפיק כיום 4000 ממ"ע מים מומתקים ליום.

פרופ' כוגן הוסיף, כי ניתן יהיה להכנן תחנות דו־תכליתיות (תח־נות־כוח ולהמתקת מי־ים). גם ב־אנרגיה אטומית לאספקת 150 מיל־יון ממ"ע מים מומתקים לשנה, שהם כ־10 אחוזים מכמות המים הנצרכת כיום.

נמסר, כי כבר הוחל במו"מ עם חברות תעשייתיות שונות בישראל ובחו"ל לניצול תעשייתי של ה־תהליך החדש.

פרופ' כוגן הוא יליד בסרביה (52) ובוגר אוניברסיטת ירושלים ודוקטור להנדסה אווירונאוטית של אוניברסיטת פרינסטון. הוא נמנה עם חברי האקדמיה הלאומית ה־ישראלית למדעים ובשנת 1966 זכה בפרס רוטשילד לטכנולוגיה.

בוועדה המוניציפאלית של המערך

המלצה לבטל מסי הרשויות ולהגדיל את המיסוי הממשלתי

מאת סופר „דבר" בשרון

הוועדה המוניציפאלית של המערך, שהתכנסה אתמול ב־בית־ברל, אישרה שתי הצעות של ועדות להוק הרשויות־ה־מקומיות והחוק למיסוי ברשות המוניציפאלית. עיקרי חוק ה־מיסוי המוצע הוא לבטל את מיסי העיריות: הארנונה הכלל־לית, מס־עסקים, היטל שיפונים ומעד ואגרות מסוימות.

תמורת הנ"ל תקבלנה הרשו־יות־המקומיות אחוז מסויים מכלל הכנסות המדינה. הוועדה לא החליטה על האחוז. הממשלה מצי־דה תוכל לקבל את הסכום על־ידי הטלת מסים מוגדלים למי־ניהם תמורת אי־תשלום המסים האלה לרשויות־המקומיות. ייקבע מפתח צודק והגיוני ביחס לחלוקת ההכנסות הללו בין הרשויות־המ־קומיות בהתחשב במספר התוש־בים, שטח, ותק הישוב, מבנה חב־רתי של האוכלוסיה וכד'. הוועדה חושבת, שהנהגת השיטות הנ"ל יכולות להביא להקטנה ניכרת של המנגנון ברשויות המקומיות. את ההצעות למליאה הביא יו"ר ה־ועדה למיסוי פנחס אילון, ש־הוא יו"ר השלטון המקומי ביש־ראל. הוא הסביר, כי מאחר וכל השירותים הציבוריים של הממ־שלה ושל השלטון־המקומי כאחד מהווים מסכת אחת של בעיות ה־משלימים זה את זה ומאחר והם חייבים להתכסות ממקור זהה ו־יחיד שהוא משלם המסים, הכרחי לאפשר לשני גורמים אלה גם־יחד לשאוב מהמקור המשותף הזה את הדרוש להם לביצוע תפקידי־הם.

אילון הסביר, כי אין הכוונה לקבל מענק גדול יותר שניתן עד עכשיו ממשרד־הפנים לרשו־יות־המקומיות. המצב עד עכ־שיו היה, שלא היו קביעות של הסדרים פיננסיים ולשלטון־המקו־מי לא היתה אפשרות לתכנן את צעדו לטווח קרוב וגם לא לט־ווח רחוק. לפי ההסדר החדש, תדע הרשות־המקומית את הכ־נסותיה ותוכל לתכנן ולהגיע ל־נורמליזציה של הכנסות. המצב עכשיו הוא כי הרשויות בונות תק־ציב גרעוני וקיים ניפוח תקצי־בים וניפוח גרעונות, כי המע־נקים הממשלתיים מוענקים לרשו־יות בהתאם לגודל הגרעונות של כל רשות.

דוגמת מס־רכוש

אילון הסביר, כי ההצעה החד־שה היא כדוגמת מס־רכוש, ש־היה בזמנו מס עירוני ומס ממ־שלתי בנפרד ואחר־כך בוטל מס־רכוש העירוני והממשלה מעניקה על חשבון מס־רכוש לרשויות־המקומיות 4,84 אחוזים מהכנסות המדינה. בהמשך דבריו התייחס לשרותים המשותפים בין השלטון־המקומי והרשות־המקומית, כגון חינוך בריאות וסעד. בשירותים אלה, אמר, קובעת הרשות־הממ־שלתית בלי שהרשות־המקומית תוכל להשפיע על טיב השירות. דוגמת משרד הסעד, דבר הגורם גם להנהלת־חשבונות מסובכת ל־שני הצדדים. הוא מסר, כי יוש־בות שתי ועדות בלתי־תלויות, אחת של משרד־הפנים ואחת של משרד־האוצר המתייחס בחיוב ל־הצעה בכללותה. הוועדות הבדוק־נה את ההצעות. טיב השירותים ה־משותפים צריך להיקבע בשיתוף עם הרשות־המקומית המשרד ה־ממשלתי הנוגע בדבר. הוועדה מציעה, אמר, שכל ההסדרים הנ"ל יהיו מעוגנים בחוק.

ההצעה השניה שהתקבלה היא החוק לרשויות־מקומיות, אותה הביא לדיון יו"ר הוועדה ח. מריד־גוב. בין־היתר מבוססת ההצעה, כי הבחירה לרשות תערך במישרין על־ידי הבוחרים, דבר שיבטיח יציבות פוליטית גדולה יותר ומע־מד חזק יותר של ראש הר־שות.

הרשויות המקומיות, המהוות את יסודי במבנה הדמוקרטי של המדינה, יהיו אחראיות לניהול ענייניהן באופן עצמאי. ייקבעו תחומים ברורים ומוגדרים של חלוקת התפקידים בין הממשלה לבין הרשויות־המקומיות ויובהרו בחוק התחומים אלה לגבי השירותים המבוצעים במשותף על־ידי מש־רדי ממשלה ברשויות־המקומיות. החוק החדש צריך למנוע אפש־רויות להתערבות־יתר מצד הממ־שלה בניהול הרשויות־המקומיות או בקביעת עדיפויות לביצוע תפ־קידיהם. לא יחוקקו חוקים שיש להם השלכות על הרשויות־המקו־מיות ללא תיאום מוקדם עם האר־גונים של הרשויות־המקומיות ו־מבלי לקבוע בחוקים אלה גם את מקורות המימון הנחוץ לביצו־עם. מרכז השלטון המקומי ואר־גון המועצות האזוריות, יהיו גו־רם שאיתם יחוייבו את השרים ה־נוגעים בדבר להתייעץ בעניינים כלליים וספציפיים.

את הדיון פתח שרגא נצר, יו"ר הוועדה המוניציפלית. ההח־לטות התקבלו ברוב־דעות לא־חר ויכוח ער ולאחר שנשמעו הסתייגויות והצעות שונות של חב־רים לתקוניים שונים בהצעות שני החוקים.

אב ובנו נדקרו בסכין באור־יהודה

אב ובנו נדקרו שלשום בלי־לה באור־יהודה בידי חשוד ש־נמלט מן המקום והמשטרה עו־שה עתה לאיתורו.

סמוך לשעה 8 בערב התפרץ צעיר בן 25, תושב אור־יהודה, לביתו של יחזקאל אליאס ברחוב מונטיפיורי שבאור־יהודה. הצעיר ביקש לשוחח עם הבן אהרון אלי־יאס ואמר לו „שיהיה גבר" ויצא עמו החוצה. כאשר סירב הצעיר לצאת מן הדירה, שלף החשוד או־לר ודקר אותו פעמיים בידו. האב חש לעזרת בנו ונדקר אף הוא בבטנו ובגבו.

שני הפצועים אושפזו בתל־השו־מר ולפנות־בוקר שוחרר הבן ואילו האב נשאר להמשך הטיפול הרפו־אי.

החשוד בדקירה נמלט, אך זהו־תו ידועה למשטרה. הרקע לתקי־פה לא ברור עדיין למשטרה, אך סבורים שמדובר בסיכסוך בין שתי משפחות באור־יהודה. (ע)

נגנבו תכשיטים ב־40,000 ל"י

תכשיטים ב־ווי 40,000 ל"י נג־נבו אור ליום אתמול בפריצה נועזת לחנות תכשיטים ברמת־יצ־חק.

הפורצים חדרו תחילה לחנות הסמוכה לחנות התכשיטים, שם הם הרסו את הקיר המשותף ל־שתי החנויות. דרך הפירצה בקיר, הדרו אל חנות התכשיטים השיי־כת לרחל אלגזי. הם הצליחו לפ־תוח את הכספת במפתח מותאם שהיה ברשותם וגנבו גם תכשי־טים יקרי־ערך מן המדפים.

דובר משטרת תל־אביב רב־פקד יגאל מרקוס ציין, כי בזמן האחרון נפוצה שיטת פריצה זו בין הפורצים והמשטרה פנתה כבר לבעלי חנויות בהצעה להתקין מכ־שירי־אזעקה כלליים בחנות, לאו־דווקא בדלת הראשית. (ע)

בדווית נחטפה

נערה בדווית בת 17, נחטפה שלשום על רקע רומנטי באזור שבט אבו רגייג.

לדברי האב, עבדול האדי סלימן אבו קוידאר, אירע המקרה בשעות הבוקר, בעת שבתו האנה היתה במרעה עם עדרו. לפתע הופיע קרוב־משפחה מליח בארבעה גב־רים אלמונים, חטף את הבת ונצ־לם לכיוון בלתי־ידוע. מעשה החטיפה אירע , ר שהאב סירב להיענות לבקשת קרוב־המשפחה לתת לו את בתו לאשה. מקרי חטיפה מסוג זה מתרחשים מדי פעם אצל שבטי הבדווים.

המשטרה פתחה בחקירה, אך איש טרם נעצר. (ע)

נער חשוד בגניבה מקצינת מבחן

נער בן 12, המוכר למשטרה, נעצר לחקירה בבאר־שבע כחשוד בגניבת 95 ל"י מתיקה של קצי־נת־מבחן לנוער שושנה יעקבי.

המקרה אירע בעת שקצינת ה־מבחן יצאה לכמה דקות ממשרדה. הכסף נמצא אצל הנער החשוד והוא נחקר, הואשם כחוק, ושוח־רר בערבות.

כן נעצר לחקירה תושב באר־שבע החשוד בהחזקת רכוש גנוב. בחיפוש בביתו של החשוד נמצאו סיגריות בכמות 1000 ל"י שנגנבו מחנות־מכולת. (ע)

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

החלה ההרשמה

לשנת הלימודים תשל"ד

לבתי הספר התעשייתיים

הלימוד בבית-הספר התעשייתי הוא דרך מעולה ללימוד מקצוע.

בבית־הספר התעשייתי, הצמוד למפעל, רוכשים מקצוע בדרך משולבת של לימודים עיוניים ועבודה מעשית בסדנאות המפעלים.

הלימודים העיוניים כוללים, נוסף ללימודים כלליים, כמו עברית, אנגלית, מתמטיקה, פיסיקה וכד', גם נושאים הקשורים למקצוע הנלמד, כמו, טכנולוגיה, תורת החומרים, שרטוט טכני, ללומדי מקצועות מתכת ומכונאות.

תעודת מקצוע: בוגר בית־ספר תעשייתי העומד בבחינות גמר מקבל תעודת מקצוע ממשלתית. בתנאים מסוימים הוא יכול להמ־שיך בבית־ספר לטכנאים.

המקצועות הנלמדים בבתי־ספר תעשייתיים: מתכת: מסגרות, מבלטנות, חרושת כלים, מכניקה עדינה, מכונאות, מרכבים, מכונאות רכב, מכונאות מטוסים, חשמל תעשייה, אלקטרוניקה, טלפונאות, נגרות, מלצרות וטבחות, תפירה תעשייתית.

בשרות סדיר: יכול בוגר בית־ספר תעשייתי לשרת בחידה מקצועית מתאימה, לפי הצרכים והאפשרויות של צה"ל, ולהתמחות במקצוע שלמד.

שכר עבודה: החל משנת לימודיו השניה מקבל התלמיד שכר בעד עבודתו, לפי מספר שעות העבודה.

התלמידים פטורים משכר לימוד.

הסעות: יש הסעה מאורגנת לבית־הספר ומהם — או השתתפות בהוצאות הנסיעה.

מסמכים: בעת ההרשמה יש להמציא תעודת כתה ח' או ט' (שליש ב'), פנקס עבודה של שרות התעסוקה לנוער, אישור רופא תעשייתי, תעודת זהות של ההורים שבה רשום שמו.

פרטים והרשמה במזכירות בתי־הספר בין השעות 8.00 ל־14.30, כלהלן: —

שם בית־הספר	מגמות	שנות לימוד	הכתובת	הטלפון
מחוז ירושלים				
1. ביה"ס התעשייתי תע"ש	מסגרות מכנית	3	ת.ד. 1505, ירושלים	02־35251
2. ביה"ס התעשייתי „אורט" ליד פרנת „משמרת ישראל"	מכונאות רכב	3	מתנה אלנבי, תלפיות, ירושלים	02־65838
3. ביה"ס התעשייתי ליד „פולגת"	טקסטיל	3	ביח"ר „פולגת" קרית־גת	051־91121
4. ביה"ס התעשייתי „מבצע" — אורט	מסגרות מכנית, נשקות	3	ת.ד. 10 גדרה	055־91365
5. ביה"ס התעשייתי ג'וליס	מכונאות דיזל ובנוין		ג'וליס	
6. ביה"ס התעשייתי פישר־להב	טכסטיל		קרית־גת	
מחוז תל־אביב והמרכז				
7. ביה"ס התעשייתי „תע"ש"	מסגרות מכנית, מכשירנות, השחזה־חרטות	4	הקריה, רח' ב', תל־אביב	03־38041
8. „אורט" אמקור	מסגרות מכנית, מבלטנות, חרטות, מכונאות מטוסים	3	אזור התעשיה, חולון	03־845151
9. „אורט", תעשיה אוירית	מכונאות מטוסים	3	לוד	03־971249
10. „אורט" ש.ח.ב.	מסגרות מבנים, חרטות, חשמל תעשייתי	3	אזור התעשיה חולון	03־846111
11. „פורד" ת"א	מכונאות רכב	3	רח' המסגר 43, ת"א	03־33321
12. „ללינר" ת"א	מכונאות רכב	3	יהוד	03־755793
13. „אגד" ת"א	מכונאות רכב, מסגרות, מרכבים	3	אזור התעשיה, חולון	03־845131
14. „דן" ת"א	מכונאות רכב	3	ארלוזורוב 14, ת"א	03־253411
15. „נצר סירני"	מסגרות, נגרות	3	באר־יעקב, קבוץ	03־965851
16. „אורכות"	מסגרות מכנית, חרטות, כרסום	3	אזור התעשיה, יבנה	055־95461
17. מלרד	אלקטרוניקה, טלפונאות, מכניקה עדינה	3	ת.ד. 50, לוד	03־962381
18. „שמרך"	תפירה, קונפקציה	3	רח' מסילת חשמונאים 44, ת"א	03־34474
19. „צ'מפיון", תורה ומלאכה	מכונאות רכב	3	אזור התעשיה, בני־ברק	03־785111
20. גיבורה	מסגרות	3	גבעת רמב"ם, פינת דרך השלום, גבעתיים	03־258411
21. „ארגמן"	מסגרות מכנית, טקסטיל	3	ת.ד. 172, אזור התעשיה, יבנה	055־95251
22. „אורט" תיה־אויר	אביזרים תעופתיים, מכונאות מטוסים	3	ת.ד. 3500, גדרה	03־693147
מחוז חיפה והצפון				
23. [illegible] „אורט"	מסגרות מכנית, מסגרות אחזקה, צנרת	3	מפרץ חיפה, כביש אתא, ת.ד. 1428, חיפה	04־721319
24. „צור"	מסגרות מכנית, מסגרות אחזקה, חרושת כלים	3	אזור התעשיה, ת.ד. 32, נהריה	04־922551
25. „כרמל"	מלצרות וטבחות	3	רח' יפה־נוף 124, חיפה	04־83717
26. „אגד" (מוקד צפון)	מכונאות רכב, מסגרות, מרכבים לאוטובוסים	3	מפרץ חיפה, עיר גנים	04־723201
27. „וולקן"	דפסנות יד	3	בתי יציקה וולקן בע"מ, ת.ד. 624, חיפה	04־721304
מחוז הנגב ובאר־שבע				
28. ביה"ס התעשייתי „קמ"ג"	עיבוד שבבי, מסגרות אחזקה	3	ת.ד. 9001, באר־שבע	057־5211
29. „שער הנגב" „אורט"	מכונאות רכב, טרקטורים	3	מוסך אזורי, חלמי הנגב	051־94109
30. „סמפו" — „אורט"	מסגרות, עיבוד שבבי	3	מפעלי „סמפו", ירוחם	057־95101

אריה (ליובה) אברמזון
איננו

הלויה תצא ביום א', י"ג ניסן תשל"ג, 15.4.73, מביתנו רח' לוין אפשטיין 58, רחובות, בשעה 3.30 אחה"צ לבית העלמין הישן ברחובות.

המשפחה

במלאות ארבע שנים למותו של יקירנו

מאיר שמעוני ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, י"ג בניסן תשל"ג 15.4.73 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין הישן, חוף הכרמל, חיפה.

נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

למנהלנו היקר

מר יעקב ויינברג

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות צליך גיסך

גדשון אלטשולר ז"ל

עובדי שכון עובדים סניף ירושלים

לשושנה נסל ובני משפחתה

אתכם באבלכם על מות

האח [בצרפת]

בית ניר אליהו

לאביה שליף ומשפחתו

עמכם באבלכם במות יקירכם

נחום יהושע שליף ז"ל

הנהלת התעשיה האוירית לישראל בע"מ

למשפחת ליצ'יק

אתכם באבלכם במותו ללא עת של חברנו לעבודה

ליצ'יק לוי ז"ל

שרותים חשמליים מכניים
חברת בת של מקורות חברת מים בע"מ
ההנהלה והעובדים

למתילדה וחיים רובין ולכל המשפחה

אתכם באבל הכבד על מות האחות

יונה ז"ל

בית שדות ים

אנו משתתפים בצערו של עובדנו מר זאב אבני במות רעיתו

רות ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה

הנהלת בתי זקוק לנפט בע"מ

לחברתנו **יונה מזרחי**

משתתפים בצערך במות עליך בעלך

זכריה ז"ל

ההנהלה
ועובדי בית רמז

לח' אמיל פדידה

אתך באבלך במות עליך

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית גת
ההנהלה והעובדים

משק וכספים

הממשלה תכבד ערבותה לאמריקאים בתשלובת ערד

מאת משולם עק, סופר „דבר"

ממשלת ישראל תכבד את ערבותה לשותפים על סך 8 מיליון דולאר, שנתנה חברת „כימיקלים לישראל" לשותפים לשעבר של תשלובת ערד, חב־רת „מדרה", שהיא חברת־הבת של הקונצרן הכימי הגדול בא־רצות־הברית, „אל אליד כי־מיקל".

נודע, כי שר־האוצר פנחס ספיר הודיע במפורש לאנשי תשלובת ערד ול„כימיקלים לישראל", כי בדעת הממשלה לכבד את ערבו־תה ולהוסיף ולשמור על השם ה־מצויין שיש לה בעולם הכספים הבין־לאומי.

להודעתו של שר־האוצר נודעת חשיבות מיוחדת נוכח העובדה ש־קיימות טענות קשות נגד החברה האמריקאית, שסיבכה את ממשלת ישראל בתכנון כושל של המפעל להוצאת זרחתית בערד.

כידוע, הושקעו עד כה במפעל הזה, כולל ערבויות שותפים, כ־230 מיליון ל"י.

השותפים האמריקאיים הביעו לפני כשנתיים את רצונם לפרוש מהשותפות, בטענה שההנהלה ה־חדשה של הקונצרן בארצות־ה־ברית החליטה על מדיניות חדשה של חיסול עסקותיה מחוץ לגבו־לות ארצות־הברית.

כאשר „כימיקלים לישראל" חת־מה על הסכם הפרישה של השו־תפים האמריקאיים והוציאה את ה־שטרות על סך 8 מיליון דולר, שהשקיעו האמריקאים כשותפים ב־מפעל, עוד לא היה ידוע מה גודל הכשלון התכנוני במפעל בערד. קרוב לוודאי, שאילו ידעו היש־ראלים על כך לא היו חותמים על השטרות הללו.

סכום זה של 8 מיליון דולר ישולם לאמריקאים בחמישה תש־לומים שנתיים, החל מחודש אוק־טובר 1973.

על אף פירעונם של שטרות אלה מכינה עתה „כימיקלים לישראל" תביעה כספית, שתתברר בלשכת הסחר הבין־לאומית בפאריס, כפי שנקבע בחוזה השותפות עם ה־קונצרן האמריקאי. כפי שנמסר, עומדת ישראל לתבוע פיצוי על נזקים שנגרמו לה בגלל התכנון הכושל, סכום העשוי להסתכם ב־עשרות מיליוני ל"י.

ספיר: הגרעון המסחרי יקטן

הגירעון במאזן המסחרי ש־לנו יצטמצם במקצת בשנה הבאה. היצוא הישראלי ה־כולל עשוי להגיע בשנת 1974 ל־3 מיליארד דולאר, לעומ־ת יבוא של 4 מיליארד דולאר — אמר אתמול שר האוצר פנחס ספיר במפגש מיוחד לשכת המסחר ישראל־אמ־ריקה, שנערך בבית־אמרי־קה בתל־אביב.

המפגש נערך בעקבות האסיפה השנתית של הלשכה, במהלכה נב־חר זלמן סוראייב לנשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה.

ספיר אמר, כי יש חשיבות רבה לפיתוח הקשרים הכלכליים עם ארצות־הברית. זאת, בנוסף לקשרים המדיניים והבטחוניים, „שאיני עוסק בהם".

שר האוצר סיפר, כי לפני ש־ארצות־הברית הכריזה על פיחות הדולר, הפצירו בו מן הממשל וביקשו ממנו לייסף את ערך הלירה. „היתה לי שיחה די רצי־נית בנושא זה עם אנשי הממשל" — סיפר. „הם חששו, אולי, מה־תחרות של ישראל. נאמר לי, כי בסחר־החוץ עם ארצות־הברית ה־יתר הארצות תשקול ישראל בש־נת 1974 7 מיליארד דולר. 4 מיליארד דולר יובא ו־3 מיליארד דולר יצוא.

ישראל דומה בהיקף סחר־החוץ שלה להולנד. שר האוצר אמר, כי קשרינו הכלכליים עם ארה"ב יכולים ויתהדקו. זאת, הן בתחום הידע והבטחון שהשתיקה יפה ל־הם והן בתחום משק וכלכלה. ש־כן, לשני הצדדים יש אינטרס ניכר בפיתוח קשרי גומלין.

שר האוצר ברך את התעשיין זלמן סוראייב, שנבחר אתמול ל־נשיא לשכת המסחר ישראל־אמ־ריקה. הוא איחל לנשיא החדש, כי בזמן כהונתו יגיע לאיזון היבוא והיצוא מאמריקה.

גדעון להב, מנכ"ל משרד ה־מסחר והתעשייה אמר, כי בשנים 1971—72 הגיע הגרעון במאזן המסחר של ישראל (הפער בין היבוא ליצוא) ל־1.2 מיליארד דו־לר. נראה, כי גם השנה יהיה גרעון כזה. להשוואה — הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב הוא 6 מיליארד דולר בשנה. המגמה היא, שתוך 5 שנים ירד הגרעון במאזן המסחרי של ישראל ל־700 מיליון דולאר.

אשר לקשרינו עם ארה"ב אמר להב, כי ארצות־הברית מספקת 25 אחוז מכלל היבוא שלנו — בלי לכלול בחשבון את היבוא הבטחו־ני. ישראל היא במקום הראשון במזרח־התיכון בין קוני תוצרת אמריקאית.

הנשיא החדש של לשכת המס־חר ישראל־אמריקה זלמן סוראייב אמר, כי יקדיש מאמצים רבים להפיכת לשכת ישראל־אמריקה ל־בית לכל מי שרוצה לחזק את קשרי הסחר עם ארצות־הברית.

סוראייב מחליף בראשות הלשכה את איש העסקים ברוך רוזן, ש־פרש מתפקידו בנשיאות הלש־כה.

4 מיליון ל"י יושקעו ב„אורמת"

מאת סופר „דבר" בדרום

בעלי מפעל הטורבינות „אורמת" ביבנה, יצרן המנועים היהודי מ־צרפת י. שיקלובסקי והמהנדס י. ברוניצקי, החליטו על השקעה נו־ספת בסך 4 מיליון ל"י במפעלם. עד כה הושקעו בו 4 מיליון ל"י. מנהל המפעל י. ברוניצקי מסר ל־שר העבודה י. אלמוגי שבשנת 1972 הסתכם יצוא המפעל שנוסד לפני 6 שנים ב־1.5 מיליון דולר. למעשה, שימשו 92 אחוז מתפוק־תו ליצוא, את תוצרתו הוא משווק ל־22 ארצות.

„אורמת" מייצר יחידות ליצור כוח ללא גנרטורים על־פי המצאה מקורית של המהנדס ברוניצקי. עתה הוא מייצר יחידות עד לאספ־קת של 3 קילווט והוא מפתח מו־דלים שיגיעו עד לאספקת 100 קילווט.

תחנות־כוח בזעיר־אנפין אלו מיועדות לפעולה רצופה ללא אח־זקה ולאספקת כוח חשמלי באמי־נות גבוהה. הן משמשות תחנות ממסר, רשתות טלוויזיה, מערכות קשר, תחנות פיקוד, משואות ניווט וכו'. במפעל מועסקים 100 עובדים, מהם 14 מהנדסים. כן הוא מייצר בידע אמריקאי מצב־רות אספקת כוח למטוסים ולרכב כבד.

פרסום „אבנת" למשרדים חדשים

הפרסומאי אודי אבנת, אשר משרדו פעל משך 7 שנים בשיתוף פעולה עם פרסום שיפריך־צמן, חנך בימים אלה משרדים חדשים ברחוב רחל בצפון תל־אביב.

פרסום „אבנת" במתכונתו החד־שה כולל צוות של תקציבאים ה־מטפלים בתפעול תיקי הפרסום, מומחה ליחסי־ציבור, כלכלן ה־עוסק בחקר־שווקים ובקידום מכירות ומחלקת מודעות לקשר עם צנורות הפרסום.

בחודש יוני יוקם לצד פרסום „אבנת" גוף נוסף אשר יקרא: „טוּט — פרסומים טכניים". גוף זה, שישרת חברות ומפעלים ה־עוסקים בעיקר בענפי ה־אלקטרוניקה, האופטיקה והמתכת, יטפל בייעוץ לקידום מכירות ו־בהפקת פרסומים טכניים כגון: קט־לוגים, פרוספקטים, ספרי מוצר, הוראות הרכבה והתקנה, הערכות ופרסומים בעתונות המקצועית ב־חו"ל.

לוחצים למיזוג קרן הביטוח לפועלים חקלאיים עם „מבטחים"

מאת דוד ליפקין
כותב הכלכלי של „דבר"

המרכז לבטחון סוציאלי של ההסתדרות מפעיל לחץ להגיע בהקדם למיזוג קרן הביטוח של הפועלים החקלאיים במסגרת „מבטחים".

דרישה זו נתקלת בהתנגדותם של ראשי קרן הביטוח לפועלים חקלאיים, אולם ראשי המרכז ל־בטחון סוציאלי מתכוונים להב־יא את הענין להכרעה בוועדה המרכזת.

מ"מ יו"ר המרכז לבטחון סוציא־לי אהרון אפרת אמר שאין כל הצדקה להמשיך ולקיים קרן פנסיה נפרדת של פועלים חקלאיים. ב־משך שלוש השנים האחרונות כמ־עט ולא נצטרפו חברים חדשים ל־קרן, כי מספר העובדים בחקלאות הוא בקפאון, פרט לגידול בהע־סקת פועלים מהשטחים. הקרן מח־זיקה מספר גדול של סניפים בר־חבי הארץ ומנגנון גדול. אין כל הצדקה, הטעים אפרת, שקרן ה־ביטוח של פועלים חקלאיים — המונה 30,000 חברים — תמשיך להתקיים כקרן עצמאית ויש ל־שלבה במסגרת „מבטחים". אפרת הוסיף, שיתקיימו בירורים עם „מבטחים" כדי להבטיח מיזוג זה.

אושרה ערבות ל„מספנות ישראל"

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול מתן ערבות מטעם ה־מדינה לאשראי בסך 23.8 מיליוני ל"י שיקבלו „מספנות ישראל" ב־קשר לבניית מבדוק של 20.000 טונות המיועד ליצוא. סך ההוצאה של בניית המבדוק נאמדת ב־29.7 מיליוני ל"י.

בסקירתו בפני הוועדה, מסר מנהל המספנות ישראל ליברטובסקי בין השאר, כי זו כבר השנה הרביעית שלמספנות מאזן חיובי לאחר ניכוי פחת וריבית.

פרופ' הירש: החוק לעידוד השקעות הון מעודד הגדלת היצוא רק עד רמה מסויימת

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

החוק לעידוד השקעות הון מעודד השקעות חד־שות, אך איננו מעודד העמ־קת הניצול של ההשקעות הקיימות כעבודה במשמרת שניה, כן הוא מעודד הג־דלת היצוא עד לרמה מסו־יימת בלבד, כי הישגים מע־בר למכסה אינם זוכים ב־תמורה נוספת ולכן ספק אם יגדל היצוא מעבר למינ־מום הנדרש בהתאם לסעיפי האישור שניתן למשקיעים.

על כך מתריע פרופ' זאב הירש, דיקן ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים של אוניב. תל־אביב, במאמרו המתפרסם בגליון החדש של „הרבעון לכלכלה".

פרופ' הירש מתריע גם על אס־פקטים שליליים אחרים של ה־חוק. כאשר בעלי „מפעל מאושר" הם גם בעלי מפעלים אחרים ובל־תי־מאושרים, הם יכולים לגרום לכך שאחוז ניכר מהרווח של כלל המפעלים יוזרם ל„מפעל המאו־שר" הנהנה מפטור על המיסים. בשנים האחרונות הגיעו ההשקעות במסגרת החוק לעידוד השקעות הון לאחוז ניכר בסך ההשקעות במשק. יוצא, איפוא, שחלק ניכר מבעלי המפעלים שהוקמו או הור־חבו בשנים האחרונות, זוכה להק־לות מס משמעותיות ביותר ואת בתקופה אשר לגביה אין ספק כי המס המוטל על האזרח הממוצע כבד ביותר.

לדעת פרופ' הירש, ניתן לצמ־צם את ההיבטים השליליים של החוק לעידוד השקעות הון על־ידי הצמדת סעיפי ההקלות במס־הכנ' לביצוע היצוא בפועל ולא להחלטה על הקמת המפעל או הר־חבתו. ניתן, למשל, להעניק למפ־על פטור ממס המחושב על מספר הדולרים לקופת המדינה. פטור זה יכול להיות ברהעברות לעובדי ה־מפעל, לספקים וכו'. הנהגת השי־טה תאפשר לסקטור היצוא למשוך כוחות עבודה מבלי להגדיל את הוצאות השכר. שינוי זה יעודד הגדלת היצוא בטווח הקצר והז־רמת כח־אדם והון לסקטור ה־יצוא, כי תמריץ המס לא יוגבל למכסת יצוא מסויימת — כפי ש־המצב היום.

תכנית להתארגנות קואופרטיבים באגודות גג

זרקור

מאת דוד ליפקין

רק ע"י שיתוף פעולה ועזרה הדדית בין־קואופרטיבית ניתן ל־התגבר על הרבה מהקשיים הכל־כליים הפוקדים את הקואופרטי־בים. אין להתבסס אך ורק על תלות במקורות חיצוניים — ל־מסקנה זו הגיע יו"ר מרכז הקו־אופרציה, ישראל זיו. המרכז הכין תכניות והצעות חדשות שיביא לוע־ידת הקואופרציה שתתקיים בחודש מאי.

לפני יותר מארבע שנים קיבל ישראל זיו, חבר „דן", את תפקיד יו"ר מרכז הקואופרציה. בד בבד אורגנו מוסדות ההנהלה של מרכז הקואופרציה ברוב מכריע של נציגי הקואופרטיבים. אבל כדי שענייני הקואופרציה יתנהלו ע"י אנשי הקואופרטיבים, מדגיש זיו, חייבים נציגי הקואופרטיבים ב־מוסדות המרכז וכל הנהלות הקו־אופרטיבים לענפיהם להתנער מן הרפיון שאחז בתנועה מזה שנים ולקדם פתרונות לבעיות פנימיות.

קרן לעזרה בינקואופרטיבית

מסקנת הוועידה הקרובה של הק־ואופרציה חייבת להיות, אומר ישראל זיו. „עם הפנים כלפי עצ־מנו". בכיוון זה כבר פועל זיו בחדשים האחרונים. המרכז הח־ליט להקים קרן לעזרה בינקואו־פרטיבית אשר תסייע לקואופרטי־בים בקבלת הלוואות ובמתן בט־חונות. עתה פועלים לרכז מליון לירות בקרן זה מכלל הקואופרטי־בים. אם ייאסף סכום זה, ניתן יהיה לגייס ממקורות אחרים מיל־יון לירות נוספים ולהפעיל קרן זו כדי לסייע לקואופרטיבים קטנים בהון חוזר או בהלוואות לזמנים קצרים. הקואופרטיב המקבל הל־ואה כזו יצטרך לתת ערבויות מתאימות.

במקביל פועלים עתה למיזוג קואופרטיבים. הנסיונות העיקריים נעשים בענפי המאפיות והעץ כא־שר הכוונה היא להקים יחידות ייצור גדולות. במקום יחידות קט־נות. כך למשל, בחיפה תוקם מאפיה אזורית גדולה ע"י איחוד של 5—6 מאפיות קואופרטיביות קטנות.

זיו פועל גם לקידום מקצועי ו־מינהלי של השירותים המוגשים ע"י מרכז הקואופרציה. המגמה היא, שבמרכז יהיה צוות עובדים בעלי נסיון טכנולוגי ומינהלי, אשר יתפסו את מקומם של הנפ־קים. כבר נתקבלו לעבודה כלכ־לן ומהנדס ייצור. שירותים אלה מוגשים כבר לקואופרטיבים. כמו־כן קם גם מדור שיטפל בהחדרת תו־דעת הקואופרציה בקרב הנוער, בעיקר בין תלמידי רשתות בתיה"ס המקצועיים „עמל" ו„אורט". מב־צעים מיוחדים שיוכלו להקנות ל־תלמידים את יסודות הקואופרציה.

הניהול בידי מנהלים מקצועיים

פעולה אחרת שהחלה היא החד־רת התודעה בין אנשי הקואופר־טיבים שתפקיד הניהול חייב להי־יות מופקד בידי מנהלים מקצוע־יים. הנסיון מוכיח, מספר יו"ר מרכז הקואופרציה, שבקואופרטי־בים מצליחים מוצאים איש מרכזי המנהל את ענייני הקואופרטיב, ואילו בקואופרטיבים המתלבטים בקשיים חסר איש מרכזי כזה. על כן, יתבעו בועידה שבכל קואופר־טיב חדש שיוקם יימצא איש ניהול בתפקיד מרכזי. זיו רוצה להכ־שיר צוות מנהלים לקואופרטיבים, כי בלי מנהלים מתאימים „לא תתקדם הקואופרציה".

התכניות שיוצגו בועידת הקואו־פרציה יהיו: עיצוב המסגרת ה־כלכלית והבעלות על המשק והר־כוש בקואופרטיב; דרכים חד־שות להקמת קואופרטיבים; קבי־עת ערך המניה, בעיית העבודה השכירה וקבלת חברים חדשים; היחסים בין הקואופרטיבים במס־גרת ענפית וכלל תנועתית; אח־ריות בינקואופרטיבית ועזרה הד־דית.

התארגנויות ענפיות

בעית התחסלות עצמית של קואופרטיבים בגלל צמצום מספר החברים עקב יציאה לפנסיה, מצ־דיקה עתה את הקואופרציה. כבד תוכניתו של היועץ המשפטי של חברת העובדים, עו"ד גדעון אר־פיה. הכינו במרכז הקואופרציה תוכנית קצת שונה להתארגנות באגודות גג ענפיות. זיו עומד להגיש תוכנית זו לועידה. תוכנית ההתארגנות מבוססת על התארג־נות של קואופרטיבים לפי ענפים מקצועיים. כל קואופרטיב בענף מסויים, יוכל להיות „חבר" בהת־ארגנות הענפית שלו. ובה יבוא גם לידי ביטוי „יתרון הגודל" ב־פעילות כלכלית פיננסית, הר־קיים בתאגידים גדולים וה־נאבד בקואופרטיבים בודדים.

המטרות העיקריות של ההתארגנות זו: להושיט לחברים ייעוץ טכני ומקצועי; לייצג את החברים בפ־ני מוסדות ציבור; לבצע הזמנת ציוד וחומרי גלם הדרושים להב־רים; לסייע ולטפל בשיווק התו־צרת של החבריה; ליצור קרנות משותפות להחבריה; לבצע השק־עות משותפות; לעזור במימון לפיתוח המפעלים; לפדות את מניות החברים הפורשים מקואו־פרטיבים ולהעבירן לחברים חד־שים שייקלטו בקואופרטיבים.

כל הקואופרטיבים המשתייכים לאותו ענף יצטרפו כחברים לאגו־דת הגג. היא תירשם כחוק ותהיה מסונפת למרכז הקואופרציה ולה־סתדרות. כל קואופרטיב חבר יהיה חייב לרכוש לפחות מניה אחת באגודת הגג. תוקם קרן כשותפה לאגודה ולמוסד ציבורי (חבה"ע — בנק הפועלים) וכל קואופרטיב ישתתף בקרן זו בשיעור של 0.5 אחוז מהמחזור השנתי שלו. כן ישתתף המוסד הציבורי בקרן ב־סכום זהה. כספי הקרן ישמשו להשקעות, עליהן יחליטו חברי האגודה.

ישראל זיו

האגודה תקיים שירותים משו־תפים לקואופרטיבים החברים, כ־גון: הזמנת ציוד במשותף, יעוץ בשר מדיניות מקצועית באותו ענף, יבצעו עבודות במשותף לפי מכרזים בארץ ובחו"ל, יעסקו ב־חילופי ידע ואינפורמציה ואף יסייעו במישור הכספי. האגודה תקיים שירותים מרכזיים. כגון: מחנות קמח למאפיות, מחסני עצים לנגריות, מוסך מרכזי, תחנות דלק, מחסנים לחלקי חילוף לקו־אופרטיבים להובלת משאות וכו'.

תפקיד נוסף שיוטל על האגודה, לפי הצעה זו, הוא דאגה להדרכה מקצועית, ניהולית, טכנית, מס־חרית, ועסקית, בעיקר תטפל הא־גודה בכל הנוגע לייעול עבודה לאירגון, לביטוח, לחילופי ידע וכו'.

מניות ושערים

העליות במשכנות
המחזור באג"ח — 3.6 מ' ל"י

העליות האיטיות והזהירות ב־שערי המניות נמשכו גם אתמול. במחזור לא חלה לעומת זאת, הת־רחבות ממשית והוא הסתכם ב־1,8 מיליון ל"י. פעילות ענפה יח־סית התנהלה בשלב המסחר המכו־נה „שערים משתנים". נתקבל ה־רושם שהחוגים הספקולטיביים ש־בו לפעילות, אם כי לא בכל ה־כוח אלא תוך זהירות מירבית. נתקבלו אתמול גם הוראות רכי־שה מסניפי הבנקים השונים דבר המעיד על שיפור מסוים בתודעת הקהל כלפי ההשקעה במניות.

אתמול נמסרו תוצאות ההקצאה של אגרות החוב הצמודות להמרה במניות של הבנק לפתוח ולמש־כנתאות. הונפקו אגרות חוב ב־6 מיליון ל"י, מזה 1,2 מיליון ל"י למשקיעים מוסדיים מראש. על הנ־פקת 4,8 מיליון ל"י נתקבלו הז־מנות בסכום של 9,3 מיליון ל"י בקירוב, כלומר פי שניים בקי־רוב. הזמנות עד 3,000 ל"י סופ־קו במלואן.

חברת „נחושתן" הודיעה את־מול לבורסה על כוונתה להנפיק מניות חדשות לציבור בצורת זכו־יות לבעלי מניות החברה. הכוו־נה היא להצעת מכר של המניות שבעלי המניות העיקריים זכאים להן. אם תנאי השוק ירשו זאת, מוסיפה ההודעה, יוצע לבעלי המני־יות הקיימות בנות 2 ל"י להחליף אותן גם הן למניות של 5 ל"י ל־שם פישוט ההון ולהציע בונוס של 20 אחוז באופן בלעדי לבעלי ה־מניות של 2 ל"י הרשומות בבור־סה.

בשוק אגרות החוב נערך אתמול מסחר שקט, תוך התרחבות קלה ב־פעילות ועליות מבוקרות בשע־רים. המחזור בשוק זה הסתכם ב־3,64 מיליון ל"י.

שם הנייר	השער ב־	
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות		
אר.ה.ה. ש	346	— 1.0
אר.ה.ה. מ	349	— 1.0
אי.די.בי. בכ'	273*	+ 2.5
אי.די.בי.	268.5*	+ 1.5
אי.די.בי. ב'	350	—
אגוד	347.5	—
אי"י בריטניה מב'	325	— 1.5
אי"י בריטניה ש	329	—
אי"י בריטניה מ	320.5	—
דיסקונט	860	—
דיסקונט א	640	—
המזרחי ש	156	—
המזרחי מ	164*	+ 5.0
הפועלים בכ'	364*	—
הפועלים ש	345	—
הפועלים מ	347*	+ 1.0
בליל	318.5*	+ 1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ש	255	—
אפותיקאי מ	255.5*	+ 0.5
כרמל מ	152.5	—
משכנת' בבנין	251	—
פת' משכנת' ש	345	—
פת' משכנת' מ	251	—
שכון בכ' ב"ד במי"ה	194.5	—34.5
שכון ב' ב"ד במי"ה	207	—38.0
ספנות מב'	251*	+ 5.0
ספנות	242*	+ 2.0
מוסדות מימון ענפיים		
שלטון	138	—
שלטון — 25% דיב'	115	—
אוצר לתעשיה	254*	+ 5.0
חקלאות	86	—
פת' תעשיה מב'	77	+ 2.0
ביטוח		
אריה	572	+ 7.0
הסנה	261*	+ 3.5
סהר	236	— 2.0
צור	155	—
מסחר ושירותים		
בית הרכב	79*	+ 1.0
דלק ש	235.5*	+ 2.5
דלק מ	240	+ 2.5
קרור 1	402	—
קרור 10	369	+ 1.0
חשמל	58.5	— 0.5
ספנות	202	—
צים ש	333	—
צים מ	391	—
מקרקעין ובינוי פיתוח והדרים		
אזורים	235	—
אפריקה 1	328	—
אפריקה 10	294.5*	+ 2.0
הכש' הישוב ש	218*	+ 4.0
הכש' הישוב מ	222*	+ 4.0
סר"ב ש	137	—
סר"ב מ	143	— 1.0
סר"ב ג'	126	—
נכסים	263*	—
ישרס	185*	+ 2.0
מהדרין	175	—
בטעי הדר	107	+ 3.0
משקיעים	124	—
נאות אביב	86	+ 3.0
פרי אור	166	—
ריאלקו	הפסקת מסחר	
רסקו מב'	117*	+ 5.0
רסקו	91*	+ 3.5
ישפרו	113.5*	+ 0.5
תעשיה		
אליאנס	520	— 8.0
אלקו 1	116*	+ 4.0
אלקו 2.5	109*	+ 3.0
אלקטרה 1	318*	+37.0
אלקטרה 5	308	+14.0
ארגמן מב'	341	—
ארגמן מ	327	—
ארגמן — 30% דיב'	301	— 6.0
אתא ב'	147.5	+ 1.5
אתא ג'	150*	+ 3.0
אתא משנה	133	—
דובק	433	+ 4.0
כבלים	202*	+ 6.5
מבע ש	869	—
מבע מ	931	+11.0
כימיקלים	57	+ 2.0
ל' אפשטיין	81*	+ 3.0
מולר	225	—
פניציה ש	116.5	—
פניציה מ	120.5	—
פניציה 10	117.5	—
ניר חדרה	379*	+ 1.0
עסיס	266*	+16.0
נחושתן	450	—
ערד	129.5	+
שמן	129.5	+ 0.5
תהל	286	— 7.0
חברות השקעה ואחזקה		
אלגר ש	105	—
אלגר מ	103	—
אלרן ש	233	+ 9.0
אלרן מ	240	+ 3.0
אמישר	60	—
מרכזית	330	—
פועלים השק'	296	—
פז	109	+ 0.5
וולפסון 1	181	+ 1.0
וולפסון ש	119	—
וולפסון מ	126*	+ 2.0
ירדן	75.5	—
אמפא	139*	+ 3.0
דיסקי השק' ש	261*	+ 5.0
דיסקי השק' מ	263.5	+ 5.0
מזרחי השק'	114*	+ 4.0
בליל השק'	236.5*	+ 1.5
פריון	127.5*	+ 3.0
חסוחה	110.5	+ 1.5
יצוא השק'	82	+ 1.5
כור	180.5	—
כלל השק'	214.5*	+ 1.0
כלל תעשיות	226.5*	+ 6.5
עוז השק'	189.5	—
פמה	65	— 2.5
מניות הנסחרות במטבע חוץ		
אוניקו רג' א' מ	73	—
אוניקו בכ' מ	88.5	— 1.0
אדנים	101	—
צים	96.5	—
נפטא	60	+ 0.5
לפידות ש	126.5	— 0.5
לפידות מ	153.5	+ 7.5
פתוח תעשיה ג	171	— 1.5
גג	104	— 1.0
גגג	104.5	—
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שטר־הון בליל	161	—1.0
שטר־הון בליל — 3	123	— 1.0
פת' משכנת' אג"ח	122.5	—
הכש' הישוב אג"ח	103.5	—
אלקטרה אג"ח	207	+ 1.5
אתא אג"ח	104	+ 1.0
דיסקי השק' אג"ח	126	—
מזרחי השק' אג"ח	101	—
אי.די.בי.	104	—
הוליס 5	132.8	— 0.1
הוליס 6	135	—
הוליס 7	134.5	— 2.3
הוליס 8	98.8	— 0.2
הוליס 9	100.9	— 0.1
הוליס 10	103	—
הוליס 11	100.9	—
הוליס 13	101.6	—
הוליס 14	101.3	— 0.1
הוליס 15	99.5	—
הוליס 16	99.9	—
מלווה בטחון 1968		
א	173.6	+ 0.6
ב	174.3	+ 2.0
ג	171	— 0.5
ד	171.5	+ 0.9
ה	171.2	+ 0.1
ו	168.8	—
ז	167	+ 0.3
ח	165.5	+ 1.0
ט	162.7	+ 1.7
י	167.5	— 0.5
מ"א	168.6	+ 0.6
מ"ב	167.3	+ 0.3
מ"ג	165.9	— 0.1
מ"ד	163.8	— 0.2
מלווה בטחון 1969		
א	164.9	+ 1.0
ב	160.8	— 0.5
ג	161.5	— 0.2
ד	160.5	+ 1.1
ה	160.1	+ 0.1
ו	159	—
ז	159	+ 1.0
ח	160.9	+ 0.3
ט	159.1	+ 0.1
י	159.3	+ 1.0
כ"א	157.8	— 0.6
כ"ב	155.7	— 0.5
כ"ג	154.9	— 0.1
מ"א	159.9	— 0.8
מ"ב	159.3	— 0.5
מ"ג	156.1	— 0.1
מ"ד	153.6	— 0.4
מ"ה	155	— 0.1

עלה מחזור המטבע

מחזור המטבע עלה השבוע ב־41,684,212 ל"י ועמד על 3 מיל־יארד ו־256 מיליון ל"י בקירוב. על כך הודיע אתמול בנק־ישראל. נכסי הכיסוי: 194 מיליון ל"י בזהב, 2 מיליארד ו־62 מיליון ל"י ביתרות במטבע חוץ.

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים באירופה
יום ה', 12.4.73
מסירה מיידית

דולר ארה"ב	2.4874/7	ל"ד לירה שטרלינג
מרקים גרמניים	2.8270/90	לד' ארה"ב
פרנקים שוויצריים	3.2250/90	"
פרנקים צרפתיים	4.53/½	"
לירטות איטלקיות	584/5½	"
פרנקים בלגיים	39.95/40	"
פלורינים הולנדיים	2.9360/80	"
יאן יפני	265½/6	"
מחיר אונקית זהב		9350/9175

מסירה מאוחרת

	ל"ש	מ"ג	פ"ש
חודש	2.4829/2.4835	2.8180/2.8220	3.2113/3.2163
3 חדשים	2.4734/2.4742	2.7940/2.7990	3.1865/3.1915
6 חדשים	2.4580/2.4589	2.7550/2.7620	3.1610/3.1680
12 חדשים	2.4289/2.4302	2.7045/2.7140	3.1220/3.1310

בר־לב תובע מהסוחרים לשמור המחירים המקסימאליים

שר המסחר והתעשייה חיים בר־לב, תבע אתמול מנציגים של ארגוני הסוחרים ובעלי בתי־האריזה לנקוט כל האמצ־עים הדרושים כדי להבטיח שמירת המחירים המקסימליים, שנקבעו למצרכי המזון.

התביעה הופנתה אתמול על־ידי השר בפגישה שזומנה על־ידו עם נציגי התאחדות הסוחרים הכללית, הארגון למסחר בישראל ובעלי בתי־האריזה המאוגדים בלשכת ה־מסחר.

השר עמד על החיוניות בהקפדה מצד הסוחרים וכל דרגי השיווק על המחירים המקסימליים, שנקבעו על־ידי המשרד וקרא להם לפעול בקרב חבריהם הסוחרים למלא אחר הוראות צווי המחירים.

השר הודיע, כי ניתנה הוראה למבקרי המשרד לקיים מעקב קפ־דני בחנויות ובשווקים. נגד מפ־קיעי מחירים יינקטו צעדים מש־פטיים מהירים.

נציגי ארגוני הסוחרים הבטיחו לשר מלוא שיתוף הפעולה מצידם לשמירת המחירים הרשמיים והו־דיעו, כי יפנו אל כל חבריהם ב־ענין זה.

המחירים המקסימליים לצרכן לא ישונו

אשר לשאלת מתח הרווחים הוד־יע השר, כי המשרד בודק את שאלת חלוקת מתח הר־ווחים בין דרגי השיווק השונים. מ־קום, הבהיר השר, כי המחירים המקסימליים שנקבעו לצרכן לא ישונו. הוא יעץ לארגוני הס־ להתארגן בגופי אספקה, ש־ קניות מרוכזות עבור סוחר מכולת, כדי לייעל את שלבי ה־וק. המשרד, אמר השר, יס־ סוחרים בהתארגנות זו.

רק 18.7 מיליון תיבות „שמוטי" נשלחו השנה לחו"ל

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

יצוא הפרי ה„שמוטי" הסת־כם העונה ב־18.7 מיליון תי־בות, מהן נשארו עוד למכירה בשווקים כמיליון תיבות.

המחיר הממוצע ל־17.7 מיליון תיבות מכורות הגיע ל־2.62 דולאר לתיבה, לעומת 2.35 דולאר לכמות של 20.6 מיליון תיבות שנמכרה עד לתאריך דומה אשתקד.

לפני הקרה היתה תחזית ליבול ליצוא של 26 מיליון תיבות „שמו־טי", אך היתה החלטה לשלוח רק 24 מיליון ולהשאיר 2 מיליון ל־שיווק בארץ. ההפסד ליצוא הוא, איפוא, 6.3 מיליון תיבות. המחיר הגבוה יותר בדולארים אינו מש־קף עליה מקבילה במחיר לפרדס, בגלל שינויי השערים בשווקים השונים ועליית ההוצאות.

עליה בשיווק האשכוליות

לעומת הצימצום ביצוא ה„שמו־טי" חלה עליה ביצוא האשכוליות. עד ה־5 באפריל נשלחו לחו"ל 12.5 מיליון תיבות ונשארו עוד למשלוח כמה מאות אלפי תיבות. אשתקד נשלחו בס"ה 12.3 מיליון תיבות. המחיר המצטבר הממוצע (ללא האשכוליות הבכירות) הגיע השנה ל־8.6 מיליון תיבות מכו־רות ב־2.88 דולאר לתיבה, לעומת 2.74 דולאר בתקופה המקבילה אשתקד לכמות פחותה בחצי־מיליון תיבות. כלומר, היתה גם עליה ב־כמות וגם עליה בתמורה. עד כה נשלחו לחו"ל מיליון ו־200,000 תיבות לימונים, לעומת 930,000 אשתקד. התמורה הגיעה ל־3.17 דולאר לתיבה, לעומת 2.80 אשת־קד.

קשיים בשיווק ה„ולנסיה"

בשיווק ה„ולנסיה" שמכירתו היא רק בראשיתה, נתגלו קשיים בגלל האחוז הגבוה של הפרי ה־קטן. הקונים הקרובים מבכרים את הפרי הגדול וגם בשביל לשמור באירופה לשיווק בקיץ (שני מיל־יון תיבות) דרוש פרי גדול, כי הפרי הקטן מצטמק בקירור. כך, לא נותר לשיווק בשוקי הקונטי־נציה אלא פרי מהמגדלים הקט־נים. עד כה נשלחו כבר 6.5 מיליון תיבות. אך נמכרו רק מיל־יון ו־620,000. המחיר שהושג הוא 2.63 לתיבה, לעומת 2.12 אשתקד לכמות של 683,000 ת'. מצפים למשלוח של 8 מיליון תיבות מיזה" „מישראל" ועוד שני מצוה. ההפסד ב„ולנסיה", הקרה, מתבטא ב־20 אחוז פרי.

הסובסידיות לחקלאות בתשל"ב — 208 מיליון ל"י

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

הסובסידיות למוצרי החק־לאות הגיעו בשנת תשל"ב ל־208 מיליון לירות, לעומת 170 מיליון ל"י בשנת תשל"א.

בדו"ח המחלקה למחירים ו־סובסידיות של משרד־החקלאות שפורסם בימים אלה נמסר, כי ה־סובסידיות הישירות לענפי התו־צרת גדלו מ־99 מיליון ל־136 מיליון ל"י והסובסידיות לגורמי יצור ירדו מ־50 מיליון ל"י ל־43 מיליון ל"י. בסך־הכל עלו הסוב־סידיות לתוצרת ולגורמי יצור מ־149 מיליון ל"י ל־179 מיליון ל"י ואילו הסובסידיות לחיטה, סוכר ועוף־קפוא גדלו מ־1.3 מיליון ל"י ל־29.5 מיליון ל"י.

בראש מקבלי הסובסידיה ענף הרפת שקיבל 59.3 מיל־יון ל"י ועוד 5.1 מיליון לאבקת־חלב מיובאת; ענף־הלול, עופות וביצים, קיבל אף הוא 59.5 מיל־יון ל"י; הפירות — כ־5 מיליון ל"י לעומת כ־3 מיליון.

התמיכות לגורמי הייצור כדלהלן: מספוא מיובא — 3 מיליון ל"י; מים — 20 מיליון; דשנים כימיים — 3.50 מיל־יון ל"י. כי העליה הגדולה במחירי המספוא, בעקבות הרכישות הגדולות של ברית־המועצות אינה מוצאת ביטויה בדו"ח והיא תורגש בדו"ח תשל"ג.

בנק־הפועלים חנך בניינו החדש בגבעתיים

סניף גבעתיים של בנק־הפו־עלים עבר אתמול למבנהו החדש במרכז העיר.

המבנה החדש הגדול ברחוב ויצמן 20 משתרע על פני שתי קו־מות. הסניף יופעל בשיטת „הבנ־קולי" („הטלר") ומותקנים בו כל הסידורים שיאפשרו הפעלתו לפי השיטות החדישות והמתקדמות ב־יותר, שהוכנסו לענף הבנקאות ב־שנים האחרונות.

ביום הפתיחה המה הסניף לקו־חות, [illegible] פעלות מעיצוב הבאה והמחודשים שהוכנסו בו לשירות הלקוחות ובעיקר מהמדרגות הנעות, המק־שרות בין קומות הסניף החדש בבנק.

בפתיחת הסניף התכנסו גם נציגי העירייה, נציגות מוסדות ציבור ורבים הביאו את ברכת ציבור העיר לבנק. [illegible] להישמר המסורת של [illegible] שי מסור, כפי שהיתה נ[illegible] סניף הקודם של הבנק [illegible] השטבר לסיור מאורגן עם עצה האזורית שפיר הוא קשיש באזור.

תערוכת התעשיה והמשק כ"ה למדינת ישראל
ISRAEL 73'-THE 25th ANNIVERSARY EXHIBITION

תערוכת התעשיה והמשק כ"ה למדינת ישראל

כ"ז באייר - כ"ב בסיון תשל"ג
29 במאי - 23 ביוני 1973

גני התערוכה - יריד המזרח תל־אביב

תערוכת הישגי ישראל ב־25 שנות קיומה תשלב את ההתפתחות הכלכלית של ישראל מאז הווסדה ותציג מוצרים ישראליים ע"י ציבור היצרנים והתעשיינים בארץ. תצוגת תדמית המשק תדגיש את היסודות שאיפשרו את הפיתוח המהיר של ישראל בכ"ה שנותיה

בג"צ דחה בקשת צלמים להתיר להם לצלם ליד הכותל

עתירתם של 11 צלמים מסחריים מירושלים, שביקשו לצוות על שר הדתות להעניק להם רשיון לצלם ברחבת הכותל־המערבי, נדחתה אתמול בבית הדין הגבוה לצדק.

העותרים הם מלום תושבי ירושלים שפרנסתם על צילום מסחרי. הם פנו לבג"צ לאחר ששר הדתות סירב להעניק להם רשיון לצלם ברחבה הסמוכה לכותל. בעתירתם טענו, כי השר חרג מסמכותו בדחיית בקשתם. בשלב ראשון השיב צו־על־תנאי שהורה לשר לנמק תוך 30 יום מדוע לא יעניק את הרשיון המבוקש.

סגן פרקליט המדינה ד"ר מ. חשין שייצג את שר הדתות, טען בבית־המשפט כי שר הדתות פעל בהתאם לחוק שהקנה לו סמכות להתקין תקנות שמירה על המקומות הקדושים. בהתאם לסמכות זו הוציא שר הדתות תקנה האוסרת על צילום בחלק הרחבה הסמוכה לכותל המיועדת לתפילה (לא בכל רחבת הכותל), אלא למטרות חינוך ותרבות. דת הנוגה בקולנוע או בטלוויזיה. בתקנה נאמר, כי השר יעניק את הרשיון לצלמים בהתאם לשיקול דעתו אם אכן מקיימים הם תנאים אלה.

ד"ר חשין סיפר, כי השר החליט לנקוט צעד זה בעקבות מכתבים רבים שקיבל מקהל המתפללים המבקרים בכותל, אשר התלוננו כי הצלמים המטרידים ואף נכנסו עמם בריב מילולי וגרמו להיכוכים.

מ"מ נשיא בית־המשפט העליון, ד"ר י. זוסמן והשופטים ד"ר מ. לנדוי וד"ר א. ויתקון, קיבלו טענות אלה והחליטו לדחות את העתירה ולבטל את הצע"ת שניתן בזמנו. "אין ספק בלבנו", הסכימו השופטים, "כי תופעות מן הסוג שתואר במכתבי התלונות הרבים שהגיעו לשר הדתות עלולות לפגוע ברגשותיהם של יהודים. פגיעתם הבלתי־מבוקשת והבלתי־רצויה ואף טורדנית של צלמים אל מבקרים, ריב שפתיים קולני או עמידה על המקח בדבר השכר, מהווים בעיני רבים חוסר־טעם ובזיון".

השופטים ציינו עוד, כי התקנה האוסרת צילום מסחרי ברחבה הולמת את החוק, ושר הדתות היה מוסמך להוציאה. (ע)

10 מיכלים מיוחדים לאיסוף נייר, אשר תמורתו תהיה מיועדת כתרומה למען החייל, הוצבו בירושלים

היום פגישה מכרעת בעניין תביעות קציני הים

[מ]את סופר "דבר" בחיפה
המשא־ומתן על חתימת חוזה [עבו]דה חדש לקציני־הים הגיע ל[של]ב קריטי והיום תיערך פגישה [מכ]רעת בעניין זה עם נציגי חב[רו]ת הספנות. על כך נמסר אתמול [במ]קורות האיגוד.
[נ]ציגי האיגוד הסבירו, שהמחלו[קת] היא על תביעתם לאשר לקציני[ם] שיטת רישום שעות עבודה נוספות זהה לזו של הדירוגים, במקום הפיצוי הגלובאלי על עבודה כזו, שהיה נהוג עד כה. נציגי האיגוד אמרו, שאישור תביעה זו יבטיח לקצינים העלאה שכר ניכרת.

הם אישרו שתביעתם זו הועלתה בנוסף לדרישות לתוספות שכר של 40 אחוז למשך שנתיים, מזה 30 אחוז לשנה הראשונה של תחולת החוזה.

מנכ"ל צים מ. קשתי אמר, שבמשא־ומתן הלה התקרבות רבה בין הצדדים והביע תקוה שניתן יהיה למנוע משבר. לדבריו, הבעיה הנוגעת לשעות עבודה נוספות הינה אחת הבעיות העומדות במחלוקת.

בתשובה לשאלה על השמועות הרווחות בחיפה, כי הקצינים מתכוננים להשבית את אניית־הנוסעים "צים־חיפה" העומדת לבוא היום לארץ, אמר מ. קשתי: "אני מקווה שלא יעשו זאת, משום שאם הם ישביתו אניה אחת פירושו של דבר כאילו פתחו בשביתה כללית".

אלמוגי: לא צפוי עודף אקדמאים

[ש]ר העבודה יוסף אלמוגי אמר [אתמו]ל, כי הדיון משרד הקליטה [...] קבע כי ישנו עודף ב[אקד]מאים בשנים הבאות, אינו [מבו]סס על נתונים בדוקים.
[בסי]ור שערך ביבנה ציין השר, [כי ה]בעיה זאת של עודף אקדמאים מורכבת ביותר ואין לפסוק [...]ן פסיקה מוחלטת. הוא קרא [...]נות עליה ליבנה ומסר, כי [...]שם שלאור בעיות המצוקה [...]ראדם הקיימות במקום, יוכ[לו] עולים־חדשים לתרום תרומה [...]נה לפיתוח העיר. (ע)

עוכבה יציאת אשת הסוחר מקניה הטוענת לחלק במזוודת המיליונים

תושבת ניירובי, אשת סוחר, שהגיעה לישראל ומוטענת לחלקה במזוודת הכסף שנתגלתה לפני מספר שבועות בנמל התעופה ביציאתה מן הארץ עוכבה עד תום החקירה.

המשטרה בודקת עתה אם יש מקום להאשים אותה בקשירת קשר להברחות הכסף לישראל. החוקר המיוחד שהגיע מקניה לישראל קיבל במשטרת ישראל את כל הסיוע הדרוש לו לצרכי החקירה וחזר אתמול בחזרה לארצו. בישראל, צילם החוקר מניירובי את מעטפות הכסף שהגיעו ליקח ואפרצו שמות השולחים מקניה. נודע, כי עם שובו צפויים מעצרים בקרב סוחרים שעירבו את הכספים.

בינתיים נמסר, כי משטרת ניירובי כבר עצרה סוחר יווני ידוע בעיר זו שסבורים כי רוב הכסף שהיה במזוודה שייך לו. סוחר זה שוחרר בערבות והרכונו הופקד במשטרה. כזכור, נעצרו בישראל יעקב מאלין עובד "אל־על" שהואשם ורעייתו טליה, כחשודים בתיכנון הברחות מזוודת הכסף. החקירה נמשכת. (ע)

יבנה תחובר לכביש הישיר אשדוד—תל־אביב

מאת סופר "דבר" בדרום

יבנה תחובר לכביש הישיר אשדוד—תל־אביב שייפתח לתנועה בספטמבר הקרוב. שר העבודה י. אלמוגי, שביקר אתמול בעיירה, התבקש על־ידי ראשיה לפעול בתחום סמכותו ולסייע לעיירה להיחלץ מפיגורה המתמשך. בין היתר הסביר לו ראש המועצה א. לוי שאי־חיבורה לכביש החדש "יחנוק" אותה.

בתום סיורו אמר השר, שהחליט לתמוך עקרונית בחיבור יבנה לכביש הישיר. אך על מוקד התקנת המחלף שלהקמתו יהיו דרושים מיליוני ל"י יודיע לאחר שיבדוק את האפשרויות התקציביות בענין זה. כן אמר שתאורה בקטע כביש החוף המוצע את מרכז העיירה תשופר. ויישה מאמץ משותף עם משרד התחבורה לבנות על כביש זה שבו נוספות יותר מ־20,000 מכוניות ביממה גשר־עילי להולכי רגל.

כמרכזן הודיע השר, כי משרדו ישתתף בא.מ ניכר בהקמת שני מעונות לילדים ובהקמת אחרים בהתאם לצרכים. הוא אמר, כי המוקד המרכזי של בעיות יבנה הוא המחסור בשיכון שיאפשר לקלוט בתוכה את אלפי המועסקים העובדים בה ואינם גרים בה ולהפנות אליה עולים רבים מארצות שונות ובמספרים גדולים מאחר שתעסוקה בטוחה תאפשר את קליטתם הטובה במקום.

האיגוד המקצועי יפסוק בעניין פועלי יכין־חק"ל

מזכיל ההסתדרות יצחק בן־אהרון נפגש אתמול עם ועד עובדי פרדס יכין־חק"ל ביבנה, שהכריזו בזמנו על שביתה וחזרו לעבודה תוך הנחה שמזכיר ההסתדרות יפסוק בתביעותיהם כלפי הנהלת החברה.

בפגישה השתתפו: מזכיר האיגוד הארצי של הפועלים החקלאיים השכירים יעקב רייך, מזכיר מועצת פועלי יבנה א. חג'ג' וכן חבר הנהלת יכין־חק"ל א. ויגוצקי וחברי הנהלה אחרים.

במהלך השיחה הוברר שמועצת הפועלים תומכת בכמה מתביעות שהועלו על־ידי העובדים, אך האיגוד הארצי מסתייג מהן מטעמים שונים.

מזכיר ההסתדרות, שנתבקש לפסוק בנדון הודיע, כי על־פי החוקה הקיימת בהסתדרות, שעה שמועצת הפועלים מפרגרת על השגות איגוד ארצי, מתחייבים בירור ופסיקה במחלקה לאיגוד מקצועי. היו באחרונה אף תקדימים להליכים אלה.

לפיכך סוכם על־ידי בן־אהרון, על דעת המשתתפים בדיון, להעביר את הבירור בנדון בהקדם למחלקה לאיגוד מקצועי.

ביקור מיוחד בבתי־סוהר לרגל החגים

● לרגל החגים, ירשו לאסירים בבתי־הסוהר לקבל ביקור מיוחד של משפחותיהם כדלקמן: לאסירים יהודים לרגל חג הפסח — בערב החג 15.4.73 בין השעות 09.00—12.00; או (2) בחג 16.4.73 בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00; או (3) בחול־המועד עד 19.4.73 בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00. ● לאסירים נוצרים לרגל חג הפסחא — קתולים ופרוטסטנטים: באחד מימי החג 22.4.73, או 23.4.73, בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00; (2) אורתודוכסים: באחד מימי החג 29.4.73, או 30.4.73 בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00; ● (3) לאסירים מוסלמים — לרגל חג הולדת הנביא, באחד מימי החג 14.4.73 או 15.4.73, בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00; ● (4) לאסירים הדרוזים — לרגל חג נבי־שועיב ביום החג 24.4.73 בין השעות 09.00—12.00 ו־14.00—16.00.

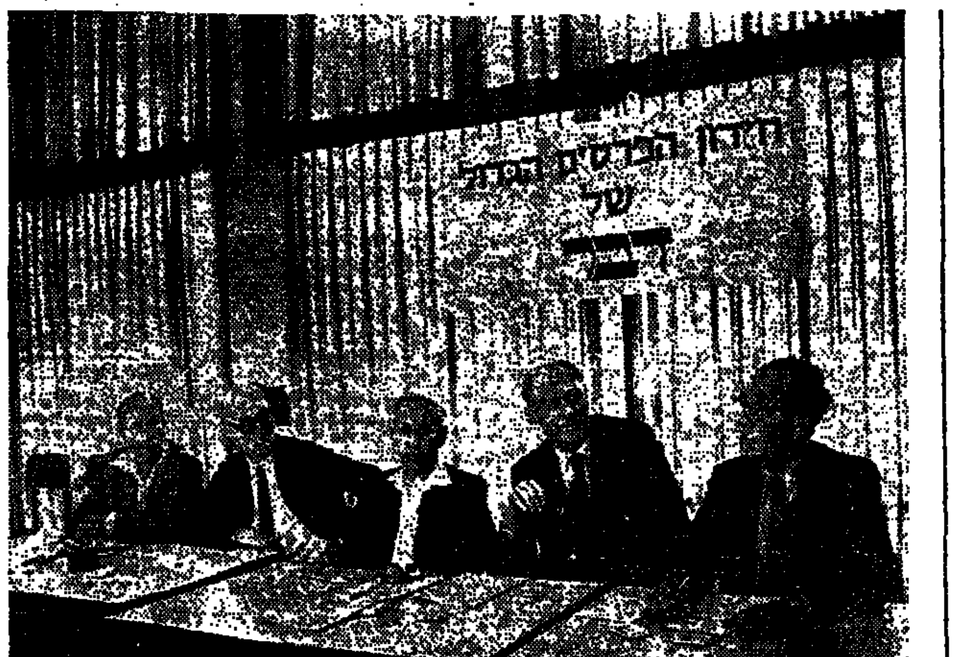

חבר השופטים מפקח על מהלך ההגרלה

חידון הפרסים של "דבר" 1973

בהגרלת חידון הפרסים הגדול של "דבר", שנערכה ב"בית סוקולוב" בתל־אביב, הוגרלו 250 פרסים, מהם רבים יקרי־ערך.

השנה הגיעה ההשתתפות בחידון הפרסים לשיא של 136,456 תשובות לעומת 112,357 בשנה שעברה ו־68,764 בשנת 1971. כל מעטפות הפתרונים שהגיעו למערכת עד 8 באפריל הוכנסו לעשרות שקים והועברו ל"בית סוקולוב", שם נערכה הגרלת הפרסים בנוכחות חבר השופטים וצוות בודקים ומזכירות.

מהלך ההגרלה

במרכז האולם הוצב מיתקן מיוחד שנתמלא במעטפות הפתרונים. בזו אחר זו הוצאו מעטפות בזוכים. נבדקו שנית ונרשמו הזוכים בפרסים.

"המספר הרב של התשובות שהגיעו בחידון השנה מבטא את העניין הרב שמגלים קוראי העתון בחידון ובעתון", אמר מנכ"ל "דבר" ג. נאמן, בדברי הפתיחה לטקס. הוא ציין, כי השנה השתתפו חברות רבות לא רק בתרומת הפרסים, אלא גם השתתפו בעריכת החידונים השבועיים. מנכ"ל העתון הדגיש את הרמה החינוכית־התרבותית בה הצטיין החידון.

בהגרלת פרסים שבועית, שנערכה מדי־שבוע במשך תקופת החידון, זכו 13 מהפותרים נכונה בסך 500 ל"י כל־אחד בלי שנפסלה זכותם להגרלה הגדולה שנערכה שלשום.

נציגי הקוראים שהשתתפו בהגרלה היו: מזכיר ועד עובדי "תנובה" משה שהרבני; יו"ר ועד עובדי הועד הפועל צבי ארצי; יעקב נחמן מפרסום "קורד" שייצג את "פילקו" ודוד אדמון מפרסום "אדמון" שייצג את חברת המזרח למכוניות ונציגי חברת "דמות" — יוסי ציבור.

הזוכים בפרסים הגדולים

ואלה שמות הזוכים בפרסים הגדולים בחידון: פרס ראשון, מכונית "ויוה וקסהול" (כולל מיסים) — יעקב ארבל מרחוב השקמה 12, חיפה; פרס שני, מקרר "תדיראן" — יצחק ויצמן מבית־שאן; פרס שלישי, מכונת כביסה "הובר" — פנחס אופיר מכפר תבלה; פרס רביעי, טלויזיה "פילקו" — אביבה כהן מקיבוץ רביבים; פרס חמישי — קמין "אטמור" — מרים רביצקי מת"א; פרס שישי — החיטי "אלפא" — רנה הרפז מקבוצת עין־כרמל; פרס שביעי — תנור הסקה "הוסקוורנה" — יצחק לקח מקב' רמת־יוחנן.

המכונית באה בדיוק בזמן

"המכונית באה לי בדיוק בזמן", הגיב אתמול הסטודנט החיפאי יעקב ארבל, עם היוודע לו דבר זכייתו במכונית "ויוה וקסהול" בחידון הפרסים הגדול של "דבר".

בלי לדעת דבר על הגורל המצפה לו בהגרלת החידון, מכר ארבל בתחילת השבוע את מכוניתו הישנה, מדגם "פרינץ 4" קטנה, כדי לרכוש לעצמו מכונית גדולה יותר. גם את מכוניתו החדשה התכוון לרכוש כיד שניה מחברה להשכרת מכוניות, שהבטיחה לספק לו את המכונית עד חג הפסח. כאשר הודיעו לי טלפונית שזכיתי ב"ויוה וקסהול" חדשה,

חשבתי שמתלוצצים על חשבוני — סיפר יעקב ארבל. חברים רבים שלי ידעו על התלבטויותי בעניין המכונית וחשבתי שאחד מהם תומל לי לצון. רק כאשר התייצב אצלי נציג מערכת "דבר" בחיפה וביקש את תצלומי, התחלתי להאמין שזו אינה הלצה, אמר הזוכה.

יעקב ארבל, בן 25, נשוי ואב לבת בת שנה, עובד כסגן מנהל המשק בחברה לפיתוח תעשיות על הכרמל ולומד כלכלה וסטאטיסטיקה באוניברסיטת חיפה. ארבע פעמים שלח פתרונות לחידון הפרסים הגדול של "דבר", ובכל המקרים הסתייע גם בספרי עזר בגלל רמתו התרבותית־חינוכית של החידון. בעבר זכה כמה פעמים בפרסים כספיים שלא עלו על כמה עשרות ל"י, בעיקר בניחושי הטוטו, אך מכונית ה"ויוה וקסהול" היא הפרס הגדול ביותר שזכה בו בחייו.

טקס הענקת תעודות נערך אתמול לעשרות נשים משכונותיה של תל־אביב—יפו, שסיימו קורס מרוכז לעזרה ראשונה. רעיית ראש העיריה גאולה רבינוביץ העניקה את התעודות למסיימות.

צפויה שביתה כללית בעיריית צפת

מאת סופר "דבר" בצפת

שביתתם של פועלי הנקיון בעיריית צפת נכנסת היום ליומה השלישי. מועצת פועלי צפת וועד עובדי העירייה החליטו לאשר את השביתה.

האחראי על תיק עובדי העירייה באיגוד המקצועי שליד מועצת פועלי צפת משאל הזהב, אמר לי שבפורום זה נתקבלה גם החלטה, כי אם השביתה לא תסתיים היום, תוכרז ביום א' שביתה כללית בעיריית צפת ויצטרפו אליה כל 880 העובדים המועסקים על־ידי עיריית צפת.

הפועלים השובתים מתקבצים במשך כל היום ליד משרדי העירייה. דהן מסעוד, אב ל־11 ילדים העובד 5 שנים בתקן של קבוע יומי, התלונן לפני שמשכורתו ברוטו 816.79 ל"י ואחרי הניכויים נשאר לו: 649.10 ל"י. וקשה לו להתקיים בסכום כזה. שלמה בן־ציון, אב לחמישה ילדים, העובד 16 שנה בתקן קבוע חודשי התלונן שכאשר חלה יום אחד, ניכו משכרו 32.14 ל"י.

"עמידר" תטיל ריבית פיגורים

על החלטה עקרונית להטיל ריבית פיגורים על דיירי "עמידר", שלא ישלמו שכר דירה במועד, הודיע אתמול מנכ"ל החברה צבי אלדרוטי בכינוס העובדים הבכירים, שנערך בבית־סוקולוב בתל־אביב.

"עמידר" הציבה לעצמה את המטרה לגבות השנה 60 מיליון ל"י לשכר דירה, לעומת 50 מיליון ל"י אשתקד.

הגברת ההכנסות נדרשת לנוכח ההתייקרויות במשק ועליית הצרכים של "עמידר" בפתרון מצוקת הדיור של הדיירים בשיכוניה, בהרחבת דירותיהן של משפחות מרובות ילדים, בפיתוח השכונות ובהעלאת רמת ההחזקה של הבתים.

הוחלט על הגרלת פרסים יקרי ערך בין המתמידים והמדייקים בתשלומי שכר דירה, אשר נועדו בעיקר לשפר את תרבות הדיור של הזוכים.

הסכם ב"מקורות" על הקמת חברה־בת לביצוע

הנהלת "מקורות" ונציגי העובדים הגיעו להסכם בינהם בדבר הקמתה של חברה־בת לביצוע, כפי שהחליטה הוועדה הפריטטית שנתמנתה על־ידי שר החקלאות ואשר היתה מורכבת משלושה נציגי מועצת המנהלים ושלושה נציגי העובדים, בראשותו של מר א. אריאלי.

בחברה־הבת העומדת לקום ייכללו אגף הפיתוח, סניפי הביצוע ומקורות מים (כיום החברה־הבת לביצוע עבודות עפר וקידוחים). אשר לשח"מ, החליטו שר החקלאות ומועצת המנהלים של החברה, שלא לצרפה בשלב זה לחברה־הבת החדשה. עתידה של שח"מ ייזון מחדש במועצות המנהלים של החברה־האם והחברה־הבת כעבור שנה. נציגי העובדים הודיעו, כי ימשיכו להיאבק על הכללת שח"מ במסגרת החברה־הבת החדשה, אולם עם זאת ישכם וישתפו פעולה בהקמתה של החברה־הבת החדשה, אשר תבצע את כל עבודות הפיתוח במשק המים ואת העבודות הקבלניות עבור גורמי־חוץ. למנכ"ל החברה־הבת נתמנה חיים אבינועם, ששימש עד כה מנכ"ל מפעל הפוספטים בארון.

בפגישת סיכום עם המזכירות הארצית של העובדים, הגלה המנהל הכללי זאב קריב על גס את הודעת המזכירות בדבר הסכמת העובדים לביצוע מיידי של המלצות ומסקנות "ועדת השבעה", כולל התיקונים שהוצעו על־ידי שר החקלאות, וכן את נכונותם לשתף פעולה עם הנהלת החברה ביישום ההמלצות והמסקנות ובהגשמתן. נציגי העובדים הודיעו, כי הם מקדמים בברכה את מינויו של חיים אבינועם לתפקיד מנכ"ל החברה־הבת לביצוע.

אורח הכבוד בפגישת הסיכום, שהסתיימה בהרמת כוסית, היה מ"מ מזכיר ההסתדרות ירוחם משל. הוא ציין לשבח את האחריות הציבורית שגילו עובדי "מקורות", כאשר נמנעו מלפגוע באספקת המים הסדירה בעת מאבקם נגד מכירת זרועות הביצוע למולל־ברנה. "לי לא היה ספק בכך, דידעתי כי האחרונים שיעשו זאת הם עובדים אלה", הטעים משל.

הסתיים קורס לקציני משטרה בכירים

מאת סופר "דבר" בנתניה

טקס סיום קורס לקצינים בכירים של המשטרה, בשילוב עם הפקולטה למשפטים מהאוניברסיטה בתל־אביב, נערך בבית־הספר לקצינים ב"נעורים" על־יד נתניה.

שר המשטרה שלמה הלל בירך את מסיימי הקורס ואיחל להם הצלחה בעבודתם. הוא אמר, שהדרישות מהם רבות. מפכ"ל המשטרה ש. דרורי, חילק את התעודות ל־25 מסיימי הקורס בדרגות רב־פקד, פקד ובלאי של בתי־הסוהר.

בירך פרופ' ש. שוהם, מנהל המכון לקרימינולוגיה ומשפט פלילי באוניברסיטה, שהיה שותף לקורס. הוא אמר, כי הנסיון הרב של קציני המשטרה תרם רבות להשגיהם בלימוד העיוני. שופט בית המשפט העליון ה. כהן הביא ברכה בשמו ובשם כל שופטי ישראל.

פתח וניהל את הטקס מפקד הבסיס ניצב ידידיה.

לוח זמנים בקו 400
לירושלים ובחזרה
מרמת גן בני ברק גבעתיים

רציף 2 · לירושלים

ביום א' עד יום ה'	יום שישי	מוצ"ש
6.30	6.30	20.00
7.30	7.30	22.00
8.00	8.00	
9.00	9.00	
10.00	10.00	
11.30	11.30	
13.00	12.00	
15.00	13.00	
16.30		
18.00		

רציף 2 · מירושלים
לר"ג—גבעתיים—בני־ברק

מיום א' עד יום ה'	יום שישי	מוצ"ש
8.30	8.30	20.00
9.30	9.30	22.00
10.00	10.00	
11.00	11.00	
12.00	12.00	
13.30	13.30	
15.00	14.00	
17.00	15.00	
18.30		
20.00		

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לתרבות תורנית

פרסומים תערוכות וחמר אור קולי לקראת יום העצמאות הכ"ה למדינה ויום השנה ה־6 לירושלים השלמה

ספרים וחוברות:
1. "שו"ת בנושאי יום העצמאות" — הערך ד"ר ב. רקובר בשיתוף משרד הדתות.
2. "תפלה לשלום המדינה" — כרזה מעוטרת.
3. "גאולה, גאולים, גואל" — מקורות ללימוד הנושא "גאולת ישראל", עם הסבר מתודי.
4. "ילקוט ירושלים" — לקט מקורות למורה ולמדריך עם הדרכה מתודית בנושא: ירושלים.
5. "יפעת" — יום העצמאות: — הצעות לביטוי אמנותי בנושא "יום העצמאות" — מהדורה חדשה מורחבת (בהכנה).
6. "יפעת" — ירושלים: הצעות לביטוי אמנותי בנושא "ירושלים".
7. "שחר הגאולה" — היצירה "שחר הגאולה" — של האמן י. שטיינהארדט, עם דברי הסבר למורה ולמדריך.
8. "החורבה בבנינה" — קובץ מוקדש לשיקום בית הכנסת "חורבת ר' יהודה החסיד".
9. "ירושלים בבנינה" — קובץ מוקדש לשיקומם של אתרים מקודשים בירושלים.
10. "אותיות ופרחים" — חומר ליום השואה.

תערוכות
1. "הנצנה זו ירושלים" — תערוכת תמונות קיר על נושא ירושלים.
2. "עיר הקודש חברון ומחוזותיה" — תערוכת תמונות קיר על נושא חברון.

סרטונים:
1. "חזון ארבע גאולות" — חזון ומציאות בגאולת הארץ, גאולת העם, גאולה משעבוד מלכויות וגאולת אחרית הימים.
2. "ירושלים מדור לדור" — סיורים בירושלים ושיחות עם פרופ' י. י. רבלין.
3. "ר' עקיבא" — תיאור חייו של התנא ר' עקיבא בן יוסף.
4. "רומי וירושלים" — תולדות המרד האחרון של היהודים ברומאים.

סרטים: (בשיתוף "נהורה")
"נהורה" — המכון הישראלי לסרטים על נושאים יהודיים הפיק סרטים המתייחסים לנושא גאולת ישראל ותקומת העם.
1. "העליה לרגל" — העליה המסורתית לירושלים שלוש פעמים בשנה והחוויה של ירושלים בשלושת הרגלים.
2. "לגבולם" — מן הנעשה במדינת ישראל בתחום העליה, ההתיישבות וחיי תורה ועבודה.
3. "זוהר בגליל" — הגליל והאתרים ההיסטוריים בו בעבר ובהווה.
4. "אשר על השער" — סרט עלייתו של הרמב"ן לארץ־ישראל בשנת 1267.
5. "השר משה" — מאה שנות חיים פעילים של האיש המופלא, השר משה מונטיפיורי.
6. "הרב ההולך" — ספור עלייתו של האדמו"ר הרב ישעיהו שפירא זצ"ל.
7. "בעקבות האבות" — סיפור ההתיישבות החדשה בגוש־עציון.
8. "כבורש עד ימינו" — סרט המוקדש ליהדות פרס בעבר ובהווה.
9. "זהו שבפי ישראל" — סיפור של אזור התישבות הקלאית "שפיר".
10. "השדה והמעדר" — הברון, בעבר ובהווה.

ספרים, חוברות וסרטונים: ניתנים לרכישה.
תערוכות: ניתנות בהשאלה.
סרטים: ניתנים בהשאלה או לרכישה.

כתובת המחלקה: המחלקה לתרבות תורנית, משרד החינוך והתרבות, רח' הלני המלכה 13, ירושלים, טל' 227191־02.

הודעות לציבור

מכרז מס' 11/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים למכירת קש חיטה המיועד לכבישה. מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, רח' ד' בית מס' 10ב' חדר מספר 8, בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: "מכרז 11/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רח' ד' בית מס' 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 26.4.73 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 12/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים לביצוע הובלת קש/חציר עבור אתר בית דגן.
מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, רח' ד' בית מספר 10ב' חדר מספר 8, בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: "מכרז 12/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, המחלקה לנכסים, בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רח' ד' בית מס' 10ב' קומה ב'.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% בערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 26.4.73 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז 13/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

מוצעים בזה למכירה 13 ראשי צאן — נקבות במשקל מ־22—40 ק"ג. להלן פרטיהם:
7 עזים — 64, 69, 9, 68, 85, 95, 182.
2 גדיות — 307, 310.
4 מליות — 210, 213, 217.
את הנ"ל ניתן לראות במכון וטרינרי, בית־דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
על הזוכה יהיה להוציא את הצאן בו זכה במכרז תוך 14 יום מתאריך מכתב הזכיה.
במידה ולא יוציא את הצאן תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.5 ל"י לכל ראש צאן לגבי כל יום של איחור בהוצאת הצאן האמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה מלמכור הצאן לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולהתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.
השקילה והמסירה הנ"ל תבוצענה במכון וטרינרי בית־דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.
על המציע להגיש את הצעת המחיר לק"ג משקל חי לכל סוג בנפרד.
על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מכרז מספר 13/73 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים, בינוי ומשק הקריה תל־אביב רחוב ד' בית מספר 10ב' קומה ב'.
על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 26.4.73 שעה 11.00.
משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הצאן ליותר מגורם אחד.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז 14/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בינוי ומשק

מוצעים בזה למכירה 12 גדיים ממכון וטרינרי. משקל מ־15—18 ק"ג. להלן פרטיהם: —
8 גדיות — 330, 331, 334, 335, 340, 341, 345, 343.
4 גדיים — 339, 338, 342, 346.
את הנ"ל ניתן לראות במכון וטרינרי בית־דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה.
על הזוכה יהיה להוציא את הצאן בו זכה במכרז תוך 14 יום מתאריך מכתב הזכיה, החל מ־1.6.73.
במידה ולא יוציא את הצאן תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.5 ל"י לכל ראש צאן לגבי כל יום של איחור בהוצאת הצאן האמור, אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה מלמכור הצאן לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולהתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה.
השקילה והמסירה הנ"ל תבוצענה במכון וטרינרי בית־דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.
על המציע להגיש את הצעת המחיר לק"ג משקל חי לכל סוג בנפרד.
על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום מכרז מספר 14/73 ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים, בינוי ומשק הקריה תל־אביב רחוב ד' בית מספר 10ב' קומה ב'.
על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 10.5.73 שעה 11.00.
משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הצאן ליותר מגורם אחד.
אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הדתות
כ"ה שנים למדינת ישראל

תכנית העליה לרגל לירושלים והכותל המערבי בחג הפסח תשל"ג

העליה לרגל המסורתית בחג הפסח לירושלים הכותל המערבי, המאורגנת ע"י משרד הדתות — תתקיים ברוב עם ביום החמישי, ב' דחול המועד פסח, י"ז בניסן תשל"ג (19.4.73) בשעה 12.00 בצהרים.

עולי הרגל מתרכזים ברחבת עין רוגל, ליד תחנת הרכבת בירושלים ומשם תצא התהלוכה ומצעד ארגוני נוער נושאי דגלים מרחבי הארץ, בשירה ובזמרה בליווי תזמורות הנוער, תזמורת־המשטרה של עיריית ירושלים, תזמורת חסידית ולהקות מזרחיות.

מסלול התהלוכה: רחבת עין רוגל — דרך חברון — דרך חטיבת ירושלים — שער יפו — ולאורך חומת העיר העתיקה (מגיא דוד ושער ציון) עד הכותל המערבי.

פרטי התכנית:
- שעה 11.00 — תזמורת הנוער של עיריית ירושלים תנגן ברחבת עין רוגל, מקום הריכוז, החל משעה 11.00 לפנה"צ. כן תשמיע שירי חסידים ומזרחיים להקת "בני ירושלים" עם הזמר יגאל בר־חיים.
- 12.00 — טקס ברכות וקבלת פני עולי הרגל ע"י הרבנים הראשיים לישראל, שר הדתות, רבנים ואישי ציבור. יפתח את הטקס הרב א. י. דולגין מנהל משרד הדתות.
- 12.30 — מיצעד ארגוני הנוער מתחיל לנוע ואחריו עולי הרגל בליווי תזמורות וחופת ספר תורה, בשירה ובזמרה, במסלול הנ"ל אל הכותל המערבי.
- 14.00 — ברחבת הכותל המערבי הכנסת ספר תורה — להקות תימניות וחסידיות בשירה וריקודים ואמירת מזמורי הרגל.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים מטה־יהודה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "תכנית מס' מי/166 שינוי מס' לתכנית מפורטת מס' מי/114" שהודעה על הפקדתה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1811, עמ' 1309.

השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מטה יהודה, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

מי שהתנגדותו לשינוי התכנית נדחתה וכן מי שהשמיע, לפי סעיף 106 לחוק, טענה לדחיית התנגדות שנתקבלה, רשאים ברשות הועדה המחוזית לערער על אישור שינוי התכנית בפני המועצה הארצית לתכנון ולבניה.

ג' באדר ב' תשל"ג — 7 במרץ 1973

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

ועדי עובדים!
המעוניינים בהתקשרות עם קיטנת "הוד הכרמל"
קיטנה יומית ופנימיה
בחודשים יולי—אוגוסט
יפנו אל:
קיטנת "הוד הכרמל"
רחוב דניה 25, הר הכרמל
חיפה, טלפון 253901

אמן־חובב במפוחית־פה
— קטעים עממיים, קלסיים ומנגינות ישנות; (לא מוסיקת ביג או פופ).
מקבל הזמנות להופעות בכל רחבי הארץ — בחוגים, כנסים, מסיבות וכו'; תשלומים עממיים נוחים — (הנחות גדולות לאסיפות המייעצות לקידום מטרות ציבוריות חינוכיות ולגופים ציבוריים מתאימים).
לפנות בכתב אל אמן־מפוחית: ת.ד. 921 ת"א לשם קבלת רשימת רפרטואר ופרטים נוספים.

החאן
הצגתו השניה של להקת החאן
"ווייצק"
מאת: גיאורג ביכנר
נוסח עברי: נתמי דרימר
בימוי: מייקל אלפרדס
מוצ"ש בשעה 8.30 בערב (14.4.73)
כמו כן בתאריכים: 17, 19, 21, 23, 24 באפריל.
כיכר דוד רמז 1 · 68282

דבר לפרסום
הלוח החדש של דבר

הלוח החדש דבר

הלוח החדש דבר

מודעות מתקבלות בסניפי „דחף", בסניפי „דבר" ובכל משרדי הפירסום בארץ

מחיר המלה ביום חול — 0.80 אג' בערבי שבתות וחגים — 1.— ל"י

המשרד הראשי — מחלקת המודעות: „דבר", רח' שינקין 45, תל-אביב טל' 246251

קבלת מודעות ללוח החדש „דבר" סניפי „דבר"
● אילת ערב ערב — רתמים 1
● אשקלון — רח' הרצל 14
● באר-שבע — רח' הרצל 42
● הרצליה — רח' סוקולוב
● חדרה — שד' רוטשילד, בית פלטון
● חולון — מועצת הפועלים ב־שעות אחה"צ
● חיפה — רח' הנביאים 27
● קרית-חיים — כביש ראשי, ע"י בנק הפועלים 18.00—17.00 ; 11.00—10.00
● טבריה — כבר רסקו
● ירושלים — רח' הלל 18
● כפר סבא — רח' ויצמן 95
● נתניה — רח' הרצל 31
● עפולה — רח' הנשיא
● פתח-תקוה — רח' ההסתדרות 15
● ראשון לציון, רח' הרצל 84, 18.00—16.00 ; 10.00—09.00
● רחובות — רח' הרצל 168
● רמת-גן — רח' ביאליק 49
● תל-אביב — מרכז „דבר", רח' שינקין 45

קבלת מודעות סניפי „דחף" ללוח החדש „דבר"
● תל-אביב — סמטת בית ה־שואבה 8, רח' אלנבי 123, רח' דיזנגוף 166, רח' בן־יהודה 7, רח' יהודה המכבי 13, רח' שינקין 52, רח' היסוד 1, מעוז אביב — מר־כז מסחרי.
● ירושלים — רח' המלך ג'ורג' 19.
● חיפה — רח' הרצל 11, לק־חים 4, שד' ויצמן 10 — קרית מוצקין.
● אשקלון — רחוב הרצל.
● בת-ים — רח' רוטשילד 36
● באר-שבע רח' ההסתדרות 78.
● גבעתיים — רח' רמבים 28, רח' כצנלסון 149.
● הרצליה — רח' ראשון ל־ציון 17.
● חולון — רח' סוקולוב 59, רח' אילת 36.
● לוד — רח' הרצל 87
● נהריה — שד' הגעתון 28
● נס-ציונה — רח' נורדאו 3
● נתניה — רח' הרצל 15
● עפולה — כבר העצמאות
● ערד — מרכז מסחרי
● צפת — רח' ירושלים 32
● קרית-גת — מרכז מסחרי
● קרית שמונה — מרכז מס־חרי.
● רמת-גן — בנין בורסת ה־יהלומים, דרך ז'בוטינסקי 88, רח' עוזיאל 96

מכוניות

● אופל רקורד 1700 מסחרית 1969, יד ראשונה במצב חדש, רדיו ורפוד 62,000 ק"מ, 22,000 ל"י. טלפון 84647—02.

● „מ.ל.מ." מרכז למכוניות מחו־דשות בע"מ מציעה לציבור הכשר המכוניות. סוסיתות חדשות וסו־סיתות לאחר שיפוץ כללי, כרמל דוכס. מסחריות, סטנדרים וטנדרים בגררים. עם אחריות בכתב. כולל קנה ספר העברת בעלות. תנאי רכישה נוחים במיוחד. מקום תצו־גת המכוניות במוסך המרכזי ברח' בן צבי 10, (יפו־בת צבר נחלת יצחק) תל-אביב. טלפון: 251980.

● „סובארו" רמת-גן, מפיץ מכוני־ת „סובארו" ז'בוטינסקי 69 רמת-גן, טלפון 796061.

● נסיעת נסיון ושירות אישי ב־„סובארו"; מפיץ מכוני „סובארו" ז'בוטינסקי 69 רמת-גן 796061.

● טנדר סוסיתא 64 במצב טוב + רדיו. טל. 720098, 720197.

● ב.מ.ו. 1800 1964 במצב טוב. טלפון 750416.

● לארק 66 טסט לשנה. ראשון־לציון רוטשילד 61 8—13, 16—19.

● אסקידים 1971 4 דלתות 50,000 ק"מ טל. 353330.

● אופל מסחרי 1900 מודל 1972 —1973, + רדיו 28,000 ל"י. טל. 51892.

● סוסיתא מסחרית (פורד) 1965. 5,300. טל. 229307.

● פיאט 124 יד ראשונה + טסט. טל. 625073. 282477.

● ג. ס. א. 1200 מודל 1967 ב־מצב מצויין + טסט ותוספות. טל. 742042.

● למכירה טנדר קברולט מודל 1957. 2,400 ל"י. טל. 984628.

● למכירה דופין יפה ומסודרת, שנת ייצור 1959. טל. 58891.

● היפרסית 1300 1971 + רדיו 30,000 ק"מ 21,000 ל"י. טל. 872806.

● בהזדמנות פריינץ 4 1964 מצב טוב טל. 32352.

● ביואיק 63 במצב מצויין טל. 825812 (עבודה) 751055 (בבית).

● ציטרואן דיאנה 6 1972 טסט חצי שנה טל. 955975.

● פיאט 850 ספיישל 1970, מנוע 727361, משרד 612506.

● דאף 44 מכבי הוזיצוני מצויין, 9,800.— ל"י. טל. 873771.

דירות למכירה

● בחולון, בסביבה שקטה, דירת 3 חדרים חדשה, עם פינת אוכל נאה. ארון קיר. רח' צבי שץ 8, דירה מס' 9, חולון.

● חברת „גף" בע"מ בונה די־רות בכל חלקי פתח־תקוה בתכנון והביצוע המעולים של חברת „גף". מבשרי „גף" בפתח-תקוה, ניקח אותך לסיור בבנייניגו ותיווכח במו עיניך בטיב וברמת הבנייה (הלוו־אות לא צמודות עד —40,000 ל"י) „גף" חברה לבנין בע"מ. רח' חיים עוזר 20 פתח־תקוה.

● בחולון בונה ט.ל.מ. בכל אזורי העיר. דירות איכות בנות 2 — 3 — 3½ — 4 4½ חדרים. כיווני אויר אידיאליים, כל השיכלולים המו־דרניים, חרסינה צבעונית, גז מרכ־זי, ארונות אמריקאיים, הסקה מרכזית, אנטנה מרכזית, סידור לטלפון פנים וחוץ, חניה, גינון. דירות איכות זה התלם של ט.ל.מ. חולון רחוב סוקולוב 70 א' טלפון 847262 —.

● למכירה דירת 3 חדרים ברחוב הלסינקי טל. 255216 מ־14—16.

● 3½ חדרים דו־משפחתי, חולון תל גיבורים טל. 856876.

● 2½ נהדרים באזור חופשי בבני ברק בן־זכאי 66, שורק, טלפון 788667.

● במרכז ר"ג בסביבה שקטה 2½ + חצי + חניה טל. 726124.

● ברמת יוסף 3 חדרים יפים + חצי, מסודרת ושיפורים, טלפון 865919.

● למכירה בצפון ת"א דירה 1½ במצב מצויין טל. בערב מ־5 248310.

● ראשל"צ 3 ק"א, חניה, מעלית 85,000 ל"י, טל. 946980.

חדרים מרוהטים

● להשכיר חדר עם כל הנוחיות רח' צדוק הכהן 7 ת"א, שושנה שבוי.

דירות להשכרה

● במרכז חולון להשכרה דירת 3 חדרים מרוהטת + טלפון לפנות 846145.

שונות

● לרגל נסיעה למכירה פריג'ידר פריג'מן 13 קוב אוטומטי, מכונת־כביסה־והר חצי אוטומטית לפנות טלפון 846145.

● אליאס מכירה ותיקונים מכל הסוגים עליה 19 טל. 821870.

● מתקן תאורה לבנין (אלקטרוני) הנדלק עם חשכה וכבה עם שחר לפי תקן עירית ת"א —75 ל"י. סולמרוניקס אבן־גבירול 115. טל. 248857—03.

הצעות עבודה

● למפעל מתכת בנס־ציונה דרו־שים מסגרים ורתכים לעבודה קבו־עה. תנאים טובים. טלפון 955491 בשעות העבודה.

● למפעל מתכת דרושה פקידה־מזכירה. רצוי עם ידיעה בשרטוט או הנהלת חשבונות. ש"ע 8.00—16.00. תנאים טובים. טל. 955491.

● דרושים פנסיונרים לעבודה קלה בהרצליה. להתקשר טל. 930376.

● לבית חרושת אריגי צמר דרוש עוזר טכנאי — מחסנאי טקסטיל עם אפשרות קידום. תנאים טו־בים. לפנות בכתב ת.ד. 658 ת"א.

● דרושים פועלים/ות לנקיון מש־רדים וחדרי מדרגות וכן שומרים לעבודת שכירה בלילה. לפנות ש.נ.ס. רמת-גן, רח' ביאליק 1, טל. 728013.

● למרכבים — מפעלי מתכת ב־ע"מ פ"ת — קרית־אריה דרוש מנהל חשבונות סוג ג'—ד' ל־תפקיד עוזר למנהל חשבונות. על המעוניינים לפנות לת.ד. 825 ת"א או טל. 913044 למנהל כח־אדם.

● דרושה מטפלת בעלת נסיון לתינוקת בגבעתיים, טל. 720952.

● לבית־מרקחת באילת דרוש/ה רוקח/ת אסיסטנט/ית. לפנות בפר־טים כלאים ל„מילקיך", ת.ד. 187, אילת.

● עובדות למטבח הולוקת חם ברמת־אביב + הסעה. לפנות ל־חברת „בשמר", בלפור 9, ת"א.

בולים

● מהדרים טובים במיוחד עבור בולי ישראל, בודדים וכמויות. מנורה, בן־יהודה 26, תל-אביב.

שידוכים

● תייר 40 מאמריקה, תייר 57, תייר מהודו 30, תיירת 52 + ב־דירה. אלמנה 62 עשירה. דתית 36 אקדמאית עשירה. רופא 36. „יפה" דיזנגוף 212 — 220868.

● לרציניים המחפשים עזרת מסוד־רת, אינפורמציה בהיסטוריה התאמה מק־סימלית, „רעים" המשרד הגדול והמצליח בתל-אביב, בן־יהודה 58 טלפון 282932, חיפה, רחוב יורדי־הים 16 טלפון 667348—04.

חקלאות

● למכירה משק במושב ע"י רמ־לה. לטלפן אחה"צ 840798.

● בהזדמנות, גריל חשמלי, תוצרת הארץ, 2 מאזניים ומכונת חיתוך לבקיק. טל. 861119.

אספנות והרצאות

„אהל שם"

● השבת שבת הגדול ב־10 י. טברסקי — תנ"ך, ב־11 הרב פרידר לבדר: תלמוד. ב־4.30 במסיבת „עונג שבת" ירצה מר י. טברסקי על הנושא הגבורה בישראל. ה־פתח: יזיל „אהל שם" — משה גולדשטיין, דברי אגדה — ד"ר ש. ז. כהנא.

הצגת הפרס „בן־גוריון זוכר"

● ביום חמישי 10.5.73 בשעה 9.30 בערב תתקיים הצגת גאלה של הסרט „בן־גוריון זוכר" בקול־נוע תל-אביב. כל ההכנסות קודש למרכז למשפחה בית עולה בן־גוריון ביפו. כרטיסים להשיג ב־בית ברנר רח' 118.

אגודת סופרי יידיש „בית־לייוויק" ת"א, רח' דב הוז 30

● במוצ"ש ב־14.4 בשעה 8.30 ב־ערב יתקיים קונצרט של זמר ה־אופרה המפורסם מישה רייצין בתכנית מעורבת של אריות, שי־רים ושירי־עם.

כרטיסים להשיג יום־יום משעה 1—9 לפנה"צ טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה משעה 6.30 ב־ערב.

במועדון „מלוא"

● בליל שבת, 13.4.73, בשעה 8.45 יתקיים קונצרט בהשתתפות הזמרת פליאי ורד (סופראן קו־לורטורה); עדית צבי (מסנתר־נית); פרץ ירון (חליל). המנחה: אבידום מנוח.

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב. כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר־יוסף מ־8—11) במרפאות דלהלן:

1. מרפאת אילון התורנות סגורה באדום ומגי. החב־רים מסניפי: אילת, יד־אליהו, רמת־גן, עממי ב' ורמת־ישראל, יפנו למגן דוד אדום, רח' מוזא"ה 13, טל' 101. על חידוש התורנות נודיע בזמן.
2. מרפאת התקוה ב' רחוב זז פינת רח' ברכ־יהו, טלפון 31122 — לחב־רים מסניפי: התקוה א' וב', נטקה, כפר שלם וחלק הקרוב ליד־אליהו.
3. מרפאת הדר יוסף רחוב קהילת ורשה מספר 10—12 טלפון 778095 בשעות 8.00 עד 11.00 ב־לילה לחברים בסניפים: הדר יוסף, נוה שרת, צה־לה, רמת החייל, תל-ברוך וכן לחברים מהשכונות ה־קרובות לסניפים.
4. מרפאת נוה שאנן רחוב יסוד המעלה 61 פינת לוינסקי טל. 33483 לחברים מסניפי: נוה־שא־נן, ושינגטון ופלורנטין.
5. מרפאת קטוביץ, רח' ועידת קטוביץ 36, פינת יהודה המכבי, טל. 444404 — לחברים מסניפי: קטו־ביץ, רבינוביץ, רמת-אביב, שייך מונס וחלק מבארי — לפי רצון החברים, היכולים לפנות לקטוביץ או תל נור־די — לפי בחירתם.
6. מרפאת תל נורדוי, רח' דב הוז 1 פינת נורדוי 21, טלפון 248233 — ל־חברים מסניפי: תל־נורדוי, אלחריזי, צפונה, גליק, הגמל, רפפורט, חלק מ־בארי — לפי רצון החב־רים, היכולים לפנות לתל נורדוי או קטוביץ לפי בחי־רתם.
7. מרפאת קרית שלום, רחוב דשבסקי 12, טלפון 822715 לחברים מסניפי קרית־שלום והסביבה.

הערה:
א. אחרי השעה 12.00 ב־לילה ועד שעה 7 ב־בוקר מתקיימת תור־נות לילה במד"א רח' מוזא"ה 13 טלפון 101.
ב. החברים מסניפי: מנדל־ברג, בר, אור, אלימבס, שבזי, יונה הנביא ומונטי־פיורי — הזקוקים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, יפנו למגן דוד אדום, רח' מוזא"ה 13, טל־פון 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב מתקיימת תור־נות במגן דוד אדום רחוב מוזא"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת
במרפאת מנדלברג — רח' אלנבי 75. טלפון 614467 בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
2. בית מרקחת
ברח' זמנהוף 42, טלפון 289221, בין השעות 2.30 — 5.00 אחה"צ.
3. מעבדה
בזמנהוף בין 4—5 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00 — 11.00 לפנה"צ ב־מרפאות: גלביץ התקוה, א' שדרות וושינגטון 20, הדר יוסף, יד אליהו, יונה הנביא, כפר שלם, מנדלברג — רחוב אלנבי 75, טלפון 614467, נוה־שאנן, קרית שלום, רמת החייל, קטוביץ, רמת־אביב ותל נורדוי.
משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות במגן דוד אדום רחוב מוזא"ה 13, טלפון 101.
2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז.
במרפאת מנדלברג, רחוב אלנבי 75, טלפון 614467. א. רופאי א. א. ג. ורו־פא עיניים בין השעות 9.30 — 11.30 לפנה"צ. ב. כירורג בין השעות 9.00 — 12.00 לפנה"צ.
3. רוקחות, מעבדה לכל סניפי המחוז
בזמנהוף רח' זמנהוף 34 טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ, 4—5 אחר הצהרים.
בית מרקחת מחוזי
במרפאת מנדלברג רחוב אלנבי 75, בין השעות 9.30 — 12.00 לפנה"צ. 4.00 — 5.00 אחה"צ.

הערה:
ב. בית המרקחת מנדל־ברג, רח' אלנבי 75 פתוח בימי א' ה' מ־שעה 8 בבוקר עד 7 בערב ללא הפסקה.

הלוח החדש ירושלים

דירות להשכרה

● ברמות־רמה, דירת 3 חדרים, חדשה בשכ"ח, לפנות טל. 643961 בין 17.00—8.00 פרט לשבת.

● בדמ"פ 1½ קומפלט + חצר, במקום שקט ליד י.מ.ק.א, מוס־קוה לינקולן 18.

● בשכ"ח או למכירה, דירת 4 חדרים, קומת קרקע, קרית משה, טלפון 525802, מתאים גם למש־רד.

דירות מרוהטות

● דירת 2½ חדרים בצורה־היסה, ריהוט מלא, גן, טלפון, הסקה, טל. 911312.

● דירת 2½ חדרים מרוהטת ב־קרית משה, טל. 226657, לא ב־שבת.

דירות למכירה

● בקרית־יובל, 3 חדרים, גינה, נוף לעין־כרם, כניסה נפרדת, אפ־שרות לתוספת חדר, טל. 65146—02 מ־16.00.

● דירת 3 חדרים ברחוב יחזקאל בן־זכאי 105, שכון זוגות צעירים, טל. 35556, אוליאל.

● דירת פאר 3½ חדרים ברחוב הרב הרצוג, טל. 37717.

● דירת 2 חדרים בתלפיות בסך 40,000 ל"י + 13,000 ל"י מש־כנתא, טל. בעבודה 84660 או 82283.

● בהזדמנות דירה, דירת 3 חד־רים בשמואל הנביא 92, טל. 35933 להב.

● בקרית־היובל 3 חדרים + חדר ארונות, כניסה בעוד שנה, תנאי תשלום נוחים, זגבול 11/6 משפ־טל.

● 4 חדרים בתלפיות + פינת אוכל + מרפסת מטבח סגורה + מחסן, חניה, בבנין חדש, נוף, כני־סה מיידית, 160,000 + 30,000 ל"י בשכנתא, טל. 525237.

● בהזדמנות דירת 3 + הסקה מרכזית, מרפסות ושכלולים. ק"ג שמש ונוף ביחזון בן־זכאי טל. 60185.

● 3¼ נאה, פינת אוכל מצופה בעץ, הסקה ושכלולים, רח' זנג־וויל 7/17 קרית יובל, טלפון: 532279.

הצעות עבודה

● לשנת הלימודים תשל"ג, דרוש מורה למוזיקה במשרה חלקית. לפנות לבית־הספר צובה, ד. נ. הרי־יהודה.

● 1) עוזר/ת למנהל חשבונות. 2) מפעילה נשיונל 32, בעלת נסיון. 3) פקיד(ה) קבלת קהל רצוי י"ע בהנהלת חשבונות וש־פות. טל. 227690.

● דרושה תופרת לסלון זינגר, המלך ג'ורג' 21, טל. 231834.

משרדים

● להשכרה בשכ"ח במרכז, 2½ חדרים, הסקה וטלפון, נחושת, מתאים למרפאה ל־2 רופאים או משרד, כהן, טלפון 223563 פרט לשבת.

● מחפשים 2—1 חדרים למשרד במרכז עד קומה ב', פולסים, ת.ד. 695 ירושלים.

מכוניות

● פולקסוואגן מסחרית נמוכה, מודל 1966, טסט ל־10 חודשים, מנוע משופץ 1973, טל. 80949 בערב.

● דה־סוטו מסחרי מודל 1967 במצב מצויין, טסט בספטמבר מחיר 4,850 ל"י, טל. 69405—02.

● קונססה 1300/4 מודל 1968 60,000 ק"מ, רדיו, טסט בינואר. 12,000 ל"י. טלפון בבית 38482, בעבודה טל. 234041, אסף.

● סימקה 1501, מודל 1968, רדיו, טסט בנובמבר, מצב מצוין, טל. 85162.

● בהזדמנות פולקסוואגן 1500 מודל 1969 במצב מצויין, טלפון 324687.

● מריסמן הראלד 1200 1965, שמורה היטב, 7,900 ל"י, טלפון: 34125.

● ב.מ.וו. 2000 אוטומטית, מודל 1971, 34,000 ק"מ, מצב חדיש, טסט ורדיו, טלפון 522703.

שונות

● שטיח פרסי 3.15×2.15 קשאן, 5,400 ל"י, טלפון 68405.

● למכירה טלויזיה ספקטרה — 20 בשימוש שנה, 1450 לירות. אמפליפייר לפי תכנית אר.סי.איי, + 2 רמקולים ופטיפון, טלפון: 80700 בערב.

רהיטים

● למכירה מיידית, ריהוט כפרי, ספה ושתי כורסאות במצב חדש 1,200 ל"י. טלפון 261010 בערב ובמשך השבת.

עסקים

● מחפשת משקיע/ה עד 30,000 ל"י לעסק, טלפון 61783—02, דב־קה.

שעורים

● בירושלים, שעורים לעברית — מורה אקדמאית, טלפון 61783.

● בירושלים, שעורים לספרדית — מורה אקדמאית, טל. 61783.

מגרשים

● בטבריה — מגדל, למכירה 1¼ דונם לבנייה, פלטים, ת.ד. 695, ירושלים.

אספנות והרצאות

● לפנסיונרים ניתנות הנחות ניכ־רות במיסי העיריה בחודש אפריל ש. ז. החברים הפנסיונרים מתבק־שים לפנות בהקדם למשרד הפנ־סיונרים בבית ההסתדרות רח' שט־ראוס 17, בימים א' עד ה' בשעות 11—9 לפנה"צ.

● פולקסוואגן חפושית 1962 ב־מצב מצוין, צבע חדש + רדיו, דגם משוכלל, יד ראשונה, טלפון 521263 גרוסמן, השרון 37, בתי גלים.

● קורטינה 1600 1969 יד ראשו־נה 84,000 ק"מ רדיו 253034.

● אנ.אס.או. 1200 מודל 1971 יד ראשונה שמורה מצוין ממש חד־שה, טסט + רדיו + צמיגים רדיאליים + אביזרים, מחיר הז־דמנותי 19,000 טל. 713972.

ספרים

● חנות הספרים „פנת־הספר" חי־פה עברה מרח' החלוץ 43 לרח' אחוזת־העם 12 ק"א. מבחר ספרים גדולים, תנאים נוחים, טלפון: 662312.

● למכירה תלמוד וגמרא, הו־צאת האלמנה והאחים ראם, וילנא שנת 1887 ספריה תורנית וציו־נית ת. ד. 8043 חיפה.

אספנות והרצאות

עירית חיפה „משען" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

● במוצ"ש ב"ד אנו מקיימים נשף פסח בהשתתפות: אריה דרור — מירורי פסח, בתכנית אמנותית: צמד הכיפות הסרוגות, שירה ב־לווי גיטרה, הקריינית — חנה רזון, הקראה, הציבור מוזמן.

האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט, עירית חיפה

● מרכז לתרבות ע"ש סכזנר

יום שבת, 14.4.73, שעה 00: ערב, צעדת־חג — 25 שנה דרור חיפה

● מרכז לתרבות ע"ש ...ודמי, יזרעאליה
יום שבת, 14.4.73, שעה לפנה"צ. תיאטרון למשפחה השבויה בשבט האינדיאני

● מרכז לתרבות ע"ש כנ... קרית חיים
יום שבת, 14.4.73, שעה תיאטרון למשפחה — השבוי שבט האינדיאני

● מרכז לתרבות „גנים", רח' גנים 21
יום ראשון, 15.4.73, שעה ערב, סרט הקולנוע: גרבר ה...

● מרכז לאמנות שימושית א. נימן
ביום שלישי 17.4.73, שעה לפה"צ נפתחת תערוכת ק שימושית. התערוכה תהיה עד יום שבת 21.4.73, בין ה 11.00—13.00, 17.00—19.00

● נוה שאנן — בית הפוע
יום שבת, 14.4.73, 11.00 ל יעקב גילוז — פסח בפ ובאגדה

● קרית אליעזר — בית ה רות
יום שבת, 14.4.73, 11.00 ל יעקב גיל — פסח בפולק באגדה

● קרית חיים המזרחית - ענני ליבשיץ — מיכאל מ
יום ראשון, 15.4.73, ש בצהר, מיכאל מקורי — מצרים נצחית".

מועצת פועלי חיפה

מ.פ.ח. - מחלקת הקליטה ופיתוח

● בשבת 14.4.73 בשעה 9.00 ב־בוקר באורנים, הר־הכרמל — יום עיון סמינריוני לעולים. המרצים: בן ציון רייפר — ההסתדרות ו־מוסדותיה, ד"ר גוד — האזרח המדינה, שלמה רוזניק — בריאות (קופת חולים).

● ביום חמישי ב־19.4.73 7.30 בערב במועדון ה... ברח' גורדון — מפגש ע...

בהסתדרות בקרית-אתא

בהסתדרות בקרית־אתא
מועצת משנה לפועלי קרית אתא קבלת קהל

● מבטחים — יום ד' 16.00—18.00. קרן ביטוח לפועלי בנין — יום ד' 16.00—18.00. משען — אבגה 18.00—19.00. נוער עובד — יום חמישי 16.00—18.00. מדרי' מועצת המשנה א'—ו' 8.30—12.00 לפנה"צ, 17.00—19.00.

סדר פסח לעולים חדשים

● ביום שני 16.4.73 בשעה 7.00 בערב באולמי אורגן רח' העצמ־אות — סדר פסח מסורתי לעו־לים חדשים (1973) בניהול: מר בניש אליהו. ● הגדה ● ארוחה חגיגית מסורתית.

● [illegible] שנת הלימו־דים תשל"ד לבית־הספר המקצועי לתפירה (שד' כצנלסון 40 קרית אתא) שליד מועצת הפועלות
● רמה על־יסודית (חלקית)
● תפירה
● גזירה
● ציור אופנה.

בפיקוח משרד החינוך והתרבות. למסיימים: תעודת גמר ממשלתית. פרטים והרשמה: בבית הספר בכל יום 8.00—12.00 בבית הפועל א', ב', ה', ו', 18.00—19.00 בעיריה 9.00—12.00 (חדר 14).

פעולות תרבות בבית ההסתדרות „מועד"

● ליל שבת 13.4.73 ב — מועד לעולה — ערב לעולים צעירים, בתכנית הלהבות, צמד זמר, בש — דיסקו מועד — מועד צעירים.

● שבת 14.4.73 בשעה החוג לריקודים גרוזיניים. כוריאוגרף עולה צציצשוטא, נמשכת הפעילות בה רידבי, גזירה ותפירה, ז תכשיטנות, מועדון הצעיר בימים ב', ד' בשעות 11.00 —.

● יום שבת 14.4.73 ב — הפועל קרית אתא — בית יצחק (ליגה ...) בשעה 15.30 — הפועל — הפועל קרית ביאליק בכדורגל). בשעה 15.30 סכבין — הפועל קרית ב בה ב' בכדורגל). בשעה הפועל היובב — הפ אתא (בבית המדינה כל פעולות החברה בשי קרית אתא.

בהסתדרות קרית-ים

בהסתדרות קריתיים

● מועצת משנה לפועלי קריתיים בשיתוף משרד העבודה, האגף ל־הכשרה מקצועית מודיעים על פתי־חת קורסים להשתלמות מקצועית בענפים הבאים:

מתכת וחשמל: תורת המ־תכת / תורת החריטה / תורת הריתוך החשמלי והאוטוגני / ק־ריאת שרטוט.

פקידות: הנהלת חשבונות ל־כל הסוגים / מזכירות / ניהול מחסן. הקורסים יתקיימו בשעות הערב בבית ההסתדרות בקרית־ים — המסיים יקבל תעודה ממ־שלתית מוכרת — פרטים והר־שמה כל יום בבית־ההסתדרות בין השעות 08.00—13.00 ו־17.00—20.00.

● קבלת קהל במועצת משנה — פקידים, עובדי מינהל ושירותים: בימי ב' בשעות 17.00—19.00 (ב־השתתפות מ. קרושניק — מזכיר הסתדרות הפקידים במ.פ.ח.).

● עובדי מתכת, חשמל ואלקטרו־ניקה: בימי א', בשעות 17.00—19.00 (בהשתתפות צדוק ספוך, מזכיר הסתדרות פועלי המתכת במ.פ.ח.).

● פועלי בנין: בימי ב', 16.30—18.00

● פועלים חקלאיים: בימי ג' ב־שעות 17.00—19.00.

● נוער עובד: בימי א 18.30.

● משען: בכל יום, 00.

● רישום להסתדרות: ... לים וצעירים להסתדרות 18.00—19.30.

חוגים בבית ההסתדרות

● אנגלית למתקדמים — 15.4.73

● שחמט משקל — ב 15.4.73 בשעה 18.00

● שחמט — ביום שבת בשעה 10.00 בבוקר.

● פעולות חברה — 16.4.73 — סדר פסח קיבוצים ובמתנות צ.ת.ל משרד הקליטה). ביום — טיול לעולים, בנק תשי"ח (בשיתוף משרד

בבנין הפועל קרי

● כדורגל ליגה ב' — 14.4.73 בשעה 10.30 קריתיים — ביתיר ...

● כדורגל נוער — 14.4.73 — הפועל ק הפועל בית־אליעזר.

כל פעולות החברה ב מועצה המקומית.

בהסתדרות קרית-טבעון

תערוכת „יצירה"

● ביום ד' 26.4.73 בשעה 19.00 באולמי בית ההסתדרות תיפתח תערוכת „יצירה" בהשתתפות 65 אמנים־חובבים מקרית־טבעון, חי־פה והסביבה. ברכות: א. הראל — חבר הועדה המרכזית, י. קלינברג — ראש המועצה המקומית, ש. אלמוג — מזכיר סניף ההסתדרות, ד. גודפנקל — מנהל המחלקה לסניפים של מ.פ.ח. הציבור מוזמן.

בבנין „הפועל"

● ביום שישי 13.4.73 בשעה 19.30 משחק כדורסל ליגה ארצית „הפו־על" בן שמאל — „הפועל" קרית־טבעון.

באירגון אמהות עובדות

● החלה ההרשמה לקורס נוסף לתפירה וגזירה לפי שיטת הבורד־דה. המעוניינות מתבקשות לפנות למזכירות בית ההסתדרות.

קורס לאפיה [illegible]

● יפתח בקרוב. מספר המקומות מוגבל. ההרשמה אצל הרכזות.

● הבונו להרשמה לקורס חדש לכלכלת הבית שייפתח אחרי החג.

● ב־8.4.73 בשעה 20.00 — מפגש חברות עם החברה עדה להמן ס־

תמסור רשמים מסיורה

לקראת הכנס ה בקרית־טבעון

● חובבי קריה טב קרית עמל, טבעון, ל ברשותם תצלומים מה שונות, מתבקשים למ תמונות, למזכיר המו מית בהקדם האפשרי, תערוכה וכן להעתמכ רגה במפגש הראשונים תערוכה נהוגר את הר הצדוותיהם. בתודה

ישיבת הרשות

● קבלת קהל ביום שעות 18.00—19.00 : תדורות: ברכן ; פנה נשרהן באמונה.

טיול

● טיול לעולים לאזור הכנרת יתקיים הפסח הרשמה אצל ר:

בספריית

● הספריה פתוחה בב רות לקהל כל יום : עד 7 בערב. בספריה : לנוער ולמבוגרים, ספרי בקרוב ייפתח מדור בשפה הרוסית. הציבור בוא לעיין והתחלה ספ...

הלוח החדש חיפה

דירות למכירה

● למכירה בקרית־אליעזר, אלנבי 3 חדרים, ק. ... טל. 529743, 224426.

הצעות עבודה

● תיווך עבודה „אור", הרצל 23 בחצר, מציע ומחפש מוכרות, פקי־דות, חניכות, תופרות ומלצריות. טל. 666068.

● למשרד אדריכלים דרושים: הנדסאי, טכנאי ושרטטת בעלי נסיון טלפון 252602.

שידוכים

● גבר בודד בן 45 אירופאי מעונ־יין להכיר אשה רצינית למטרות רציניות. לפנות ת. ד. 294 נהריה.

שונות

● למכירה בהזדמנות מערכת סט־ריאו חדשה, לפנות 224212, ביום חול אחרי 18.00 בשבת כל היום.

● רשם קול קסטה אקאי מ. אקס. כ' 40 ומערכת סטראופונית חדשה של אקאי טל. 82399 בימי־שבת.

חיות בית

● למכירה כלבים וגורים כאלפים מכל הסוגים לפנות לכלביה של קיבוץ הניהה.

כלי נגינה

● שוק תקליטים במחיר ענק החל מ־11 לירות, אבילאה, הנביאים 6.

● דרושים פסנתרים ואקורדיונים עד 80 בסים — משומשים בכל מצב. טל. 535825.

מכוניות

● אופל מסחרי רקורד 1700 שנת ייצור 1970, לפנות: לרכז הרכב בית השיטה טלפון 77762—065.

● למחיר החלפה חיפושית 1964 במצב מצויין, טל. 56801—065.

● פיג'ו 404 סטיישן 67 ½ שנה טסט במחיר 17,000 ל"י לפנות חניה צבור רח' חורי 12.

● וקסהול סטיישן 62 + רדיו במצב טוב במחיר ההזדמנותי ובתנ־אים נוחים טל. 724495 בשעות עבודה 232640 בבית.

פרסם
בלוח החדש דבר

קופת-חולים מחוז חיפה

תורנויות לילה בקופת-חולים מחוז חיפה

א. שעות התורנות

1. בלילות, לרבות לילות שבת ולילות חג מ־8 בערב עד 12 בחצות.
2. מ־12 בחצות עד 7 בבו־קר במגן דוד אדום, טלפון 101 ובמפרץ חיפה, טלפון 713232, ראה סעיף 8.
3. בימי שישי ובערבי חג מ־4 עד 5 אחה"צ.
4. בשבתות ובחגים מ־9 עד 11 לפנה"צ ומ־4—5 אחה"צ.

ב. תחנות התורנות

1. מרפאת פרישמן, רחוב פרישמן 4, טלפון 62195 לחב־רים מהסניפים: פרישמן, אחוזת העם, שדרות אמ"ם, יב־נה, ד"ר גליקר, ברזילי, באר־לה, תל־עמל, חליסה, וקבוץ גלויות.
2. מרפאת קרית אליעזר, רחוב צה"ל, טלפון 535226, ל־חברים מהסניפים: קרית אלי־עזר, קרית אליהו, בת גלים, עין הים, מחנה דוד, וקרית שפרינצק.
3. מרפאת רש במרכז הכר־מל, רח' אלחנן, טלפון 86868, לחברים מהסניפים: בונן — אחוזה, רש — מרכז הכרמל, הכרמל הצרפתי ורוממה.
4. מרפאת נוה שאנן גלברג, סמטת טרומפלדור א' 3 טל־פון 222121, לחברים מהסני־פים: נוה שאנן, יולוס ביר־נר, גלברג, ורמת רמז.
5. מרפאת קרית חיים מזר־חית, טלפון 721331, לחברים מהסניפים: קרית חיים מזר־חית, שיכון עירוני, קרית ביאליק, קרית מוצקין, קרית שמריהו וצור שלום.
6. מרפאת קרית ים א', שדרות ורבורג, טלפון 721553, לחברים מהסניפים: קרית ים א', קרית ים ב', קרית ים רסקו וקרית חיים מערבית.
7. מרפאת עוזיאל — קרית אתא, טלפון 722384, לחברים מהסניפים: עוזיאל, בן עמי, פינסקר, קרית נחום, קרית בנימין ושיכון התימנים.
8. תורנויות לילה מ־12 בחצות עד 7 בבוקר:
א. בתחנת מגן דוד אדום, החברים הגרים בשטח שיפוטה של עירית חיפה, פרט למפרץ, המשתייכים למרפאות המפור־טות בסעיפים 1, 2, 3, 4.
ב. במפרץ חיפה „טקסי ביאליק", טל' 713232, לחב־רים הגרים במפרץ חיפה ה־משתייכים למרפאות המפור־טות בסעיפים 5, 6.
ג. בכל יתר המרפאות ב־מחוז חיפה קיימים סדרי תור־נות קבועים בהתאם למודעות בלוחות המודעות במרפאות ובארגוני התורנות.

ד. תורנות מעבדה:
במעבדה המחוזית שדרות אמ"ם 54, טלפון 532107, לחב־רים לכל סניפי המחוז.

ה. תורנות למקרים כירורגיים
דחופים בשבתות ובחגים, במחלקה הכירורגית רח' אבן סינא 8.

שעות תורנות: בימי שישי וערבי חג מ־4 עד 5.30 אחה"צ, בימי שבת וחג מ־9 עד 11.30 לפנה"צ.

הלוח החדש נתניה

דירות למכירה

● סולל בונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנת־ניה ומול השרון. פרטים במשרד רחוב הרצל 51, טלפונים — 23958—053, 28934—053.

מכוניות

● ב„פיאט" נתניה תמצא כל מכונית חדשה או משומשת. תנ־אים מיוחדים למושבים וקיבוצים. רח' הרצל 44, טל. 23453—053.

„אגד", המחלקה ליחסי ציבור

הלוח החדש דרושים דבר

הֱיֵה דוור

ראה את היתרונות שמעניקה לך עבודת הדוורות

השכר בשנה הראשונה
רווק — 713 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 1 744 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 2 — 764 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)

בשנה הרביעית
רווק — 853 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 1 — 884 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 2 — 904 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)

בשנה השביעית
רווק — 983 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 1 — 1,014 ל"י — 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)
נשוי + 2 — 1,034 ל"י + 100 עד 200 ל"י (בהתאם למספר השעות הנוספות)

- החזר הוצאות נסיעה.
- ביגוד שערכו כ־600 ל"י לשנה.
- קצובת הבראה בשיעור של 150 עד 300 ל"י לשנה לפי שנות הוותק.
- השתתפות בקורסים להשלמת השכלה ובקורסים מקצועיים לצורך קידום בעבודה
- זכויות סוציאליות — פנסיה, תשלום עבור ימי מחלה, חופשה שנתית, תשלום עבור ימי מילואים.
- ושאר הזכויות בהתאם לתנאי העבודה הקיימים בשרות המדינה.

הכישורים הדרושים
השכלה יסודית
יכולת קריאת מענים בשפות לועזיות
כושר גופני טוב.

על המעונינים לפנות
בתל־אביב — מנהל דואר ת"א, רח' החרש 8 (המשך רח' המסגר) טל. 37761
גבעת שאול, טל. 524114
בחיפה — מנהל דואר חיפה, בנין הדואר שקמונה, רח' נתנזון טל. 640891
בירושלים — מנהל דואר ירושלים, מרכז שטנר.
במקומות אחרים אל מנהלי הדואר המקומיים.

משרד התקשורת · המחלקה ליחסי ציבור · הנהלת שירותי הדואר

להנהלת מפעל תעשייתי גדול במרחב תל־אביב

ד ר ו ש
עובד לבקורת פנימית

* בעל ידיעות בהנהלת חשבונות סוג ג—ד.
* ידיעת השפה העברית על בוריה.
- בעלי הנתונים הנ"ל המעונינים במשרה מתבקשים לפנות לת.ד. 6397 ת"א, בצירוף קורות חיים. 61060

סודיות מובטחת.

משרד האוצר

למרכז למיכון משרדי

ד ר ו ש י ם
עובדים להכנת רשימות שמיות בערבית

העבודה זמנית למספר חדשים

מועמדים השולטים בשפות ערבית ועברית על בוריין, מתבקשים לפנות אל המרכז למיכון משרדי, תל־אביב, רח' יהודה היהיה 33, טלפון 82 81 81 לגבי חנה צ'רנולוב.

למשרד תכנון ובצוע הנדסי

דרושים

* בוגר מדעי הטבע
עם נסיון במערכות מידע אוטומטיות.

* בוגר מדעי הטבע
חוקר בצועים עם נסיון באופטימיזציה, סימולציה בעזרת מחשבים וניתוחים סטטיסטיים.

- תשובות בכתב יד, תוך ציון שטחי ההתמחות ונסיון קודם נא להפנות לת.ד. 504 ת"א, עבור ת. ו.

מכרז מס. 2/73

לניהול מזנון

משרד המשפטים מבקש הצעות לנהול מזנון בבנין המשרד הראשי ברח' סלח א־דין ירושלים. במקום מועסקים כ־180 עובדים.

המועמדים יידרשו להיות במצב בריאות תקין וכן יתבקשו להצביע על נסיון קודם בניהול מסעדה, בית אוכל או מזנון. את תנאי המכרז והסכם הרשאה לניהול מזנון עליו יחתום הזוכה במכרז אפשר לקבל אצל מר חיים מוסן לוי, מנהל המשק ואפסנאי ראשי, רח' יפו 19, טל: 232793 ירושלים. את הצעות המכרז יש להגיש ב־2 מעטפות סגורות. המעטפה אשר בה ימולאו פרטי המכרז תוכנס למעטפה חיצונית אשר על גבה יירשם מכרז לניהול מזנון משרד המשפטים 2/73.

המעטפה תושם בתיבת המכרזים של משרד המשפטים הנמצאת במחלקת המשק, רח' יפו 19 ירושלים בין השעות 8.00 עד 14.00.

היום האחרון לקבלת הצעות הוא 22.4.73 שעה 12.00. אין משרד המשפטים מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.

מגישי ההצעות מוזמנים להופיע בפני ועדת המכרזים של משרד המשפטים ביום 24.4.73 בשעה 12.00 בלשכה הראשית של משרד המשפטים קומה ד' לשכת סגן המנהל הכללי רח' יפו 21 ירושלים.

חיים מוסן לוי
מנהל המשק ואפסנאי ראשי

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

האגף להכשרה והשתלמות מקצועית מציע משרת

מדריך לקורס מלצרות

למועמדים יתקבלו בעלי השכלה מקצועית מוקדמת ונסיון של חמש שנות נסיון במקצוע. רצוי שהמועמדים יהיו בוגרי קורס מלצרות ועליהם להיות בעלי תעודת סוג מקצועי — סוג 3.

על המעונינים לפנות למשרד העבודה, למרכז הכשרה מקצועית בית יורדי־ים, רחוב הנמל 2 חיפה.

ד ר ו ש
קונדיטור

לבית ההבראה „מבטחים" בזכרון יעקב (משרה שנתית)

לפנות: למרכז קופת חולים, רח' ארלוזורוב 101, תל־אביב, טלפון: 03-262211 בימי א' או ו' של השבוע — או ישירות לבית ההבראה „מבטחים" בזכרון יעקב טל: 063-99345.

לביה"ס החקלאי התיכון עיינות

דרוש מדריך

לחברת נוער עולה מרוסיה.

המעוניין יפנה מיד לטלפון: 958655
(לא בשעות העבודה טל: 958967).

בית ברל

בית ברל
דרושים

* מדריכי חברה
* מורים לעברית
ידיעת הארץ והסטוריה
* מדריכים לריקודי־עם

שירה, דרמה וספורט.

לעבודה בבית ברל בחודשים יולי—אוגוסט, עם נוער מארצות אמריקה ואירופה.

שליטה בשפה האנגלית.

רצוי עוד שפות.

להתקשר החל מ־15 באפריל לטל: 925051.

למפעל לייצור כלי עבודה

דרוש יוצא קיבוץ

חשמלאי מסגר אחזקה בעל ניסיון רב לתפקיד אחראי עצמאי לאחזקת ציוד תעשייתי.

דרושה ידיעה באוטומציה (פנאומטי וחשמל).

למועמד המתאים תנאים טובים כולל עזרה ברכישת דירה במקום.

לפנות „קשקלי" בע"מ, כרמיאל, ת.ד. 35 טל. 04-988465.

למוסד למחקר

ד ר ו ש
מסגר קונסטרוקציות

הכישורים הדרושים: בוגר בי"ס מקצועי, אחרי שירות בצה"ל. רצוי בעל רשיון נהיגה מסוג ג'.

- המעונינים יפנו בצירוף תולדות חיים לת. ד. 7057 עבור א. ש.

רצוי לצרף מספר טלפון.

מוסד ארצי גדול
(בסניפו בירושלים)

דרוש
מנהל חשבונות עצמאי

למשרה מלאה,

הכישורים: נסיון מקצועי של 4—5 שנים לפחות. ידיעת השפה העברית. כושר הבעה בעל־פה ובכתב.

מועמדים בעלי נסיון בלבד, יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ודרישות שכר. לת. ד. 2060 ירושלים, מיקוד 91021, „עבור מנהל חשבונות".

מושב אוהד
דאר נע נגב

דרושים
א) מזכיר - גזבר
ב) מרכז משק

מגורים במקום אפשריים.
תנאים טובים למועמד המתאים.

להתקשר טלפון 057-93284 בשעות 09.00—12.00.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת הפועלות

דרוש מנהל
לביה"ס לחניכים ומתבגרים במקצועות טכניים

בפיקוח משרד העבודה.

הכשורים: השכלה כללית ומקצועית, נסיון בהוראה ו/או בהדרכה וניהול.

בהצעות נא לפנות עד 24.4.73 למועצת הפועלות, בית הועד הפועל ת"א, רח' ארלוזורוב 93 או טלפונית: 261111, קו פנימי 479 או 480.

למוסד למחקר

דרוש
טכנאי אלקטרוניקה

הכישורים הדרושים: ידע ונסיון בתחום מיקרוגל.

רצוי ידע במכשירי אלחוט V.H.F. ו־U.H.F.

- המעוניינים משוחררי צה"ל יפנו לת. ד. 7057 ת"א בצירוף קורות חיים עבור א. ש.

דרוש:-
מהנדס/הנדסאי חשמל (זרם חזק)-

— לתכנון מיתקני חשמל ומערכות פיקוד ובקרה לתעשיה.
— בדיקת תכניות ותיאום עם גורמי בינוי ותכנון.
— פיקוח על ביצוע עבודות.

- תשובות בכתב יד, תוך ציון שטחי ההתמחות והנסיון הקודם נא להפנות לת.ד. 504 ת"א עבור ת.ו.

לחברת בנין ארצית

דרוש
מנהל חשבונות
מנוסה

השכר לפי הכישורים.

לפנות בכתב עם ציון פרטים מלאים לת. ד. 256 תל־אביב עבור מס' 81

כור מתכת בע"מ

למפעל רמים בקרית שמונה

דרושים

1. מהנדס מכונות
עם נסיון בהנדסה וניהול צוות פועלים. רצוי נסיון במפעל תעשייתי לייצור חלקי אלומיניום.

2. מבקר איכות-טכנאי
או בוגר בי"ס תיכון מקצועי עם נסיון בביקורת איכות במתכת.

מקום המגורים בקרית שמונה.

יינתנו תנאים מיוחדים ועזרה בדיור.

המעונינים יפנו בכתב למנהל מפעל רמים ת.ד. 68 קרית שמונה.

למוסד ממלכתי

דרושים:

טכנאי מכניקה עדינה

לעבודות מכניקה עדינה וטיפול במכשור אופטי.

כשורים:
בוגר בי"ס מקצועי מכני מוסמך.
נסיון בעיבוד שבבי (חרטות וכרסום)
רצוי — ידיעת אנגלית לקריאת חומר טכני.

הנדסאי טכנאי אלקטרוניקה

רצוי ניסיון במערכות סרוו והד"ר דיגיטלי.

- המועמדים יפנו בצרוף תולדות חיים אל ת.ד. 7057 תל־אביב עבור ש.ו.

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

ה ט כ נ י ו ן
מכון טכנולוגי לישראל

בית הספר להנדסאים

דרושים

1. פקידה כללית
בוגרת בי"ס תיכון לאחר שרות בצה"ל.
כושר קריאה והבנת טכסטים באנגלית. רצוי נסיון קודם בעבודה משרדית ונסיון בהדפסה במכונת כתיבה עברית.

2. פקידת מזכירות ערב
בוגרת בי"ס תיכון לאחר שרות צבאי.
שליטה בשפה העברית, ידיעת השפה האנגלית רצויה. נסיון של 3 שנים בעבודות משרדיות, ידיעת הדפסה במכונת כתיבה עברית.

3. כתבנית
בוגרת בי"ס תיכון לאחר שרות בצה"ל.
שליטה בשפה העברית והאנגלית, נסיון של 3 שנים בכתבנות בשתי השפות וכן בעבודות משרד.

- מועמדות העונות על הדרישות הנ"ל מתבקשות לפנות בכתב לביה"ס להנדסאים ת.ד. 4459 מיקוד 31040 חיפה.

למוסד ממלכתי באזור תל־אביב

ד ר ו ש
מחסנאי בכיר

אם אתה, מש"ק אפסנאי לאחר שרות חובה ומחפש עבודה בשטח האפסנאות,

- אנא פנה בצרוף קורות חיים לת.ד. 33190 תל־אביב.

מובטחים תנאים טובים!

למוסד ציבורי בקרבת חיפה

ד ר ו ש
מנהל מחסנים

יועדפו משוחררי צה"ל בתפקיד קצין/נגד אפסנאי.

- הצעות מועמדים בצרוף קורות חיים יש להפנות לת.ד. 6135 חיפה.

לבית ספר תיכון חקלאי של וויצו
על שם חנה מייזל־שוחט — נהלל

דרושים:

1) מדריך חברה
2) מטפלת
3) גנן נוי

מועמדים יפנו למזכירות ביה"ס.

מתמור בע"מ
מחפש

הנדסאית.
עובדת להנהלת חשבונות.
מזכירה מנוסה.
חשמלאי אחזקה.

לקביעת ראיון נא להתקשר 055-3211 (אשדוד).

לכלך כנסיות „כדי לעורר מצפון האנושות"

תייר צרפתי קתולי ז'אן פייר לינו, המתגורר באכסניה של הכנסיה הלותרנית בעיר העתיקה, נעצר אתמול על־ידי המשטרה בעקבות מקרים של ליכלוך רצפות וקירות של שלוש כנסיות בצבע אדום.

הוא ליכלך שתי כנסיות בעיר העתיקה של ירושלים — הכנסיה הלותרנית וכנסיית הקבר הקדוש — ואת כנסיית המולד בבית־לחם.

כן נשפך צבע אדום באכסניה הלותרנית, מקום מגוריו של הצעיר — על כך מסר דובר משטרת ישראל, שהוסיף וציין כי הצעיר הודה במעשים הנ"ל ומשתף פעולה עם חוקריו.

ז'אן פייר לינו, שבא ארצה בדצמבר 1970 ממרוז שבצרפת, הוא יליד שנת 1947. לחוקריו אמר הצעיר, שביצע את מעשיו „כדי לעורר את מצפון האנושות נוכח אי־הצדק השורר בעולם, ובמיוחד נגד העוול הנגרם ליהודים בברית־המועצות".

„סטאטוס קוו ואדיס" יוצג ב„אולם מיטשל"

מזכיר מועצת פועלי ירושלים דוד איילון הורה אמש להנהלת „אולם מיטשל", השייך למועצה, להתיר את העלאת המחזה „סטאטוס קוו ואדיס" על בימת האולם.

הנהלת התיאטרון העירוני בחיפה פנתה עוד לפני כמה שבועות אל הנהלת האולם וביקשה לאפשר לה להעלות את המחזה באולם.

מזכיר המועצה ד. איילון קבע, כי מועצת פועלי ירושלים אינה יכולה לדחות הצגתו של מחזה, שאושר על־ידי המועצה לבקורת סרטים ומחזות.

סיעת המערך בעיריית ירושלים עומדת לדון הבוקר בעניין העלאת המחזה בבית־העם בירושלים. כזכור, עדיין לא החליטה הנהלת העירייה סופית אם להתיר את העלאת המחזה בבית־העם.

אנתוני הופקינס ובן גזארה משחקים בסרט הטלוויזיה „משפט דיבה", על פי ספרו של לאון יוריס, המוסרט עתה בארץ. (צילום: רחמים ישראלי)

ראש הפולשים בקדמה נעצר שוב

שלמה אזולאי מקריית־מלאכי, הידוע כראש קבוצת „קדמה־מלאכית", נעצר אתמול שוב לעשרה ימים, לפי בקשת משטרת קריית־גת, כחשוד בהסתת קבוצת צעירים לפלוש לכמה מבנים נוספים בשטח קיבוץ קדמה, ללא רשות הבעלים החוקיים של המבנים.

אחיו פרוספר שוחרר בערבות של 1000 ל"י.

בפני שופט השלום גלעד גלעדי, טען בא־כוח המשטרה, שביום ג' בבוקר היה צורך לגייס 45 שוטרים, כדי לפנות הפולשים, קבוצת צעירים ממושב חצב ומקריית־מלאכי, וזאת לפי בקשת הסוכנות היהודית.

השופט הדגיש בעת מתן ההחלטה, שידוע לו כי אין זו הפעם הראשונה שהחשוד מובא לבית־משפט, וקיים חשש רציני שאם ישוחרר יחזור על מעשיו הבלתי־חוקיים. עם זאת ביקש להעמידו לדין תוך כדי תקופת מעצרו.

אתמול ניתנה גם החלטה של שופט מחוזי בבאר־שבע, המבטלת החלטה של שופט השלום יצחק בבאי מ־3.4.73, אשר אסרה על קבוצת „משפחת ישראלי" לבוא לקדמה. ההחלטה ניתנה לאחר שהשופט המחוזי אהרן חייבי ביקר בקדמה לפני מספר ימים. נציג הסוכנות היהודית, עו"ד א. אנגל, טען, שאנשי „משפחת ישראלי" נמצאים בקדמה בידיעת הסוכנות היהודית. נציג הסוכנות הודיע, שהסוכנות עדיין עומדת בדרישתה לפינוי אנשי קריית־מלאכי מקדמה. (ע)

4 נהרגו בתאונות

שני אנשים נהרגו ושלושה נפצעו קשה בתאונת דרכים, שהיתה אתמול לפני הצהריים בכביש הדרה — עפולה, ליד צומת מגידו. התאונה אירעה כאשר טנדר „פולקסוואגן" בעל תא נוסעים כפול, שנסע מכיוון ג'נין ליקנעם, פגע במשאית, שנסעה בכביש הראשי.

כתוצאה מההתנגשות נהרגו במקום נער בן 12, שטרם זוהה, וחסן אבו־חמיד, בן 60, משפרעם. שלושה נוסעים בשני כלי־הרכב, ובתוכם נהג הטנדר, נפצעו קשה. נהג המשאית, שנפגע קל מאד, נעצר לחקירה.

● זכריה מזרחי, בן 58, מזכרון־יעקב נהרג ביום ד' בלילה בתאונת דרכים.

אוטובוס נהוג בידי תושב גבעת ניל"י, בן 23, פגע בו כשחצה את הכביש ליד מושב צרופה. הוא נפצע קשה ומת בדרך לבית־החולים.

● משה שפרינגר, בן 28, מרמת־גן, שנפצע קשה בהתהפך רכבו בעת נסיעה בכביש החוף, מת ביום ד' בערב מפצעיו בבית־החולים באשקלון.

סאל (מיל.) יצחק ולקר נפגש אתמול עם חברי סניף גח"ל בבת־ים, לאחר שבחרו אותו לשמש כמועמד הסניף לראשות העירייה.

שביל טיולים להולכי רגל, נפרץ בנחל זוויתן על־ידי רשות שמורות הטבע בסיוע הממשל הצבאי ברמת־הגולן.

4,500 אדניות — עציצי נוי פרחים — נמכרו במשך שלושה ימים ב„שוק האדניות", שקיימה השבוע המועצה לארץ־ישראל יפה ברחבת „הבימה" בתל־אביב.

שפירא מציע שתלונות על מחירים יוגשו למשטרה

„כדאי לברר את האפשרות, שצרכנים יוכלו להפנות תלונות על הפקעת מחירי מצרכים שבפיקוח לא רק לארגוני הצרכנים וללשכות המחוזיות של משרד המסחר והתעשיה, אלא גם לכל תחנת משטרה בארץ, כאשר הגישה לאלה קלה יותר" — אמר שר המשפטים י. ש. שפירא בישיבת המועצה הישראלית לצרכנות שהתכנסה אתמול בראשותו של השופט הד"ר יוסף לם, לדון בדרכים להגנה על הצרכן מפני עליות המחירים הרבות.

השר הביע דעה גם לגבי ההצעה שמשפטים בין סוחרים לצרכנים ייערכו במקום מגוריו של הצרכן, כדי למנוע ממנו את הטורח להגיע למקום בעלי העסק — גם אם המדובר בקניה ב„כלבו" או בסופרמרקט בעיר אחרת.

שפירא הביע גם את תמיכתו בהצעה לאסור מכירה תמורת שטרות — כאשר המדובר במכירה מבית לבית (כגון החתמה על סדרות ספרים וכיו"ב) נוכח התלונות הרבות על אונאות־עניות במכירות אלו. „אולם החוק בנידון נתון לשיקולו של שר המסחר והתעשיה", הוסיף השר.

בהתייחסו להצעה להקים בתי־דין מיוחדים לדיון בתביעות קטנות, שהועלתה בימים אלה ע"י ח"כ זכין, על־פי יוזמת המועצה הישראלית לצרכנות, הביע שפירא צער על כי ועדה בראשות השופט ד"ר זוסמן, דחתה הצעה זו לפני כמה שנים. הוא עדיין תומך בה, הן כדי להקל על המעמסה הכבדה הרובצת על בתי המשפט והן על־מנת לשחרר את הצרכנים מן ההזדקקות לעורכי־דין.

נוכח ההתייקרויות הגוברות, החליטה המועצה הישראלית לצרכנות לפנות לממשלה בתביעה להגביר את מודעות הציבור לגבי הצוים המחייבים הצגת המחירים והפיקוח על מחירי מצרכים רבים, ולפעול להענשתם המיידית של מפירי הצווים ולתת פומבי לשמות הנאשמים ולעונשים שהוטלו עליהם.

המועצה גם דורשת סמכויות שיטור על־פי צו למשקיפים־מתנדבים מקרב הצרכנים שיוכלו לדאוג לשמירה על החוקים בדבר פיקוח על המחירים ולביצועם.

עיכובים בשחרור מטענים מהמחסנים סתמו נמל חיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

נמל חיפה נסתם בשל עיכובים חמורים בשחרור מטענים ממחסניו ומשטחי אחסנה שתחת כיפת השמים. כתוצאה מכך נכנסו 14 אניות למצב של המתנה. על כך הודיע אתמול דובר הנמל.

... הוסיף שמחסני הנמל מלאים והדבר מונע פריקת מטענים המיועדים לאחסנה זמנית. בשל מחסור במשאיות אין אפשרות לפרוק מטענים מאניות בשיטה של „מסירה ישירה". שהיא העמסתם על רכב תובלה והוצאתם מהמחוזים אל מחוץ לנמל.

כתוצאה ממצב זה הושבתו אתמול מעבודה כמה עשרות פועלים.

מזכיר לשכת המסחר א. מהולל הסביר, שהעיכובים בשחרור המטענים מקורם בהצטברות גורמים [illegible], כגון, השינויים בשערי מטבעות־חוץ, אשר חייבו סידורים מינהליים נוספים וגרמו קשיים בהשגת אשראי בנקאי לבעלי המטענים. [illegible] השינויים בתעריפי ה[illegible] ובמחירי הסחורות בארץ הופיעו גם הם על המצב בנמל.

יפעלו להקטנת הזיהום בחופי הרחצה בתל־אביב

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" בתל־אביב

ראש עיריית תל־אביב י. רבינוביץ מבקש לזמן פגישה דחופה עם נציגי משרד הבריאות, משרד הפנים ובא־כוחה של ארגון ערים גוש „דן" לביוב כדי לבדוק מהן האפשרויות להקטנה מיידית של זיהום היםבחופי הרחצה של תל־ברוך וחוף צוק („קאונטרי־קלוב").

הרחצה בחופים אלה וכן בחוף הגנים בהרצליה, נאסרה לאחרונה על־ידי משרד הבריאות, לאחר שהבדיקות הבקטריולוגיות העידו על עליה ניכרת בזיהום הים בעקבות הזרמת מי־הביוב.

כזכור, גם בשנים הקודמות היו מקרים של עליה ניכרת במידת הזיהום של הים והעיריה התגברה על המפגע על־ידי כלורינציה של מוצא הביוב שליד רידינג. סבורים, כי גם הפעם יתמצו בכלורינציה, אבל בעקבותיה יוציא משרד הבריאות היתרי רחצה בחופי תל־ברוך וה„קאנטרי־קלוב", כמו בשנים הקודמות.

נודע, כי העיריה רואה את הנושא כדחוף ביותר לאור העובדה שב־1 במאי נפתחת עונת הרחצה. ראש העיריה להחיש גם את החשת סיום העבודות שיאפשרו העברת השפכים ממאסף הביוב בבאסה לראשון־לציון. התכניות, ובכלל זה מאגרים, מוכנים להפעלה ומביעים כי השאיבה הנסיונית תתחיל בסוף החודש ועם הפעלתה המלאה, הצפויה בחודש מאי, ינוקה הקטע המרכזי של חוף היום — החל מחוף־גורדון ועד לחוף־גבעת־עליה ביפו.

1000 דירות שכורות אוכלסו על־ידי עולים

מאת סופר „דבר" לענייני קליטה

1,000 מתוך 2,600 דירות שנשכרו על־ידי משרד הקליטה לדיור זמני, כבר אוכלסו על־ידי עולים חדשים בקצב של 100 דירות לשבוע. רוב הדירות הן במרכז הארץ.

דובר משרד הקליטה מסר אתמול, כי קצב האיכלוס היה יותר גדול מאשר ציפו לו. בהתחשב שבתקופה הראשונה היססו רוב העולים לקבל פתרון דיור זמני זה, למרות ההתחייבות של משרד הקליטה כלפי עולים אלה לתת להם אחר־כך דיור קבע באותה סביבה.

כדי לזרז את קצב האיכלוס של הדירות השכורות, ניתן עתה לעולים החדשים ההולכים לדירות אלו — מענק של 500 ל"י להוצאות להכשרת הדירה כגון חיבור לגז, חשמל וכו'.

נעצרו ספסרים שהפקיעו מחירים ל„הטנגו האחרון"

ספסרי כרטיסים נעצרים מדי ערב על־ידי המשטרה כשהם מנסים למכור לאורחים כרטיסי קולנוע במחירים מופקעים להקרנת הסרט „הטנגו האחרון בפאריס" בקולנוע „סטודיו" בתל־אביב.

בעקבות ההתעניינות הרבה בסרט, האמירו מחירי הכרטיסים והם מוצעים על־ידי ספסרים ב־10 ל"י כל אחד. שלשום בערב עצרה המשטרה שני ספסרים כשברשותם כסף רב מהתרימה ועשרות כרטיסים שהיו ברשותם. המשטרה הודיעה על כוונתה להילחם בתופעת הספסרות בכרטיסי קולנוע לסרט זה. (ע)

הנהג — הזהר והשמר!

בהגיעך למפגש מסילת ברזל ללא מחסום — עצור!

הבט שמאלה — הסתכל ימינה ואל תסע אפילו אם הרכבת נראית מרחוקי המתן עד אשר היא תעבור ותחלוף!

לפני מעבר מעל לפסי הרכבת עם רמזור, האט! בהידלק הרמזור, עצור מיד! והמתן בסבלנות עד עבור הרכבת.

זכור — הנהלת הרכבת דואגת לאביזרי הבטיחות והתמרור, אך סומכת גם על נהיגתך הזהירה!

אגב תוכל לחסוך לעצמך הוצאות ומתח מיותר... סע ברכבת ישראל להנאתך. החנה את רכבך היקר במגרש החניה של הרכבת.

נסיעה טובה.

בברכת מועדים לשמחה

רכבת ישראל

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
האיגוד הארצי של שחקנים ובמאים (תיאטרון — הקולנוע — הרדיו והטלוויזיה)

לחברנו היקר
אהרון מסקין
מיטב איחולינו בהגיעך לגיל 75
תזכה לבריאות יפה, אריכות ימים, עד 120
והמשך פעילותך הברוכה בתיאטרון
האיגוד הארצי של שחקנים ובמאים

- זה עתה הופיע -
רבעון למחקר חברתי מס' 3

בחסות החוגים לסוציולוגיה ולמדע־המדינה באוניברסיטת חיפה ובשיתוף המחלקה להשכלה גבוהה במועצת פועלי חיפה

מן התוכן:
- ד"ר שבח וייס — נשים ופוליטיקה בישראל.
- ד"ר יוג'ין וינה — נוער בעיני מבוגרים.
- ד"ר מיכאל יוהר — דמוקרטיה בגדה המערבית.
- בן־רפאל, עמי ליבנה וא. וולפנזון — דמוקרטיה בקיבוץ.
- יוחנן גרנך — הגל הסוציאליזם המודרני.
- ד"ר יוסף שפר — מין, פוליטיקה, חברה והאלימות.

נמצא בדפוס ויופיע אחרי פסח גליון מס' 4 של הרבעון ובו ייכללו, בין היתר, המאמרים הבאים:
- ד"ר גבריאל בן־דור — שחיתות ופוליטיקה.
- ד"ר שבח וייס — אלופים (מיל.) ופוליטיקה.
- יעקב גולדשטיין — בן־גוריון וארלוזורוב.
- ד"ר אברהם דורון — רווחה סוציאלית.
- ד"ר גולדמן, פוברט וצ'ארניאבסקי — בשירה מבו"ס יסודי.
- ד"ר אברהם יסעור — הפילוסופיה של פופר.
- ד"ר מיכאלה ליפשיץ — מין והזהות פסיכולוגית.

מחיר כל חוברת 4 ל"י;
חתימה לשנה (4 חוברות) — 12 ל"י.

לכבוד
ה"ה שבח וייס ואברהם וולפנזון
מועצת פועלי חיפה
ת.ד. 5226
חיפה.

ברצוני
☐ להתחם על הרבעון לשנה (מצ"ב — 12 ל"י).
☐ לקנות גליון מס' 3 (מצ"ב — 4 ל"י).
שם כתובת

זה עתה הופיע
הַפַּקָד
מאת
צבי לידסקי

רומן מתח החודר לנבכי העולם התחתון הישראלי על שלוחותיו ונגועיו החל ברצח „לחיסול חשבונות", וב גזגות ובהברחות סמים. במרכז העלילה ניצב קצין משטרה בכיר, פקד דוד סגל אשר תוך כדי עבודתו בחקירת רצח חשוב, מסתבך בפשע של הברחת סמים גדולה אל מעבר לגבולות המדינה.

בספר זה ניתן לראשונה תיאור גיבורי העולם התחתון הישראלי, דרך חייהם, מאוויהם, מחשבותיהם והתנהגותם. ספור המעשה מתרחש במשרדי החקירות של המשטרה, בדירותיהם הפרטיות של מנהיגי העולם התחתון, בסוהר, בבתי־מעצר, באולמות בתי המשפט ובעיקר בהקפה, בברים וברחובותיה של תל־אביב היפה, הצוהלת העליזה והססגונית כפי שהיתה שנת 1969.

ספרי שין שין שין

הוצאת „יבנה" תל־אביב
רח' מזא"ה 4, טלפון 611856; רח' אלנבי 80, טל' 098

תשורה נאה לחג הפסח!
יצא לאור הספר
מזמור לחג
מאת בנימין טנא
מצוייר בידי ה. הכטקופף

מחרוזת שירים ססגונית לפי לוח־השנה העברי על שני מחזוריו: המחזור ההיסטורי־לאומי חגים ומועדים ומחזור החליפות והתמורות שבטבע. ביטוי ממצה ופיוטי של כל חגי־ישראל. שירים לילדים, שבני כל הגילים ימצאו בו עניין ומורים יסתייעו בהם בהקניית תוכן החג לתלמיד.

הספר נדפס בהידור, בתבנית אלבומית ומעוטר בשלל צבעים.

• • •

הספר
אורי ועדן
מאת בנימין הלוי

זכה בפרס לספרות ילדים יפה ע"ש אז רבינוביץ, ע"י סמינר הקיבוצים „אורנים".

להשיג אצל כל מוכרי הספרים בארץ

יריד הספרים הבינלאומי השישי ירושלים

חג שמח עם תה ויסוצקי

שתה בחג שתה ויסוצקי

כשר לפסח לפי הכשר הרבנות הראשית ת"א—יפו ובהשגחת בד"ץ העדה החרדית, ירושלים.

במלאות שלושים לפטירת יקירנו
ד"ר אליעזר (לואיס) שכב ז"ל
נעלה לקברו. נתייחד עם זכרו ונגלה את מצבתו ביום ראשון י"ג ניסן תשל"ג, 73.
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין של כנרת.
המשפ[חה]
וקבוצת כנ[רת]

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבא—סבא
אריה גפן (ויינשטוק) ז"ל
בגיל 85 להייו
הלויה היום, יום ו', י"א בניסן תשל"ג — 13.4.73
בשעה 12.00 בצהריים בקיבוץ החותרים
המשפחה
בית החותרים

למנויים בראשון־לציון
הסניף יהיה פתוח בימים א' - עד ה'
בין השעות 4.00 עד 6.00 אחה"צ.
ביום ו' — בין השעות 9.00—10.00 לפנה"צ.
במקרים דחופים נא לפנות לסניף „דבר" רחובות טל. 953798.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מועצת פועלי חיפה
מתוך לוח האירועים השבועי:

בבתינו

ביום ששי 13.4.73 — ב־9 בערב, תיאטרון „יובל" מציג: שעשוע ישראלי בתכנית הבידור „צפרים בראש".
בשבת 14.4.73 — ב־8 בערב, מועדון „עינים" לתרבות וחברה. פגישה עם המשוררת אנדה עמיר, ירצה: ד"ר משה מיקם. המשוררת תקרא מיצירותיה. דברי פתיחה השיל גולניצקי.

ביום שני 16.4.73 בשעה 7.30 בערב
סדר פסח
קריאת ההגדה.
ניהול הסדר האמנותי: שמאי רוזנבלום

ביום רביעי 18.4.73 — ב־8.30 בערב בתיאטרון העירוני, „במה 2", יעקבי ולידנטל (שם זמני).
ביום חמישי 19.4.73 — ב־8.30 בערב — ריקודי עם בהדרכת מ. אשכנזי, ב־8.30 בערב מועדון חברתי לאקדמאים צעירים.

בסניפים ובשכונות
(בשיתוף המחלקה לסניפים ולשכונות)

ביום ששי 13.4.73 — בהר הכרמל — ב־7.30 בערב ב„אודנים" ריקודי עם לנוער. בקריית שפרינצק — ב־8.30 בערב ב„בית עשת" — מועדון הסרט הטוב. ברמות רמז — ב־8.30 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב. בנווה שאנן — ב־9 בערב באולם קולנוע עממי — מועדון הסרט הטוב.
בשבת 14.4.73 — שחרית שבת ב־11 לפנה"צ בבתי התרבות ובבתי ההסתדרות: בנוה שאנן — עם הח' יעקב שלום. קרית אליעזר — עם הח' יעקב גיל. בקריית מוצקין — ב־7 בבוקר טיול החודש, ב־11 לפנה"צ — הרצאת הח' מיכאל מקורי (הפעולות בשיתוף המועצה המקומית).

ביום שני 16.4.73 בשעה 8 בערב
בשיתוף משרד לקליטת עליה והמחלקה לקליטת עליה בוועד הפועל
סדר פסח לעולים הותיקים
באולמי „גיל" חיפה, בקרית טבעון, בקרית ים, בקרית חיים, ביוקנעם, צור שלום, טירת הכרמל, קרית שפרינצק, מחנה דוד, נשר פז, נשר, קרית אתא.

ביום שלישי 17.4.73 — ב־8 בערב בבית התרבות — ההצגה „ערב מוזיקלי".
ביום רביעי 18.4.73 — במועדון הפנסיונרים „משעף" — ב־9 בערב, ערב חברתי. בקריית שמואל — יום עיון וטיול לעולים צעירים (בשיתוף מחלקת הארגון). בקריית חיים מזרחית — ב־8 בערב בבית ההסתדרות. הרצאת הח' ה. אברמסון — חוג לתולדות האמנות.
ביום חמישי 19.4.73 — בקריית מוצקין — ב־4.30 אחה"צ ב„ביתר" פינת נוער (בשיתוף המועצה המקומית). בקרית חיים — ב־7 בערב בבית ההסתדרות — פתיחת תערוכת „יצירה" — אמנויות חובבים.

במועצות המשנה
(בשיתוף הרשויות המקומיות)

ברכבים — ביום ששי 13.4.73 — ב־8 בערב בבית אשכול — ערב צעירים. בשבת 14.4.73 ב־7.30 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב. ביום חמישי 19.4.73 — ב־7 בבוקר טיול לרמת הגולן.
בקרית אתא — ביום ששי 13.4.73 — ב־8.30 בערב ב„אשד" — ערב צעירים. ביום שני 16.4.73 — סדר פסח לעולים (בשיתוף המשרד לקליטת עליה והמחלקה לקליטת עליה בוועד הפועל).
בעתלית — ביום ששי 13.4.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — ערב צעירים. ביום רביעי 18.4.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — מסיבת פסח לעולים ולותיקים (בשיתוף משרד לקליטת עליה ומשרד לקליטה בוועד הפועל). ביום חמישי 19.4.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — מועדון הסרט הטוב.
בטירת הכרמל — בשבת 14.4.73 — ב־8 בערב בבית ההסתדרות — ערב צעירים. ביום שני 16.4.73 — סדר פסח לעולים (בשיתוף משרד לקליטת עליה והמחלקה לקליטה בועד הפועל).

במקומות עבודה

ביום רביעי 18.4.73 — ב־9 בערב במרכזון התיאטרון מסיבה לעובדי התעשיה הזעירה והקרויות.
טיולים למקומות העבודה — טיולי אביב
ב־13—14.4.73 — לירושלים — מצדה — עין גדי — עובדי אחוזת ילדים „רעיר".
ב־18.4.73 — חוף כנרת — ודרום גולן, פועלי אתא; ירושלים — נתיב הל"ה — פועלי אתא, ותיקי השומר — לירושלים — ירושלים — בית לחם — חברון — פועלי צנורות עכו, מחלקה לצרכי דת, לבקעה — עין פשחה — ירושלים, ארגון עובדי הטכניון — פועלי מתמ"ר, יציקי סריב, פועלי אתא.
18—20.4.73 — בקעה — אילת — שארם א שייך — אילת — פועלי אתא, אילת — שארם — סיני — חברי ההסתדרות בודדים.
19.4.73 — בקעה — עין פשחה — ירושלים — שרותי רווחה ליוצאים, עובדי מספנות ישראל, פועלי סולת"ם, פועלי מספנות ישראל.
19 — 20.4.73 — מצדה — עין גדי — חברי ההסתדרות בודדים.
19.4.73 — בקעה — אילת — שארם — אילת — חברי ההסתדרות בודדים.
„אנו מטיילים ברגל"
בשבת 14.4.73 — מטיל נחלי כנעת, יציאה בשעה 9.20 ליד מפ"ה, איסוף בשעה 9.30, צומת בת גלים בבין החוקר.

הצגות לפועלים

באולם קולנוע שביט
ב־13.4.73 — היה מאבלד
14.4.73 — הייגן
17.4.73 — מבאיק טוכה גרדשין
19.4.73 — תיאטרון בוכה
באולם קולנוע אורה
ב־13.4.73 — „עיקול" מנחה בבמה
באולם התיאטרון העירוני
ב־14—15.4.73 — שבל העולם
17—18.4.73 — החבא העולם

כרטיסים להשיג בבית הפועלים חדר 104 בימים א'—ד' בשעות 10—12 לפנה"צ, ו־16—18 אחה"צ. פרט לימי ד' וו'. וב„אורנים" הר הכרמל.

פרשת סאראייבו או חולשת בלגראד

פרישת משלחת טניס השולחן הישראלית ממשחקי סאראייבו היתה מרצון רק לכאורה: „עצת" הוועדה המארגנת היוגוסלאוית לא היתה עצה, אלא דרישה מתוך האזהרה, שלשלטונות מדינה זו לא יוכלו לערוב שימנעו „מינכן שניה" בתחרות בין־לאומית זאת.

החלטת משלחתנו לעזוב ולשוב לארץ היתה, בנסיבות אלה, מובנת. אולם יאמר מיד ובתוקף מחולט, כי זוהי פרשה יוגוסלאוית בלעדית, והיא לא תשמש תקדים ביחס להשתתפות משלחות־ספורט ישראליות בתחרויות רשמיות במדינה אחרת כלשהי, התופסת מקום במפת־הספורט הבין־לאומית. יש להניח שמדינות אחרות יהדעו להבטיח שלום אורחיהן.

אבטחת משלחות־ספורט וכל משלחות אחרות, כדי שיוכלו למלא שליחותן ללא פגיעה, היא חובתה האבסולוטית של המדינה המארחת. הסתלקות ממיצוי אחריות זו עד תומה, לגבי כל משלחת שהיא מבין הרבות שבאו למיפגש, פירושה התעלמות מחובת יסוד של הקהיליה הבין־לאומית.

פרשת סאראייבו באה בעיצומם של ימים שבהם הוכיחה ישראל, כי לחומת הטרור הערבית במדינות־חוץ לא תישאר מערכה חד־סטרית. מבחינה זו יכולות המשלחות הישראליות, היוצאות לחו"ל באישור, להיות רגועות. אולם השאלה אם יוגוסלאויה יכולה להיות רגועה כל כך. שכן, הברירה היא אחת: או שהמדינה המארחת תמלא את חובתה כלפי כל הנציגים האורחים המצויים בשליחות או שהות לגיטימית בשטחה — או שיובן לכל, שהיא לא תוכל למלא חובתה זו כלפי אף אחד מהם.

סיומו של מושב סוער

מושב החורף של הכנסת, שננעל שלשום, היה מן הסוערים המתמחים בתולדות הכנסת. אפילו בהשוואה למושבים אחרים של שנת בחירות. זאת בעיקר בשל הסערה שעוררו הסיעות הקטנות כנגד החוק לשינוי שיטת חלוקת המנדטים. הוויכוח התריף סביב החוק לבחירה ישירה של ראשי ערים, וכל אלה נוסף למתיחות הרגילה ולפעילות המוגברת של הסיעות השונות, ובעיקר סיעות האופוזיציה, ככל שמתקרב מועד הבחירות. במושב זה היו רגעים קשים בחיי הכנסת, היו גם רגעים בלתי־מכובדים. אולם לקראת סיום המושב התעלתה הכנסת לאחד מימיה היפים, בעת הבחירה הנאה והדמוקרטית של נשיא המדינה. מי שעושה את המאזן הכולל של מושב החורף ייווכח שוב, שלמרות הסערות והמשברים, ואולי גם בגללם, ממלאת הכנסת את תפקידה כבית־נבחרים דמוקרטי של מדינה צעירה, דינאמית ומתפתחת.

הרגעים הסוערים בחיי הכנסת תפסו את עיקר הכותרות, ומעט מדי תשומת־לב הופנתה לעבודת החקיקה הרבה והחשובה שנעשתה במושב זה. הכנסת הספיקה בחודשים האחרונים להשלים חוקים לא מעטים ותיקוני־חוקים בתחום הסוציאלי, המשפטי והכלכלי; ועתה מספר לא מועט של חוקים נמצא בשלבי הכנה מתקדמים. בכך קידמה הכנסת עניינים רבים בתחום החברתי, והעשירה את ספר החוקים שלנו בעוד פרקים מתקדמים ומתוקנים. אמנם, ישיבות המליאה היו בחודשי החורף ארוכות מן הרגיל, אך גם עבודת הוועדות התארכה והסתעפה. כך, למשל, שלא לאור זרקורי הפרסום, היתה ועדת־העבודה אחת הוועדות העמוסות ביותר בשורה ארוכה של חוקים סוציאליים, ובדיונים בענייני עבודה, שיכון וקליטת עליה. מבחינה זאת, ניתן לומר כי מושב החורף ביטא נאמנה את הכנסת על שני צדדיה — צד הוויכוח הציבורי־פוליטי וצד עבודת החקיקה והפיקוח על פעולות הממשלה והחלטותיה. נקווה כי במושב־הקיץ לא תגבר רוח הפולמוס הבין־מפלגתי על חשבון צרכי השלמת החקיקה החיונית לפני סיום תקופת כהונתה של הכנסת השביעית.

דברי בראנדט בוועידת מפלגתו

נוכח ההתקפות על ישראל מחוגי השמאלנים וההחלטות האנטי־ישראליות שנתקבלו בוועידת ה„יוזוס" (הסוציאליסטים הצעירים) לפני כחודש, טוב עשה הקאנצלר המערב־גרמני וילי בראנדט, שבנאומו המרכזי בוועידת המפלגה בהאנובר חזר והדגיש, שחלילה לו לסוציאל־דמוקרט גרמני כלשהו לערער על זכות קיומם של העם היהודי ושל מדינת ישראל. אולם על הלכי הרוח בחלקים של המפלגה ושל הציבור הגרמני מעידה העובדה, כי הקאנצלר ראה מחובתו לאזן התייחסות זו בקביעה, כי המשך־דבקותה של בון בהחלטת מועצת הבטחון מ־1967 כבסיס להסדר שלום מבטיח אהדה גם לערבים שאיבדו את בתיהם. יש, כמובן, לציין כי עצם ההתבטאות בשאלת המזרח התיכון היתה שולית מבחינת הנקודות העיקריות בתחום מדיניות החוץ והפנים. עם השלמת חוזי ה„אוסט־פוליטיק" הצטיינו דבריו של בראנדט, העומד לבקר בתחילת החודש הבא אצל הנשיא ניקסון, עוד לפני שיארח את ברז'נייב בבון, בהגנה נמרצת על המשך הזיקה לנאט"ו והנוכחות האמריקאית באירופה ובדחיית דרישות ה„יוזוס" לפינוי הכוחות האמריקאיים מהיבשת ולקיצוץ נמרץ של הוצאות ההגנה הגרמניות.

בתחום מדיניות הפנים עומדת הוועידה הנוכחית של המפלגה, המתכנסת חצי שנה לאחר נצחונה הגדול בקלפיות בסימן דרישות האגף השמאלי למדיניות סוציאליסטית תקיפה יותר וערעור על מצע הבחירות הנחשב בעיני השמאל לרפורמיסטי מדי. לעומת תמיכה מחולטת כמעט של הצעירים במדיניות הרפורמה הקרקעית לחיסול הספסרות באדמות העירוניות מוסיפות להיות שנויות במחלוקת התכניות לשיתוף העובדים ברווחי התעשיה והצעות שונות במסגרת המצע לטווח העשור הקרוב. בראנדט המוכרח להתחשב ברצון מיליוני הבוחרים הבלתי־מוגדרים ושותפיו הליברלים, שחייבו את תכנית הבחירות המתונה שלו, דוחה מרשמים רדיקליים. מצד אחר, אין הקאנצלר איש הסטאטוס קוו אלא מוסיף לחתור להזזה הדרגתית של המערך הכלכלי הסוציאלי של הרפובליקה הפדרלית, שהיה בעבר מימין למרכז, שמאלה מהמרכז; וזאת באמצעות צעדים פוליטיים אחראיים שיזכו בתמיכת רוב האוכלוסיה בלי לזעזע את המשטר. דומה, כי למזלה של המפלגה הסוציאל־דמוקראטית מוסיפה מנהיגותו של בראנדט למלא תפקיד אינטגראטיבי, לערוב לשלימות המפלגה ולמנוע סכנת פילוג.

סימני־שאלה אחרי ביירות

מאת אהוד יערי

בנפול אויבך אל תשמח, ציוה עלינו החכם מכל אדם. ואיך לא להתרגש כשהיד הנוקמת פוגעת בדיוק במטרה. ואין זו רק התפעלות מן הכשרון וההצוה, אלא ידיעה ברורה, שנעשה צדק. נג'אר ועדואן שילמו במותם את מחיר הדם שגבו מאתנו בחייהם.

הצד הפסיכולוגי הוא המכריע ברגע זה. משני עברי הגבול. גם בצד השני יודעים יפה, מי הם אלה שחוסלו ומדוע. גם שם כותבים העתונים, שישראל פעלה כהלכה ורק שואלים, מדוע לא התכוננו לעמוד בפני הפגוש. מי שמנסה לנחש את עצמת הזעזוע, בלי לשמוע רדיו ערבי או לקרוא עתון, לא יוכל להתקרב לאמת. התגובות נעות בין היסטריה של זעם וחוסר אונים, כמו ברדיו „פתח" מדרעא ועד קינה של השפלה וחרפה בעתונים כמו „אל־חיאת". הכאב הוא על ההצלחה הישראלית, יותר מאשר על החללים הפלשתינאיים. הכאב הזה חד ועמוק כל כך עד שהוא גורר אותך כמעט, בעל כרחך, להזדהות.

עד כמה ישפיע הזעזוע על מהלכים פוליטיים — אין לדעת. ואולם כיום כבר מודים גם פרופסורים מכובדים, ולא רק „ערביסטים של השדה" בחשיבותם של יסודות הנקמה והבושה בעיצוב המדיניות הערבית. רק בימים אלה הפיץ משרד־החוץ בין שגרירויותינו בחוץ־לארץ תדפיס מהרצאה שהרצה בעניין זה איש משרד־החוץ האמריקאי הרולד גלידן. גלידן ניסה להסביר בכינוס האגודה הפסיכולוגית האמריקאית — ולדעתו בהצלחה רבה — כיצד חלים הערכים המסורתיים של „מחיקת חרפה" ו„נקמה" על העמדה כלפי ישראל. הערכתו היא, שגישה אובייקטיבית איננה חלק ממערכת הערכים הערבית ולכן המסקנה מיתרונה של ישראל איננה „הגיוניות", אלא מוליכות ל„צורך בנקמה קולקטיבית". ואילו הבושה, כמו זו שהנחיל צה"ל ללבנון ולמחבלים השבוע, מחסלת את אחד מגורמי־המפתח של יוקרה בחברה הערבית: היכולת לרכוש תומכים ונלווים. הוא כותב: „הקבוצה שבוישה ברבים לא רק שהיא מאבדת את כוחה, אלא עלולה לסבול גם בידוד. עד שתימחה החרפה".

אם נחזור לעניינינו — הרי זהו בדיוק מצבו של ה„פתח" ברגע זה. מה שאירע בביירות לא היה סתם, כשלון במלחמה ארוכה. כאן הולבנו את פני המחבלים ברבים. ולפי תנועותיו של גלידן, צריכים עכשיו ערפאת וחבריו להחזיר במהירות את כבודם. שאם לא כן יפגע ארגונם. במלים אחרות: אין מדובר בנקמת־דם על מותם של המנהיגים, כי אם בפעולה הכרחית, שבלעדיה אי אפשר יהיה לקיים את ה„פתח".

זוהי נקודת־החיבור בין המומנט הפסיכולוגי לבין השיקול הפוליטי.

שועל־קרבות ותיק כמו סאיב סלאם מבין את העניין ולכן הוא מגיש את התפטרותו. בתרגיל אלגנטי הוא זורק מעצמו את הבושה אל כתפיו של הרמטכ"ל גנראל איסכנדר ראנם והשאיר לנשיא

יאסר ערפאת על פרשת דרכים

פרנג'יה להחליט, אם לתת לראנם להיות השעיר לעזאזל, או לסכן את עצמו בכך. סלאם עשה מעצמו מתריע, במקום להיחשב לאחראי.

ממילא היתה ממשלת סלאם נתונה לאיום מתמיד מצד האופוזיציה וגם בתוך הקואליציה היה תהליך נמשך של התפוררות. זה מכבר דובר באפשרות, שפרנג'יה יחליף את הסוסים ואפשר שיעשה כן עכשיו. השאלה המיידית הניצבת בפניו היא האם יש לו סיכוי לכונן קואליציה חזקה, בלא תמיכתו של סלאם. באופן תאורטי קיים סיכוי לשלב חלק מן הקואליציה הנוכחית עם חלק מן האופוזיציה. אין טעם להיכנס כאן לפרטי החישוב, אבל די לציין, שזו אפשרות לא נוחה לנשיא מבחינות רבות.

סימני־השאלה החשובים אינם נוגעים לממשלת לבנון — זה עניין סמי־אקדמי במקצת — אלא בעיקר למחבלים. ולגביהם יש ארבעה מכלולים של בעיות. מן הקל אל הכבד:

◆ **בתוך „פתח"**: חיסולם של נג'אר ועדואן (נאסר היה דמות בלתי־חשובה לחלוטין מבחינה פנימית) צימק עוד יותר את מספר חברי הצמרת הוותיקה, המנהלת את הארגון מראשיתו. ערפאת צריך להחליט אם לתת את הסמכויות הרבות שהיו בידי השניים לחבריו הנאמנים, שממילא טרודים כל אחד בכמה וכמה תפקידים. או להעלות אחרים מאנשי דור־הביניים למשרות פיקוד בכירות. עם מותם של נג'אר ועדואן התפנו בבת אחת. חמש. עמדות־מפתח הבאות: מפקד המודיעין, ראש הסניף בלבנון, „שר־החוץ" של „ארגון השיחרור הפלשתינאי", מנהל אגף התעמולה, האחראי לפעולה בשטחים המוחזקים. המינויים הצפויים יכולים להוליך לחילופי גברי מקיפים ולהופעת אנשים חדשים ואז ישתנה לא רק הגוף הפרסונאלי, אלא גם השיטה.

◆ **אמצעי המגוון**: פעולת ביירות, כמו הפשיטה למחנות על־יד טריפולי לפני־כן, הראו שהצבא הישראלי הצליח לעקוף את כל המחסומים ולהשיג מידע מהימן ומעודכן על הפרטים האינטימים ביותר של האירגון. הוכח שאמצעי ההתגוננות הצבאיים אינם יעילים. סדרי הקונספירציה — לקויים ומיושנים. וכל מערך הריגול הנגדי של „פתח" זקוק לאירגון מחדש. אחת האפשרויות היא לקבל את הצעתו הישנה־נושנה של „אבו איאד" — לחזור למחתרת ולחדול מחשיפת המנהיגים לציבור. אבל ייתכן מאוד, שבעניין זה כבר איחר „פתח" את הרכבת. מכל מקום, המחבלים יצטרכו להקצות כוחות ומחשבה להגנה על מנהיגים ובסיסים.

תיקים ומיסמכים סודיים, שעוררו דאגה כבדה ב„פתח" לגורל החוליות בשטחים.

◆ **היחסים עם לבנון**: צפויות תביעות נוספות של הממשלה להרחיק את הבסיסים ממקומות יישוב, כדי לחסוך מביירות פשיטות נוספות. הסדר דומה הופעל, כידוע, באופן חלקי בכפרי מזרח הדרום. אין להניח, ש„פתח" יוותר בנקל על מאחזיו. יתר על כן: ההערכה היא, שיגברו הלחצים לחדש את הפעילות הצבאית מן הגבול. פעילות זו הופסקה בתוקף „הסכם הקפאה" מספטמבר אשתקד, אחמד ג'יבריל וכן חוגים מסויימים בתוך „פתח" מעלים זה מכבר דרישה להסתלק מן ההסכם. וכעת הם נעזרים בטיעון, שגם ההפוגה בגבול אינה מונעת מישראל לתקוף בעומק ולכן היא מחטיאה את מטרתה. רמז לגישה כזו כבר ניתן בשידורי „קול פלשתינה" מדרעא בימים האחרונים.

◆ **שינוי יעדים**: הכשלונות בניקוסיה ובנקודות אחרות באירופה עשויים להביא להערכה מחדש בתחום זה. אין סימנים, שתיתכן נטישת הקו של טרור בחו"ל. אבל לעומת זה מתרבים הסימנים לכך, שב„פתח" שוקלים ברצינות לעבור גם לפעולות חבלה וטרור אנטי־אמריקאיות. יש מספר גדול של מטרות אפשריות, ורובן בלתי־מוגנות. השיקול העיקרי נגד תפנית כזו הוא החשש מתגובת הממשלות הערביות. אבל הצהרותיו הרצופות של סאדאת בדבר כוונתו לפגוע באינטרסים האמריקאיים עלולה להיראות בעיני „פתח" כהכשר מספיק. ההאשמות בדבר חלקו של הבירון האמריקאי בפשיטה לביירות הן אולי בגדר נסיון להכין את הקרקע.

אבל ל„פתח" אין עדיין תשובות מתאימות

מאמרו של חיים הרצוג „התשובה לטרור ותוצאותיה" — ראה עמ' 12

אהרן מגד — יומנו של אזרח

פיקאסו

תמיד שונה ותמיד הוא־עצמו. אלף פנים, ואותן הפנים. מוטאציות, מטאמורפוזות בלי־סוף. הפרפר חוזר להיות גולם והגולם פרפר. פעם, ב־1944, עשה „ראש פר" מחלקי אופניים מקולקלים, כידון ומושב — מיצחוק ילדים, מי־שחק של אמן־ילד, כאותו־הוא־ילד. בשיחה עם אנדריה וארנו, כמה שנים לאחר כך, אמר: „אתה זוכר את ראש הפר ההוא? בכך השלמתי איזו מטאמורפוזה. ועכשיו הייתי רוצה שתתרחש מטאמורפוזה בכיוון ההפוך. נניח שראש־הפר הזה יושלך לערימת גרוטאות. יום אחד משהו יתקל בו ויאמר: הבט, הנה משהו שיכול לשמש לכידון האופניים שלי... וכך תושג מטאמורפוזה כפולה".

וכך, 92 שנה, התקיים בו מחזור־החילופין הזה בין גופו לטבע.

הוא דוחה בלעג כל אינטרפרטציה של יצירתו, כל ייחוס כוונה־מראש, תיאוריה, מחשבה־תחילה, תפיסה של זרם אמנותי. יצירתו גולשת מעל לגדות כל המסגרות הללו, לא ידעה גבולות, מצרים, לא באומר. לא בנושא. לא בצורה. אך לנו מותר לראותו. איש־איש כפי חפצו. „תמונה חיה את חייה כמו יצור חי" — אמר לכריסטיאן זרבו ב־1935 — „היא משתנה בלי הרף על־ידי החיים, כי היא חיה באמצעות האדם המסתכל בה". כך גם פיקאסו עצמו, יוסיף להיות באמצעות המסתכלים בו. וישתנה בלי־הרף. בכך יגיע להתגשמות האלמות האמנותי שעליו חלם: להיות הווה תמידי. לא עבר, לא עתיד. אלא ההווה. אדם העומד בין שתי מראות הניצבות זו מול זו ובבואתו נשקפת אין־סוף פעמים בשתיהן: האחת היא העבר, השניה היא העתיד, והוא באמצע, בהווה, אלא שגם העבר וגם העתיד משקפים הווה תמידי.

מותר לנו לראות אותו כחפצנו. ואני רואה אותו פעם כמטאדור ופעם כסאטיר, שתיהן דמויות מיתולוגיות.

הוא היה לוחם־פרים אמיץ, בלתי־נלאה, מתגרה כל חייו במוות, כל יצירתו, על השפע הפרוע שלה, הפגנת הכוח שבה, לכל העברים, לכל הכיוונים, נראית לי התגרות כזאת. התגרות הגאון האנושי בטבע מתוך רצון לנצחו. התגרות, שבעקבה הרגשת־הכוח. יש בה גם משחק, שעשוע. הפר, איתן־טבע יצרי, מתפרץ, בכוחו ההייתי — היה אובססיה שלו. הן כספרדי, הן כאמן. הוא צייר אותו בלי סוף, כאילו כדי להדבירו בהשבעה. כדרך איש־המערות המצייר את חיית־הציד. הוא עשה אותו בקו ובצבע, בחומר ובברונזה, בברזל ובקש. הוא עשה ממנו סדרות של מטאמורפוזות, מן הגשמי ביותר אל המופשט ביותר, עד ההפשטה האחרונה שלא הותירה בו דמות־הגוף אלא סמל בלבד, סימן בלבד, קו הנקודה, מתימטיקה, רוח. הוא בנה כתרים על ראשו לעשותו אל, ואחר־כך הרגו. הוא עשה אותו אלים עד אין־שעור. טיטאני, אלילי, אפוקליפטי, כפול־פנים, בעל מלתעות חיה טורפת, בעל אשכים של אל כביר, בעל קרניים מיתולוגיות — ואחר־כך נעץ בו את הדרבן. אבל מפלצת־המוות שלו היא המינוטאורוס, והוא עצמו, כמו תזאוס, מחרף נפשו לצאת לקראתה במבוכי הלאבירינט; וכמו תזאוס — הוא ייצא ממנה אל אור־היום בעזרת חוט־הזהב של אריאדנה וימחה את המפרש הלבן על ספינתו. בתחריט הגדול מ־1935, „מינוטאורומאכיה", הוא מביא לידי השלמה את גלגולי הארכיטיפים שלו מעשרים שנה ויותר. והציור נראה כמו אליגוריה על הנפש, כמו „זהו יהוגף": המינוטאורוס הבהמי, השולח יד מאיימת, תבוך בידי איש־פרא, מן הצד האחד; אשה־מטאדור השופעת־זוהר נופלת מתוך מעיו המרוטשים של סוס, באמצע; ומן הצד השני — נערת־פרחים עומדת מול המפלצת עם נר בידה, לא פוחדת, בתום, ומעליה דמות האמן המזוקן המטפס על סולם וצופה במחזה בשלוה פילוסופית. פה עוד אור־הנר, תום הנעורה, היונה על אדן החלון, מבט ציניג של האמן — מנצחים את הבהמיות. רק לאחר שנתיים יופיע ראש הפר המפלצתי ב„גארניקה", מעל זוועות האנשים כרותי־האברים־הזועקים.

והוא היה סאטיר. פאן. „החיה" מול „היפה". הציריאל הצי־אדם, הנאבק עם היפה, מתפלץ ממנה, מעריץ אותה, מתפעל ממנה, מאוהב בה, מעצב אותה, משתעשע עמה, ואחר־כך, לעת־זקנה — רואה אותה מתוך קנאה. את הצעירה־תמיד, צעירה־לנצח, מבלי יכולת לגעת בה אלא בשעשועי דמיונו וביסודרי דמיונו. במאות רישומים ותחריטים, אלה המכונים „ויאר־קולאמים", שראשיתם עוד בהיותו כבן 35 והמשכם עד שנותיו האחרונות — מופיעות שתי ההוויות האלה זו מול זו. מושיטות יד זו לזו, נוגעות ולא נוגעות, כמו יד־האלהים ויד־האדם בציורו של מיכלאנג'לו; מעין האמן־כאלוהים, שהיפה הוא יצור־כפיו. ובכל זאת הוא אינו יכול לכבוש אותו עד תום, מאוהב בו ומקנא בו ומקנא לו, משתוקק להתמזג עמו והוא מחוצה לו.

„טור־דה־פורס" זה של קרוב ל־80 שנות יצירה נראה כמו התחרות באלהים. גילוי הפוטנציה של גאון הרוח האנושית המתגרה באלוהים, להראותו שיש בכוחו לברוא בדאים בשיעור שהוא ברא. ככל שיכלה הרמיה, ללא תכלית, מתוך קפריזה בלבד, וללא תכלה. להראותו שזכות הקפריזיות של האדם שווה לזכות הקפריזה שלו — כל הצורות, בכל הזמנים, בהואריאציות לאין־גבול. „האופנים השונים שהשתמשתי בהם באמנותי" — אמר פיקאסו עוד ב־1923 — „אינם אבולוציה ואינם ניסויים. מעולם לא עסקתי בבסמנות או בניסויים לקראת איזה אידיאל אמנותי בלום. בכל ציור אמרתי רק מה שהרגשתי שעלי לומר. מתוך כוח מלא המשמעות לצורה ולצבע". הוא קיוה שכל מה שעשה — יישאר הווה תמיד, לא „היסטוריה". כמו החיים הנצחיים הזה, הנובע ביצירתו, כמו כח החיים הנובע מיצירתו של לאונרדו דה־וינצי, הוא התגשמות התיאבון האנושי לברוא עולמות; הוא מיטסי באמן זה שהוא נושא אמונה בכוחה של האמנות האנושית לנצח את המפלצת, להיות בת־אלמוות.

ניקסון מול האינפלציה

מאת ישראל לנדרס, סופר „דבר" בארה"ב

אשה אמריקאית, שיצאה מן הסופרמרקט אמרה, כי היא איננה מחרימה את מוצרי הבשר. היא איננה קונה בשר פשוט, משום שאיננה יכולה לשלם את מחירו הגבוה. האמריקאים הם עם של אוכלי בשר ולכן נפגעו בעיקר מהתייקרות של בשר הבקר והחזיר. אבל אין להסיק מכאן, כי אינם מרגישים בעליית המחירים של שאר המצרכים: לחם וגבינה, ביצים וחלב, תה וקפה, נעליים ובגדים, רהיטים וכתים.

לא רחוקים הימים, שבהם נאחזו דוברי הממשל משימוש במלה „אינפלציה". עתה אין איש יכול להתכחש למציאות. המחירים עולים. שכר העובדים מתקשה להדביק אותם וכוח הקנייה של הדולאר פוחת והולך.

הסנטור הרפובליקאי יעקב יעבץ טוען, כי לפי כל קנה־מידה נתונה עתה ארה"ב בתהליך של „אינפלציה דוהרת". וכמה ודאי שצדוק אומרים, כי אם לא ירוסן תהליך זה, עלולה ארה"ב להידרדר בדבית הימים למצבה של גרמניה אחרי מלחמת העולם הראשונה ואדם, ייאלץ לשאת מזוודה מלאה שטרי כסף כדי לקנות חולצה. זוהי חזות קשה ולפי שעה אין לה אחיזה במציאות. תהליך האינפלציה היה אשתקד איטי יותר מאשר באירופה. ב־1972 עלו מחירי המזון בארה"ב — ב־4.3 אחוזים ובנגד זה עלו מחירים אלה באנגליה ב־7.4 אחוז, בשוודיה — ב־7 אחוז ובהולנד ב־8.9 אחוזים. האמריקאי עדיין מוציא לקניית מזון חלק יחסי קטן יותר מאשר תושב כל ארץ אחרת בעולם. אלא שאין בכך כדי לנחם את האמריקאים, שהתבשרו השבוע, כי המחירים יוסיפו לעלות. מעידה על כך העובדה שמדד המחירים הסיטונאי עלה בחודש שעבר ב־2.2 אחוזים — העליה הגדולה ביותר ב־22 השנים האחרונות.

מסתבר איפוא, כי הממשל לא התקדם במאמציו לרסן את האינפלציה ומורת הרוח בציבור הולכת וגוברת. ג'ורג' מיני, הנשיא הקשיש והתקיף של התאחדות האיגודים המקצועיים א.פ.ל־סי.איי.או. הבהיר, כי העובדים יעמדו על הגדלת שכרם בשיעור הדרוש כדי שלא יסבלו מן ההתייקרויות. לדעת מיני יש לעשות אחת מן השתיים: להוריד את מחירי המוצרים שהתייקרו, או לאשר תוספת שכר בשיעור הנאות. אפילו יסכים הממשל להקפאה כוללת של המחירים, לא יהיה בכך פתרון, לדעת מיני, כי העובדים זכאים לפיצוי על עליית המחירים עד לרמה הגבוהה שבה יוקפאו. הקונגרס האמריקאי, המגלה רגישות לרחשי הלב של הצי־

(סוף בעמוד 12)

שתי דעות על פולמוס רכישת הקרקעות בשטחים

קצר בצמרת

מאת חגי אשד

הואל זה הזיון מזור, כאשר זימנה אליה ראש הממשלה גולדה מאיר שני שרים מרכזיים בממשלה, זמן קצר לפני ישיבת הממשלה והודיעה להם על עמדתה השלילית לגבי הצעותיהם, שעמדו לעלות באותה ישיבת ממשלה. קשה לראות בכך מופת למסורת תקינה וסדירה בצמרת הממשל בישראל ונקל לראות בכך דוגמה לקצר בצמרת.

עובדה היא, שגם שר הבטחון משה דיין וגם שר המשפטים יעקב שמשון שפירא הופתעו על־ידי מה שהם ראו כשינוי פתאומי בעמדתה בעניין ההיתר לאזרחים פרטיים לרכוש קרקעות בשטחים שמעבר ל„קו הירוק". שר המשפטים אף נתן לכך ביטוי פומבי, כאשר אמר לכתב „קול ישראל" לאחר הישיבה, כי על פי שיחה קודמת עם ראש הממשלה היה לו יסוד להניח, שהיא תתמוך בהצעתו בנושא זה. מתגובות שונות של שר הבטחון משה דיין ניתן לשער, כי גם הוא מצא עצמו מופתע מעמדתה של ראש הממשלה בנושא זה ואף בנושאים אחרים הקשורים במדיניות בשטחים. שהרי ניתן להניח, כי בעניין רכישת הקרקעות היתה לא רק שיחה אחת, אלא הוו שיחות רבות במשך כמה חדשים והנה כמה דקות לפני הישיבה המכרעת נודע לשני השרים הנוגעים בדבר במישרין על השינוי בעמדת ראש הממשלה בנושא השייך לתחום טיפולם.

את גורם ההפתעה מחדד ההסבר שנתנה ראש הממשלה בכנסת לשינוי עמדתה. היא ציינה במיוחד את החשש מפני ספסרות בקרקעות שיירכשו, אך היא לא הסבירה מדוע, לדעתה, אין חשש זה נמנע על־ידי הצעותיהם המפורטות של שר המשפטים ושר הבטחון. שהרי שניהם נתנו דעתם לחשש זה ואף הציעו תרופות שונות למניעתו — האחד הציע יותר והשני הציע פחות. שר המשפטים הציע הקמת חברה בעלת זיקה ציבורית־ממשלתית מובהקת, שיהיו בידיה כל האמצעים למניעת ספסרות. ולפי הידוע לא הסבירה ראש הממשלה מדוע אין הצעת שפירא מספיקה לכך. גם שר הבטחון משה דיין הבהיר, כי לדעתו יהיה צורך בהיתר ממשלתי לרכישת הקרקעות על ידי יהודים, שייקבע לפי סדר עדיפות ממשלתי וכי התנאי למתן ההיתר יהיה מניעת אגירה (כלומר ספסרות) ומניעת פרובוקציה כלפי התושבים הערבים. גם את הצעתו של דיין, שלא גובשה עדיין לפרטיה, לא שללה ראש הממשלה עקב האמצעים הבלתי־מספיקים, לדעתה, למניעת ספסרות. כלומר — גם לאחר הסבריה בכנסת המחלוקת לא ברורה עמדתה של ראש הממשלה בנושא זה ולא מובנים מניעיה — לא לציבור הרחב ואף לא לחברי הממשלה.

ואין זה הנושא היחיד, שעמדתה של ראש הממשלה לגביו לוטה באי־בהירות. שהרי בכל דברי ההסבר להחלטת הממשלה בעניין רכישת הקרקעות לא ניתנה תשובה. על שתי טענות מרכזיות, שהשמיע שר הבטחון משה דיין. טענה אחת היא ההבטחה על הקמת התנחלויות קבע כפריות ועירוניות, שהיתה כלולה במצע המערך לבחירות ולפי קוי היסוד של הממשלה, כלומר: ההבטחה נתמלאה רק בחלקה הכפרי, אך לא בחלקה העירוני. וכל הפירוט על מספר ההתנחלויות הכפריות, אין בו כדי לשנות את העובדה שלא הוקמו על ידי הממשלה התנחלויות עירוניות.

היוצא מן הכלל היחיד, פחות או יותר, הוא בניין 90 יחידות דיור בשארם א־שייך בשנה השישית לאחר מלחמת ששת הימים, שהוא בהחלט מעט ומאוחר. ההחלטה המאולצת קיימצה על הקמת מרכז אזורי בפיתחת רפיח לאותה בדברי הסבר חצי רשמיים המדגישים, כי אין מדובר במרכז עירוני ובוודאי שלא בהקמת העיר „ימית". ואילו קריית ארבע, שאושרה על ידי הממשלה מאונס ולא הוקמה בכוונה תחילה, אינה זוכה לפיתוח תעשייתי ולהשקעות מתאימות, שהן חיוניות לקיומה ולהתרחבותה, למרות הבטחות ממשלתיות שונות. שר המסחר והתעשיה חיים ברלב אינו מעלים, שהוא מעדיף לבסס תחילה את ערי הפיתוח הקיימות בתוך „ישראל הקטנה" ואין הוא רואה תועלת בהקמת ערים, או התנחלויות עירוניות חדשות מעבר ל„קו הירוק" למרות התחייבות מצע המערך לכנסת. גם כאן עולה שאלת התמסורת התקינה, או הקצר בהמכורה. בין ראש הממשלה האחראית על פעולת כל השרים לבין חברי הממשלה. אולי לא הסבירה לברלב את הוכתו לפי המצב. שר המסחר והתעשיה משיב על הטענות בעניין קריית ארבע, שתכניות ההשקעה המוצעות אינן כדאיות לו לתמיכות. נניח שהקמת מפעל „גילית" במגדל העמק מוצדקת מבחינה כלכלית יותר מאשר הקמת מפעל פורמיקה בקריית ארבע, אם כי לא מעט כלכלנים יחלקו על כך. במקרה זה יכול וחייב משרד המסחר והתעשיה להציע פרוייקטים להשקעות מתאימות יותר מבחינה רווחית ותעסוקתית.

ובכך מתקשרת הטענה השניה, של שר הבטחון משה דיין, שלום זכותו למענה, טענה זאת מתייחסת להתחייבות אחרת של מצע המערך לכנסת, שמדובר בהצעה בדבר עידוד שותפויות יהודיות־ערביות בתחום המסחר, השירותים, המלאכה והתעשיה. שהרי בלי שותפות יהודית קשה לראות סיכוי ריאלי ליצירת מקורות תעסוקה לערבים בשטחים. וזוהי סתירה נוספת שלתוכה נקלעו הממשלה ומפלגת העבודה. מצד אחד מתריעים רבים — וראש הממשלה גולדה מאיר בתוכם — על הסכנות החברתיות המדיניות הכרוכות בתעסוקת ערביי השטחים בתוך תחומי ישראל שבתוך „הקו הירוק". מצד שני אין הממשלה שוקדת על פיתוח מקורות תעסוקה אלטרנטיביים בשטחים עצמם. גם התחייבות ממשלתית ומפלגתית זאת מוטלת בעיקר על שר המסחר והתעשיה ועל משרדו. עליהם ליזום שותפויות יהודיות־ערביות ומפעלי תעסוקה

(סוף בעמוד 13)

דיון מיותר מזיק

מאת דניאל בלוך

אומרים, כי פיקח הוא מי שיודע ...צד להיחלץ מתסבוכת שחכם ...השכיל לא היה נקלע אליה. בדיון ...רות על מכירת קרקעות ליהודים ב־... ...לם לא היו הרבה פקחים — ...בחים כלל לא היו. כי בכל שאהה ...התעמק בהשתלשלות הנושא. אותה ...את מבין לשם מה היה צורך ...דיון זה, שהרי המצב הנוכחי ...שר בסופו של דיון הנשאר על ...ו. הוא מצב נוח לכל הדעות ...כל האסכולות. ניצים ויונים כא־...ה. שהרי לפי ה„סטאטוס קוו" יש ...רך בדיון לגופו של כל עניין ...עניין, ולמעשה, הצעת שר המשפטים י. ש. שפירא, ושר הבטחון ...שה דיין היה מכוון להנציח אליה. ...א היותה משנה מצב זה. ההכרעה ...לטת הממשלה אינה אוסרת שלא ...תכן הקמת התנחלות עירונית ...בנבי־סמואל, או במעלה־אדומים, ...בכל מקום אחר, אלא שההחלטה על כך לא תהיה בידי יגאל ...הורביץ, יחזקאל סחר, עובד כך־...י או סהרי אי"י השליכה האמ־...ים, אלא בידי גוף ממשלתי מוסמך, כגון ועדת השרים לענייני ...התיישבות; גם לפי הצעת י. ש. ...שפירא ההחלטה היתה מתקבלת ...בגוף ממשלתי כלשהו. הבכן מה ...ההבדל? יכולה הממשלה להחליט. ...באזור מסויים תוקם התנחלות ...עירונית, במסגרת אזור ויליות. וכל ...מי שבעל ירכוש את מגרשו, או יכולה ...להחליט שהקרקע תירכש על־ידי ...מנהל מקרקעי ישראל או הקרן ...הקיימת. ותוחכר אחר כך למתנחלים, כפי שנהוג ברבים מאזורי ...ישראל שבתחום הקו הירוק.

העמדה הציונית גרסה מאז ומתמיד את עקרון הבעלות הלאומית ...על הקרקע, שדוגלים לתורה זו היו ...לא רק אנשי תנועת העבודה. אמנם בימי המנדט היו רכישות קרקע ...פרטיות. הסיבות לכך היו גם כספיות (שכן לקרנות הלאומיות לא ...עמדו סכומים בלתי מוגבלים) וגם ...מעשיות. שכן תמיד היו מסרבים ...למכור קרקע לגורמים ציבוריים־...לאומיים. כיום לא קיימת המיגבלה הכספית, ואם כי קיימים עיוותים ...חמורים במדיניות הקרקעות ...בתחומי הקו הירוק, אין הכוונה ...להעבירם לשטחי יהודה ושומרון. ...משום כך שום איסור לאומי לא ...נפגע מהחלטת הממשלה. אלא אם ...רואה חלק בסיסית על כל המדיניות הממשלתית ותובע אחד משני ...הקצוות — ארץ ישראל השלימה, ...או נסיגה כוללת לגבולות 1967; ...אין פלא איפוא שהצעות אי־אימון ...בממשלה בנושא זה. הגישה מצד ...אחד גח"ל, המרכז החופשי, ומצד ...שני — רק"ח.

קשה להבין לשם מה היה צורך לגייס את התנ"ך והדה־מספר הותהים כבדים לוויכוח שמשמעותו העיקרית היתה. האם יינתן רווח כספי לספקולנטים. במחיר נזק מדיני והסברתי כבד לנו בעולם הגדול, ונזק מוראלי למדיניות הגיגונה. עד כה, בשטחים, בנושא התנ"ך נתן את התשובה הטובה ביותר שר החוץ אבא אבן. בהרצאתו בכנס החברה לחקר המקרא. התנ"ך הוא הבסיס לזכותנו להיות כאן בארץ הזאת, אך בתנ"ך נבדלות שונים. וערכים לא פחות חשובים מערך הגבולות. הברירה ניתנה לנו, כי אנו חיים בארץ הזאת ובזמן הזה, ולא מחברי ספר הספרים.

במהלך הוויכוח בנושא מכירת הקרקעות נשמעו הרבה מאד טענות שלא לעניין, תולקו מזנות מופרכות. כגון הטענה שרק ליהודים אזרחי ישראל אסור לקנות אדמות בשטחים, בעוד שהמצב הנכון היה שרק לערבים תושבי השטחים מותר לרכוש אדמות ללא היתר מיוחד. ואילו כל השאר — יהודים, יפנים, הולנדים כאחד — זקוקים לאישור מטעם המימשל הצבאי. טענה אחרת שלא ממין הענין, היתה זאת שניסתה להשוות את עניין הקרקעות למדיניות השילוב הכלכלי, בדרך שאין כל יסוד להשוואה. מדיניות השילוב הכלכלי, הגשרים הפתוחים. העסקת פועלים ערבים מן השטחים בישראל, היא פועל יוצא מן הכורח שלנו לתת. תעסוקה לפועלי השטחים ולהעלות את רמת חייהם, גם מטעמים אנושיים, וגם כדי להבטיח חיים אזרחיים תקינים ושקט מבחינה בטחונית. בתחום זה התגברו הכוחות המבטיחים של השוק, הן זה שבגדה, הן זה שבישראל, והן זה שבירדן ובמדינות ערביות אחרות. על כל המכשולים והבלמים. אולם רכישת הקרקעות על ידי גורמים יהודיים פרטיים איננה עונה על שום צורך חיוני. להיפך, היא מגבירה השנאה ואיבה, אמנם גם ההתנחלויות, והחדרים שהיו קשורים בהן בפיתחת רפיח ובסביבה — לא הוסיפו לנו אמון ואהדה בעולם, אולם ניתן לומר כי עד כה כמעט כל נושאי ההתנחלות התגלו על פי צרכים בטחוניים, ולפי מפת תכנית אלון, שיסודה פשרה טריטוריאלית מכבדת, ודרבית פרשה כבר מקבלים על המלך חוסיין ותומכיו, ועל גורמים ריאליסטיים בעולם הערבי וביהודה ושומרון. מתן היתר לרכישת אדמות, בין לפי הצעת דיין, בין לפי הצעת שפירא. היתה מתפרשת באופן הבהיר ביותר כהסתלקות ישראלית מעשית מכל כוונה לפשרה טריטוריאלית, וכל הכרזותיו של שר הבטחון כאילו בתוכנת הסכם שלום נוכל לשבת היהודים תחת שלטון ערבי, אינן מתקבלות ברצינות בעולם הערבי, כשם שאינן מתקבלות ברצינות בישראל עצמה.

מבחינה עניינית קשה לי להבין מדוע הוליס שר הבטחון משה דיין לפתוח את כל העניין, ולא אתפלא אם היה כאן יסוד של שיקול מוסכה, כשם שהתגבורה בדיבבר כי כוונה שר הבטחון בעת שתבע דיון במפלגת העבודה על המדיניות בשטחים, והבר הבריח את מנהיגי ה„יונים" במפלגת העבודה להרים את הכפפה ולצאת למאבק גלוי באמצע הוידה. כך קרה גם הבטחתו האומללה על האפשרות שערביי הגדה יישארו בשלטון ישראל, אך יהיו אזרחים ירדניים. וכך קרה עם הצבעתו בעניין רכישת האדמות. קשה לי להבין את ההגיון מאחורי מהלכיו של שר הבטחון, אלא אם כן כוונתו הוא רק בהתססה ולא בהשגת תכ־

(סוף בעמוד 13)

המוסד לביטוח לאומי

הוקדמו מועדי התשלום לקיצבת זיקנה ושאירים ולקיצבה המשפחתית

לקראת חג הפסח עשינו מאמץ מיוחד להקדים את מועדי התשלום הקבועים של הקיצבאות הנ"ל.

קיצבת הזיקנה והשאירים תשולם החודש בשיעורים החדשים כבר החל מיום א' 22.4.73 בכל סניפי בנק הדואר.

הקיצבה המשפחתית תשולם כבר החל מיום א' 15.4.73.

התשלום עבור חודשים מרס–אפריל יהיה:

עבור	בלי תוספת קיצבת יוצאי צבא	עם תוספת קיצבת יוצאי צבא
3 ילדים	64 ל"י	64 ל"י
4	158 ל"י	193 ל"י
5	256 ל"י	326 ל"י
6	350 ל"י	455 ל"י
7	434 ל"י	574 ל"י
לכל ילד נוסף	84 ל"י	119 ל"י

המוסד לביטוח לאומי

מזווית אחרת

ניחוח התקופה

מאת יואב

לפני זמן מה נקלענו לויכוח בשאלה ספרותית פיקאנטית למדי: האפשר עדיין לראות במחזה של שלום עליכם מחזה מקורי לפי מושגי התקופה — אם לאו. הפולמוס הוריף מאוד ורק בנס ביצוע אראלים את המצוקים — או להיפך — וניצל שלום־עליכם. ברוב של קול אחד או שנים הותר לו עדיין לבוא בקהל המחזה המקורי של ימינו.

היום, כחודש ימים לאחר אותו ויכוח, נתקפנו הרגשת־אשם על שנתנו ידנו בפזיזות כזאת לציונות־דין רווחי. ראינו בינתיים את „חפץ" ואת „לוידנטאל" ואת הבקורות המקצועיות המלומדות שנכתבו עליהם, ואם מחזות אלה הם עטרת נושאת פרסים של המחזה המקורי בימינו — כי אז שלום עליכם הוא לא רק גמושה דרמטורגית כמושה אלא גם נטע זר בתרבות ישראל המתחדשת. המקור האמיתי הוא „ביגאאכאס", העברי כמובן.

מחזאות זאת יצאה, כידוע, כמו מן הפרוזדור המפולש של כיכר השוק ונכנסה, על קיסמה ועל בושמה, אל הטרקלין הישראלי. סמל המסחר שלה הוא גרף־שלרעי. מפריסים אותה פנים ואחור בשם ובמלצות ומעלים גירתה בדיונים עמקניים של שירות השדור. באקאס מחוויר לעומתה ריונאסקו מסמיק וזכותו הגדולה של דוסטוייבסקי היא שכבר באמצע המאה התשע־עשרה ידע לבשר הופעתו העתידה של חנוך לוין. וכך מהפכים בחררה הזאת תאורים ומהפכים בה ומגלים בה אלף פנים — גם באחור שמטבעו אין לו פנים כלל.

לכן, בטרם נהפכה הדרמטורגיה המקורית של אנך־הירכים לפרה קדושה של החוגים הפרוגרסיביים בספרות, באמנות ובמרצה הממלכתית העליונה להרבות; ובטרם נהפכים מי הרגלים שלה לבושם — נפטיר שורות אחדות.

■

אין טעם להיכנס לפרטי ניתוחה של מחזאות זאת. ביותר מעיד מביש בה שרטוטים של אנטומיה יש בה מיפגן של פיסיולוגיה. השפטנות הרדודה. כ־לשמר על עניין אין צמה רצין, בבקשת להעמיד פנים של פשטות, אמנותית מכוונה הדיבור הוולגארי, מבקש להתחזות כחידלות אפשרות צורה־דות. דברי הבות באנאלים של תלמידי שביעית, שאין להם אפילו פלומית של כנף להמריא בה. מעמידים פנים שקיפלו כנפי בשר ובלבד להיות ארציים, פשוטים ומובנים. השפה, הדימויים, המיטאפורות מתפלשים בעפר־הדרך, כביכול מתוך צניעות ועניות. אך לאמיתו של דבר אינם אלא פירורים של צבעים מחשבתיים ותערוכה עשירה של עניות הדמיון.

ב„חפץ" כמו ב„לוידנטאל" — לא פחות מאשר ב„מלכת האמבטיה" המהוללה — מבקש המחבר כל הזמן לרתק את הצופה אל אחור אחד ומטיים בגוונה הארצית האומללה פשוט מפני שבאחור זה, כנראה, מרחף עולמו הרוחני והאיש־הוא כל מרחב־הרהוריו, החזיותיו ואולי גם באוויר הזוקים. ואמנם בתוך מרחב זה, ובתוך צרפל הבימה הבקורת, הוא מרגיש עצמו חפשי:

„לתקוע גודות כאחות־נפשי
גודות עליהם לאוויר הצונן
כמו נקודות, נקודות של חן"

והיינו רוצים עוד לומר כי הוא מעטם פני חברה ובאופן פארודקסלי מסרס אותם עד כדי כך שאין לראות עוד עיוותיהם האמיתיים, אך זוהי דווקא המסקנה היחידה לגבי מחזאות זאת שאין להיתפס בה, כי אם לשפוט לפי מפריסי הפרסים המוזמים בהור ולפי התפעלות המבקרים הרשמיים — לא נותר לנו אלא להסיק שחנוך לוין מכיר חברתנו — ומכל מקום: פני חברתנו — טיב מאתנו.

■

עקמומית זאת זקוקה עדודה בשני פלוגות:

צלם הדי־בות הפרובוקאלית ל„מימסד" — אי. נכון יותר, הריד המהפכה והמימסד מאוד של מנגנדי ה„מימסדי" — מוצא, כי מובן, בהסתגרות זאת ג'ילוי־בנבוי־רת אמיתי של מיתקפה חזיתית על החברה ועל מעצבי פניה. הנה באה מהפכנות ספרותית ונגמתית המדברת אלינו בלשון הוראות ואיננה חייבת בשום סייגים ונורמאטיביות שבהם רואים עצמם עדיין מחוייבים דורי פניה הטרקליניים של. אתה חברה, אבראו!

אך את מהו העיקרי אוגרת מחזאות זאת מן הממסד עצמו — הוא מימסד החינוך והתרבות של ישראל. כדי להוציא עצמו במפורש מכלל היצורים החברתיים שאליהם מכוונת מחזאות זאת תיצה או ניחוחה — הוא מוגב עליה ומרפדה ומחנחן אליה ומבקש להדגיש בכך מידת השוני שלו מן המבוקרים האחרים, נוסח „צא וראה מה בין בני לבן חמי".

רק כך ניתן להבין גם אותו אקט מוזר וחסר נימוס־הברה־מדינה אלמנטריים, שלאומר שרמחזאי מסרב לבוא אל נשיא המדינה לקבל פרס ממלכתי שהוענק לו — ורודפת אחריו בקוצר נשימה מרצה לתרבות של המיניסטריון לחינוך ומעניקה לו פרס מיצוי וגוחם על הפרס שכיאן לקבלו מנשיא ישראל.

■

הביקורת הספרותית, המבקשת לא לפגר אחרי קדמתה של הביקורת התיאטרונית, מתפתלת אף היא כדי להוציא מושגים של־ביבים מכלל פשוטם ולשים בהם כוונות עמוקות ומרתקות. פרד"ס של מי־רגליים.

„כנהוג פה ושם מימי התנ"ך ועד ימינו והבאים אחריו, נותנים שמות הנפשות שב„חפץ" את ההרגשה שאין הם מקריים בלבד. — — — לכן אנסה, ויסלחו לי אלוהים וחנוך לוין, לגשש אחרי מובני השמות בצורת האסוציאציות שלי" — (כריס אורן, „ההיראכיה של הדצפולה", „מאזניים" 3).

כך, למשל, נחוץ אינטל מדעי וכשרו אנליטי מופלג כדי לגלות כי השם „ביגאאכאס", למשל, אינו מקרי ואינו כה אנדרוגיני וחסר משמעות כמו כהן או לוין, למשל, אלא שהוא צירוף של שתי מלים שבהתחברן יחדיו הן יוצרות משמעות חדשה — ומשמעות מבעיתה מאד. על אחת כמה וכמה אילולא השם „לוידנטאל" לא היינו מבינים כלל שאנו יושבים בעמקי־הבכא של הבריאה העברית.

ובכן, אילולא ידענו כי בספרי הספרים כבר השתמשו בתחבולה כזאת כדי להגביר כוונות סמויות; ואלמלא ידענו כי בדיוק כך נהג גם האידי הדגול — היינו סבורים שכל החזון הגאוני הזה נשלף מאשפתו של חנוך לוין. טוב, איפוא, שהצמידו אותנו על המקורות. ואף שזה נוטל מן ההבר מעט מזמות ראשונות, צריך הנביח אותו בחידוש של כותבי התנ"ך ושל ביימס ביום — זכות לא מבוטלה כלל שעליה אנו חייבים תודה לחוקרית המצמיקים של הדרמטורגיה הישראלית בת־ימינו.

ואולם מה שנצרך לומר ספרית זה איננו ניתוח אטימולוגי במעמקי התנ"ך אלא אנליזה בקריולוגית פשוטה. הפרשנות הנמתיק שבאו לידי גילוי ב„מלכת האמבטיה" עד „לוידנטאל" חייבת מיצום בריאות הציבור בלבד בבדיקה מעבדתית כזאת.

■

הן חייבות בכך משום בריאות הציבור, כי עקבותיו של דומן ספרותי זה — המעודד על ידי המימסד והבקורת — ניכרים היטב בהתבטאות המחאה הצעירה של ישראל. לנגד עיניהם של כותבים צעירים אלה, שהביקורת להבליטם ולמצרטבים מצד ברמות שונות ומצד כלי התקשורת מגמית אותם כפטריות, לא יעמוד לא נסים אליהו, לא משה שמיר, אהרון מגד או חיליה אהרון אשמן. לנגד עיניהם עומד העבים הנואה — מן הואמר וגם המחמאות — של חנוך לוין הדומה. אפילו מילונם המקיף של דן בן־אמוץ ונתיבה בן יהודה לא הספיק לגר כדי לפענח כמה ביבים וביטויים במחזות של צעירים שהוגשו לגו למקרא, לבחינה ולפרס. הם תפרי, כנראה, עד כהיום את העקרון שבלי תבלינים מסויימים אין לצפות כלל לתשומת לב מצד בימות או מצד מבקרים ולכן יש ביניהם המנסים להרכיב את כל התבשיל הבימתי מן התבלינים הריחניים האלה בלבד. אך יש צעירים שזהו בעצם כל אוצר הניבים שלהם הם מדמים, כי אוצר זה בשפתנו כבר הוא עצמו מושה אותם מוזאים אבגנודיים של התקופה.

■

כי אולי כל העניין הזה איננו אלא הזיון מובהק של דקאגאראזיה מחשבתית, שיכולה בימינו לקנות לה אחיזה רק מפני שהיא סוטה מדרכי־מלך ואיננה מתיישרת לפי שום קו ופלס רעיוני או אידיאי אלא לפי מיפלס המדמנה — דבר כזה אסור, כמובן, להפלות על הדעת. כשם שאיש מגבוריו של „האל שהכזיב" לא הבין, כידוע, לשער שאולי אתו ציידי־שרבסן וגואם הוצב להבות הבא למעולון הסופרים וקורא להולל מיד — בו במקום ובו בלילה — מהפכה תרבותית אלימה, איננו אלא עריק מבית מחסה למעוקמי נפש. הגבול בין הגאונות לבין הנאברוזה הוא, כידוע, דק כשערה ומי ממבקרי האמנות בני זמננו ירצה לקחת עליו סימן של דיאגנוזה מוטעית שלא לכיוון הגאונה?

■

נהרוס בודאי את שארית הדמית של עצמנו, אם נשאל בהקשר זה האם והאמנם זהו בשרותה האמנותית של ישראל — אפילו של ישראל המשוכשה, המצוות, והמסוכסכה של ימינו? אין לך כיום תרפה גדולה יותר מאשר לצרב בעניינים של אמנות צרופה ומזוקקה כמי־ברכיים פותפלים כמה שאלות של חינוך ורמז. אחת מהן, כמובן, היא השאלה האומנם אין בין נופת־הצפים של תיאור המציאות הישראלית ובין הזוי ביה השימושים שלה שום מרחב־מחייה לסאטירה חברתית קטלנית ומנוחצת והאם אין בקורת כמו יכולה כלל לצמוח אלא על זבל אורגני שכל תהליך יצירתו מפגן על הבמה? אלא שתכליתם של מחזות וסתבים אלה היא לשבש את דקמות־נחירינו עד כדי כך שנתחיל לקרוא במקהלה, על דרך החיות באותו של אורוואל, כי הבאוש הוא בשם, הפיפוש הוא ניחוח, חבצלת ח. היא אליזבס בראניג ועשרה מיני צחנה בתבשיר יחד הם־הם פיסגת הקפורת. ואם לשפוט לפי המבקרים, היוצאים מהצגות אלו מעולפים כחרוגי הבושם, אנו קרובים כנראה מאד להזדהות עם יצורים הדשניים אלה של אורוואל.

איך אמר לנו איש תיאטרון אמריקאי שבנגר לכסא: „התיאטרון, כמו הטרקלין והתרבות של ימינו, איננו סובל עוד ורדים. אלא שאנו באמריקה מומחים גדולים יותר לצפצוטיקה. לא. אין הכרח בחידוש ישראלי עגומנו בתחום זה דוקא".

■

כידוע, אין לך היום בית מוזג בישראל שלא יזהר בו על עקור לונות. רק לפני שנה שנתיים נחוצה היתה אנציקלופדיה מיוחדת למלים זרות כדי למצוא בה — ובקושי — משמעותה של מלה זאת. היום היא נישאת בפי כל עקרת בית ובפי כל חבר כנסת ואין לך אישיות שלא יזהר אותו מפני כל הצפוי לנו מזיהום אקולוגי. אך כשם שמזהירים אותנו מן הצחנה של פחי האשפה ומאגמי החימצון, כך מאיצים בנו מכל עבר לדבוק בצחנה הבימתית ולסבול ראשנו וכולנו באגני החימצון הרותחים. ואין אתה יודע עוד מה אצל מאיצים אלה גדול ממה: מהוהורות של ניכור ואיבה — או אהבת הצחנה לשמה, כבעורה, כרות גדולה ומטהרת המדרת הצלה של תרבות ישראלית חדשה.

*

אסר לנו, אם נגזר עלינו לראות תמיד את הזרם המתקדם הזה על הבימות, נצדיף כמה מסרטי ישראל ושווילי. יתרון גדול להם על פני מחזות מקוריים מן הסוג שהכרנו בשודים אלה: יש בהם הרבה מיסוד ריח הזבל, אך אין בהם שום יומרה לניחוח חציר.

דיוקנו של המדען כנשיא

מאת עדית זרטל

למבקר לשעבר ... וייצמן, מקום מושבו ... של פרופסור אפרים ק... ציר, ה־ נשיא הנבחר של ... ישראל ואחד המדענים ה... שלה, עשוי הפרופסור לה... כאדם מובדל מעם.

מכון ויצמן והחיים המדעיים האנושיים הרוחשים בו אינם דומים לשום מקום אחר בארץ. דומה שקשה למצוא עוד פינה יפה, שלווה ומעודנת כל כך בישראל (וגם בעולם אין רבות כמוה), שבה מרוכזים אנשים רבים כל כך השואלים את עצמם ואת חבריהם ללא הרף את שאלות־היסוד של קיום החיים, האדם והעולם, בתנאים פיסיים שאין כמותם ובחירות רוחנית גמורה, מנותקים לכאורה מן ההמולה הסואנת מחוץ לשער.

הנכנס לביתו הגדול והיפה של פרופסור קצ'לסקי, הניצב בלב המכון בתוך השדרה הירוקה, ביתו, שכתליו הלבנים עמוסים ספרים ותמונות, וסביבו גן מטופח של צמחייה טרופית, עשוי לשאול את עצמו, כה יודע האיש הזה החי בנועם ובהרמוניה כזאת ומבלה את חייו במעבדה ובין ידידיו המדענים, על החיים המסובכים והקשים שבפלאנטה הרחוקה ישראל, על המציאות היומיומית, המעיקה הצבעונית, המלאה כתחים של המדינה הזאת.

אך מי שקצת מכיר את קצ'לסקי, מי שישוחח אך מעט עם האיש, שביתו פתוח תמיד, גם לאנשים מבחוץ, שאינם דוברים בלשון המדעים המדוייקים, ומי שיעלעל בדפי ההיסטוריה האישית של מי שייכנס למשכן הנשיא בחודש הבא, יגלה לא רק הומניסט בעל לב חם ואוזניים כרויות לכל המתרחש סביבו, אלא גם אדם שמעורבותו בחיי הארץ והמדינה היתה בלתי־מוגבלת כל השנים, מתוך אחריות ורגש חובה של מדען ואיש הרוח כלפי בני האדם שהוא חי ביניהם והחברה שהוא שייך לה.

„אני חושב" — אמר פעם — „שאם אנשי המדע יהיו גם ,בני־אדם' וידעו מה קורה סביבם, בסופו של דבר יהיו גם אנשי־מדע טובים יותר. אחריות המדענים לחברה היא כיום עצומה. אין הם יכולים עוד, כבעבר, לשבת במעבדותיהם ולעבוד בבדידות, ללא התחשבות בסביבתם ובתוצאות עבודתם. כיום הם חייבים להשתלב במידה מלאה בחיים ובחברה. ישראל זקוקה למדענים לא רק בנושאי המקצוע של המדע, אלא כבני־אדם היכולים למצוא פתרונות לשאלות ספציפיות מאד".

כבר מגיל צעיר, עוד בהיותם סטודנטים באוניברסיטה העברית, על הר הצופים בירושלים, נרתמו הוא ואחיו הבכור אהרון קציר ז"ל לפעולות ההגנה בעיר. פיתחו כלי נשק וחומרי נפץ. שניהם היו ממקימי חמ"ד, חיל המדע של צה"ל, שהפך אחר־כך לרשות לפיתוח אמצעי לחימה, ובתקופת מלחמת השחרור עבדו, באיזור שעליו עומד היום המכון, בפיתוח כלי מלחמה, תכשירי־רפואה ודברים אחרים שהצבא נזקק להם. מאז ועד היום קשור פרופסור קצ'לסקי, אם במישרין, כמדען הראשי הראשון של משרד הבטחון, אם בעקיפין, במחקר ובפיתוח הבטחוני.

במשך השנים, כאשר מדעני מכון ויצמן וחברי מוסדות מדעיים אחרים בארץ היו זוכים לפרסומים ולכותרות בעתונים על עבודתם ועל תגליותיהם בעולם, היה פרופסור קצ'לסקי מסורה להזכיר את המדענים האלמונים, ששמותיהם לעולם אינם מגיעים לציבור ומעשיהם הסודיים תחת מעטה של סודיות, העושים למען קיומה ובטחונה של ישראל.

הוא עצמו זכה לכל התארים והעיטורים שמדען יכול לחלום עליהם. היה הראשון מבין מדעני ישראל שנבחר כחבר־חוץ באקדמיה למדעים של ארצות־הברית. מספרם של חברי החוץ (שאינם־אמריקאים) באקדמיה אינו מגיע למאה, ואלה הם מי שנחשבים בגדולי המדע בעולם, רובם בעלי פרס נובל, שגרמו למהפכות במחשבה המדעית ופתחו גבולות חדשים בהבנה האנושית.

אומרים כי שמו רשום זה שנים ברשימות המועמדים לפרס נובל, וכי אילו לא היה ישראלי, היה זוכה מכבר לאות הכבוד הגבוה ביותר של הקהילה המדעית העולמית. הוא חבר־כבוד באיגודים מדעיים רבים, חבר בוועדה המייסדת של הארגון האירופי לביולוגיה מולקולרית, ופרסומיו המדעיים זוכים לתשומת לב ולהד רב בכל העולם. גם בארץ לא היה מן המקופחים. ב־1959 זכה בפרס ישראל במדעי הטבע. שנים אחר־כך קיבל את פרס רוטשילד. לפני־כן זכה בפרס וייצמן ובאותות הוקרה אחרים על עבודתו המדעית.

עד לפני שבועות מספר עמד בראש המחלקה לביופיסיקה במכון. במחיצתו עבדו במשך השנים עשרות מדענים בעלי שם בין־לאומי, ישראלים ואורחים מחוץ־לארץ. תלמידי המחלקה שלו יכלו להתקבל להמשך לימודיהם או להשתלמויות בכל מעבדה מעולה בעולם.

הוא ניהל את המחלקה מאז 1949, השנה שבה הצטרף יחד עם אחיו לסגל המדענים של המכון ובראשותו היתה המחלקה לאחד המרכזים החשובים בעולם לחקר החלבונים והחומרים דמויי החלבונים. פרופסור קצ'לסקי ועמיתיו הצליחו להכין במעבדה חומרים סינתטיים דומים לחלבונים, ובאמצעותם לגלות עובדות חדשות על החלבונים ועל תפקידם בטבע. פרופסור קצ'לסקי הוא איש המחקר הבסיסי, אך מאז החלו להתפרסם עבודותיו המדעיות, התעניינו מפעלי תעשייה וחברות־ידע בעולם, בעיקר בארצות־הברית ובישראל, במימוש המעשי של תגליותיו. הוא עצמו חיפש תמיד אפשרות ליישום מעשי של עבודותיו הציוניות.

אף כי התרחק כל השנים מפרסום ומשיחות־לשם־פרסום עם אנשי התקשורת ההמונית, הוא שיב תמיד את הפצת הידע והמדע בציבור הרחב. כאחיו, שהיה מפורסם בכושר הביטוי וההפשטה המהיר שלו, היה סבור פרופסור קצ'לסקי שניתן להסביר עובדות מדעיות בשפה פשוטה ומובנת לכל אדם אינטליגנטי. יחד עם אחיו הגיש במשך שנים תכניות מדע פופולרי ברדיו, שזכו לאלפי מאזינים מושבעים (שאגב, לא יכלו להבחין בין הקולות של שני המדענים האחים).

הוא היה גם מייסדו של כתב־העת „מדע" והחבר המערכת שלו. הרצאותיו ושיחותיו המדעיות, הנאמרות תמיד בקולו המעודן־רגש, זכו תמיד בכל מקום, באוניברסיטאות, בבתי־ספר, בקיבוצים, בכינוסים מדעיים בארץ ובעולם, להצלחה בלתי־רגילה.

לפני זמן מה, לפני שידע על אפשרות בחירתו כנשיא המדינה, ביקש להשתחרר מתפקידו כראש המחלקה לביופיסיקה במכון, כדי שיוכל להקדיש את כל זמנו למחקר המדעי.

מבחינה זו שיבשה הנשיאות קצת את תכניותיו. אף כי הובטח לו שיוכל להמשיך את עבודתו המדעית במשכן הנשיא בירושלים, קרוב לוודאי שאת רוב עיתותיו יצטרך מעתה להקדיש לפתרון בעיות אחרות.

הכנסת, הממשל וביהמ"ש העליון

מאת ד"ר עמוס שפירא

הסערה הציבורית סביב חוק בדר־עופר הגיעה עד לסוף מפתנו של בית־המשפט העליון. עוד בטרם אושר החוק בקריאה סופית, וגם לאחר שנתקבל, היו מי שניסו לערב בפרשה את ערכאת השיפוט העליונה בישראל. נסיונות אלו לא עלו יפה. ב־9.4.73 פסק בית־המשפט העליון, בשבתו כבית־משפט גבוה לצדק, ש„החוק החדש נתקבל כדין ולא נוכל איפוא להרהר אחריו. כי במשטר החוקי שלנו דין הכנסת כרשות המחוקקת היא דין, ועל בית־המשפט לפרש את הדין ולהפעילו ולא לבטלו או לשנותו".

הרשות המחוקקת בישראל היא כל־יכולה, בדומה לפרלמנט האנגלי. הכנסת „יכולה לעשות הכל, פרט להפיכת אשה לגבר וגבר לאשה" (כמימרתו המפורסמת של המלומד האנגלי דייסי). בהעדר חוקה פורמלית כתובה (ולא נתעכב כאן על שאלת מעמדם המיוחד של חוקי היסוד, העתידים, בבוא היום, להתאגד יחד לחוקת המדינה) נהגה בית־המחוקקים כריבונות תחיקתית: חוקי הכנסת ניצבים בראש המערכת הנורמטיבית של משפט המדינה ועל פיהם ישק כל דבר. אין ספק אמנם שהשופטים מיישמים, מפרשים ומפתחים את כללי המשפט הנוהג ומפיחים בהם רוח חיים. אולם מעצם טבעם מוגבלים בתי־המשפט לפירוש דינים, תוך התחקות על כוונתו המשוערת של המחוקק. אין זה בכוחם ובסמכותם לפסול חוק (מטעמי סבירות, צדק, מדיניות או כל טעם אחר), לבטלו, להתקנו או לשנותו. לעולם סר השופט למרות של המחוקק ועל מלאכת השפיטה להתבצע בכפיפות לחוק החרות.

למרות האמור לעיל אין להמעיט ממשקלה של הרשות השופטת כבית־יוצר לעיצובם של כללים משפטיים. שופטים עוסקים, למעשה, ב„חקיקה שיפוטית" (לפרקים בכסות של „פרשנות") כל אימת שהחוק, שהם אמורים להחילו, נזקק למושגים כלליים או לקריטריונים גמישים, שיישומם במקרים ספציפים מצריך הפעלת שיקול־דעת שיפוטי. בתחום הקונסטיטוציוני, למשל, מושפעת לא פעם הפסיקה של בתי המשפט — במעט או בהרבה, בעקיפין או במישרין — מהשקפותיהם (בשאלות משק, חברה, מוסר ומדיניות) של השופטים היושבים לדין. ההיסטוריה השיפוטית בארצות־הברית, לדוגמה, מלמדת, שלא אחת קבעה עמדתם השמרנית או הליברלית של שופטים אמריקאים את כיווני הולכתו של בית־המשפט העליון בבעיות קונסטיטוציוניות מתחום התחיקה הכלכלית־סוציאלית, שיווי זכויות הכורים וחירויות היחיד.

מאז קום המדינה, ובמיוחד בשנים האחרונות, נזקק „בית־המשפט הגבוה לצדק" לכמה פרשיות ... עורר עניין רב — ולעתים גם מחלוקת חריפה — בציבור. די אם ניזכר בפרשיות „מיהו יהודי", הפעלת הטלוויזיה בשבת, אי־גיוסם של תלמידי ישיבות לשירות, נישואי כהן וגרושה, פסילת חוק מימון הבחירות והתפילות על הר־הבית. עיסוקו של בית־המשפט העליון, בעיקר בשבתו כבית־משפט גבוה לצדק, בעניינים מסוג זה, שריח ציבורי־פוליטי עז נודף מהם, עורר מבוכה ותהייה בקרב חוגי ציבור רחבים.

כלום מוסמכת ערכאה שיפוטית — שחבריה לא נבחרו לכהונתם על־ידי הציבור בהליכים דמוקרטיים ולכן אינם יכולים להחשב כנציגיו — להכריע בשאלות עקרוניות שהציבור מתחבט בהן? האם ראוי להם, לשופטי בית־המשפט העליון, לרדת מהאולימפוס, בו שוכנים הם לבטח, ולהדשדש במדמנת ה„פוליטיקה"? האם לא ייפגע מעמדם ותוכם יוקרתם עקב כך?

האמת היא, שבתי־המשפט שלנו, לרבות בית־המשפט העליון, ...נים על מסורת של איפוק עצמי בעניינים ציבוריים־פוליטיים. אין הם חשים לחדור לתחום ...תה של הרשות המבצעת. ... משפט הגבוה לצדק אינו ... להתערב בשאלות של קביעת ...ניות ממשלתית. לשופטיו יש ...עה טבעית ומובנת מהתמודדות ... בבעיות, שלשם פתרונן חסר ... את הכלים והידע הדרושים ...ועוד, שופט אחראי חייב להי... לכך, שהתערבות־יתר מצידו ... לגרור את רשויות הממשל ... בת־שורשרת, עד כדי התלקחות ... סמכויות. הנסיון בארצות ... מלמד, שמרוב סמכויות כוח ... הרשות השופטת לצאת כשי... התחתונה. בית־המשפט הג... צדק אינו מחפש לו נושאים ... בוררים להתגדר בהם. הוא ...ציל את סמכותו בשל העני... בורר גרידא או מתוך סקי... דמית לשמה. בטרם יתערב ... של עניין, עליו להשתכנע כי ...יש „מעמד" (היינו, שאינטר...שי, מהותי־וישיר של העותר ... באופן ממשי על־ידי הרש...) העניין הנדון הוא „שפיטי" ...ניתן מעצם טבעו להכרעה ...סיה).

מצד שני, אף לו, לבית־... העליון, אין להגנים ברים עד כדי הרכנת־ראש ועקרון ... בית־המשפט הוא המפתן ... שאליו יכול האזרח לפנות ... עם השלטון. לעתים קרוב... הגוף היחיד המסוגל להוש... יעיל לפרט. המוסד השיפוטי ... במדינה לא ימלא כראוי ... קידו הקונסטיטוציוני, אם יי... רוח כמפני אש מכל עניין ... שריח „פוליטי" — במובן ה... הביטוי — נודף ממנו. בד... שא אקטואלי, שעשויים ... חברתיים והשקפות מדיני... שופטים לנהוג בתבונה ובי... צדק, מתוך תחושה חברת... קה והכרה באחריות הציב... כבדה המוטלת עליהם. כן ... ייהפזו להסיג את גבולן של ... אחרות. אך אם התערבות ... בת על־פי הדין ודרושה לה ... הצדק — אל להם להיו... צרי סמכותם עד תומה.

שידור של ג. מאיר יופץ בתפוצות

הנוער העברי בתפו... ללמוד עברית כשפה מש... הנוער הישראלי למען ... קשרים בין ישראל והתפו... אמרה אתמול ראש המ... מאיר, במשדר מיוחד ... תפוצות. השידור בלב... הציונית ... המחלק... והסברה בהסתדרות הצי... רגל חגיגות הכ"ה למ... ראל.

ראש הממשלה אמרה ... בשנת ה־25 היא מדינה ... המתחזקת והולכת, אך ... באות, עלינו להגיע ... בילין יהודים חיים ... אינם יכולים להתפקד ... ין יהודים בלבד.

ראש הממשלה ביימה ... דור בברכה, כי יימן ... זכי הקשרים בין ישרא... צנות ילכו ויתחזקו.

גולדה מאיר חנכה גם ... המבטאת בצילומים את ... ההסתדרות הציונית ב־25 ... מדינה. התערוכה תופץ ... פדרציה הציונית בשלב... (ע)

התשובה לטרור ותוצאותיה

מאת חיים הרצוג

שתים הן הנקודות, שהדגישו אותן ביותר שאת אירועי השבוע בביירות ובניקוסיה. הראשונה היא, כי מתן עדיפות גבוהה למלחמה בטרור הערבי על ידי ישראל, הן מבחינה מניעתית והן מבחינת המגמה ההתקפית, מתוך כבר את אותותיה. השניה היא, כי במאבנים רבים יצאנו ממפרכה, אשר השלכותיה השפעה ישירות על תוצאות המערכה הבדלת בינינו לבין העולם הערבי, למערכה זאת השפעותיה על המערכה העיקרית הן שוליות בלבד, ולמעשה אין הן משפיעות ישירות על עצם המאבק בינינו לבין העולם הערבי.

למעשה, בשום שלב במאבק שלנו עם העולם הערבי לא היו פעולות הטרור גורם מרכזי לגבי המערכה הצבאית, אשר נוהלה נגדנו. הן היו ונשארו מטרד לפעמים רציני, לפעמים פחות רציני, הן חייבו ומחייבות הוצאות גדולות לצורכי בטחון, אולם מעולם לא קבעו משהו מהותי ביחס למערכה הצבאית בינינו לבין העולם הערבי.

התמונה המצטיירת במשך השנה האחרונה, מאז הטבח בלוד, היא של מאמץ עליון מצד החבלנים להגיע לפעולות מרשימות, פעולות, שהצלחתן נמדדת לא בעצם התוצאות, כי אם ברעש שהן גורמות בעולם ובכותרות שהן „עושות" באמצעי התקשורת ברחבי תבל. יש לזכור, כי חישוביהם של ארגוני החבלה הינם בביצוע פעולותיהם אינם קשורים דווקא בהצלחתם לפגוע במסגרת הישראלית כלשהי. לפניהם עומדת היום הבעיה של הצורך בקיום מסגרת ארגונית, בקיומו ובטיפוחו של המוראל ובמתן הצדקה לגיוס כספים. לצורך כך הם חייבים לפעול. ללא פעולה מתגבשת המסגרת ומצטמקים המקורות הכספיים.

הפעילות הערבית הגיעה לשיאה בפעולות הראווה במינכן, אולם בד בבד עם העליה לשיא הפעילות הערבית, ובעיקר לאחר האסון במינכן, הוגברה הכוננות הישראלית והאמצעים הבטחוניים הננקטים ברחבי תבל. למעשה, אם לשפוט לפי תוצאות חצי השנה האחרונה, ניתן להסיק, כי לנוכחות הכוונה בישראל, הטיפול בנושא הזה החל לזכות בעדיפות מירבית למרות שנים עברו. ואכן התוצאה לא איחרו לבוא.

השבוע ראינו שתי פעולות: אחת — הבכתת בניקוסיה, שהיתה כוונתה לחוללות — התקפת בבירות ... בהתקפה, בהצגתה ובביצועה. שתי פעולות אלה הגיעו בהתמנה הכוללת של המערכה המתנהלת נגד הטרור. הן הצדיקו את הדיפוזיות הניתנת היום להיטפל המסורד של הטרור.

והדיפוזיות הזאת באה על רקע איומים של מערכה חדשה מצד מצרים, אשר מתוך יאוש ותסכול אינו מוצא דרך אחרת אלא לאיים בחידוש הקרבות. ספק רב הוא, אם יממש את איומו. וגם אם יעשה זאת, הרי לא יהיה בהיקף, שעליו הוא רומז. אולם ... הוא, כי אתו רגש יאוש המהווה את סאדאת ומביא אותו לאיים בחידוש הקרבות, תוקף ביום גם את החבלנים ומביא אותם לביצוע פעולות שאינן עשויות לסייע לעניין הערבי. אין ספק, כי רק בהפסקת הרבבות ... האיש הזאת נגיע אי פעם למצב, שבו ניתן לדבר עם העולם הערבי. כל המגמה הבאה לידי ביטוי בקבוצות שונות, ... להותר מראש כדי לצור „אווירה טובה", להימנע מפעולות מסוימות פן תרגיז את הערבים, תוכאה בבך, שהיא כתצלמת בבכיותיהם של הערבים. ההיסטוריה המשותפת שלנו עם הערבים מוכיחה, כי רק אותן הפעולות שמביאות את הממשלות או את הארגונים הערבים לכלל מסקנה, כי אין תקוה, הן הן המעודדות לקראת שינוי מחשבתי. נסיוננו במשך 50 שנה מלמד, כי עוד לא קרה שהערבים יפסיקו פעילות כלשהן נגדנו מפני שהבלגנו בגבורתנו, או נמנענו מלהגיב. נהפוך הוא: רק תגובה חריפה הביאה לשינוי מדיניות ערבית. עוד לא קרה, כי היסוס על הערבים כלפינו יתפתח. בכל הבנשתנו מפעולות כמו התחולות או כל פעולה אחרת המזוקת את צבאם בשטחים. רק להלך של ההתקדמות שלנו, או התגובה שלנו, הם שהביא בבכך השנים להדברות בינינו לבין הערבים.

הוא הדין גם בטרור. התגובה בלבד — לא הספיקה בעולם. אם כי יש לציין, כי הגיעה לרמה גבוהה מאד, ויעילה האירגונים בעבודה התשפה בניקוסיה: אולם אין כל ערובה, כי אותה הפעולה כל החבלנים לא הצליחה. אמצעי הגנה הם חשובים ובעקיבים, וכל הגרבה הרי זה בבורה. אולם פתרון יסודי מחייב בעל לכל בדיוות התקפיה. הדרך היחידה להפסיק או להמעיט את היקף הפעולה היא לפגוע בהיר גבוה באגד בעוגן בקרב החבלנים ובקרב שולחיהם במדינות ערב. רק כאשר הרודפים ייהפכו לנרדפים, נוכל להתגבר על הבעיה הזאת העומדת בפנינו. ויש כל הסיכויים, כי אכן צעד זה בההיי תהעתה.

יש להניח, כי אם ימשך התהליך הזה, יתפזר החבלנים בביירות גדולה ויאלבה. לגורב פנים ערבי. ובבדיה מהבה הולכה לגרום ביבעבלה בין ישראל לארצות ערב. אין להתעלם מן העובדה, כי קיים באבק צבאי תורך בקרב החבלנים. ובכל שהלחץ עליהם יגבר, ובכל שהם יכשלו במאמציהם נגד ישראל, יגבר המסוכך הפנימי ביניהם. הצלחת ישראל בשפיכה לבטלוס את המערכה של החבלנים בשטח ישראל, בשטחים ובבקעת הירדן הגבירה את נטייתם של החבלנים להפנות את תשומת לבם פנימה, כך שהגיעו את שלטון המלך חוסיין. התגובה הירדנית, כאשר היא באה, הביאה למלחמת אחרים עקובה מדם ולגירושם של החבלנים מירדן. כן ראינו, בתקופה האחרונה, כי אמצעי הבטחון הישראליים ברחבי העולם הביאו לידי כך, שהחבלנים לא מצאו מטרה יותר נוחה מאשר שגרירות סעודיה בחארטום, שם הוציאו להורג בדם קר דיפלומטים אמריקאים ובלגי. הפעולה בחארטום היתה פרובוקציה של הגברת אמצעי הבטחון הישראליים ברחבי תבל נגד החבלנים.

שתי הפעולות השבוע — המכה בניקוסיה וההתקפה המוצלחת בבירות — היו שלב נוסף במערכה נגד המטרד של החבלנים. ברור כי עד צעד ואבק במערכה הזאת ועוד יגבר להתנגד לכך במקוצה שונים בעולם. הרי לכם כך הם קיימים. אולם בכל המיבצע ובכל שיגיעו למצב כל תסכול ויאוש, יהפכו לבטור פנים ערבי עם כל ההשלכות הנובעות מכך. קרוב לוודאי, כי אירועי השבוע בסימנים מפנה חשוב במערכה נגד הטרור.

ניקסון מול האינפלציה

(המשך מעמוד 11)

בור, נוטה להכבד בפיקוח מינהלי על המחירים והשכר. ועדת הבנקאות של בית הנבחרים הצביעה בעד הצעת חוק להארכת תוקפן של סמכויות הפיקוח שניתנו לנשיא. הוועדה לא הסתפקה בכך וצירפה להצעת החוק שתי הוראות מרחיקות לכת: הורדת מחירים ושיעורי ריבית לרמתם בראשית השנה — הטלת פיקוח על המחירים והשכר אם נמצא, כי שיעור האינפלציה עשוי להסתכם ביותר משלושה אחוזים בשנה.

אין כל בטחון, כי הוראות אלה יכללו בנוסח הסופי של החוק, אבל הן מרמזות, לאן נושבת הרוח בקונגרס ובציבור. הנשיא והיועצים הכלכליים סבורים, כי אי־אפשר ללחום באינפלציה באמצעות פיקוח מינהלי. הישועה תבוא לדעתם, אם יוגדל הייצור כדי לספק את הביקוש הגדל והולך. אמצעי נוסף שהפעיל הנשיא לצמצום האינפלציה הוא — הקפאת סכום של 10 מיליארד דולאר בקירוב מתקציב המדינה, שהקונגרס ביקש להוציאו לתכניות חברתיות שונות, בניגוד לדעתו של הנשיא. שר האוצר האמריקאי ג'ורג' שולץ אמר, כי 90 אחוז מעליית המחירים במדד המחירים הסיטוניים נגרמו על ידי מוצרים הנסחרים בשוק העולמי. יש איפוא להגדיל את ההיצע לשוק העולמי כדי לרסן את עליית המחירים, וזהו מסוג הדברים שקל לאומרם וקשה יותר להגשימם. על כל פנים,

... הממשל משוכנעים, לדבריהם, כי פיקוח מינהלי לא יוכל ... את המצב.

... שלחץ פוליטי חזק עלול ... לכך, שהנשיא יפעיל אמצעי ... מתוך היענות לתביעת הציבור. ... כלכלן אמריקאי ידוע אמר ... זה, כי אם עלויות רבפים ... הציבור האמריקאי יאמין בכ... — תיאלץ הממשלה לצעוק ... בכספים. זהו כוחה של דמוקרטיה, ... אולי זו חולשתה. אך מבחינה ... ראויה לציין העובדה, כי ... הקאפיטליסטיה, הדוגלת ... החופשית ובהליפת חוקי ה... המקיים של השוק — נגבר ... של התובעים מידה רבה יו... פיקוח ותכנון כלכלי. נראה, ... במקביל לבגמת הידוק הקשרים ... ארה"ב וברה"מ בשתמן גם ... איטי של התקרבות ביניהן ... השיטה המשק. אמנם, ה... עדיין עצום ורב, אבל אמ... ... איננה פוסלת להליכך ... של הממשל בענייני ה... אפילו בימי שלום, וברה"ב ... יותר מאשר בעבר לליבוי ... המשק הקפיטליסטי להתחייב ... לומר, המשק האמריקאי נפ... קצת יותר בתיכנון המבעט ... בסופו קצת שמות פקוח. ... היא, כי ההתקרבות ה... בין ארה"ב וברה"מ מהדהבת ... כהונתו של ניקסון, נביא ... אמריקאי בעל התקפה עולם לפ... ... מובהקת, המתערב בבי... מלחמתו התקיפה בלי־רביעי...

הודעה לציבור

המועצה לענף הלול דאגה להכין כמויות מספיקות של בשר עופות והודיים (טרי וקפוא) לקראת חג הפסח.

סוג הבשר	כמות (בטונות)	מחיר סיטונאי	מחיר לצרכן: בשווקים	מחיר לצרכן: רשתות שיווק ואטליזים
עופות טריים	2000	3.57 ל"י	6—5.50 ל"י	6.80—6.— ל"י
עופות קפואים*	600	4.— ל"י	—	5.— ל"י
הודיים	450	4.20 ל"י		
חזה־הודו שלם			9.50 ל"י	10.50 ל"י
חזה־הודו פרוס			11.— ל"י	12.50 ל"י

* להשיג ברשתות השיווק — שווקים ומרכולים.

על-אף העלאות המחיר האחרונות אין כל הצדקה להעלאות מחירי העופות וההודיים.

עקרת הבית!

אין כל סיבה שתשלמי מחיר מופרז עבור הבשר (מלבד אם יש לך כסף מיותר). אבל אם אינך רוצה שהקמעונאי ירוויח יותר מדי על חשבונך, עמדי איתי על המקח.

המועצה לענף הלול

ל' שנים למרד הגיטאות

יד־ושם, רשות הזכרון לשואה ולגבורה

השואה והתקומה

יום עיון

ירושלים, יום חמישי, ב' דחוה"מ פסח תשל"ג — 19.4.1973
בבית ... רח' ז'בוטינסקי 43

ישיבת בוקר: 10.00 — 13.00
יו"ר יצחק ארד — יו"ר הנהלת יד ושם
דברי פתיחה: שר יגאל אלון — שר החינוך והתרבות
פרופ' יעקב טלמון: ההיסטוריה האירופית כקרקע צמיחתה של השואה והתקומה
הפסקה
ד"ר נחום גולדמן: השפעת השואה על התמורה ביחסו של העולם היהודי לציונות ולמדינת־ישראל

ישיבת אחה"צ: 15.00 — 19.00
יו"ר גדעון האוזנר — יו"ר המועצה
ד"ר דוד הורביץ — השואה כגורם משפיע על החלטות האו"ם בדבר הקמת מדינת־ישראל
פרופ' יהודה באואר: השואה ומאבקו של היישוב ערב הקמת המדינה (1945—1948)
הפסקה
פרופ' שמואל אטינגר — השפעת השואה כגורם בהתעוררות יהודית לאומית בברה"מ
פרופ' נתן רוטנשטרייך — הרצאת סיום

כניסה לפי הזמנות

„אם לעבוד מוטב ב„דגון""

מאת יוסף מיכלסקי

יהיו אשר יהיו תוצאות התערבותו של שר העבודה בסכסוך ב„דגון", ברור ששביתת ההאטה של פועלי המפעל גרמה נזקים לכל (ובעיקר לפועלים עצמם: ההנהלה תנכה משכרם על הזמן שבזבזו. עתונות אמונתם כציבור אשר השכיל להשיג תנאי עבודה טובים ולמנוע שביתות במשך 18 שנות קיום המפעל והיו מפנה חד בגישתו „הפטרנאליסטית" של מנהל „דגון" ד"ר ר. הכט לפועלים. גישה שהתבטאה בהבטחת תנאי עבודה מהטובים בארץ ובמתן מענקים בצורות שונות.

מעיקרה זו מקורה לא רק בפילוסופיה האישית של ד"ר הכט, שהאמין כי גם בישראל אפשר להקים מפעל לדוגמה כמו בשוויץ, שבו משלמים שכר טוב ובתמורה זוכים במסירותם, בנאמנותם ומשמעת העבודה של הפועלים. השפיעו גם גורמים אחרים — כמו השמועה שפועלי „דגון" באו מציבור פועלי נמל, שמהם זכה בתנאים טובים בהשוואה לתנאים בסקטורים אחרים, וכן חיוניותן הקיבוציות של ממגורות „דגון", שדרכן עוברים כל הגרעינים המיובאים לארץ.

תוצאות הסנקציות עמומות גם בהתחשב בכך שמועצת פועלי חיפה הזהירה את הפועלים שלא להסתבך ולהכניס עצמם למבוי סתום בכך שהם חגו לבוררות תקנות לפי אחד התנאים אשר הוצגו לפני פרוץ הסכסוך על ידי ההנהלה: שהסעיפים השנויים במחלוקת במשא-ומתן יובאו להכרעת הבורר — מזכיר מפ"ה, המזכיר הכללי של ההסתדרות או שר העבודה, לפי בחירת הפועלים.

לשם מה איפוא היה צורך לנקוט סנקציות? שלושה מחברי הועד — דניאל מגו, סמי פילדמן ויונה אברהם — אומרים: „דחינו אותנו לבוררות, עד שלא אנו ולא ההנהלה כבולים לוותר. אלמלא צריך להוציא את העגלה מהבוץ. שעינו „מאבקנו". הם מודים בחצי פה, שמזכירות פועלי הנמל או לפחות מזכיר פועלי הנמל עמדו מאחורי הסכסוך. בכך מאשרים הם בעקיפין את טענותיו של ד"ר הכט, שמזכירות זו מבקשת להשיג שליטה על ממגורות „דגון". דרכן עוברים 50 אחוז של המטען הנשפך המיובא של הנמל. שליטה כזאת שעת המשבר היתה „מבטיחה למזכירות אפשרות להשבית את הנמל חלקית ולהקנות לה מעמד כוח דומה לזה שבידי חברי ועד הפועל

בנמל אשדוד.

המשבר פרץ, כאשר כללה ההנהלה בהצעותיה לקיים על חוזה עבודה עם 84 פועלי המשמרת (ב„דגון" מועסקים 200 עובדים), תביעה להוציא את מזכירות פועלי הנמל כצד בהסכם העבודה. בנוסח הסכם העבודה שנחתם בשנת 1956 כתוב, כי מועצת פועלי חיפה מיוצגת על-ידי מזכירות פועלי הנמל. סעיף זה מקורו מהתקופה, שבה חברת „שלוחי נמל מאוחדים" עסקה בפריקת גרעינים בנמל חיפה. אולם משנת 1966 לפחות, היו חותמים על ההסכמים חברי ועד פועלי „דגון", נציג מפ"ה, והאחראי למפעל, ונציגי ההנהלה. מזכירות פועלי הנמל לא התערבה בנעשה ב„דגון", וגם ההנהלה לא התייחסה לנציגים המייצגים של פועליה. אך לפני כחצי שנה, כאשר תבעה ההנהלה לערוך בדיקות פסיכוטכניות לפועלים שנועדו לטפל בציוד חדש ומתוחכם, התערב בעניין מזכיר פועלי הנמל ותמך בוועד המקומי שתבע הצבתם של הפועלים לפי הוותק.

ההנהלה נסוגה ושנתה בכך. הכרזה בנקמה לפני חצי שנה היתה מוכנת פיצוץ המו"מ לאחת הצבר זה בימים אלה.

ד"ר הכט רשם לפניו את המקרה וראה בו אות מבשר רעות לעתיד. לכן תבע להוציא במו"מ כצד את מזכירות פועלי הנמל.

אומר בנושא מזכיר מפ"ה א. מולק: „ההנהלה שאלה מי מייצג בחוזה את מפ"ה, זו שאלה סבירה. ואנו חייבים לתת על כך תשובה ברורה. משום כך הוקמה ועדה, שעמדה לפתור את הבעיה תוך 10 ימים. עד לא היה מקרה שהמועצה תיוצג במפעל מסוים על-ידי ועד הפועלים שאין לו זיקה ישירה להנהלת אותו המפעל. במקרה הקונקרטי מזכירות פועלי הנמל, שיש לה זיקה לדרשת הגמלים, מעסיק פועלי הנמל. ולא להנהלת „דגון". הסעיף השנוי במחלוקת היה כורח המציאות בשנת 1956 ומאז לא נבחן. השאלה לא התעוררה בשנים עברו בגלל היחסים התקינים במפעל ומשום שנציבור טיפל בכל הבעיות בשיתוף עם ועד פועלי „דגון" ועם ההנהלה בלבד."

ההנהלה הודיעה, שהיא מוכנה לשלם לפועליה תוספת שכר של 40.2 אחוז, כבנמל, בתנאי שיתחייבו לסיים תוך תקופה קצובה את המו"מ. יצויין שהמו"מ היה צריך לכלול חבילה נוספת של

הפועלים (מעל 40.2 האחוז) ותביעת נגד של ההנהלה כוללת הוצאת מזכירות פועלי הנמל מהסכם. במקרה של חילוקי דעות יוסכל הבורר. הפועלים תבעו את התוספת הכספית מבלי להתחייב לבוררות. הם דרשו לכבד בחוזה החדש את הסעיף משנת 1956, משום שהוא נכלל בחוזים בעבר. אולם התנגדו לסעיף המחייב בוררות, אשר גם הוא הופיע בכל אותם החוזים, בנימוק שאין הוא תופס בחוזה שלא נחתם עדיין.

ד"ר הכט ראה בסעיף זו הפרה בוטה של הסכמים חתומים ונתמך בעניין זה על-ידי מועצת פועלי חיפה. מזכיר המועצה הדגיש, שבנסיונה העשיר של המועצה „דגון" הוא אחד המקרים הנדירים, שאין להעלות טענות כלפי הנהלת המפעל.

מזכיר ועד הפועלים י. משולם טען בשיחה עם סופר „דבר": „לא הצטרפנו בעבר לשביתות פועלי הנמל ואם נרצה לשבות יחד עמם בהזדמנות, כך נעשה כן גם כאשר תוצא מזכירות פועלי הנמל מהסכם. בנמל משלמים טוב לפועלים ואנו צמודים להם. אם ינתקו אותנו מהנמל, ירצו בעוד שנתיים להצמידנו לפועלי מוזן או ענף אחר, שם התנאים ירודים". חבר הועד ד. מגו כופר בכך, שלפועלי „דגון" תנאים טובים יותר מאשר במפעלים אחרים ואומר, שהפער בתנאים הצטמצם בשנים האחרונות וגם אצל מעסיקים פרטיים אחרים ואפילו בדואר שם עבד בעבר. אפשר היום להשיג אותו השכר.

ההנהלה מגיבה בנכונות להתחייב לפני כל גורם מוסמך בארץ, לרבות בית המשפט, שלפועלי „דגון" יובטחו התנאים המקובלים בנמל „מהיום עד לנצח". אשר לצמצום הפער, כל פועל שרצונו בכך יכול לקבל חופשה שנתית ללא תשלום ולנסות כוחו בענף אחר. מקומו מובטח לו ב„דגון", אם יחליט לשוב למפעל. „העובדה שפועלינו לא שבתו בעבר יחד עם פועלי הנמל איננה ערובה לעתיד. במציאות של ירידת מוסר העבודה בארץ, תמיד ויתרנו לפועלים. הפעם אסור לנו לוותר. אם ברצוננו לשמור על הצלחת המפעל".

עובדה היא ש„דגון" נחשב לפאר המפעלים בארץ, מבחינת יעילותו, אופי ניהולו ותנאי עבודתו. המפעל המטפל ב-1.5 מיליון טונה גרעינים בשנה, מוכר כאחד הטובים ממינו בעולם ואולי הטוב בהם.

ניצולת ציוד גדולה פי שמונה לעומת ממגורות בחו"ל. „דגון" עובד אמנם לפי שיטת „קוסט פלוס". אולם הודות ליעילותו הוא חוסך למדינה 25 מיליון ל"י בשנה והתעריף בו זול ב-50 אחוז ויותר מהמקובל באירופה.

אשר לתנאי הפועלים מצבם עדיף משל עמיתיהם בנמל חיפה. פועלי „דגון" מקבלים משכורת חודש-13 אחרי שמונה שנות עבודה ולפי הצעת החוזה החדש יזכו בה אחרי שנת עבודה. ההנהלה מכסה את תשלומי הביטוח הלאומי של הפועלים ומבטיחה להם שתי ארוחות ליום במחיר סמלי. אין הפועלים מוכנים להמיר את הארוחות בתוספת של שתי ל"י ליום כמקובל בנמל. ההנהלה מעניקה מכספה מילגות לחינוך תיכון של ילדי הפועלים, וכל פועל יכול לקבל הלוואה עד לסכום של 5000 ל"י ללא ריבית ולזמן ארוך, לרכישת דירה. הלוואה זו ניתנת מלבד ההלוואות המקובלות המקרנות. פועל חולה, מרותק למיטתו כמה ימים, מתכבד בביקור נציג ההנהלה עם מכתב איחולי החלמה, חתום בידי ד"ר הכט ובקבוק קוניאק או חבילת ממתקים. בכל תמורה מוזמן המעסיק את עובדיו לקונצרט. לא מעטים העובדים במפעל שקיבלו במתנה תמונה או תחריט מקורי. המעסיק טוען שגם עובדיו זכאים להשיג חפץ אמנותי תרבותי.

יחד עם זאת הקפידה ההנהלה שלא לפגוע בכבוד הפועלים ובצנעת. שבמסירותם ובנכונותם לעבוד בשבתות ובחגים ובמשמרות נוספות תורמים הם תרומה חשובה למפעל ולמשק, משתדלים שלא להזכיר לפועלים כי בעקבות המיכון המתקדם הולך וקטן המאמץ הגופני שלהם ועבודתם קלה מעבודת פועלי „וולקן", „פניציה" או קריית הפלדה.

התם את הערכת המצב איש המנוסה ביחסי העבודה בארץ: „בכל העולם לא טוב לעבוד כפועל. אולם אם נגזר על אדם לעבוד כפועל בארץ, מוטב לעבוד ב„דגון"".

אופטימיות מסוייגת בתשלובת ערד

מאת משולם עד

> „נגיע להשקעה של 300 מיליון ל"י, אבל בסופו של דבר נהיה מפעל רווחי..."

עיניים רבות בישראל מופנות אל המפעל החדש בחבל ערד, השאלה מנקרת: מה יהיה הסוף? נסעתי למפעל שבנחל צפע. באזור גרהוב ושמם, וראיתי למרחוק את הארובה הפולטת עשן סמיך, ובשובי משם עדיין איני יכול לבשר הרבה: אמנם משתדלים להודות את הצניינים. אך הקצב הוא אט. טלאי ועוד טלאי, תקלה — תיקון — ושוב תקלה...

אבל לא יצאתי פסימי מהמפעל. נראה לי, כי מה שעושים עתה הוא מאויב-מציאות. השגיאות היו בעבר ועתה חורקים שן ומתקנים.

„אל נדבר בעבר", אומר לי שבתאי פרידמן, מנכ"ל „חברת ערד תעשיות כימיות", „בעשותה כאן שגיאה יסודית וכיום מה שיש לעשות הוא להעמיד את הסר על הרגליים.

„אתה רואה את העשן בארובה? זה לא פשוט, כל כך. היו לנו ימים קשים, בלי העשן הזה. עתה עובד כבר ריאקטור אחד כחודש ימים רצוף. אתה יודע, מה זה בשבילנו? — זה דבר עצום!"

הריאקטור, שמדבר עליו המנכ"ל, הוא אחד משניים. כאן מתחיל הייצור: מזרימים את מי התמלחת הנשאבת מים המלח והופכים לחומצת המלח. שבה „תוקפים" בשלב הבא את סלע הפוספט ומפיקים את הזרחנית. שמחירה כיום בשוק העולמי כ-120 דולר הטונה והיא מבוקשת מאוד. לפי התכנית, היו צריכים כיום לייצר במקום 166.000 טונה של מוצר זה. במקום — תפוקה, שתמורתה לים אחורות ברוטו לקופת המדינה כ-17 מיליון דולר לשנה. אילו, היו כך פני הדברים. היה כאן לפנינו מפעל מן המשגשגים במדינה. המחזיר את השקעתו, תוך שנים מועטות.

אבל אין לנו מזל להצלחות מהירות כל כך. „מה יש. בסדום בחמישים-שלש, היה המצב יותר גרוע", אומר פרידמן.

האמריקאים מסרבים

כדי להבין את עצמת הכשלון בערד נזכור, שבזמנה התחייבה הנהלת חברה זו להתחיל במשלוחי חומצה זרחתית לחו"ל „לכל המאוחר ב-1.3.67", כלשון דו"ח מבקר המדינה. כלומר: לפני שש שנים. אולם רק השנה הצליחו לשלוח לחו"ל כ-2.500 טונה ובסך הכל הפיקו בשנת הכספים, שהסתיימה במארס, כ-8.000 טונה של חומצה זרחתית, כלומר: קצת פחות מ-5% מהתפוקה המתוכננת...

מספרים כי פנחס ספיר, שהוא איש „הגישה הישירה", פנה לא מכבר לראשי קונצרן-הענק האמריקאי „אלייד כימיקאלס", שבמוריסטאון, ניו-ג'רסי, וביקש מהם לשלם את הנזק. השותפים לשעבר התחמקו מכל תשלום, כאילו לא בגללם ועל סמך שמם ההולך לפניהם לא נכנסה הממשלה ל„עסק".

עתה מכינים פנייה מנומקת ללשכת המסחר הבין-לאומית, שמושבה בפאריס, כי תמנה בוררים בתביעת „כימיקלים לישראל" נגד הקונצרן האמריקאי. הישראלים יטענו, שכל הפסדיהם נגרמו בגלל תכנונו הכושל של המפעל, ויש להם על מה לסמוך. אם האמריקאים יסרבו להשתתף בבוררות, כנגד סעיף מפורש, המורה על כך בהסכם השותפות עם „כימיקלים לישראל" — יוכלו הישראלים לפנות לבית משפט רגיל, שהחלטתו תחייב את הצדדים, בין ירצו, בין לא ירצו.

תיכנון כושל ביותר...

נחזור אל הריאקטור האחד, המופעל כחודש בלי הפוגה והוא כ„נס" בעיני המנכ"ל פרידמן. מה קדם ל„נס" הזה? קודם כל לא יכלו כלל להפעיל את הריאקטור הזה לפי התיכנון המקורי של מומחי הקונצרן האמריקאי.

שיטת הייצור של חומצת המלח היא כאן „שיטת המצע המרחף": יוצרים מן „סנדוויץ'" של אוויר, תמיסת מים המלח ודלק בוער כשמעליהם שכבת החול מרחפת. בתהליך הזה נפרקת מהתמלחת החומצה המבוקשת. כדי שהדלק יבער היטב מתחת למצע המרחף של החול, זקוק הוא להמצן שבאויר. התברר, שבתכנון המקורי ניתן הריאקטור ב-21 „בחירי" דלק וכתוצאה מכך לא היה הדלק יכול לבעור בצורה נאותה בגלל המחסור באויר והוא פרץ מעבר למצע החול והתגובה בלי להביא תועלת מרובה. התוצאה: רק כ-15% מהתמלחות נוצלו להפקת החומצה, היה זה ליקוי יסודי, שלא יכלו להשלים אתו, כי בלי חומצת מלח אין חומצה זרחתית.

הדבר תוקן עם התקנתם של 175 „בחירי" דלק במקום ה-21 בתכנון המקורי. בתהליך המתוקן מתפזר הדלק על פני כל השטח ואין חסר לו המצן לבעירה וניצולת התמלחות להפקת החומצה עלתה לכ-80% מהתפוקה המתוכננת.

זו רק בעיה אחת, שפתרו המהנדסים שלנו. אבל היתה קיימת גם בעיית ה„קייש". התמלחת מים המלח יצרה משקעים גבישיים בתוך צנרת המיתקנים וסתמה אותם לחלוטין, כך שלמעשה לא יכלו כלל לעבוד בצורה תקינה במקום: יום יומיים ניסו לייצר משהו ויומיים אחרים ניקו בצורה פיזית את הצינורות הסתומים...

עתה מזרימים את התמלחות לבריכה מיוחדת, שהקימו בתחום המפעל ובתהליך של חימום מזילים אותה מתכולת המלחים היתרה. כך שוב אין היא סותמת את המיתקנים כבעבר. וכך יכלו זו הפעם הראשונה להפעיל את הריאקטור ברציפות כחודש ימים, כשתפוקתו מגיעה ל-25% מהייצור המתוכנן.

„זו התקדמות עצומה", אומר המנכ"ל פרידמן. „אתה יודע, לפני שידענו, אם זה יצליח, התעניינו כבר העובדים באפשרויות תעסוקה במקומות אחרים. כיום אנו יודעים, שלאט לאט נגיע להתגבר".

לבנים מוטסות...

הבאנו שתי דוגמאות אלו של תקלות ייצור כדי להמחיש את השגיאות היסודיות שנעשו בתכנון המפעל. אולם אין זו אלא „טיפה בים". התברר שהאבזרים השונים אינם בנויים מהחומר הדרוש. כך, למשל, הברזים נפגמים, משום שאינם מתאימים לייצור ויש לשפצם במתכת מיוחדת. כך, למשל, התברר שאספקת הדלק לריאקטורים צריכה להיעשות בצורת משאבות מיוחדות, הצמודות לכל נתיך אספקה.

עתה בונים מחדש גג מעל הריאקטור השני, המשותק, לאחר שהמיבנה הקודם התמוטט. כיון שלא הוקם כראוי על ידי המתכננים האמריקאים. לבנים מיוחדות הוטסו מאירלנד ומגרמניה. הגג החדש יעלה לא פחות ממיליון ל-500.000 ל"י.

המנכ"ל פרידמן: „מה שאנו עושים, זה תיקונים על גבי תיקונים. הציוד לא התאים לתהליך הייצור ולאט-לאט אנו מתקינים ציוד אחר ותנורים אחרים".

בעניין תביעת הנזיקין: החברה שכרה עורך-דין, המכין את התביעה תמורת 15.000 ל"י לחודש. בתקציב החברה לשנת התקציב החדשה שוריין סך 200.000 ל"י למטרה זו.

בינתיים השקיעו במפעל סך 230 מיליון ל"י, כ-190 מיליון ל"י בתיקונים השונים עד כה ויותר — שכר עובדים וגרעון המפעל, המגיע עתה לכשלושה מיליון ל"י לחודש, מזה כשליש — שכר עבודה לכ-270 עובדים, כחצי מיליון ל"י לחלפים שונים, כ-700.000 ל"י לשירותים שונים והיתר — ריבית חלקית על הלוואות שונות.

המנכ"ל פרידמן מעריך, שההשקעה תגיע לכ-300 מיליון ל"י, עד שהמפעל יתאזן. „מוכרחים לגלגל את זה אחרי השקעה עצומה כל כך ובסופו של דבר זה יתן פתח לתעשיה רווחית מאוד".

בשנת התקציב החדשה מתכוונים להקפיץ כאן את הייצור יותר מפי-חמישה: מ-8000 טונות השנה ל-45.000 טונות ב-1973-4. בתחילת הקיץ מתכוונים להפעיל את הריאקטור השני ומקווים לתפוקה של 75%—80% ממשור הייצור המתוכנן.

אולם אין הדבר פשוט כל כך. מסתבר שעד כה עדיין לא הפעילו את המפעל אלא בריאקטור אחד בלבד, ואיש אינו יודע עדיין. „איך זה יפעל עם שני ריאקטורים בבת אחת".

„כמו ילד מפגר..."

החששות כבדים, כי שני קווי הייצור המקבילים מתמזגים משום-מה באמצע התהליך לקו משותף אחד — כאשר חומצת המלח תוקפת את סלע הפוספט ויוצרת את החומצה הזרחתית — ולקראת סוף התהליך נפרדים שוב לשניים.

איש אינו יודע עתה לומר, מדוע לא תכננו האמריקאים שני קווי ייצור נפרדים לכל אורך התהליך ובקשו המשותף באמצע ורואים שגיאה תיכנונית יסודית, ש„הרי כל תקלה כאן משתקת את כל המפעל", כלשון אחד המהנדסים במקום.

על כן נצפה עתה לתחילת הקיץ ונראה, כיצד יפעלו שני הריאקטורים יחד.

„המפעל הזה הוא כמו ילד מפגר, שאפשר לרפאו", אומר המנכ"ל פרידמן, והוא אינו מחייך.

הוא גילה לי, שכאשר הוחלט להקים את המפעל, „הורחק מהפרויקט הזה", כיון שהתנגד לו. „אמרתי שצריכים להקים תחילה מפעל קטן, בסדר גודל של 15.000 טונה לשנה ולאט-לאט ללמוד ולהגיע לקראת מפעל גדול. אבל עכשיו מוכרחים לגלגל אותו כמו שהוא. אלה דמי לימוד רבים מדי, אבל אין ברירה כיום..."

ועדת גבתי

נראה כי הוועדה, שמינה השר גבתי, שתחווה את דעתה על עתידו של המפעל, תושפע ביותר מהצורה, שבה יפעל המיתקן באמצעות שני הריאקטורים בבת אחת. השאלה איננה כאן, אם יהיו תקלות. לא פגשתי איש במפעל, שאינו מצביע על „צוואר בקבוק תיכנוני זה" ואינו מנבא לתקלות. השאלה היא, באיזו מידה יתגברו על התקלות הצפויות וישיגו אמנם לתפוקה של 45.000 טונות, שהיא כשלעצמה תהיה מפסידה מאוד בתנאים הנוהגים. ביחוד שבתפוקה כפולה מזו מתקרב המפעל לקו האיזון...

אליכס קיצר, בן 27, מהנדס כימאי, בוגר הטכניון בחיפה, אומר, ש„על המפעל רובץ חטא קדמון של אלה, אשר נתנו לשותף, שהציע התהליך ייצור, גם להקים את המפעל, כי להקמה יש חברות מיוחדות כמו סטרנס-רוג'רס. למשל, שהם מומחים להקמה. ואילו אלה הקימו כאן מפעל בלי לבדוק המון פרטים"...

„אני אופטימי", אומר הוא, „אחרת לא הייתי יושב כאן. לדעתי, מתקדמים לאט מדי, אבל בכל זאת התקדמנו ובסך הכל יש לך כאן אתגר עצום..."

שי לחג

מיטב ספרי ספרית דבר

פנים — צילם בוריס כרמי. ספר צילומי דיוקנאות — חתך אנושי של העם בישראל. המחיר: 6.80 ל"י

ארצי — מאת: אבא אבן. „סיפורה המלא של מדינת-ישראל, המסכם את הדרך שעברה בכ"ה שנותיה בתהומי פנים וחוץ". המחיר: 28.50 ל"י

שירת רחל — שירת רחל — אחד הפרקים הנפלאים בשירה העברית. המחיר: 9.70 ל"י

המילון העברי המרוכז — אבן שושן. אוצר הלשון העברית לתקופותיה. ניבים, פתגמים, מונחים, ראשי תיבות וקיצורים — הכל בכרך אחד. המחיר: 57.50 ל"י

כשקוראים לצנחנים — מאת: יוסי בלום. קורות צנחן בימי הכוננות למלחמת ששת הימים ובמלחמה. המחיר: 10 ל"י

אנציקלופדיה לבריאות המשפחה — 500 מאמרים בנושאי הרפואה, מחלות וסימניהן והדרכים למניעתן. המחיר: 34.90 ל"י

החברה הטובים או הקרב בשדות הצברים — מאת: מרדכי נאור. קורות שלושה נערים, החיים במושבה בימים שלפני קום המדינה. המחיר: 7 ל"י

מילון אנגלי עברי ועברי אנגלי — ד. אלקלעי. — המילון השימושי ללימוד השפה האנגלית. המחיר: מילון עברי-אנגלי 36.50 ל"י, מילון אנגלי עברי 39.50 ל"י

קשת לוחמים — מאת: יגאל אלון. על סוד גבורתם של חיילי ישראל תוהה מי שהיה מפקד הפלמ"ח. המחיר: 28.50 ל"י

מלחמות ישראל — מאת: אפרים תלמי. סיפורן של מלחמות ישראל בדור האחרון ממלחמת השחרור ועד מלחמת ההתשה. המחיר: 30 ל"י

ספרים אלה ואחרים בהוצאת „ספרית דבר" תוכל להשיג בחנויות הספרים ובסניפי „דבר" ברחבי הארץ. אם ברצונך לקבל ספר ישירות לביתך — מלא את התלוש:

לכבוד „דבר" ת.ד. 199, ת"א
נא לשלוח לביתי את הספרים הבאים: ....
מצ"ב המחאה מס' .... על סך ....
שם .... כתובת ....
חתימה .... תאריך ....

טיולים לחג (2)

ארץ שומרון

מאת צבי אילן

קבר בקרות בני חסן

מסלולו של טיול זה עובר לרוחב ארץ שומרון. תחילתו באיזור פתח-תקוה, ליתר דיוק בראש-העין. כאן אפשר לבקר במצודת ראס אל-עין, בתל אפק, שבו החלו בקיץ שעבר החפירות ארכיאולוגיות. אפשר לבקר במגדל צ'אפק, במגדל יבא, מבנה גדול המורכב רבדים-רבדים מתקופות שונות. כאן היה אולי מקום מגדל אפק, שבו התגבר לחומים יהודים במרד הראשון נגד הרומאים.

אתרים אלה שמרו על מעבר אפק החשוב — ב„דרך הים", הולכת מצפון לדרום, ובדרך מזרחה לארץ שומרון.

נעבור את תחנת הרכבת ונעלה מזרחה לעבר כפר קאסים, שמזהים בו את כפר קסם של התלמוד. יישובו של המקום קדום יותר ולאחרונה נתגלו בו אתרים מהתקופה הישראלית א' וב', אם-כי לא ברור שמו של האתר מתקופה זו.

מכפר קאסים נמשיך מזרחה בכביש ששופץ לאחרונה על-ידי מע"ץ ומגיע לצומת מסחה, בעברו על-פני אחת ממשרות הגבול הירדניות לשעבר. בכיוון צפון-דרום עובר כאן כביש אשדות מערב הרי שומרון. זה כביש צר שבגלל טעמים מדיניים נסלל בתוואי משנה מבחינה טופוגרפית: הוא הולך מוואדי אל ואדי, עולה ויורד. הודות לכך הוא מוביל אל נופים מעניינים, שלא בדרך המלך. ממול-כרם בצפון ועד עמק איילון בדרום.

ממסחה מזרחה עובר הכביש את בידיה ומגיע להתפצלות צפונה (שמאלה) לכפר קרות בני-חסן. ממזרח לכפר זה מצוי בית-עלמין קדום וגדול, כנראה של יהודים. ביחוד מרשים קבר דר א-דרב, „בית הדרך" שידוע כבר מתחילת המאה הנוכחית. זו מערת קברים גדולה, חצובה כולה בסלע ולפניה חצר. יש בה שלושה חדרי קבורה ואולם כניסה, וכן שני עמודים, שאחד מהם שבור. החזית מקושטת בעיטורים המוכרים ממערות הקבורה היפות שבירושלים ובחור הגרון. אף שמו של היישוב היהודי שהיה כאן, ושאחת ממשפחותיו קברה כאן את בניה, עדיין לא נודע.

מכאן נמשך הכביש מזרחה ומגיע כעבור מספר קילומטרים אל שני כפרים הקשורים באישים יהודיים בימי קדם — יהושע בן נון וכלב בן יפונה. כפר אחד הוא חארס והשני הוא כפל חרית. כבר מימי הביניים מזכירים נוסעים שלושה קברים בכפר נבי יושע — קבר יהושע, נבי נון — קבר נון, אבי יהושע ונבי כפל — קבר כלב בן יפונה. זהו הזיהוי המסורתי. לפי המקרא נקבר יהושע בגבול נחלתו בתמנת סרח (חרס) אשר בהר אפרים. במדע מזוהה המקום בתל חירבת תיבנה, המצוי דרומית מכאן, ובו קברים, שאחד מהם אולי הוחזק במסורת כלשהי כקבר יהושע.

מכאן ממשיך הכביש דרך ב„מעין" או דרך סלפית מזרחה ומגיע מדרום לעמק הסכמות. כאן עולים על הכביש הטוב שכם-רמאללה, ופונים עמו דרומה כעבור מספר קילומטרים באים לעמק לבונה. זה שם מקראי שנשתמר בכפר לובן שרקיה ובוואדי לובאן. הוואן מצוי לרגלי המעלה הגדול שבשביל, הנזכר כנראה בספר שופטים, ואולי בו נערך הקרב הראשון של יהודה המכבי נגד גייס שעלה משומרון. תמיד עברה כאן דרך התואן שימש את עוברים.

קילומטרים אחדים מדרום לראש המעלה מסתעף מזרחה (שמאלה) כביש לתורמוס עיה, וממנו דרך טובה לשילה. אחר מעבר ב„עמק הבנות" ו„עמק ההגי" אתה בא אל האתר שיש בו כמה מבנים — ראשית מבנה בית כנסת, אחר-כך שתי כנסיות (שנבנו עליהן בתים מודרניים), נבי איתם, שמקורו כנראה בכנסיה ביזאנטית שהפכה מסגד בתקופה הערבית. מכאן וצפונה מתרומם תל שילה. מקום אוהל-מועד בתקופת ההתנחלות, בה היתה שילה מרכז חשוב, בטרם הועלה הארון לירושלים. מרכז זה נהרס כנראה על-ידי הפלשתים לאחר קרב אבן-העזר, שבו לקחו את ארון הברית. היישוב במקום המשיך להתקיים — לפי בחינה חדשה של ממצאי החפירות שערכו במקום חוקרים דניים — עד סוף ימיה של ממלכת ישראל. משילה נמשך הכביש דרומה בוואדי הרמיה, „נחל הגנבים", שעוד בימי המנדט היו שודדים אורבים בו לעוברי-דרך. הכביש עובר ליד עין-סיניה, מקום מושב משפחת יעקב שרתוק, בו גדל הבן משה, לימים שר החוץ וראש ממשלת ישראל. כאן נפנה בכביש מערבה (ימינה) ונעבור ליד ג'יפנא ובר זית. מקום יישובים יהודיים הנזכרים בספרי החשמונאים ובמקורות אחרים. השמות מורים על עושרו החקלאי של האיזור — גפן וזית. בביר-זית נפנה בכביש לצפון-מערב, המוליך לכפר אום-צפא. כעבור כקילומטר יוצאת מצפון (ימין) לכביש דרך-גישה העוברת בשער ולפניו שלט „יער אום צפא". יש כאן מקום מתאים לטיול ולמנוחה. זהו יער אורנים שניטע בראשית ימי המנדט הבריטי. בין האורנים מצויים עצי-בר, ביחוד קטלבים, וכן שיחים וצמחים רב-שנתיים. יש כאן שבילים למזרח ולצפון, המחזירים בקשת אל נקודת המוצא. לאחר שיטוט הנאה אפשר לנוח בצל האורנים ולסעוד. כדאי להזכיר, שהמקום מוחזק ומטופל על-ידי הקרן הקיימת ורשות שמורות הטבע. מי שמעלה מדורה ידאג שלא תהיה קרובה מדי לעצים ושתכובה כליל לפני העזיבה.

כקילומטר מערבה משער היער באים אל בניין משטרה גדול, משטרת נבי צלאח. שירתוהו לפי הסדר את הבריטים, הירדנים ולבסוף את משמר הגבול שלנו. מדרום-מזרח למשטרה יש צומת ומכאן צריך להחליט בקשר להמשך. מי שמבקש לסיים ורוצה לשוב לאיזור פתח-תקוה יפנה בכביש מערבה לדיר ניזאם — עבוד — לובן — דיר בלוט — מסחה — כפר קאסים — ראש העין. זו דרך יפה. אך יפה ממנה, כך נדמה, הדרך מנבי צלאח לכיוון הכללי דרומה. הכביש עובר תחילה מצפון לוואדי, חוצה אותו, ואחר עובר מדרום לוואדי. מצויים כאן יערות נטועים נוספים, שפע צומח טבעי ונוף מרהיב של איזור כפרי, המנצל כל פיסת קרקע. הכביש עובר ליד ביתילו וכעבור כקילומטר מצויה ממערב לכביש גבעה שעליה חורשת „מסרק" נוספת.

הגבעה נמצא לא-הרחק מהכפרים ג'מלא ודיר עמר. בפיסגת הגבעה מצוים כמה עשרות אורנים, מן הבודדים ששרדו באיזור, בזכות נבי שקברו מצוי במרכז החורשה. מהפיסגה תצפית יפה לעברים.

סותתי האבן בצד הכביש הראשי הנמשך דרומה מרמזים על הפריחה הכלכלית שממנה נהנה גם איזור חבוי זה, הנמצא הרחק מהכביש הראשי. הנופים היפים ניבטים מכל עבר. אתה נוסע כאן בארץ הררית. ארצם של אבותינו, שכיחוד גרו בעיקר בהר, בעוד העמקים והשפלות היו תפוסים על-ידי כנענים למיניהם. הכפרים בנויים בראשי הגבעות הרמות. בצמדים אליהם וכאילו מהווים המשך ארכיטקטוני, מעשה ידי אדם, לטבע. כפר כזה הוא ראס כרכר שממערב לו. ביובל של ואדי נטוף, פונה הכביש מערבה (ימינה). הוא יוצא אחר כך מארץ ההרים דרך חרבתא, דיר קדיס, נעלין, קיביה, בודרוס ובית נחמיה. ומכאן דרך מה לבן שמן ולוד, או מערבה לנמל התעופה לוד, או צפונה לראש העין. מי שמבקש דרומה — יוכל כבר בחרבתא להדרים לעבר עמק איילון ולטרון, ומשם כמוצג לרמלה, צומת חולון או ירושלים.

דיין מיותר ומזיק

(המשך מעמוד 11)

ית שניות. שכן בסך הכל אין שר הבטחון סיבה שלא להיות ארוצה שהתנגשה בשטחים, הן בצבא הן בכלכלה והן בתחום הבטחוני ואף בהתרקמות האיטית של יחסים חדשים בין יהודים וערבים בארץ ישראל. אין כל סיבה להאיץ בתהליכים אלה על ידי יזמות, שבסופו של חשבון מביאות לתוצאה הפוכה. ובקצב האיטי של התפתחויות בשנים הראשונות אשר שר הבטחון לא פחות משרים אחרים, יש הגורסים כי אף יותר. אם כן שר הבטחון סבור, כי למען שלום הוא מוכן לוותר על הרבה שטחים, אם הוא בעד סיפוח שטחים, או שהוא תומך בתכנית גבולות שונה מזו של תכנית אלון — מוטב שישתמש בדרכי עקיפין, ידרבא, יניח על השולחן בגלוי את כוונותיו וכוונותיו המדיניות המפורשות. ואז נדע היכן הוא עומד וכיצד להתייחס אל ביטוייו. המצב המוכר שמדי פעם הוא זורק הצעות מעורפלות, שאת חלקן הוא מכחיש לאחר מכן, ובינתיים אנו עדים למסע-פרסום, שבה תוססות של הסדריו ומקורביו, שלא הכרזו תואמים את דעתיו, או שהוא עצמו מסתייג מהן לאחר מכן.

היו זמנים, שמתוך התבטאויותיו של משה דיין ניתן היה להבין שהוא בעד התפשרות טריטוריאלית ניכרת. וכי בסך הכל ההבדלים בינו לבין אישים במפלגת העבודה, כיגאל אלון, אינם הבדלים קיצוניים שבין „יונים" ו„ניצים" — אלא הבדלים נעוצים בוויכוח שבין תפיסות איסטרטגיות או טקטיות שונות. בשנה האחרונה לא ברור היכן דיין עומד מבחינת גישתו לנושא השלום, וכך הוא פונה ל„ניצים", תוך השארת אפשרות ל„יונים" מסויימת. דומה שלא תיתכן עוד הסתירה על שתי הסעיפים ואולי הגיעה השעה ששר הבטחון יאמר דברים ברורים לא רק לגבי המדיניות הנוכחית בשטחים, אלא גם לגבי תפיסתו את עתיד השטחים, בעת שיגיע יום המשא-ומתן, ואפשרות משא ומתן עם ירדן כבר איננה בבחינת חזון אחרית-הימים. הגיע הזמן שהדברים ייאמרו. לא דרך רעיון שולי והצעת-נפל, אלא בדרך הישירה, הגלויה והאמיתית הנכונה.

ד. בלוך

קצר בצמרת

(המשך מעמוד 11)

ורים ולערער את הקמתם ותנובותם.

יתכן מאוד, שכל סימני השאלה לגבי עמדת ראש הממשלה בעניין ההתיישבות, התעסוקה בשטחים וכל הגילויים האחרים של קצר בצמרת נובעים מסימן-שאלה מרכזי, שראש הממשלה עצמה הציבה ביזמתה. סימן שאלה זה קשור במצמה היא ובשאלת משך כהונתה בתפקידה. הוא תלוי מאד באו ההודעה, גלויה מאוד, שלא תמשיך בכהונתה לאחר הבחירות ולא ירד מן הפרק. כאשר אתייבה מהודעה זאת לאחרונה ודחתה את ההודעה הסופית לעוד חודשיים-שלושה. ה„יהושים" בעניין רבים וסותרים והם יוצרים תסיסה של חוסר ודאות ושל דאגה ...צבנות בצמרת. כך, למשל, נזקק ראש הממשלה יגאל אלון לפי... מעשים שונים במחלוקת, שר לידיד חיים ברלב הישיב להגרים כאופוזיציים ל„מספר 2 שרה" להיות במספר 1". שר החוץ אבא אבן נושא את מידברותיו נושאים עבורו בהם, כי הוא תלה את כובעו על דידה הדירוך לראשות הממשלה. שר האוצר פ. ספיר לא הצליח לשכנע אף אחד, שאין הוא המועמד האידיאלי ביותר לתפקיד זה מטעם מפלגת העבודה.

עירית נהריה

מכרז מס' 19/73

עירית נהריה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים

לסלילת כבישים ברח' וולפסון ועין שרה

את חומר המכרז, התכניות, רשימת הכמויות והמפרטים, אפשר לקבל תמורת תשלום בסך —.100 ל"י אשר לא יוחזר, במשרד מהנדס העיריה, חדר מס' 32 קומה ד', החל מיום 11.4.73.

את ההצעות יש למסור במעטפות סגורות עם סימון מס' המכרז בלבד לחדר הנ"ל, לא יאוחר מיום 25.4.73 שעה 12.00 בצהריים.

על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית בלבד בשיעור של 10 אחוזים, מהיקף הצעתו.

על הקבלן להוכיח כי נרשם אצל רשם הקבלנים (יש להמציא מס' הרישום).

העיריה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

ג. פיק — ראש העיריה

צ'אושסקו מתפייס עם הוסאק

מאת דב אפל

ב־31 במארס ייכנס ברומניה לתקפו החוק, שמוציא — מבחינה פורמאלית — בכלל אפשרות את הפעלתה של דוקטרינת ברז'נייב לגבי ארץ זו. בהתאם לחוק הזה תיחשב כפשע פלילי הזמנת כוחות זרים לצורך יישוב בעיות פנימיות של המדינה. החוק גם מבטל מראש את זכותו של הפארלאמנט לאשר את סילוקה של הממשלה וכינונה של ממשלה חדשה, בנוכחותם של כוחות צבאיים מבחוץ ובעקבות התערבות של גורמים לא־רומניים.

אולם צ'אושסקו אינו משלה, כמובן, את עצמו שיש בחוק זה כדי להשפיע בצורה מכרעת על שיקוליהם של ברז'נייב ועמיתיו, אם יגיעו ביום מן הימים לכלל מסקנה, שהאינטרסים הממלכתיים של ברה"מ ו"חבר העמים הסוציאליסטי" מחייבים אותם להציל — לפי בקשתם של אישים רומניים נאמנים לעקרון האינטרנאציונאליזם — את המשטר הסוציאליסטי ברומניה.

נהיר לו, כמובן, כי עתה, בעידן ההתקרבות למערב, עומד הקרמל על דעתו אף יותר משעמד בעבר, כי חובתן של כל מדינות ברית וארשה להקפיד על עקרונות־היסוד של "סולידאריות סוציאליסטית" ולהתלכד במידה מירבית סביב ברה"מ. לפיכך הקדים להחלת החוק "האנטי־ברז'נייביסטי" מחווה ידידותית כלפי צ'כוסלובקיה — המדינה שלגביה הופעלה באוגוסט 1968 דוקטרינת ברז'נייב — הערך ב־6—7 במארס ביקור ידידותי בפראג.

הביקור התקיים ימים מספר לאחר שברז'נייב קיבל מידיו של הנשיא סבובודה את עיטור "האריה הלבן", על תרומתו לחיזוק הידידות הצ'כוסלובקית־סובייטית. מותר לפיכך לראות בביקורו של נשיא רומניה בפראג צעד, שנועד בראש וראשונה להניח את דעתו של המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ולהפגין את השלמתו של צ'אושסקו עם התמורות שחלו בצ'כוסלובקיה מאז הפלישה ב־1968.

סכסוך הידידות הצ'כוסלובקית צוינה בהקשר זה, שניקולאי צ'אושסקו העלה על נס — בשיחותיו עם גוסטאב הוסאק — את הישגיה של המפלגה הקומוניסטית הצ'כוסלובקית בשנים האחרונות ואת התרחבות הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות. ועוד: במהלך השיחות סיכמו ביניהם שני המנהיגים, בין היתר, כי ירחב שיתוף הפעולה בין המפלגה הקומוניסטית הרומנית לבין אחותה הצ'כוסלובקית, "למען חיזוק הידידות בין עמי רומניה וצ'כוסלובקיה ואחדותן של הארצות הסוציאליסטיות".

התקשורת הסובייטית דיווחה בסיפוק על מהלך הביקור. אולם ספק רב אם אמנם הפיגו צעדי הפיוס של צ'אושסקו לגבי צ'כוסלובקיה את רוגזם של הסובייטים ובעלי־בריתם על מאמציו העקשניים להבטיח לארצו חופש־פעולה מאקסימאלי בזירה הבין־לאומית.

כתב העתון האיטלקי "קוריירה דלה־סרה" בבוקארשט מוסר, ש"אין חולף יום, בלי שדיפלומאטים מערביים ייאלצו לשמוע מפי עמיתיהם מארצות מזרח־אירופה הערות שליליות, המכוונות בהשמצות וזדוניות, על מדיניות הפנים והחוץ של רומניה". הכתב האיטלקי אינו מפרט את תוכן של ה"האשמות האבסורדיות" המופצות, לדבריו, באוזני דיפלומאטים מערביים נגד רומניה. אולם הוא מציין שהדברים הגיעו עד כדי כך, שדיפלומאטים אלה רואים במקרים רבים לנכון לקטוע את שיחותיהם על נושא זה עם עמיתיהם המזרח־אירופיים.

יש להניח שהדיפלומאטים של ארצות מזרח־אירופה אומרים את מה שהם אומרים בגנותה של ממשלת רומניה, בהשראתם של

ניקולאי צ'אושסקו

הסובייטים, וכי דבריהם מגיעים לאוזניהם של צ'אושסקו ועמיתיו. לכן אין תימה שנשיא רומניה אינו סומך על מחוות־הפיוס שלו כלפי צ'כוסלובקיה־של־הוסאק. ובוודאי שאין הוא סומך על החוק המבטל את תקפה של דוקטרינת ברז'נייב לגבי ארצו. הוא משתדל להתייצב ברצונו של ברז'נייב, לדבוק באמונה של מערב־אירופה והבטיחה את כינוסה המהיר ואת הצלחתה של הוועידה לבטחון אירופה.

לשם כך הוא מבקש לחזק את קשריו עם ארצות מערב־אירופה, המתבוננות באחרונה בחשדנות בנסיונות ההידברות הישירה בין ארה"ב וברה"מ, בהששן שהדבר יחזק את שליטתה של ברה"מ במזרח־אירופה, כשלב להרחבת השפעה בחלק המערבי של היבשת.

ממשלת ארה"ב אמנם מדגישה, כי אין בדעתה לסלק את נוכחותה הצבאית ממערב־אירופה, וכי מגמתה להזק את ברית נאט"ו. אולם ההדגשות הללו מלוות ברמזים שקופים למדי, שדוקטרינת ניקסון מחייבת את בעלות־בריתה של ארה"ב "לשאת בעצמן בעול" ... את ואשינגטון מעומס האחריות וההוצאות להבטחת בטחונן. מדינות מערב־אירופה חוששות גם, שהסובייטים ישכילו לנצל למטרותיהם ארוכות־הטווח את הניגודים הכלכליים שבינן לבין עצמן ושבינן לבין ארה"ב, ולהכשיר לברה"מ במרוצת הזמן מעמד דומינאנטי באירופה.

דאגה מיוחדת מגלה איטליה, העוקבת בחשדנות אחרי מהלכיה של ברה"מ בכל הנוגע למערב־גרמניה. האיטלקים מעריכים שביקורו הקרוב של ברז'נייב בבון נועד לחזק את שיתוף־הפעולה הכלכלי בין ברה"מ והרפובליקה הפדראלית, לרופף את הסולידאריות בין מדינות הקהילה המערב־אירופית, ולעכב את תהליך התגבשותה כגוף פוליטי־עצמאי שיהיה מסוגל לאזן את משקלה של ברית וארשה באירופה, לאחר הסתלקותם של האמריקאים.

האיטלקים וכן ההולנדים, הבלגים והאוסטרים חוששים כמו כן, שהידוק הקשרים בין גרמניה המערבית לברה"מ ידרבן את ארה"ב להגיע להידברות ישירה עם ברה"מ מבלי להתחשב יותר על המידה ברגישותן של בעלות־בריתה המערב־אירופיות, ובקצב איחודה של מערב־אירופה.

הרומנים, לעומת זאת, חוששים שבתנאים אלה עלולה הוועידה לבטחון אירופה להסתיים בהכרה רשמית בשליטתה של ברה"מ על בעלות־בריתה הקומוניסטיות ולצמצם את יכולתן של האחרונות לכלכל את יחסיהן עם המערב בהתאם לאינטרסים הלאומיים שלהן. מכאן החשיבות שמייחסים הרומנים לביקורו של צ'אושסקו ברומא, שנקבע ל־21 במאי, וכן לביקורו בבון, שייערך ביוני, לאחר ביקורו של ברז'נייב.

רומא, בדומה לבוקארשט, גורסת, שצריך לנצל את אווירת ההפשרה שנוצרה באירופה בעקבות מיתקפת־השלום של ברז'נייב, כדי לחזק את כושר פעולתן העצמאית של מדינות מזרח אירופה ומערבה כאחד. הרומנים מקווים יחד עם זאת לחזק בקרמל את ההרגשה, שמדיניותם פועלת בסופו של דבר למען יצירת מערך כלל־אירופי, שיקל על מדינות ברית וארשה לפתח את יחסיהן עם כל אחת מארצות מערב־אירופה לחוד, ולעכב בדרך זו את התגבשותה של הקהילה המערב־אירופית כגוף פוליטי וצבאי. מבחינה פוליטית וכלכלית, ביקורו של צ'אושסקו בפראג נועד כנראה לחזק את ידיהם של אותם מנהיגים בקרמל, הנוטים להשלים עם מדיניות־החוץ של רומניה.

יש להניח שצ'אושסקו אינו נוהג גם כעת מהיבתו הירודה ומאמונו של ברז'נייב. אולם דומה שהוא בוטח ביכולתו לשמור על עצמאות הייחוד של רומניה במסגרת ברית וארשה, לפחות כל עוד מתנהלת בהצלחה מיתקפת־השלום של המזכיר הכללי של המפלגה הסובייטית, וכל עוד מהלכיו העצמאיים־שלו, ביחסיו עם המערב, אינם סותרים את האינטרסים החיוניים של ברה"מ.

הנסיך הקטן ומלחמתו הגדולה

סיהאנוק מגולל תולדות הסתבכותו עם ארה"ב

מאת ישראל נוימן

"איך להסתכסך עם שתי מעצמות העל גם יחד בלי להתאמץ" — כך יכול היה להיקרא ספרו האוטוביוגראפי של הנסיך נורודום סיהאנוק. במקום זאת בחר המלך לשעבר וראש המדינה הגולה של קאמבודיה בשם צנוע יותר: "מלחמתי עם סי. אי. אֵי." (*).

אין דבר שכיח יותר ממדינאים גולים, המקדישים את שנות זמנם כדי לגולל את סיפור חייהם ולתרץ את הכשלונות, שהוליכו להגלייתם.

אך סיהאנוק אינו נמנה עם אלה, המשלימים עם הגזירה המרה של הגלייה. השבוע חזר זמנית לפקין, לאחר ביקור בשטחי קאמבודיה "המשוחררים". אל שיירתו, שהיתה מורכבת מעשרים ג'יפים מתוצרת סובייטית, נילוו 150 אנשי בטחון צפון וייטנאמיים... ומיטב ... הנסיך קטן הקומה הגיע עם מלוויו עד לעיר פנום־קולן הסמוכה למיקדשי אנקור ונאם שם לפני כמה אלפים מתומכיו.

אשר לבירה פנום־פן, מונע לדבריו רק חיל האוויר האמריקאי את כניסתו אליה. "בראש אנשיו": "אילו נפתחה שם התקפה, היו מפציצים אמריקאים מפלים את הבירה כולה באש. מוטב לנו על כן לחמות. הגאנגרנה עושה את שלה בתוככי העיר. נצפה שהפרי הבשל יפול מאליו".

לא עוד שאלת פרוטוה, כי אם עתידו של נורודום סיהאנוק מהווה מיכשול עיקרי להידברות אמריקאית סינית מלאה. שאלת קאמבודיה "תיפתר על ידי שובו של הנסיך סיהאנוק לפנום־פן", אמר צ'ו אן־לאי. "שובו של סיהאנוק פירושו — מלחמת הודו־סין שלישית" — אומרים בגנראלים ודוברים בכירים של ואשינגטון. ומוסקבה מתמידה בשתיקתה הנבוכה ...

יתכן שלא רק גורל השלום בהודו־סין יוכרע בשבועות הקרובים על ידי שובו (או אי־שובו) של הנסיך הגוץ והחייכן לבירתו. עתיד היחסים בין שלוש המעצמות הגדולות יושפע, אולי לאורך ימים, מן האופן שבו תסתיים המלחמה הממושכת בין סיהאנוק לבין שירות הביון המרכזי של ארה"ב, המשמשת נושא עיקרי בספרו. ספר שוודאי אינו מספר את כל האמת, ואולי גם לא רק את האמת — אך אין ספק שיש בו הרבה מן האמת. וגם זה נדיר לגבי מדינאים, השרויים בעיצומו של מאבק על השלטון, שגושו מידיהם בהפיכת־פתע.

סיהאנוק מאמין באות הכתובה הרבה יותר מרוב עמיתיו. ודאי אין ראשי המדינה מרבים להתגרות בתוכן המאמרים, המתפרסמים על ארצותיהם על עמודי "דבר". סיהאנוק היה האחד והיחיד אשר, להפתעתי הרבה, מצא לנכון לפני שנים מספר לשלוח לי אישית מכתב, באמצעות שגריר ישראל בארצו, כדי להעיר בנימוס מקסים הערות מספר למאמר, שכתבתי על ארצו.

את סיבת רגישותו המיוחדת לעתונות החפשית מסביר הנסיך בספרו. לפני עשרים שנה ביקר, בהיותו עדיין מלכה של קאמבודיה, בפאריס ובוואשינגטון. מטרתו היתה השגת עצמאות שלמה לארצו מידי הצרפתים. הוא סעד על שולחן נשיא צרפת ויינסן אוריול ונתקל בקיר אטום. "לא זו בלבד שלא נענה; הנשיא הסוציאליסטי של הרפובליקה הרביעית אף הבהיר לו שככל שיקצר את ביקורו בפאריס, כן תשמח יותר ממשלת צרפת. בקשתו לעצמאות הוגדרה כ"דבר שאינו בא בחשבון".

הרקע לקרירות המופגנה נעוץ היה בסירוב המלך להזדהות עם מלחמתם של הצרפתים בתנועת וייטמין של הו צ'י־מין.

אף בוואשינגטון, בשיחתו עם שר החוץ ג'ון פוסטר דאלס, לא מצא סיהאנוק אוזן קשבת. עצתו של דאלס התמצתה בשני משפטים: "תרום חלקך למאבק על הקומוניזם באזורך. אזי נפעיל על צרפת את הלחץ הדרוש".

ראיון בעמוד הראשון של "ניו־יורק טיימס". כעבור ימים מספר, חל מפנה מפליא. הנסיך עמד על אותה ... האינטלקטואלים בקמבודיה לוויטמין הסביר: "אין הם רואים כל סיבה למות למען צרפת ואף לאפשר לצרפתים להישאר בקאמבודיה". כותב סיהאנוק: "התגובה על הראיון עשתה על רושם ... לגבי כוחה של העתונות, כאשר היא מכוונת לפעול בשעה הנכונה ובדרך הנאותה. במקום שבו נכשלתי בשיחותי עם אוריול ועם דאלס האירה לי ההצלחה באמצעות "ניו־יורק טיימס". כעבור ארבעה ימים הוזמנה משלחת מקאמבודיה לפאריס, כדי לצאת ולחת על העצמאות שהיה עדיין שנויה במחלוקת".

אותה שיחה אומללה בין הנסיך לבין דאלס היתה ראשיתה של איבה, אשר נעוצה היתה, חלקית לפחות, באי־הבנות. הנסיך מונה, כי שירותי הביון האמריקאים סכמו באוטר כל קשר נגדו וכל התנקשות, שאורגנה מאז על חייו, לרבות שיגור חבילה ממולכדת לארמונו, ב־1959, שרק במקרה לא הרגה אותו ואת הוריו, כי אם כמה משרתים בלבד.

לדברי סיהאנוק שירתו בשגרירות ארה"ב בפנום־פן, בשנים 1954 עד 1965, מועד ניתוק היחסים, עשרים ושבעה סוכני סי. אי. אֵי. במסווה של דיפלומטים; הם נעזרו בעשרות סוכנים אשר בשגרירויות בסייגון ובבאנגקוק. לאותם סוכנים עצמם הוא מייחס את רצח קיינים פולסנה, שר החוץ הנייטראליסטי של לאוס, ב־1 באפריל 1963 ראה הנסיך להרגו, יחד עם אורחו נשיא סין ליו שאו־צ'י, כעבור חודש ימים; חומר הנפץ נתגלה בעוד מועד.

כותב הנסיך: "לאמיתו של דבר שיחק לי המזל. שני אויבי בנפש שליטי סייגון, נגו דין דיים ונגו דין ניו, נרצחו ב־1 בנובמבר אותה שנה, בעזרת סי. אי. אֵי. וכעבור עשרה ימים נפל חלל נשיא ארה"ב קנדי. אך עלי לתקן טעות שנפלה בעתונות האמריקאית. נכון הדבר כי הכרזתי על שלושה ימי חגיגות בארצי, לאחר שהושם קץ לעריצות השנואה בסייגון. אך לאחר רצח קנדי כיבדו אצלנו רבים את זכרו, על ידי הצגת תצלומיו בחלונות הראווה. צלם עתונות אמריקאי שפל ביקש מספר בר אורח קאמבודי להצטלם ליד תמונת קנדי, כשחיוך נסוך על פניו. התצלום פורסם בארה"ב, כעדות לכך שקאמבודיה צהלה על מות הנשיא — זו דיבה אווילית. כעבור זמן מה קראתי לשדרה בסיהאנוקוויל על שמו של קנדי ולאלמנתו ז'אקלין היא שחנכה את השדרה", ביום שחל הרביעי לרצח בדאלס.

"מלחמתי" הארוכה של סיהאנוק ב"ביון המרכזי", כפי שהיא מסופרת בספר, אינה נטולת רגעים קומיים. אחד מהם ברוך בביקור הנסיך בפיליפינים ב־1956. הוא עמד לסייר במטה הכללי של צבא הפיליפינים. "דבר מה מוזר ביותר אירע לפני לכתי לשם", מספר סיהאנוק. "בינתו עשיתי היכרות לאדם בשם פראנסוא ברוך, אשר הציג את עצמו כאיש עסקים לבנוני. הוא עשה חודשים מספר בפנום־פן והרבה לי כי הוא מתעניין בכל ענייני דברים מזרחים, מלבד ענייני מסחר. ברוך ביקשני להתיר לו לשאת עמי בשיחה לפיליפינים. ביום שביליב לנסוע לשם, לכם עסקים... להפתעתי הוא בא לראותני באכסניה, כדי לבקש ממני לצאת ... מקום שיגבר על המטה הכללי הפיליפיני. נאום, אמר, ... את קריאות הבאים (האנטי־אמריקאי) ... הוא הביאו. בהמתני ... ממשלת הפיליפינים, במצב קשה מאד. הוא ביקשני לייצר את ההודיים".

ברוך מגיש לסיהאנוק טיוטה של נאום, שניסחו וכתבו בכתב ידו, על נייר המכתבים של מלון במאנילה. וסיהאנוק נענה ומסכים להיעזר בטיוטה — דבר מפליא, לכל הדעות. ליתר זהירות הוא קורא את הנאום ומוצא בו קריאה למאבק של כל העמים החפשיים בדרום מזרח אסיה, נגד הקומוניזם. סיהאנוק מתקן את הנוסח ודואג להביאו לידיעת העתונאים.

את ברוך לא ראה עוד מימיו — אך גם את נאומו לא נשא. הביקור במטה הכללי בוטל. "גיליתי כי ברוך היה סוכן סי. אי. אֵי.; לאחר כשלון שליחותו במאנילה הוחזר (לארה"ב?) ושמעתי כי איננו עוד בחיים".

מי שלא ראה מימיו את סיהאנוק יתקשה להבין איך ראש מדינה מקבל מידי אלמוני נוסח נאום, שהוכן עבורו בלי שיבקש זאת. הנסיך מודה כי הוא שוגה בחרפתו ותמים (שאולי אינו מוסכה להלוסין). הוא עצמו מייחס להופעתו התמימה את בחירתו הכפתיכתה למלך, בגיל 18, בהשפעת המושל הכללי מטעם ממשלת וישי. "הצרפתים חשבוני לבובה", הוא מסביר. "נדמה כי התבררר להם, כי אני נמר ככל שהמדובר בעצמאות ארצי".

ההפיכה שהדיחה את סיהאנוק מתפקידו בוצעה ב־18 במארס 1970, בהיות הנסיך במוסקבה. הוא ישב במכונית לצדו של קוסיגין, בדרכו אל שדה התעופה כדי להמריא לפקין. ראש הממשלה הסובייטי פנה אליו בפתאיע: "באסיפה הלאומית שלך נערכה הצבעה, הסוליה ממך את השלטון. מה פירוש הדבר?"

"מה פירוש הדבר? פירושו שהודחתי מן השלטון", השיב הנסיך, שלא שמע על המתרחש.

"ומה תעשה בעניין?"

"אכריז מלחמה שערה, כמובן".

קוסיגין הגיב: "אתה יכול לסמוך על ברה"מ שתתמוך בך במאבקך. אנו נסייע בידיך — עד הסוף. אתה תראה איך ינהגו כלפיך הסינים. הם סייעו בידיך כל עוד היית בשלטון בפנום־פן. אך עתה, משהורחקת מהשלטון, תראה איך יתנכרו לך".

הסובייטים לא קיימו כידוע את הבטחתם — עד היום. ואילו הסינים לא היססו לכרות ברית עם בן בית המלוכה המודח ... הברית המוזרה ייחודה ... שר ייגתן לסיהאנוק לשוב ... פן. אך על כך מוסיפה עדיין ... נהל מלחמה.

(*) ...odom Sihanouk and ...d Burchett: My War ...he C.I.A. Cambodia's ... for Survival. Penguin ..., London, 1973.
...A. — Central Intelli... Agency).

השניים שניצלו מנסיון התנקשות אך נפלו קורבן להדחה: נשיא סין ליו שאו... מקבל את פני נורודום סיהאנוק בפקין. הקיצוני משמאל: צ'ו אן־לאי.

המגבית בישראל תממן תשתית הישובים בשטחי...

המגבית המאוחדת בישראל תגייס בשנת הכספים הנוכחית משאבים להכנת תשתית לשישה ישובים חדשים מעבר ל"קו הירוק" — מסר אתמול ד"ר א. להמן, יו"ר נשיאות המגבית, בכינוס מורחב של הנשיאות במלון "בול־בתל־אביב".

ד"ר להמן מסר על עליה בכ־20 אחוז בהכנסה המגבית בישראל בשנת 73—1972 לעומת השנה הקודמת (5.3 מיליון ל"י לעומת 4.5 מיליון ל"י) ואמר, כי העליה נבעה בעיקר בהתרמות ציבור התורמים למען ההתנחלויות מעבר ל"קו הירוק".

יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, א.ל. פינקוס אמר, כי המגבית היהודית המאוחדת בחו"ל מהווה גוף לתפקידה העיקרי, מכשור והינוכי עיקרי להבאת ה... ראל להפוצות.

הוא אמר, כי על אף ... המגבית בחו"ל עולה ... נה. תשתית התורמים אינ... אה. כיוון ששלושה אחו... התורמים נותנים 50 אחוז ... המגבית, ו־20 אחוז מן ... נותנים 80 אחוז מן הכסף ... אמר, כי ההליט לכנות ... ריב זה ולהגייס את כל ... היהודים שהתפקדו להסת... ציונית, להצטרף לרשימ... מים למגבית.

מנכ"ל המגבית בארץ, ... מסר דין וחשבון כספי ... מר, כי באו מלחמת ... באספו בן הגיבוה ... מיליון ל"י. ... התנחלויות בכסח ... הבנק... את תרומתו ... ההתיישבות העובדת של אחוה.

המאבק על הנפט באלסקה

מיוחד ל"דבר", מאת ג'וזף קראפט, ואשינגטון

התמכותו של בית־הדין העליון לפסוק במחלוקת על הנחת צינור הנפט באלאסקה קרובה את בסך הגרפה. העוסף את מדיניות הממשלה בתחום האנרגיה לגבי העתיד, ומאפשרת לנו להבין את פשר המאבק המר בסוגיה זו. במאבק זה מעורבים גורמים שונים, כגון באיפותיו של הנשיא, העתקת מוקד האנרגיה מהמזרח ומהצפון אל הדרום והדרום־המערב. כמו מעורבים כאן שיקולי בטחון והיחסים עם קנדה וגם עם המזרח הקרוב. וכמובן נוגעים בדבר גם מחירי הדלק, המאבק בחסידי האקולוגיה וההשפעה של ה"לובי" של אילי הנפט.

הגורם לכל המחלוקת היה גילוי אוצרות הנפט העצומים באלאסקה. קונסורציום של כמה חברות פיתח תכנית להובלת הנפט הגולמי דרך אלאסקה בצינורות, ומשם באניות בדרך הים אל נמלי החוף המערבי של ארה"ב. התכנית זכתה לאישור מצד משרד הפנים של ממשל ניקסון.

אולם "החוגים האקולוגיים" עירו על ההלכה המיכשל ופנו לשורת הערכאות. המערערים טענו בעתירתם שמלבד הנזקים הצפויים בנזילות בצינור ביבשה הסכנה של זיהום הים. עתירה הקבית להפר את "חוק המיכרות 1920", המטיל הגבלות על הנחת צינורות להולכת דלק.

בית־הדין באינסטאנציה הנמוכה לא התייחס לשיקולי האקולוגיה, ובכל זאת פסק נגד הנחת הצינור, בהסתמך על "חוק המיכרות" האמור. בשבוע שעבר העביר בית־הדין העליון את הבעיה השנויה במחלוקת לקונגרס, כאשר סירב לפסוק בדבר בעצמו.

בכוחו של הקונגרס לתקן את "חוק המיכרות" ולהתיר את הנחת הצינור. המיכשול מבחינה זו, כפי שמצדדים בה גם מרבית הסינאטורים וחברי הקונגרס המייצגים את החוף המערבי העתיד לצאת נשכר מהגשמת התכנית. גם חברות הנפט תומכות ברעיון זה, דרך לחץ הכפצה ניכרת על חברי הקונגרס והסינאטורים מדרום־המערב.

בראש הלוחמים למען הצינור מאלאסקה עומד הסינאטור הדמוקראטי הנרי ג'קסון מוואשינגטון, הידוע כחסיד "המלחמה הקרה" והנחשב למועמד אפשרי לנשיאות. ג'קסון מכהן כיו"ר ועדת הפנים ובדעתו להגיש תוך שבועות מספר הצעת־חוק המסירה את מיגבלות של "חוק המיכרות" הישן.

לדעת ג'קסון, מהווה הצינור מאלאסקה את האפשרות היחידה לניצול בפיתוח הנפט החדשים. לדבריו, יש גם יתרונות בטחוניים להנחת הצינור.

אולם קיימת גם תכנית יריבה לזו של ג'קסון. התכנית השניה גורסת שיש להוביל את הנפט מאלאסקה דרך קנאדה אל המערב התיכון. עתה, עם החלטת בית הדין העליון "שלא להחליט" בענין, קיבלה ההצעה האלטרנאטיבית מסבעות הדינות. הואיל ובית הדין לא התייחס לשיקולי האקולוגיה, יש לצפות לשורת תביעות משפטיות מצד חוגי האקולוגיה, גם אם הצעתו של הסינאטור ג'קסון תזכה לאישור. פירוש הדבר שלתכנית אלאסקה נשקפת הסכנה של דחייה בהרבכת כל עוד יהיה הדבר תלוי ועומד בערכאות. נוכח חזית זו גובר יתרונה של התכנית האלטרנאטיבית, כלומר של העברת הנפט ביבשה דרך קנאדה.

לתכנית זו יש יתרון של עקיפת הסכנה של זיהום הים. לתכנית גם יתרון נוסף והוא — שהצינור דרך קנאדה יוליך את הנפט לא רק מאלאסקה אלא גם משדות הנפט העשירים שבקנאדה עצמה. לפי התכנית, יסופק הדלק לאיזורים בהם הוא חסר בעיקר, כלומר למערב התיכון ולחוף המזרחי, במקום להביאו אל החוף המערבי שיש לו מקורות נפט משלו. התכנית תקל על הבעיה הבטחונית של ארה"ב, באשר צריכה בנפט של מרבית האוכלוסיה האמריקאית המרוכזת ... בחוף המזרחי יסופקו מקנאדה ולא ממדינות ערב. זה לכשעצמו יתרון נכבד, בפרט שהקנאדים מושיטים עתה ידם לשיתוף פעולה, לאחר שעבר הספק בלבך מטעמים לאומיים.

יתרונותיה הבולטים של תכנית הצינור הטראנס־קנאדי עוררו מייד תשומת לבם של כמה מחברי הקונגרס, וכמה מחשובי הסינאט וחברי בית הנבחרים כבר מסבים הצעת חוק שתסמיך את הממשל לפתוח במו"מ עם קנאדה.

קשה עדיין להתנבא לגבי תוצאות המאבק. אם מותר לי לנחש, הריני צופה התנגדות עזה מצד נציגי מדינות המזרח והצפון, בטרם יוחלט על גאיותן ה"לוקאל־פאטריוטית" לטובת המדינות שייהנו בעיקר מהצינור החדש.

ובינתיים תיפגע עמדתו של הסינאטור ג'קסון, התובע להתעלות מעל לאינטרסים האיזוריים בשאלות הנוגעות לשמירה על איכות הסביבה ולבטחון לאומי.

תמר פרי — שמואל רשב"ם
בת לטוטי ומיכאל — בן לדבורה ודב
נשאים
החתונה התקיימה ביום חמישי, 12-4-73 בחוג המשפחה.

חברת החשמל לישראל בע"מ
מחוז הדרום - תל-אביב
מכרז מס' 356/71/73
מתבקשות הצעות:
לגיזום או כריתת עצים במחוז הדרום
את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב השומר 16, תל־אביב, החל מיום 13.4.73 תמורת תשלום של 40.— ל"י.
את ההצעות יש להחזיר עד יום 24.4.73 שעה 12.00.
הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

תקרת החסכון עלתה
ל־25000 ל"י
שרווחיהם פטורים ממס
מעתה תוכל לחסוך 25000 ל"י במקום 15000 ל"י
בתוכניות החסכון שלנו
מטמון ברירה — אפשרות לקבל הכנסה שוטפת עד 562.50 ל"י כל שלושה חודשים
תמורה כפולה — כמו ב"מטמון ברירה" ובתוספת ביטוח חיים חינם בגובה יתרת החסכון, עד 25.000 ל"י.
מטמון 200 — אפשרות לחסוך עד 250 ל"י לחודש ולהנות מביטוח חיים חינם מיד עם תחילת החסכון ע"ס 25.000 ל"י
פנה לאחד מ־204 הסניפים של
בנק הפועלים
חגי לבינסון אילת

דברים שנאמרו בישיבה חגיגית בעירית חולון במלאת 20 שנה לכהונתו של פנחס אילון

יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו:

אילון לא התחיל בעיר זו כראש־העיר, הכרתיו עוד הרבה שנים לפני כן כפעיל בה, עוד בטרם היתה עיר. היה חבר פעיל בוועד „קרית־עבודה", בעניני חינוך ובשורה פעילויות אחרות, שהיה בהן מן היסוד להצמחת החיים במקום שהיה שומם בימים ההם. הוא לא קיבל אז משכורת מהעיריה, כי אם עבד מטעם המרכז־החקלאי במערכת „השדה". פעילותו הרבה בשטח החינוך וקשריו אל השדה היו שני הקווים שאפיינו את אילון גם לאחר מכן. כאשר בנה עיר שכמו „צמחה" על ברכיו ודאג שתהיה עטורה ירק וגנים ציבוריים, שתהיה עיר יפה ותרבותית. הוא ידע לשמור על איזון בין השקפות שונות למען עבודה משותפת לטובת העיר הזאת, לכן מקובל על כולם ונהנה מאמון רב ביותר. אף כי הוא תומך נלהב לבחירה אישית של ראשי ערים, לו עצמו אין צורך דווקא בכך כי יש לו רוב מכריע גם כך. יש לצפות ולהמליץ שאילון יתן לעיר הזאת עוד שנים רבות, כי המלאכה עדיין בעיצומה, כדי להביאה לעיר של רבע מיליון אוכלוסין — ואז נדבר הלאה...

ראש עיריית ת"א, יהושע רבינוביץ:

אינני מכיר תפקידים רבים במדינה, שיש בהם אתגרים לחדוות יצירה הרגשה יומיומית של בניה ושל עבודה קונסטרוקטיבית. זכות גדולה נפלה בחלקו של אילון — הזכות לבנות עיר, מראשיתה, כמעט. אני עוקב אחר פעילותו הציבורית שנים רבות ואני יודע את מאמציו גם בתחום המוניציפאלי הכללי בארץ ומאבקיו על מקומו של השלטון המקומי מול מגמות שונות של הצרת־צעדים. בשטח זה הוא עושה עבודה רבה וחשובה, כדי להבטיח מעמדו ועצמאותו של השלטון המקומי במדינה. בעיר הזאת היתה כל פעילותו מכוונת לפיתוחה, לקליטת עליה, לצמצום הפערים החברתיים ולהעלאת רמת־החיים של האוכלוסיה. באיזור הזה קיימת אנומליה של עיר גדולה אחת ושש ערים קטנות סביבה, אשר כולם צריכים להטות שכם כדי לסלקה. אני שמח לציין כי ישנה לאילון התחושה למיפנה ההיסטורי שצריך לחול באדמיניסטרציה של שש ערים אלו. ללא עזרתו והבנתו, איני יודע אם היינו יכולים להתקדם כך ולהימצא כבר בדרך לביצוע השינויים.

מנכ"ל משרד־הפנים, ח. קוברסקי:

בתפקיד כזה בראשות עיר קיימת תמיד הסכנה של אי־ראיית הענין הכללי של המדינה. אני רוצה לציין, איפוא, באחת התכונות הבולטות של אילון, שלמרות מסירותו ונאמנותו לעירו הוא רואה גם ראיה כללית ומאוזנת את צרכי כלל הערים והמדינה ויודע להתעלות מעל לעניינים המקומיים הצרים. מדברים על כך אם אילון „ירוץ" או לא „ירוץ" לקדנציה נוספת. אולם אין לו צורך „לרוץ"... אני מציע שפשוט ילך לכהונה נוספת והוא ייבחר גם בלי איסור ההחלטה על בחירה אישית של ראשי ערים. עיריה — זוהי סדנת עבודה נפלאה והיא גם מעבדה חברתית. זכית לעבוד באחת המעבדות היפות ביותר בארץ ותמשיך לתת לה מכוחך להישגים נוספים.

שר הסעד, מיכאל חזני:

היו לי שלוש סיבות טובות לבוא ולהשתתף במסיבה זו: 1) בתוקף תפקידי הקבוע כשר הסעד, המביאני במגע יומיומי הדוק עם אילון כראש מרכז השלטון המקומי. כאשר „אנו מגישים סעד איש לרעהו"... 2) כממלא מקום שר־הפנים, שבנוסף לכל תפקידיו צריך תמיד להתווכח עם שני הפנסים — עם האחד (ספיר) שיעלה את ההקצבות לרשויות ועם השני (אילון) שיוריד מהתביעות... 3) בגלל קשרים ותיקים אילון, כאשר שמו היה צריך צוקר, הוא עבד ב„השדה" וגם אני הייתי איש המרכז־החקלאי.

אני רוצה לציין את במישותו ונועם הליכותיו של אילון, המאפשרים לו לגשר ולקשר בין ניגודים וקצוות ועל־ידי זה להשיג דברים רבים. גם בראשי התיבות של שמו יש בכך רמז: פנים נעימות חוסכות סיכסוכים... העיר חולון גזורה משתי מלים שונות, חול וחרלק. אני רוצה לאחל לך, שכשם שהצלחת להפוך איזור חול שומם לעיר שוקקת חיים, כן תעשה גם שלא ישתרבב בעיר יותר מדי חולין ותשמור עליה מפני סכנות האקולוגיה ומגיפת הזיהום, גם החברתי.

שר האוצר, פנחס ספיר:

אני רוצה קודם כל לברך את אילון בשתי ברכות: שימשיך לבנות את העיר הזאת: שלחזני לא יהיה לו פה מה לעשות... אנו „בני דור אחר", שקורצו מחומר אחד, קבוצת אנשים העושים עבודתם גם אם הרבה פעמים מבקרים אותם ואולי גם מדברים בגנותם. אילון מכהן בתפקיד 20 שנה ונהניתי לראות, כאשר באה אלי משלחת תושבי העיר ובתוכה גם נציג גח"ל, וביקשו ממני להשפיע עליו להציג מועמדותו לכהונה נוספת. כל עבודה ציבורית היא עבודה קשה ומפרכת. אדם אחראי סופג גם לא מעט עלבונות, השמצות, רוגז, עבודה מבוקר עד לילה. שעות העינויים — רבות, רגעי הסיפוק — מעטים. אולם, אם אילון מסתכל אחורנית הוא יכול להיות גאה על המשימה שביצע ולאחר ששמעתי כאן הערב את הדברים, אני בטוח אין הם מן השפה ולחוץ. אילון הוכיח יוזמה וכשרון והביא עיר זו לפריחה ושיגשוג. ראשי הערים ראו עצמם תמיד מקופחים, הסתובבו בהרגשה שאין מעריכים עבודתם. אבל אני בטוח שהיום הרגשתם אחרת, למרות חובות של מיליארד וחצי לירות. בינתיים הם בנו ערים ואילון הוא אחד והראשון בהם, אף כי אין הוא יריב קל והוא יודע לתבוע וככל האפשר יותר... לעיריות יש בעיות מסובכות, אבל יש גם סיפוק, וערב כזה הוא ערב של סיפוק לאילון ואני מאמין שאילון „ירוץ" או לא „ירוץ", הוא לא ישאיר עיר זו לבדה.

דברי נציג גח"ל בישיבה החגיגית

עוזיאל ולדמן: (נציג גח"ל) אדוני היושב ראש, אדוני ראש העיריה, כבוד יושב ראש הכנסת, כבוד השרים, כבוד הרב, אורחים נכבדים, עמיתי חברי המועצה, מורי, גבירותי ורבותי. עירית חולון הוכיחה את עצמה כחלוצה בנושאים שונים הקשורים בשרות הציבורי בכלל, ובתפקידים של השלטון המקומי בארץ בפרט. הערב הזה ברצוני לציין רק שניים מהם, הם אלה שבאו לידי מימוש במשך שנות כהונתו של פנחס אילון כראש העיריה.

הנושא הראשון אותו אדגיש הוא, יצירת האפשרויות והתנאים להכנסתם למעגל העשייה של כל הגורמים הבונים והמפתחים למען הפיכתה של חולון מפרבר לא גדול של תל אביב לעיר, ואם בישראל. כך הגענו בעירנו, שבשטח הבניה פעלו ופועלים זה בצד זה הסקטור הציבורי והסקטור הפרטי. בשטח הייצור והתעסוקה פעלו ופועלים באותו זמן התעשיה ההסתדרותית והתעשיה הפרטית, המסחר והמלאכה. כולם שותפו השתתפו ועזרו והביאו להתפתחותה הגדולה של חולון, לגידולה הכביר, לקליטת העליה המרשימה וקביעתה כעיר החמישית בגדלה במדינה, כשמתגוררים בה וחיים בה למעלה מ־10 ריבוא תושבים. כן ירבו.

עובדה זו של השיתוף גרמה, לדעתי, גם לידי כך שיש איזון בהרכב האוכלוסיה בעירנו, שהינו דבר בריא וטוב המאפשר ליצור. בסופו של התהליך, צביון חיים רצוי וחיובי.

הדבר השני אותו אנו מציגים הערב הוא, שהעיריה הזאת התגברה מהר יותר וטוב יותר מאחרים על מחלות הילדות של הדמוקרטיה הצעירה שלנו, החיים הציבוריים בה מצאו להם את האפיק הנכון והמבוגר לפעילותם של נציגי הציבור על דעותיהם השונות למען המטרה המשותפת שהיא טובת העיר ותושביה, תוך כיבוד ההשקפות והגישות השונות.

הגענו במועצת העיריה להאזנה הדדית, לקבלת דעות מבלי לבדוק תמיד מאיזה צד של הקשת הן באות. גם עבודה זאת הניבה את הפירות הטובים ברוח הדיונים ובהחלטות, והעיר יצאה נשכרת.

כאמור, בשני המישורים האלה שציינתי בין רבים אחרים גרם ראש העיריה פנחס אילון לרבות, למען הגשמתם הלכה למעשה. ועל כך באים גם אנו, נציגי גוש חרות־ליברלים במועצת העיריה, להעריכו ולברכו בהזדמנות חגיגית זו.

מורי ורבותי, כאחד מבין הותיקים בעבודה משותפת עם פנחס אילון במועצת העיריה, ארשה לעצמי, ברשותכם, לסיים את דברי בנימה אישית. נאמר: הכל תלוי במזל, אפילו ספר התורה שבהיכל. אימרה זו יפה לגבי הרבה שטחי חיים. גם על חיי החברה של הפרט ולא כל שכן, בחיים הציבוריים. צריך מזל לחברים, לידידים. אם כי את אלה אדם יכול לבחור לעצמו. בודאי שצריך מזל ליריבים. חשוב מאד בחיים הציבוריים מי הם יריביך. בשטח זה לי היה מזל. מה גם שהיריבות הפוליטית בין אילון וביני מהולה בידידות אישית. על כן, ביום חגך הציבורי הזה, אני מברך אותך יריבי וידידי פנחס אילון בברכה נאמנה. כה לחי!

פנחס אילון:

לא בכוחי בלבד עשינו כל החיל הזה. אם עשינו מה שעשינו במשך 20 שנה, הרי רבים וטובים היו בעזרתי — חברי המועצה על כל הסיעות, הממשלה ושרי הפנים והאוצר, ההסתדרות ואחרים. יש להזכיר את ראש־העיר הראשון ד"ר חיים קוגל, על זכויותיו הרבות ביציקת היסודות לעיר זו. אולם, בראש וראשונה עלי להודות לרעיתי, שבמאמציה לסייע לי בתפקידי עשתה יותר ממני, ובלעדי עזרתה זו ודאי לי שלא הייתי יכול למשימה.

חולון הינה עיר של עבודה ועמל, בת 20 אלף עובדים באיזור התעשיה הגדול בארץ. פעם היו 65 אחוז מתושביה מתפרנסים מעבודה מחוצה לה, היום מתפרנסים 70 אחוז מעלה בתוכה והיא עוד קולטת במפעליה מאות ואלפי פועלים מבחוץ. אני גאה לציין כי לא ידענו ואיננו יודעים בעירנו חיכוכים על רקע מפלגתי, עדתי או כיתתי. דומני שזהו אחד מהישגיה הגדולים של חולון, שבעבודת גמלים קשה ומפרכת של כולם, עובדים ובוחרים, קואליציה ואופוזיציה, פועלים וקבלנים, אנשי עבודה ומסחר, בנינו עיר וחברה יוצרת. בה מיזגנו עולים מ־75 ארצות ומתרבויות שונות והעלינו אותם לרמת חיים ותרבות גבוהים יותר.

אני רוצה לציין במיוחד את הבנתו המלאה של שר־האוצר פנחס ספיר לבעיות עירנו, בכל המצבים הקשים שהיו לנו. ועזרתו לנו להתגבר על הקשיים. אנו לבדנו לא היינו יכולים איזור תעשיה כה גדול. שהיווה היסוד לפיתוחה הכלכלי של העיר. ואם תשאלוני כיצד אני רואה את עירנו בעוד 20 שנה, הרי אם נרצה או לא נרצה אנו נמצאים במציאות מסויימת של עיר גדולה ת"א וסביבה שש ערים קטנות, החייבות למען עתידן ולמען הדורות הבאים למצוא דרך לפיתוח שירותים משותפים, בתחבורה, במוסדות חינוך ותרבות וכו'. אנו מתכננים את חולון כעיר בת רבע מיליון תושבים, אבל אני סבור כי יהיו שירותים שאנו נצטרך לתת ל־800 אלף ואולי למיליון תושבי עיריית־הגוש, כשם שמקומות אחרים יתנו שירותים אחרים לכולם. יש לנו לכך רזרבה קרקעית, וכבר עתה יש לעבד את התכניות לקראת משימות אלו. נמשיך בעבודה המשותפת של נציגי כל חלקי האוכלוסיה, ללא הבדל מפלגתי, נשמור גם להבא על המוניטין של העיר ועל הרוח הטובה שהביאתנו עד הלום. עתה, עלינו להאט קצת את קצב הבניה ולחזק יותר את התשתית. אולם, אין ספק כי נגדל ונתפתח ותוך 20—25 שנה הבאות נגיע לאוכלוסיה של רבע מיליון, על פי תכנית־האב של עירנו.

פנחס אילון, נולד באפריל 1909 בעיר אופטבינה בפולין. עלה ארצה בשנת 1930 ועבד כפועל חקלאי בהרצליה. חמש שנים לאחר מכן הצטרף לעובדי המרכז החקלאי, כעובד מערכת העתון „השדה". השתכן בחולון ב־1937, בין הראשונים בקרית־עבודה. כראש עיריית חולון מכהן משנת 1953 וכיו"ר מרכז השלטון המקומי, [illegible] 1966. חבר הוועה"פ של יול"ה (הארגון העולמי של השלטון המקומי), חבר ועדת־החינוך שליד משרד החינוך והתרבות, מזכירות מפלגת העבודה והמחלקה המוניציפאלית של המערך.

פנחס אילון, ראש העיר

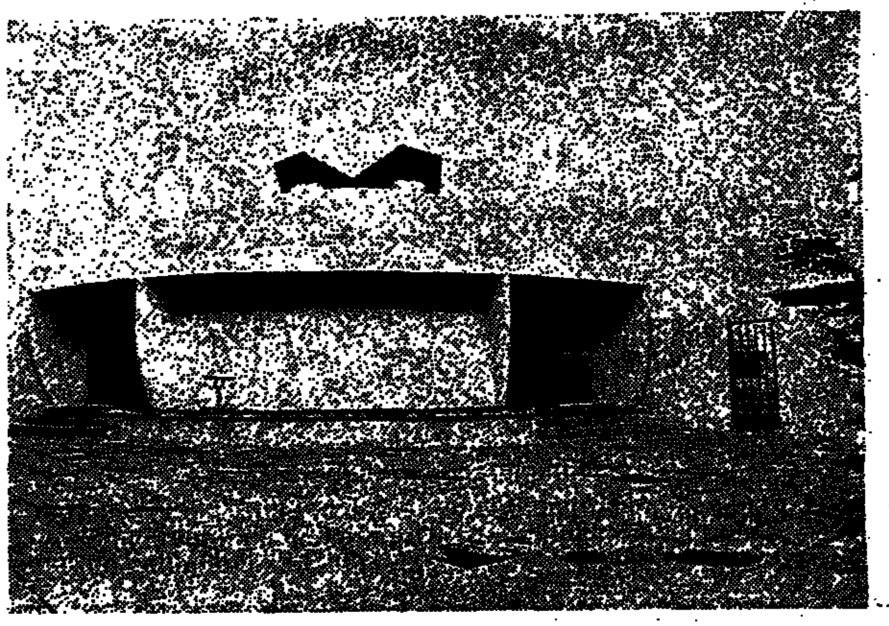

גן כיפתי בשכונת נאות רחל

קבלני חולון תרמו 25,000 ל"י לרכישת מכשיר אלקטרוני חדיש להנשמה, עבור ביה"ח „הדסה" בת"א

מעשה הראוי לציון מעשה בימים אלה ע"י קבלני חולון. לחברי הנהלת הארגון נודע כי חייו של ילד בן 8, גיל ב מחולון שאושפז במצב קשה בבית החולים „הדסה" בת"א, היו בסכנה ומצלו הודות לטיפול נמרץ שקבל בביה"ח, בעזרת מכשיר הנשמה: הם התקשרו עם מנהל המחלקה הד"ר הזם ומשנוכחו לדעת כי ביה"ח זקוק באופן דחוף למכשיר משוכלל יותר, המאפשר טפול סמולטני ב־4 חולים ושרכישתו תתרום להצלת חיי אדם רבים, אספו תוך כמה ימים את הסכום של 25,000 ל"י והעמידוהו מיד לרשות ביה"ח.
מן הראוי לציין כי גם בעבר נענה ארגון הקבלנים והבונים בחולון לפניות מוסדות רפואיים וחבריו תרמו סכומי כסף נכבדים לרכישת מערכות של כליות מלאכותיות, עבור בתי חולים באיזור דן.

ברכותינו הכנות

למר

פנחס אילון

במלאת 20 שנה לכהונתך

בראש העיר חולון רבתי

איחולי

בריאות

והצלחה

והמשך פעולתו הנשגבה

בפיתוח התרחבות ושגשוג

העיר חולון רבתי

קול אטום בע"מ

חברה לעבודות מתכת

חשמל ותאורה

רחוב אבא הלל 154 ר"ג

מנהל

קולטון שמחה

מוגש ע"י פרסום שיטה חדשה בע"מ

למר פנחס אילון

ראש עירית חולון

20 שנות כהונתך

בראש העיר

שגשוגה וגדולתה

הבעה לפעולותיך

המשך פעלך

לתפארת כל בני עירך

איחולי

בריאות

והצלחה

ברזילי יוסף בע"ם

חב' לבנין והשקעות

חולון רח' הנשיאים 2

לידידינו היקרים

מר פנחס אילון

ורעיתו

שפע ברכות

בריאות והצלחה

בתפקידך הרם כראש העיר חולון

בפיתוחה ושגשוגה של העיר

כתפארת לתושביה

קולנוע "רון" חולון

ההנהלה והעובדים

ארגון הקבלנים והבונים בחולון

בזאת שלוחה ברכתנו הכנה

למר פנחס אילון

לרגל 20 שנות כהונתו בראש העיר

אנו מאחלים לו ולרעיתו, הרבה שנות בריאות והמשך פעולתו הברוכה בהנהגת העיר, פיתוחה ושגשוגה

כה לחי!

הנהלת ארגון הקבלנים

והבונים בחולון

א. פישמן יו"ר

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

שתזכה לשנות בריאות
והמשך פעולתך הברוכה
למען העיר חולון
ותושביה

ברכת כה לחי!

רובינשטיין ושות'
חברה קבלנית בע"מ
בונה שכונות מגורים
חדישות בחולון

טמפו Tempo

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

יהיו הישגיך לעידוד
להמשך פעולותיך הנעלות
לתפארת העיר חולון

תשלובת מפעלי טמפו בע"מ
חולון - ירוחם

למר
פנחס אילון

במלאת עשרים שנה
לכהונתך
כראש העיר חולון

ברכות
מאליפות
בריאות
והצלחה

ג. שפירא
קבלנות בנין בע"מ
תל-אביב
אבן גבירול 190

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

ברכת
בריאות
והצלחה

ועידוד לפעולותיך הנעלות
ולתפארת העיר ותושביה

ערוסי בע"מ
■ טלויזיות ■ תנורים
■ מכונות כביסה ומוצרי חשמל
חולון רחוב שנקר 42 ■ טל. 853712

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

הרבה שנות
בריאות
והצלחה

בכהונתך
הרמה

אחים עיני
מהנדסים
חב' להשקעות ובנין בע"מ
רמת-גן, הרצליה 75
טל. 737234

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

ברכת עידוד
להמשך
פעולותיך הנעלות
לפיתוח העיר חולון

אבנית בע"מ
תעשית מרצפות
וחמרי בנין שונים
אזור התעשיה רסקו ב'
חולון, רח' עקיבא 36
טל. 841814

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

איחולי
בריאות
והמשך
פעילותך
הצבורית
הפוריה

אור... ישרא...

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

שפע ברכות
בריאות והצלחה

בייגל את בייגל בע"מ
יצרני מקלות וכעכים מלוחים
חולון

אנו עם המברכים
מארגני המוסף
פרסום שיטה חדשה בע"מ

ברכותינו הלבביות
למר **פנחס אילון**

בריאות והצלחה
בתפקידך הנעלה

זומרפלד
מרכז המוסיקה
תל-אביב, רח' בן יהודה 8
טל. 56775

למר **פנחס אילון**
במלאת 20 שנה
בראש העיר חולון

איחולי
בריאות
והצלחה

ג.ב.י.ר.י.
חברה קבלנית בע"מ
בהנהלת הקבלן גלעדי שמו...
חולון, שד"ר קוגל 34
טל. 846343

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

ברכת
בריאות
והצלחה

והמשך
פעולותיך הנעלות
לפתוח
ושגשוג
העיר

א. ל. מ. א.
חברה לבנין בע"מ
בהנהלת מהנדס
אלכסנדר יוסף
רח' הדסה 9 תל־אביב

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך
בראש עירית חולון

איחולי
בריאות
והצלחה

והמשך פעילותך
הברוכה
כה־לחיו

ישראל זלפנד
קבלן בנין
חולון, רח' תנקין 20
טל. 852827

דניאל
חברה לבנין בע"מ
בהנהלת כהנא שמעון

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

בריאות והצלחה
לפעילותך הברוכה
ועידוד בהשגיך

רח' סוקולוב 27, חולון
טל. 847750
בין השעות 4.30 — 6.30

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

ב־20 שנות כהונתך
בראש העיר חולון רבתי
שגשוגה ופיתוחה
לתפארת העיר ותושביה

ברכת
כה־לחיו

אחים פינקלשטיין
קבלני בנין בע"מ
רח' הנשיאים 2, חולון
טל. 846246

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

ברכת בריאות
כה־לחיו

שלמון
חברה לבנין וקבלנות בע"מ
חולון, רח' פרוג 8
טל. 844828

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

ברכת בריאות והצלחה
בכל פעולותיך הנעלות

שלמה ארליך
קבלן בנין בע"מ
רח' התבור 13, חולון
טל. 849757

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

תזכה עוד לשפע
שנות בריאות
והמשך פעולתך הברוכה
למען העיר ותושביה

ברכת
כה־לחיו

תל־צבי
חברה לבנין בע"מ
חולון, רח' סוקולוב 71
טל. 854533—846275

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

ברכת
עידוד
להמשך פעולותיך הנעלות
לפיתוח העיר חולון רבתי

ישראל
פלסטיקס
א י נ ק
חולון, ת.ד. 50

למר
פנחס אילון
ראש עירנו חולון

ברכת
כה־לחי!

אוקסידון
חב' ישראלית
לחמצן בע"מ
חולון, ת.ד. 175

ברכות לבביות
לראש עירנו חולון
מר
פנחס אילון
בריאות והצלחה

פוסשניק שלום
חב' לבנין בע"מ
חולון רח' הרב
קוק 4
טל. 849241

למר
פנחס אילון
ראש עירית חולון

איחולי בריאות
והצלחה
ברכת

"רשף"
חב' לעבודות
מתכות וריתוך בע"מ,
יצרני אופני ילדים,
רח' היוגב 20, חולון

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

ברכת
שנות
בריאות
והמשך פעולותיך הברוכות

שלטים
סטרוסקי
בע"מ
אזור התעשיה חולון
טל. 855682

למר **פנחס אילון**
במלאת 20 שנה
לכהונתך כראש עירית חולון

ברכות מאליפות
להצלחה ולשגשוג

כל מיכל
תעשית שפופרות בע"מ
המרכבה 12 חולון

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

יהיו השיגיך לך לעידוד
להמשך פעולותיך הנעלות
לתפארת העיר חולון רבתי

מנרה בע"מ
חברה לבנין
בהנהלת יורם ואמנון כהן
חולון, רח' סוקולוב 39

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך בראשות העיר

ברכת הצלחה ובריאות

מא־אדים בע"מ
חברה לבנין
בהנהלת כהן מרדכי
חולון, רח' סוקולוב 39

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לעמדך בראש העיר חולון
רבתי

איחולי בריאות והצלחה
תהא פעילותך הצבורית
לתפארת לבני עירך

גרנוליט בע"מ
מפעל לייצור פתיתי פולי־ויניל כלוריד
אזור התעשיה חולון

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך הרמה
בראש עירנו חולון

יהיו השגיך ופעולותיך הנעלות
בפיתוח העיר חולון

עידוד לעתיד
בריאות והצלחה

ציתור תעשיות בע"מ
חברת בת של טלרד
תעשיות טלקומוניקציה
ואלקטרוניקה בע"מ

למר **פנחס אילון**

איחולי שנות בריאות
והמשך פעולתך הברוכה
למען העיר חולון ותושביה

כה־לחי!

הוכגרף פנחס
חב' לבנין בע"מ
חולון סוקולוב 77

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך
בראש עירית חולון רבתי
איחולי בריאות
והמשך פעילותך הציבורית
הפוריה

מפעלי שיש
אחים טרטבמן בע"מ
בני־ברק, רח' סוקולוב 38

למר **פנחס אילון**

ברכות ואיחולי
בריאות והצלחה

בכהונתך הרמה
בראש העיר חולון

מסגרית פינקו בע"מ (ביסוד)
עבודות מסגרות שונות
(הרצליה) נוף ים מרכז מסחרי
טל. 930540

למר **פנחס אילון**

במלאת
20 שנה
לכהונתך
כראש עירית חולון

שפע
ברכות

לבריאות
והצלחה

אלי - אב בע"מ
חברה לקבלנות ופתוח
בר כוכבא 8 בני-ברק

למר **פנחס אילון**

במלאת
20 שנה
לכהונתך
כראש עירית חולון

איחולי
בריאות
והצלחה

בפעולתך
הברוכה

אב - בפ
חברה לבנין ופתוח בע"מ
רח' חנה סנש 23 בת-ים

מוגש ע"י פרסום שיטה חדשה בע"מ

מברך י. רבינוביץ

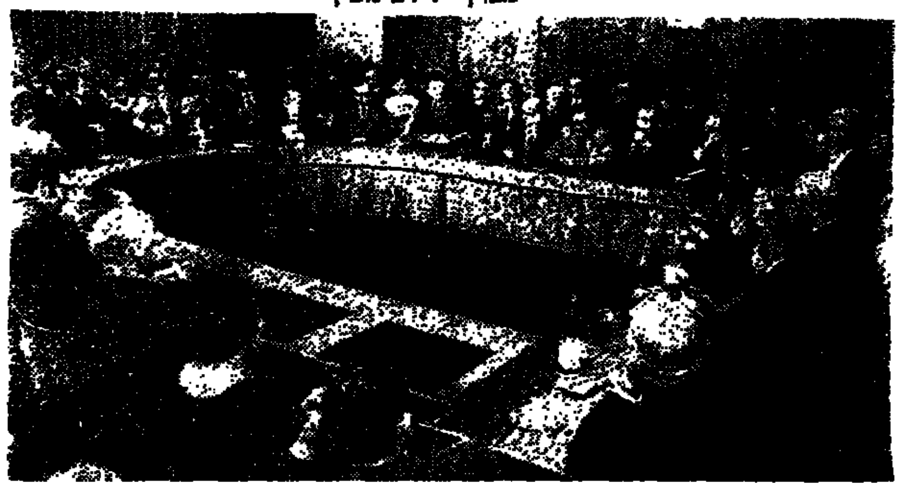

פ. אילון עונה על הברכות

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

פעולתך הברוכה
לפתוחה ושגשוגה
של העיר חולון
ברכת כה-לחיו

נוה אסבסט בע"מ
חב' ליצור והרכבת
מבנים טרומיים מאסבסט
ת.ד. 632 חיפה
טל. 669382—04

למר **פנחס אילון**

ברכות
ואיחולים לבביים
להמשך פעילותך הברוכה
לתפארת
העיר חולון רבתי

ש. ל.
חברה לבנין בע"מ

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לתפקידך כראש העיר

המשך - והצלחו

קר-פרי בע"מ
אריז קר בע"מ
אזור התעשיה חולון
רח' המשביר 25

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

הרבה
שנות
בריאות

והמשך פעולותיך הברוכות
בהנהגת העיר

ש.ט.ח.
חברה לבנין
ולהשקעות בע"מ
חולון, סוקולוב 58

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

במשך 20 שנות כהונתך
בראשות העיר

ברכת
בריאות, עידוד
והמשך פעילותך
הציבורית הפוריה

אלעני יצחק
חב' לבנין ולהשקעות בע"מ
חולון, רח' סוקולוב 51

למר **פנחס אילון**

ברכות מאליפות
בריאות והצלחה
לכהונתך הרמה
בראש העיר חולון רבתי

בן אורי
חב' לבנין ועבודות צבוריות בע"מ
חולון רח' סוקולוב 70 טל' 842339
בונים דירות למכירה באזורים שונים
בחולון, פרטים במשרדנו

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

במלאת 20 שנה
לכהונתך בראשות העיר

ברכת
כה לחי!

אוקון-סקוביץ
בע"מ
קבלני בנין
חולון, רח' סוקולוב 78
טל. 840404

לראש עירית חולון
מר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך הרמה
ברכות נאמנות

מהנדס **קלוצמן** חב' בע"מ
מחדשים ובונים מכוניות
אזור, ת.ד. 2774, ת"א

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה לכהונתך
כראש עירית חולון רבתי

איחולי בריאות
והמשך פעילותך
הציבורית הפוריה

רוטמן
חברה לבנין בע"מ
קבלן לדירות מפואר
חולון חנקין 88
טל. 854188

למר **פנחס אילון**

במלאת 20 שנה
לכהונתך כראש עירית חולון

ברכות מאליפות
להצלחה ולשגשוג

ש. בלפור
חב' לבנין בע"מ
סוקולוב 27, חולון
בונה דירות מפוארות
במרכז חולון
דירות בנות 3—3½

למר **פנחס אילון**
ראש עירית חולון

יהיו הישגיך
עידוד
להמשך פעולותיך הנעלות

רחמן יוסף ושו[illegible]
קבלני בנין בע"מ
דירות צמרת בחולון
שדר' קוגל 45 טל. 413[illegible]

למר **פנחס אילו[ן]**

במלאת 20 שנה
לכהונתך הרמה
בראש עירית חולון

ברכת בריאות והצלחה

אלי תקום
חב' לבנין בע"מ
בונה דירות פא[illegible]
בכל הגדלים
חולון, רח' סוקולוב 56

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

רופאים

בתל־אביב

ד"ר הר־אבן, רח' אפשטיין, טל. 443281, ד"ר סגל, רח' בלוך 12, טל. 247866.

בתי־מרקחת

בירושלים

שישי — 13.4
מאיר — רחוב יפו 44 — 233592, אלשעב אל גדידה — בתוך שער שכם — 83401.
שבת — 14.4
גיבנט — הארי 12 — 33676.
מוצאי שבת — בית וגן — רחוב הפסגה 59 — 535626, אל סנטראל — רחוב צלאח א־דין — 82196.

בתל־אביב

אברמסקי — רחוב אלנבי 42 — טל. 57526.
פרנקל, רחוב המלך ג'ורג' 28, טל. 223721.
קסטל, רחוב אבן גבירול 147 — טל. 443716.

חיפה

שישי — 13
בלפור — מסדה 1, טל' 662289.
שבת — 14
המזרח — הרצל 87, טל' 663211.
שבת — 14
המזרח — הרצל 87, טל' 663211.

בת־ים

שישי
בלפור, רחוב בלפור 90 בת־ים.
שבת
עזרא, רחוב בלפור 135 בת־ים.

חולון

שישי
נאות שושנים, גאולים 44 חולון.
שבת
אסותא, רחוב סרומפלדור 4, חולון, מול פ' שנקר 19.

רמת־גן

שישי
חן, רמת־גן.
שבת
גבעה, רמת־גן.

בבני ברק

שישי
חן, דבוטינסקי 99, רמת־גן.
שבת
אורה, המכבים 43, בני־ברק.

בנתניה

שישי
גבע.
שבת
הדסה.

הרצליה, כפר שמריהו, רמת־השרון, רעננה, כפר־סבא, רמתיים

שישי
מדפס, רמתיים, ישורון.
שבת
„כנרת", כפר סבא, רחוב ויצמן 119.
מוצאי שבת
רנדס יוסף, הוד השרון. יהודית בן־גמלה.

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

ה„דרבי" התל־אביבי יאפיל על מאבקי התחתית בליגה

מאת שי כפיר

שלושה מהזורים לפני הסיום — ה„דרבי" התל־אביבי יעמוד במרכז המחזור, שבו משחקות שתי יריבות ותיקות אלו זו מול זו.

קבוצת הפועל תל־אביב הפסידה בשבת האחרונה הזדמנות בלתי חוזרת להיצמד לקבוצת הכח מכבי רמת־גן, במירוץ לאליפות. כל נקודה נוספת שקבוצה זו תפסיד, יקפוץ עד למינימום את סיכוייה לזכות השנה בתואר. מכבי תל־אביב הבקיעה בשבת שעברה ארבעה שערים, אבל אין זה מסוף מן עדיין התאוששות מכבית.

כדרך רבים ממשחקי ה„דרבי", התחזית היא: תיקו.

הפועל ירושלים — הכח

משהו קרה לקבוצת הכח־מכבי רמת גן בשלושים הדקות האחרונות בשבת שעברה. ההגנה, שספגה מעט שערים בכל השנה, ספגה חמישה (!) בתוך שלושים דקות (אבל רק שלושה אושרו). אם אמנם פציעתו של פרקש קשה, כזה יהיה מצבה של הכח בירושלים. אבל אין לשכוח, שמסע ההצלחות של הפועל ירושלים נקטע, בחיפה, ולפיכך הוכח שוב שאין מנצחים על הנייר.

התחזית: תיקו.

הפועל מרמורק — בית"ר ירושלים

אילו נשמעה שריקת הסיום לליגה הלאומית, בטרם תישמע שריקת הפתיחה למשחק זה, היו שתי קבוצות אלו שותפות לירידה לליגה א'. בית"ר ירושלים, במצב רוח מדוכדך, עשויים להירתק בחומה ראובאית. שתנסה להפגין, לפחות בשלבי הסיום של המשחקים, יכולת נאותה, ואולי אף לגרור את בית"ר ירושלים אתה לליגה השנייה. שחקני ירושלים הכיזור לא אחת כי יש להם רוח לחימה. השאלה היא, אם אמנם יפגינו אותה בשבת, ובכך תלוי למעשה גורל המשחק.

התחזית: נצחון לבית"ר ירושלים.

שמשון — בית"ר ת"א

שמשון תל־אביב בתחתית, בסכנת ירידה. בית"ר תל־אביב בתיכון הטבלה. השמשונים הכריחו במשחק נגד הכח מכבי רמת־גן, כי יש להם התקפה המסוגלת להבקיע שערים. בנוסף על כך, יודעים שחקניה, והשים את הרב הירידה על צוארם, השאלה היא כיצד יתייחסו למשחק בוגריו של יצחק שניאור. להם, לא יקבע משחק זה דבר.

התחזית: נצחון לשמשון.

הפועל פ"ת — מכבי נתניה

עם הולפתו של רחוביה רוזנבאום בעונת קופמן דומה היה כי קבוצת הפועל פתח תקוה מתאוששת. אולם בא ההפסד בשבת האחרונה למכבי יפו (1:0) ושיקע פעם נוספת את הקבוצה ה„מלבסית" בתחתית הטבלה. גם מצבה של מכבי נתניה אינו מזהיר. אולם נצחונה המשכנע על הפועל תל־אביב מרמז, כי רוח הכדורגל נהירים לשחקנים מעיר היהלומים. זה מאבק תחתית מובהק, הפסד של כל אחת משתי הקבוצות, עלול להחמיר את מצבה, אולי עד כדי ירידה.

התחזית: תיקו.

הפועל כפר סבא — מכבי חיפה

שתי הקבוצות הרשימו במשחקן בשבת האחרונה. הפועל כפר־סבא הביסה את מכבי פתח תקוה 0:4 ללא תנאי ואילו מכבי חיפה ניצחה את הפועל ירושלים 1:2. העובדה שהמשחק ייערך במגרשה הביתי של כפר סבא מעניק לה יתרון על פני יריבתה, ומשום כך התחזית היא: נצחון להפועל כפר סבא.

מכבי יפו — הפועל באר־שבע

שחקני שתי הקבוצות כבר עשו את שלהם השנה. באליפות לא יזכו, ולהדת לא ירדו. אי לכך הם יכולים לשחק בשקט, ואולי אף להתהלות מצל הפדרציות של הכדורגל שלנו.

התחזית: תיקו.

הפועל חיפה — מכבי פ"ת

שתי המהלומות שהנחיתו יצחק אנגלנדר ויצחק אינצ'י על בית"ר ירושלים, גרמו לאוהדי הפועל חיפה לזקוף גב וראש השבוע. מכבי פתח תקוה, שפתחה כה יפה את העונה, נחלשה בהרבה, ואינה עוד אותה קבוצה. משחק זה יתן הדאי אפשרות לחיפאים לשפר את מעמדם בטבלה, ואולי אף להשיג נצחון גבוה.

התחזית: נצחון להפועל חיפה.

ליגה א' דרום

הפועל לוד — הפועל יהוד; מכבי רמת עמידר — בית"ר רמלה; הפועל אשדוד — הפועל חולון; הפועל דימונה — הפועל אילת; מכבי שעריים — הפועל בית־שמש; בני יהודה — הפועל קריית אונו; הפועל בת ים — הפועל באר־יעקב; הפועל רמלה — הפועל ראשון לציון.

ליגה א' צפון

הפועל מחנה יהודה — הפועל הרצליה; הפועל מגדל העמק — הפועל נהריה; הפועל צפת — הפועל חדרה; הפועל טבריה — הפועל רמת גן; הפועל טירת הכרמל — בית"ר נתניה; הפועל נחליאל — הפועל בני־צרות; הפועל קריית־שמונה — הפועל גבעת חיים; הפועל עכו — מכבי הרצליה.

בליגה הלאומית בכדורסל

המשחק המרכזי בליגה הלאומית בכדורסל ייערך הערב בירושלים. בו תארח קבוצת בית"ר המקומית את קבוצת הפועל תל־אביב.

טבלה הליגה הלאומית

	הקבוצה	מש.	נצ.	תיקו	הפס.	שערים	נק.
1.	הכח־מכבי רמת־גן	26	14	9	3	16־35	37
2.	הפועל תל־אביב	26	13	8	5	28־41	34
3.	הפועל ירושלים	26	11	9	6	17־26	30
4.	הפועל כפר־סבא	26	7	15	4	21־29	29
5.	מכבי תל־אביב	26	6	16	4	20־28	28
6.	מכבי יפו	26	9	9	8	20־28	27
7.	הפועל באר־שבע	26	9	9	8	29־32	27
8.	מכבי פתח־תקוה	26	9	9	8	36־35	27
9.	מכבי חיפה	26	8	11	7	27־25	27
10.	בית"ר תל־אביב	26	7	12	7	23־23	26
11.	הפועל חיפה	26	7	10	9	26־25	24
12.	מכבי נתניה	26	7	9	10	33־23	23
13.	הפועל פתח־תקוה	26	5	11	10	25־19	21
14.	שמשון תל־אביב	26	6	8	12	41־29	20
15.	בית"ר ירושלים	26	6	8	12	32־18	20
16.	הפועל מרמורק	26	4	7	15	41־20	15

תחרות אתלטיקה לבוגרים ולנוער תערך מחר ב־4 אחה"צ במסלול ריינגים.

גביע המדינה במרוצי אופניים

מרוצי אופניים, במסגרת גמר גביע המדינה לבוגרים ולנוער ייערכו מחר למרחק של 40 ק"מ במסלול: רמלה — יער־הנשיא — רמלה. הזינוק בז' בבוקר.

עצרת התעמלות

עצרת התעמלות, בהשתתפות מספר גדול של קבוצות מובחרות, תערך מחר ב־10 בבוקר בהיכל הספורט הנעמן. מפעל זה הוא מציין גימנסטרדה אסא, והוא משמש כאירוע מרכזי של ענף ההתעמלות במסגרת חגיגות הכ"ה למדינה.

צעדת הליה הגדש עציון

4000 איש ישתתפו בצעדת הליה לגוש עציון, שתתקיים מחר במסגרת צעדות המכבי בנתיבי לוחמים. קבוצת המועצים הגדולה ביותר תהיה של בנק לאומי — 1100 צועדים.

זמני פירוט המשחקים:

* בירושלים: הפועל ירושלים — הפועל גבעת־יטור (73:72 בסיבוב הראשון); בית"ר ירושלים — הפועל תל־אביב (119:101).
* בתל־אביב: מכבי תל־אביב — הפועל גיר־דוד/בית אלפא (95:97).
* באשדות יעקב: הפועל אשדות יעקב — הפועל קרית־חיים (94:67).
* בחיפה: מכבי חיפה — הפועל מגידו (89:71).
* ברמת־גן: מכבי רמת גן — הפועל גבעת ברנר/גנן.

בליגה הארצית בכדורסל

* במחוז הצפון: מכבי קרית־מוצקין — הפועל חיפה; מכבי נתניה — הפועל גניגר/מורג; הפועל האורג — הפועל מורג/גניגר; הפועל עפולה — הפועל משמר חיים; הפועל גבעת חיים — הפועל רמת הכובש; הפועל קרית טבעון — הפועל גן־שמואל.
* במחוז הדרום: הפועל הצפון תל־אביב — בית"ר תל־אביב; הפועל גת — הפועל חולון; מכבי פתח תקוה — הפועל... הפועל פתח תקוה — הפועל שער הנגב.

תחרות דואר בקליעה

תחרות בין לאומית בקליעה, באמצעות הדואר, בין ישראל לארצות הברית תערך מחר ב־9 בבוקר במטווח רמת גן. התחרות מיועדת לבוגרים ולנוער.

היום ומחר ייערך המחזור ה־13 במסגרת הליגה הבין קבוצתית בקליעה ברובה ואקדח אויר.

שיוט השוקרון

באף שוזתיים ייערך מחר שיוט השוקרון למפרשיות בדגמים „420", „הולנדי מעופף" ו„פינ". השיוטים יתחילו ב־9 בבוקר.

תחרות בין לאומית בכדורעף

תחרות בין־לאומית בכדורעף תערך מחר ב־10 בבוקר בבריכת השחיה במסון ריינגים. בין הנבחרות הלאומיות של ישראל לבין הקבוצה המעורב גרמנית „בוכום".

סיוף בחיפה

תחרות בין מחזית ברומח לבנים ובנות, יעד גיל 17, תערך מחר ב־10 בבוקר בבית הפועל בחיפה.

תחרות בין לאומית בהאבקות בחולון

תחרות בין לאומית בהאבקות בין הנבחרת הלאומית לבין הנבחרת השוודית, קבוצת הנפלדן, תערך הערב ב־8 בהיכל הספורט בחולון.

מפעל אידלסון באתלטיקה

התחרויות אתלטיקה לזכרו של חיים אידלסון יתקיימו מחר בפעם ה־41. התחרויות, המיועדות לגברים, בוגרות, נוער ונערות, יתחילו מחר ב־3 אחה"צ באיצטדיון המכביה בתל־אביב. כן ישתתפו בתחרויות אתלטי נבחרת הנוער של חבל סאר־בריקן במערב גרמניה.

כפר קאסם מוכן ל„סולחה" עם אור־יהודה

לכפר קאסם ועוד בטרם הגיעה למגרש התנפלו עליהם תושבים במקלות ובאבנים ואוהדים מהם נפצעו. מאוחר יותר, כשהגיעה משטרת פתח־תקוה, התקיים המשחק והסתיים בתוצאה 0:3 לטובת כפר קאסם.

גם מפקד תחנת פתח־תקוה פקד איצקוביץ, אמר, כי לא היתה כל התנפלות המונית כפי שתיארו אותה שחקני אור־יהודה. בתחנת פתח־תקוה התלונן אוהד אחד של הקבוצה מאור־יהודה ונעצר חשוד בתקיפתו. (ע)

המועצה המקומית בכפר קאסם מוכנה לארח את שחקני הפועל אור־יהודה ואוהדיהם כדי לחסל את התקרית שהיתה בשבת שעברה. קבוצה קטנה של נערים התנפלה במרכז הכפר על אנשי אור־יהודה, שבאו לשחק עם הפועל כפר קאסם, במסגרת ליגה ב' בכדורגל.

מזכיר המועצה המקומית מחמוד עאמר, שלל מכל וכל את האשמות אור־יהודה, לפיהן התקרית פרצה על רקע לאומני. „היתה נרכה במקום ולא שמעתי ביטויים כגון „איטבחו אל יהוד", כפי שפורסם" — אמר מזכיר המועצה והוסיף, כי קבוצת המתפרעים היתה חבורה של נערים. אוהדי הקבוצה המקומית, שלא פעם קיבלה מכות כאשר הפועל כפר קאסם שיחקה בחוץ. „אנו נכבדי הכפר מגנים נמרצות תופעות של בריונות. המבוגרים לא עמדו מן הצד, אלא היכו את המתפרעים גם אם היו בתוכם בנים שלנו" — אמר מזכיר המועצה.

מחמוד עאמר הדגיש בדבריו, כי „אנו תושבי כפר קאסם נאמנים למדינת ישראל ומה שקרה היא סתם סכסוך על רקע כדורגל, הוא עלול לקרות בין קבוצות יריבות, גם יהודיות".

במברק, ששלחה המועצה המקומית, לראשי המדינה נאמר: „תושבי כפר קאסם נדהמו לקרוא כתבות עויינות נגד הכפר ותושביו בגלל כדורגל. התושבים ידועים בנאמנותם לישראל. המועצה ותושביה מגנים את הבריונות זכל צעד שיביא לשנאה בין שני העמים".

בשבת האחרונה, סיפרו שחקני אור־יהודה, נסעה קבוצת הפועל

מתאבקי ישראל נכנעו לאלופת שוויץ — 13:7

אלופת שוויץ בהיאבקות, קבוצת ויינפלדן ניצחה שלשום בגבעת־חיים את סגל נבחרת ישראל בתוצאה 7:13.

בתחרות נפלו שתי הפתעות כאשר משה ירמאק (אשדוד) ניצח את אלוף שוויץ, פפר שודלר במשקל עד 57 ק"ג ואילו אריה קולסון ניצח את מקס שססר. גם הוא אלוף שוויץ, במשקל עד 82 ק"ג.

נצחון נוסף למתעמלות ביוון

נבחרת הנשים של ישראל בהתעמלות ניצחה באתונה בפעם נוספת את נבחרת יוון בתוצאה 168.85 : 151.25 נקודות.

בין הבודדות זכתה במקום הראשון הישראלית יוכבד גרינברג עם 37.65 נקודות לפני היוונית פולד 36.90 נקודות והישראלית אורנה ברדייר — 36.05 נק'.

חוף גיא טבריה — **התאחדות סקי המים** בישראל

אליפות סקי מים ארצית 1973

על שם רס"ן רמי ולד הי"ד

התחרויות תתקיים ב„חוף גיא" טבריה בימים 21-4-73 מוקדמות 22-4-73 גמר חלוקת פרסים

בסיום התחרות יערך מפגן ראוה ע"י התאחדות סקי המים בישראל

ההרשמה: „חוף גיא", אצל נציגי ההתאחדות במקום עד 19-4-1973

חוף גיא GAY BEACH

הנהלת „חוף גיא" מזמינה אתכם לחזות באליפות סקי המים ובמפגן. במקום לשרותכם: מסעדה, „ומפי", ביתנים וסירות להשכרה (ותחנת תדלוק)

תיאטרון ובידור

★ צוואתו של כלב, תל־אביב (הבימה) — הצגה משעשעת מאת אריאנו סואסונה. תוך כדי הציאת הווי חיים בכפר ברזילאי קטן מפנה המחבר ביקורת אל הכנסיה ומלגלג על השחיתות והתחסדות של אנשים. משחק טוב של שלמה בר־שבים, סובה פורה, בקר, רונאי ואחרים, בימוי שוסף של אלי סיני.

★ „בימת הסאטירה", תל־אביב (סיקרון „בימות") — תכנית סאטירית משעשעת למדי ומכאיבה רק לעיתים רחוקות. הערב מורכב מקטעים שנכתבו על־ידי מחברים שונים. הקטעים אינם אחידים ברמתם. הביצוע (עדנה שבים) איננו מטובש לגמרי, אבל ההגשה של שלושה השחקנים (הנה רוס, טוביה צפיר ושמעון לבארי) מצויינת.

★ „נישהאיך נוסח גירושייך", ירושלים (התיאטרון העממי) — טקסט אבסורדי ומלא חן של נסים אלוני. נעימות מתוקות של יאיר רוזנבלום. הגשה וירטואוזית של רבקה מיכאלי ויוסי בנאי — בידור משולח וכמולק.

★ „כמאמים קוו ואדיס", חיפה (התיאטרון חיפה) — רוויו תיעודי מאת יהושע סובול על ביצעיית הדת במדינת ישראל, ועל השפעתם של חוקי ההלכה על חייהם של אזרחי המדינה הזאת. הקטעים התיעודיים־ממש הם מרתקים. הביצוע של עדנה שבים מאופק לרוב ומלא המצאות. המשחק של כל השחקנים מעולה.

★ „ערב שירי נעמי שמר", בית הגן („בימת") — שירים ידועים וישנים של משוררת ארץ ישראל זוכים לביצוע ולביצוע מאד מלוטשים ולעתים אף מרגשים. ערב של סיפוק בטעם טוב.

לונדון מימי „פיהורי" צ'כוסלובקיה בשנות החמישים בסרט מזעזע. כן ומבוצע היטב. המלוס הגדול ההתפיסה ה„מוקקת" של הכנפליות הקיפטיסטית — מול של התקר האפור המפחיד ועד ללונדון עצמו — שנשאר קומוניסט על אף מה שעבר עליו.

★ „סאנגו אחרון בפאריס" (סטודיו) — הפורסמת הרצשנית עשתה שרות דב. סרט מעמיק, בעל אווירה נפלאה. ביטוי אישי בלתי־רגיל. סרט על בדידות, על אהבה, על מין, על בלבול מושגים. סרט על־תקופתי ועל־ביאוגרפי על המבוי הכהים של האנושות. קצת יותר מדי פוליטיקה אנטי־בורגנית, קצת יותר מדי קיצורי גיה סמלית בכל המישורים. בסך הכל — סרט השוב. ברנוק יוהאף — גם את אלה שיחליטו כי הוא „בנציל" ויזהו באלה.

★ „הבית ברחוב שלושים" (הדר) — ראה „רוך", ירושלים.

★ „גיג קידי" (אלנבי) — מצרבון „אקדמ" מרתק בתנאי — נא להתפלם סואדראליוגיה המיותרת והמבולבלת.

★ „לידה באוקרה" (הבלת) — אחד הסרטים הטובים ביותר של האחים מאוקס. כאן הם בשיא התעלוליהם המיוחדים שלהם, ביזוג מלודרמה עם „להטוסים בזהרמים", קונצרט קולנועי בלתי־נשכח.

חיפה:

★ „קאבארט" (הוד) — ראה „פאר", תל־אביב.

★ „הבית ברחוב שלושים" (אורה) — ראה „רוך", ירושלים.

★ „הליצנים" (ארמון) — פליני משחזר את „אהבות הילדות" שלו בסרט תעודי אישי מאוד ויפויוטי מאוד על עילם דרמה, שהיה פעם גדול — עולמם של הליצנים.

★ „הזמאי" (פאר) — ראה „הבירה", ירושלים.

★ „עולם הדממה" (בית־רוטשילד) — סרטו יאתגרגראפי של דאקיאוס קוסטו על עולם מתחת לפני הים. עולם מיסתורי עשיר, שצולם בידי מי שמכיר את הקולנוע לא פחות ממעמקי הימים — ואוהב את שניהם.

★ „קאבארט" (ירון) — ראה „פאר", תל־אביב.

המבחר נכתב על־ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים

של „דוקומנט משוחזר". גדול יותר מהחיים. יפה להפליא. אישי לחלוטין. סרט שהוא מעין „מסמך מרטש" על אמן על אהבתו הגדולה והיחידה.

★ „פראנזיו" (שין) — הפיציקוק בשיא היכולת וההמצאה. המלך בשאר מלך. גם אם אינו יוצר חשוב מבחינה חברתית או פסיכולוגית. „סיכריית מתוח" מזהירה, מרתקת, משעשעת ובעלת פואנטה קולנועית הראויה לציטוט.

★ „הבית ברחוב שלושים" (רון) — סרט ישראלי אישי ואנושי מאוד. קטן ופולקלוריסטי, המבטא נפשו של נער יתום בתקופות שבין על סף מלחמת הקוממיות. יצירמם פאזה, חסר חוש־מידה, אך כן, חסר יומרות סרק ומבוצע באווירה משכנעת.

★ „הסקרן" (אוריון) — סרט הולנדי מרתק, ספוג אהבה יתרה של קולנוע, סרט בלתי חשיב ולא מעט מבולבל, אך, מקורי ועשיר מאוד.

★ „מליכוד — 22" (מטרו) — קומדיה סהרורית על המלחמה הזה היחסים בצבא על פי ספרו של ביזוף הלר. מתמוסס מרעיונות חשובים, מעורב תחומים וסגנונות, אך בהחלט סרט הראוי לכל תשומת־לב.

תל־אביב:

★ „הצגת הקולנוע האחרונה" (פריז) — שחור עזובה מקסימית משנות החמישים — מקום קטן ונידח שאין בו חיים אף בעתיד — הכל על רקע המוות ההדרגתי של הקולנוע המקומי. סרט מצוחן ומשכנע על אנשים הילמגיים במבוי סתום של מצייאות מכוערת. סרט ללא תקווה, אך עם לב — קצת יותר מדי שונא נשים.

★ „קאבארט" (פאר) — מחזמר פוליטי־פסיכולוגי שעלילתו מתרחשת בברלין בצל הנאציזם בתחילת שנות השלושים. סרט המבטא אוירה אותנטית ומגיש ביצוע נהדר, ביחוד זה של לייזה מינלי.

★ „ההודאה" (פריסמיון) — זכרונותיו הכגומים של ארתור

מבחר

כהן מספרת על נסיונה ופעילותה בתחומים אלה. מנחה: עדנה שבים (ב).

★ 17.05 — „עם קול הלב ועם כל הלב" — זוהי אלברשטיין מגישה משיריהן של ג'ניס ג'ופלין, גנסי וילסון, אלה פיטג'רלד, כרמלה, שושנה דמארי ואחרות (ב).

★ 21.06 — „פעם נוספת" — תכנית ראשונה במסגרת הסדרה „פעם נוספת — מאוצר הסרטיה", הפעם „חיים על האף ים המלח". תכנית ששודרה לראשונה בשנת 1964 הוגשה לתחרות פרס איטליה. משתתפים: יגאל ידין, נפתלי מרניה, נחיה, חבר קיבוץ עין גדי. (ב).

★ 22.05 — „מצעד הפזמונים שלי" — עם הזמרת הלהקה, הנדל (צ).

★ 23.05 — „ממני מנים" — ערב פתפראיונות עם מני פאר, בהשתתפות אילנה רוביצנא, לוליק, דתה דותן ואחרים (ב).

שבת

★ 11.06 — „המסך עולה" — סרטפריסטים ללילה אחר. תכנית שכבה בסרס והתכנית המקדי של רשות־השידור, מאת השחקנית רות דותן (א).

★ 12.05 — „המשימה הבלתי־גמורה" — „דבר אלי אמת". איך מלמדים את נושא הציונות בבית־הספר בישראל? דיון בהשתתפות: תלמידים, מורים, מנהלי בתי"ס ואנשי חינוך (א).

★ 17.05 — „בימת רדיו" — „ד"ר פאוסטוס" מאת כריסטופר מארלו בעיבודו ובביומיו של פרופ' אריה זקס. המחזה המתוח את התקופה האליזבתנית עוסק בנושא שעסקו בו רבים אחריו: האם יכול אדם למכור את חיי העולם הבא תמורת הבלי העולם הזה. עם רפאל קלצ'קין ויוסי פולק (צ).

טלוויזיה

שישי

15.00 — „משפחת פרטרידג'" — „צליל הכסף".

21.00 — „סרט טלוויזיה" — „חקירת בברלין". (מהסדרה „המשחק"). נסיון להליך אישור אמריקני הנודד במזרח ברלין אל בית הוצאה „תוואורדי" מתמודד ומצליח להעלים על שירותי ...מודה גרמנית. עם ...ובניה מקארתי.

22.15 — „הטוב והרע והדיה" — מצדר ביהודי־בהשתתפות ...בני אמדורסקי רישוי גוריון. ביצוע העמורייסי של ...ונים ...בסגנון סרטי יהוד של שנות ה־30 וה־40.

שבת

20.00 — „המכבילי" — ...אלין וחוזין בהלכות חג... והסבים מאת הרב ישראל.

21.00 — „איירנסייד" — ...

רדיו

שישי

17.05 — „קולקסיביות יוניות" — עזה בן נחום ...כראיונות ...שיחות ביניהן על הריספורים ומשחק, וכל אותן.

קולנוע

ירושלים:

★ „פליני רומא" ים (הבירה) — רומא של פליני — על עברו ההאישי ועל דמיוני המציאותי, סרט

בולי עצמאות ב־3 במאי

1.5 ל"י. אולם כאשר נקבע תעריף דואר אויר לארה"ב ל־1.10 ל"י, נקבע ערך זה בבול המכבית (40 אגורות יחות מן המתוכנן). גם בול הזכרון לחללי צה"ל הורד מ־88 אגורות ל־65 אגורות. במקרה זה לא מובנת הסיבה, שכן הבול נועד לביול מעטפות המחלקה להנצחת החייל שליד משרד הבטחון ומעטפות אלה נשלחות למשפחות השכולות בדואר רשום, העולה 98 אגורות, ואז סעם היה דווקא במקרה זה להוסיף בערכו הנקוב של הבול ולאלץ את המביילים מעטפות אלה להדביק על גביהן בול נוסף שאינו משתלב בנושא להשלמת התעריף. תנכון? הסיבה, כאמור, לא מובנת. במקרה זה, המפסיד של הדואר הוא גם המפסיד של הבולאים.

שמואל כץ בחותמת גרמנית

השבוע נפלה בברלין תערוכת הציור של שמואל כץ, חבר קיבוץ געתון, שנמשכה כחודש ימים. כל זמן התערוכה הסביעו מארגניה חותמת תעמולה מיוחדת על גבי כל המכתבים שיצאו ממשרד הדואר

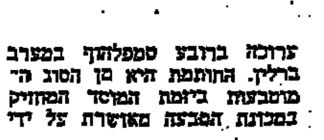

ערוכה ברובע טמפלהוף במערב ברלין. החותמת היא בן הסוג הרמוטבעת ביזמת המוסד המחזיק במכונת המבבה מאושרת על ידי

הדואר. (אין היא חותמת דואר רגילה של הדואר). בחותמת בכלל ציור מיצירותיו של שמואל כץ ובתובת. „תערוכת שמואל כץ", בגרמנית. הסיסמאות בחותמות אלה נבחרות על ידי בעלי מכונת ההטבעה, כמובן באישור הדואר.

בול־הר בטונגה

אני מכיר שממלכת סונגה, המפילה בעיניני בולים, תצטרך בקרוב להפסיק להנפיק בולי דואר...

משום שהיא מנפיקה רק בולים בעלי צורה מקורית ובלתי רגילה. ואני „חושש" שבלים מן הימים תחסר לדואר סונגה צורה מקורית של בול שכמוהו עוד לא הופיע. אז... אי אפשר יהיה לוצוא עוד

בולי דואר, שכן בולים רגילים אין כוציאים שם.

הנה הגיעו לארץ בימים אלה שתי סידרות בולי סונגה אשר במבנם ראשון דומים יותר לגוציות מאשר לבולים. כמעט צבולים, כשבצליהם ה„בוטה" המיוחדת המכתית המבשרת על שלטון המלוכה (בהצות אנגליה, באו 1900). את העיגול של הכרה מכסה מפת אזור האיים שצליהם מודפס השיטפך הריילמי, ואילו חותם השורה המסיים את הסיכסך. בולים מפס וגזור מחוץ לפיגולל. כך שבולים אלה אין צורה צבולה. האיל ובולים צבולים אינם עוד בגדר חידוש.

בולי הסידרה השניה לדואר אוויר, גם כן בנושא הכרות המלוכה, בזורים בצורה היוצרת מן הר בשפת־ים.. והשאר לא מובן.

אניות היסטוריות בסט. לוציה

במאי השנה יופיעו בסט. לוציה ארבעה בולי זכרון עם דגמי אניות

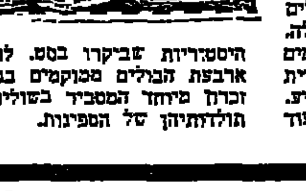

היסטוריות שביקרו בסט. לוציה. ארבעת הבולים מכוקמים בגליון זכרון מיוחד המסביר בשוליו את תולדותיהן של הספינות.

מסגד עומר בבול לובי

בלוב הופיע לא מזמן בול דואר מיוחד לכבוד מסגד עומר בירושלים. הבול, שהופיע בערכים נמוכים (10 ו־25 פ'), מראה את מסגד עומר במלוא הדרו וכתובת בערבית ובאנגלית: „כפת הסלע (מסגד עומר), ירושלים".

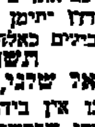

לוב אינה היחידה שהוציאה בולי דואר עם אתרים בתחום ארץ ישראל. ירדן יתימן הנפיקו כמה פעמים בולים כאלה.

תשובות

דיואל שוגי, קבוצת מגן — לצערנו אין בידנו כתובת האספן במקסיקו, שבקשת. אולם אנו מקוים שתיעזר בכתובות המתפרסמות בזה.

כתובות כתבי־עת בולאים שנתבקשנו לפרסם — המעוניינים מתבקשים לציין באיזו שפה הם מעוניינים.

Carlos Armando Encinas Eguiarte
Guerrero No. 18 Dpto. 6
Hermosillo, Sonora
MÉXICO
★
Miguel Angel Medina Zuñiga
Ing. Carlos Mendez Alcaldé 25
Colonia Salud
Xalapa, Veracruz
MÉXICO

בולים

לבנין נגאת אריה לינדנבאום

קראת יום העצמאות 1973 יונפק בול וגליון זכרון. כפי שתואר לפני כמה שבועות, הבול בא בזה, הוא חלק תהתודק מגילת העצמאות ובצורתו הוא ...גם בתוך גליון הזכרון כולו. מקביל יופיע גם בול זכרון לחללי צה"ל, בול השואה ובול המכבית ה־9. פנת הבולים מסתכמת 4.8 ל"י (4 בולים וגליון זכרון). ...אלה יופיעו ב־3 במאי.

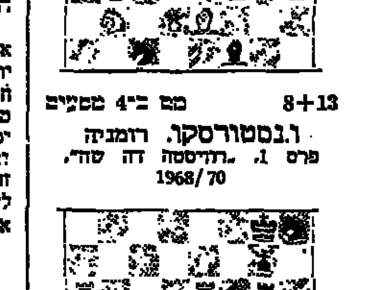

...צריפי הדואר החדשים שיבשו את תיכנון השירות הבולאי ...ים אחרים ורק ברגע האחרון ...לשנות את הערכים שתוכננו מראש. משום מה היה הדבר ...האספנים, שכן בול המכביה ...תחילה עם ערך נקוב של

תחרות בין־לאומית באוניברסיטת ת"א

שחמט

עריכת אליהו שחף

...ג' נפתחה באוניברסיטת האליפות הפתוחה הבינלאומית בהשתתפות 22 שחמטאים מישראל ומחו"ל. ...הראשון בסוגו הנערך ...תחרות־קבע אחת לשני...

...ורחים הם ד. מארוביץ מירא ביה וד. לוי מסקוטלנד. שני אמנים בין־לאומיים. ישראל ...גת על־ידי האמן הבין־לאומי כבן, האמנים א. קלדור, ע. י. ספפק, א. כרמל, א. א. גרוס, מ. כנעני, ב. פרץ, ...דימן (אלוף צה"ל), יצחק ורדש... (עולה חדש מברה"מ, בצל ...אמן, ג. בירנבוים, א. בנך, ...לאכר וכן המועמדים־לאמן ה... ...ים א. עזור, ג. פלאי, ב. ...ק, ל. לודמן, ר. רוזנסקי ...ניימן (מנצח אליפות האוניברסיטה).

...תחרות הוקצבו פרסים נאים. ...ראשון בהם הוא 800 דולר, ...500 השלישי 300 דולר. ...מיוחד בן 75 דולר נקבע ...ב היפה ביותר. עם סיום ה... ...ות הבין־לאומית (ביום ה', 26 ...ריל) תיערך תחרות־בזק גדו... ...כן תיערך תחרות בצלת עניין ...ד — האדם נגד המחשב. ה... ...וקים נערכים יום־יום בין ה... ...ות 18.00—23.00 (בשבת יתקיימו ...11 סיבובים בשיטה השוויצית). ...רוצ אורגן על־ידי היחידה לספורט וחינוך גופני בראשות אלי ...זניר. שהיה הרוח החיה בתחרות נאה זו.

סיבוב 7 בליגה

...סיבוב השביעי שייערך מחר ...ים בליגה הארצית את ...קבוצות הבאות: „רובינשטיין"

ירושלים (17½) — אוניברסיטת ת"א (23½); „לסקר" חיפה (20½—2) — „לסקר ת"א (18½); „הפועל" עמק־חפר/נתניה (18) — רמת־גן (16—2); „הפועל" חדרה (10½) — „הפועל" פלדקריין ראשון־לציון (17); אס"א טכניון חיפה (19½) — בית"ר ת"א (13); „הפועל" ירושלים (18) — „הפועל" בת־ים (22).

המשחקים המרכזיים בליגה א' דרום: מרכז הנוער ת"א — „רסיה" ת"א; אס"א ירושלים — „אליצור"—ראשבסקי" ת"א. בליגה א' צפון: „הפועל" נצרת־עלית — אס"א טכניון ב'; „הפועל" חיפה — „הפועל" חפר.

אליפות בני הקיבוץ המאוחד והאיחוד, תתקיים בקיבוץ שפיים בין התאריכים 18—22 באפריל. על הנרשמים להגיע לאולם הכדורסל בשפיים עד שעה 12.00 ביום ה', 18.4.73.

בוקארשט 1973

סיציליאנית

סמאגליו — גאורגיו

הערות מ. טיימנוב

...

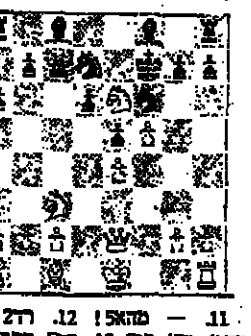

טאלין 1973

הודית של המלך

מישאן — מאל

...

החור שבמלכודת

ואגאניאן — מוחין

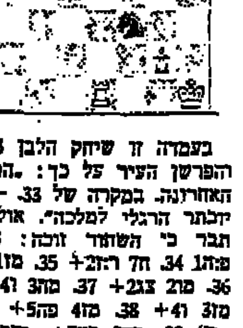

...

...

בעמדה זו שיחק הלבן 33. ה6, הפרשן העיר על כך: „המלכודת האחרונה. במקרה של 33 — פ:ה6, יתכן...

י. סושקוב, ברה"מ

8+13

מט ב־4 מסעים

ו.נסטורסקו, רומניה

פרס 1, „רוויסטה דה שה", 1968/70

4+5

הלבן זוכה

פתרונות

...

כניעה לידידות סחטנית

השלטונות היוגוסלאביים היו לא רק רשאים אלא גם חייבים „לייעץ" לשחקני הפינג־פונג הישראלים לוותר על המשך השתתפותם במשחקי טניס־השולחן הבין־לאומיים ולחזור הביתה — אם לא היו בטוחים למעלה מכל ספק ביכולתם לדאוג לשלומם ולחייהם של הישראלים. כן הדבר, שאין שום אפשרות לקבוע בוודאות גמורה, אם אמנם זה היה המצב בסאראייבו. אולם מן הדין הוא ליתן לשלטונות הבטחון של טיטו ליהנות מן הספק.

לפיכך צדק בהחלט זאב בראוורמאן, ראש המשלחת הישראלית, באמרו לאנשי הבטחון היוגוסלאוויים, שהסבירו לו את חומרת המצב: „אין אנו רוצים במינכן שניה. ואם תחליטו שמוטב כי נעזוב את התחרויות, נקבל את ההצעה". יתרה מזו: אפשר להסיק, שהשתתפות המשלחת הישראלית בתחרויות תחת משמר כבד של אנשי־בטחון, היה בה כדי להביך את הבחורים הישראליים ולהבליט ללא שום הצדקה ופרופורציה את כוחם של ארגוני הטרור הפלשתינאים.

שלטונות הבטחון של סאראייבו ודאי לא הציגו את מה שהציגו ללא הוראה מפורשת של המוסדות המרכזיים הגבוהים בבלגראד. להוראה רשמית זו באולת ידם של שלטונות הבטחון היוגוסלאביים נודעת, כמובן, משמעות מדינית החורגת הרחק ממסגרת תחרות פינג־פונג בין־לאומית.

יוגוסלאביה מקיימת בגלוי יחסים ידידותיים עם ארגוני הטרור הפלשתינאים. בבלגראד פועלת נציגות מוכרת של הארגון לשחרור פלשתין וממשלת יוגוסלאביה הביעה לא אחת את תמיכתה ב„תנועת ההתנגדות הפלשתינאית". מסתבר, שיחסי ידידות אלה אינם מונעים מארגוני המחבלים להתערב בעניניה הפנימיים של יוגוסלאביה ולהתגרות בצורה מחושית בשירותי הבטחון של מדינה זו. בתנאים אלה מותר לצפות שממשלת יוגוסלאביה תסיק מסקנות מסויימות מהעובדה שהמחבלים הפלשתינאים מטילים את חותם על שירותיה הבטחוניים. אלא אם כן ניתן שאנשי השירותים האלה שיקרו במצח נחושה ועשו זאת לפי הוראת הגורמים המוסמכים של המדינה הפדראלית, תוך הסתגלות לתנאי הידידות הסתמיים שממשלות ערב כופות על בלגראד.

דב אפל

50 שנה לתזמורת האדומה

ביומים אלה מציינים מלאת חמישים שנה ליסוד תזמורת המשטרה. היום אנו מכירים את התזמורת במצעדים, קבלות פנים ואירועים חגיגיים שונים. בימים ההם היתה זו התזמורת היהודית בארץ ישראל, ומייסדה הקפטיין א. ה. סילבר ז"ל ניצל אותה גם לערבי מוסיקה קלאסיים, וכליווי להצגות חיבבים מוסיקליות, שהוצגו אז בירושלים.

התזמורת בראשותו של הקפטיין סילבר, שהיתה תזמורת יהודית ובפקודה לא הסכים, שהיא תופיע בשבת אף באירועים אצל הנציב העליון, מילאה תפקידי הגנה חשובים במאורעות 29 ו־36. מפקדיה ניצל גם לא פעם בנס, בעת שהגן על הרובע היהודי בעיר העתיקה ועל שכונת מאה שערים. לאחר פטירתו של א.ה. סילבר ב־1944 עבר הפיקוד לסמל נפתלי גריבוב ז"ל, ושוב מילאה התזמורת תפקידים בטחוניים חשובים בימי מלחמת השחרור. כרבע מחבריה נהרגו או נפצעו קשה בפעולות בימי המלחמה. בשיירה מהר הצופים, בהשתלטות על מגרש הרוסים, עם צאת הבריטים.

לאחר איחוד ירושלים חזרה התזמורת למשכנה הראשון בחצר הקישלה שבעיר העתיקה. בטקס חגיגי נקרא השבוע אולם החזרות של התזמורת על שמם של שני מנצחיה א.ה. סילבר ונ. גריבוב. היה זה אות הוקרה צנוע לזכר פעלם החשוב של השניים. בטקס השתתפו המפקח הכללי של המשטרה שאול רוזוליו שהוא עצמו חובב מוסיקה ומקהים, כי יגשה להרחבת פעילותה של התזמורת, ורענן סיון, איש משרד החוץ, שהוא בנו של קפטיין סילבר. בדבריו הודה רענן סיון לשניים מבמיתיגו הפיזיונאים, חביב כנען ויוחנן בוהם, שלא פעם הזכירו ברשימותיהם את הצורך להנציח את זכרו של מייסד התזמורת.

ד. בלוך

הרהור חוזר אחרי הפעולה

עתה, לאחר שהובאו למנוחות שני חיילי צה"ל, אשר נפלו כגבורים בפעולה הנועזת בביירות, יש להרהר ולחזור בנו מהרהורים וביטויים קודמים מלפני כמה חדשים. היו אלה ביטויי זעם של רבים מאתנו (וגם אני איני נקי לגמרי מזה) עם פרסום הידיעה על מאסרו של אורי אדיב, מבן־שמואל, איש השומר הצעיר, באשמת ריגול לטובת סוריה...

עתה נעמוד דום. שני הקרבנות שהובאו לקבר ישראל בני שני קיבוצי השומר־הצעיר הם — קיבוץ שובל, וקיבוץ מגן. צעירים יקרים, שבגבורתם מרוממים את כבוד ישראל, את כבוד צה"ל, ואת כבוד קיבוציהם, קיבוצי השומר־הצעיר.

יצחק פורמן

מי כתב זאת?

במלחמת השחרור... כדי לגאול את ארץ האבות, את קרקע המולדת... שוב אין מקום למדיניות שאפשר לסכמה בפסוק „באחת ידו עושה במלאכה ואחת מחזקת השלח". מעתה מתגבשת מדיניות חדשה, מדיניות של „השלח בכל הידיים".

מי כתב זאת? ודאי לא תנחשו ומוטב שנגלה את הסוד. אין אלה אלא הבאות ממאמרו של ד"ר גמל אל עפיפי, סגן הנשיא של האסיפה הלאומית של הרפובליקה הערבית מצרים. המאמר פורסם לפני זמן מה בדו־שבועון היוגוסלאבי „המדיניות הבין־לאומית", המופיע בשש מהדורות לשוניות בבלגראד.

המאמר מדגיש חשיבות החלטתה של הממשלה המצרית שצמצמה את תקציב הפיתוח והקריבה תכניות פיתוח, אף־על־פי שארצה אך יוצאת מחשלותה. קביעת תקציב המלחמה פירושה שאין ברירה אלא לפתוח במאבק על השחרור, משום שגם בחברה המצרית מרגיש החושש מפני המשכת כיבושו של חלק מן השטח הלאומי.

מי אמר שאין למצרים חלק בתנ"ך ושאין הם רואים בחצי האי סיני נחלת האבות חלק מן השטח הלאומי?

צבי רותם

התעשיה והבחירות

שר האוצר השוודי גונאר סטרנג, הודיע ברבים, כי „קרן הפנסיה" של פועלי שוודיה עומדת לרכוש מניות בתעשיה הפרטית בשווי כולל של מחצית מיליארד כתר.

הודעת השר הוסיפה שמן על המדורה של מערכת הבחירות הקרובה לפרלמנט ולשלטון המקומי. מפלגות האופוזיציה הלא־סוציאליסטית נאחזו בתכנית זו של הממשלה הסוציאליסטית כדי להפח את האווירה לקראת הבחירות ומציגים אותה כתכנית לנישול בעלי ההון והתעשיה הפרטית בשם הסוציאליזציה.

מפלגות הליבראלים, השמרנים והמרכז מגלות צבעוגות וחרדה. הן מצביעות על ההון העצום שהצטבר בקרנות הפנסיה והמגיע לכדי 60 מיליארד כתר. הון שבו אפשר לקנות גם מניות התעשיה הפרטית כולה. למעשה, אפשר לקנות את כל המפעלים הפרטיים בשוודיה במחצית מהסכום הזה, שכן שוויים הוא בסך הכל 30 מיליארד כתר.

כן מצביעים מתנגדי התכנית של הממשלה על העובדה, שקרנות הפנסיה ממומנות גם בכספי המעבידים, המפרישים 10.5 אחוזים משכרו של העובד לקרן הפנסיה, אך תכלית התשלום הזה להבטיח את קיומו של העובד לעת זקנה, ולא שהקרן תשמש להפקעת רכושו של המעביד.

דבש"א

החקלאים והמחצבים

האוצרות הטבעיים העיקריים בארץ הם החקלאות והמחצבים. לדעתי, אי־ניצול חלק גדול מאוצרות אלה הוא פשע כלכלי ומוסרי.

היבוא החקלאי העצום, שערכו יותר מ־200 מיליון דולאר לשנה (לפי השנתון הסטטיסטי החדש) ושיש לצמצמו; אפשרויות היצוא החקלאי ביחוד גדלים והמינים (כלל הסוגים העתיקים יין, שקדים, שמן זית ותאנים); והתרבות המהירה של האוכלוסיה בארץ (ובעולם) — מחייבים פיתוח חקלאי נרחב בכל הארץ, פיתוח מפעלי מים גדולים והתיישבות חקלאית נרחבת. אין לזלזל באדמות ההר, שהן פוריות ואפשר להכשירן. כמו כן יש להגביר את חיפושי הנפט בארץ ואת פיתוח כל המחצבים.

יוסף כץ
רמת־גן

אחוז המצביעים והמאמינים

בניגוד להנחה המקובלת בציבור, כאילו רק חלק קטן מאוכלוסיה בישראל הוא דתי, ולכן אין הוא ראוי להתחשבות מיוחדת, בא עתה מחקר מדעי ומפוביה, שתוצאות הבחירות לכנסת אינן משקפות את המצב לאשורו. וכי הקולות שניתנו למפלגות הדתיות, לא מלמדים כלל על משקלם של הדתיים.

המחקר המדעי, שפורסם בספר „העם הנחרר", בהוצאת „מסדה", פרי עבודתו של הפרופ' אשר אריאן, ראש החוג למדע המדינה, באוניברסיטת ת"א, מגלה בצורה מדעית בדוקה, כי אחוז הדתיים הוא גבוה הרבה יותר. ואם כל הדתיים היו מצביעים, כולם, לפי בעיות דתיות גרידא, היו מהווים כוח פוליטי עצום במדינה.

חשוב מאד שהציבור יעמוד על עובדות וחשבונות אלה, אשר הפרופסור אשר אריאן מגלה בפנינו, בספרו המדעי.

שי מירקין
מבכ"ל מכון מירקין—ויז לקידום ויצירה

„השירה ממשיכה"

תשובתי למאמר עיון של א. קושניר „תמימות דעים שאינה רצויה" („דבר" 9.4.73) המוקדש לועדת הכספים של הכנסת ולי אישית כיושב ראש הועדה, ניתנת במידה רבה, ע"י ציטוט ממאמר שפרסם „במחנה" 12.1.73 ע"י אחד הכתבים החשובים של „דבר", דניאל בלוך, המכיר היטב את עבודתה של הכנסת וכן את עבודת הועדות, כולל כמובן את ועדת הכספים ואת היושב ראש שלה. אין דניאל בלוך מתנזר מביקורת, לפעמים אף מרגיזה — אך זה נעשה תוך שמירה על פרופורציות הנדרשות מכתב עתון כבר „דבר".

הוא כותב: „ביכולתה של ועדת הכספים קיימת, לרוב, גישה לגופו של ענין והדיון אינו נחלק לפי קוי מידה קואליציוניים אופוזיציוניים. החבר הוותיק ביותר בוועדה — היחידי היושב בה ברציפות מן הכנסת הראשונה — הוא ד"ר יוחנן בדר מגח"ל רצל אף כל חילוקי הדעות, יכול הוא, לבטח, להעיד על שיתוף פעולה פורה בין כל חברי הוועדה בכל שנות קיומה... יש השואלים, אם קיים טעם בדיון המפורט על כל סעיפי התקציב, כאשר ממילא אין כשנים מהצעת התקציב המוגשת על ידי הממשלה. אולם השפעת הדיונים בתקציב הינה ארוכת־טווח. הליך הדרחות בוועדה הוא גורם שיש להתחשב בו בתיכנון התקציב הבא. בכמה דיונים תקציביים, לחצה ועדת הכספים להגברת הפעולה ליעול ולקימוצים. ואמנם בעקבות לחץ זה קיצצה הממשלה מיליוני לירות בתקציב השוטף. עצם העובדה, שעל שר האוצר, ראשי אגף התקציבים, השרים השונים וראשי משרדיהם, להופיע בפני הוועדה, להסביר את התקציב, להתגונן בפני טענות האופוזיציה וביקורת חברי הקואליציה — משמשת כשלעצמה גורם מדרבן, ממתן ומרסן. ההכרה, שיש לעמוד בפני ביקורת — רציגית ונוקבת — מקננת בלבם של אדריכלי התקציב בשלת הכנתו.

„מכל סמכויותיה ותפקידיה של ועדת הכספים נראה, כי ועדה זו ממלאת את הפונקציה הפרלמנטרית המרכזית של הפעלת הפיקוח על הממשלה, ולא רק במישור הכלכלי, כי דרך הפריזמה של התקציב משתקפת כל פעילותה של הממשלה במישורים השונים. לא פעם נשמעת הטענה על ועדת הכספים, שאין היא אלא „חותמת גומי" של הממשלה. נכון, שלא פעם מקבלת הוועדה את עמדת הממשלה, ורוב הברה תומך בה ומתייצב לימינה. אפשר לראות זאת כ„חותמת גומי", אך למעשה זהו חלק בלתי נפרד מאופי המשטר הפוליטי בישראל. הממשלה היא חלק של הכנסת. היא יונקת את סמכותה מן הכנסת והיא חייבת להשען על רוב ברור ומוצק בכנסת. שאם לא כן אין היא יכולה להתקיים. סם־החיים לפעולת הממשלה הוא התקציב, על כל הקשור בו המסתעף ממנו. (ועדת כספים שאין בה רוב לתומכי הממשלה יכולה לשתק את פעילותה בקלות מרובה. אמר לי פעם חבר כנסת ותיק ממפא"י: „קל יותר להיות באופוזיציה. קשה להיות בקואליציה. זהו עול גדול להיות חייב להגן על הממשלה"). אולם יחד עם מדיניות הממשלה, נוצר לא פעם עימות בוועדה בין נציגי הממשלה ובין חברי הקואליציה. ההעמדה המתקבלת בסופו של דבר, יש בה ממין הפשרה. שר האוצר, פנחס ספיר, נוהג להשתתף דרך קבע אחת לשבועיים, בישיבות הוועדה ולהשיב על השגות חבריה. לא פעם, השאלות הקשות ביותר באות דווקא מחברי סיעתו..."

בהזדמנויות רבות כבר טענתי, כי אין מדיניות של שר האוצר וכי אין מדיניות של שר החוץ ואין מדיניות של שר הבטחון — יש מדיניות של הממשלה שאותה מבצעים השרים.

מדיניות כלכלית של הממשלה נבחנת ונקבעת בפורומים מפלגתיים רחבים ומצומצמים. הנני אחד מבין החברים שיש להם חלק בקביעת המדיניות הכלכלית הנני נושא באחריות לה. תמימות הדעים שלי עם שר האוצר היא הדדית והיא נובעת מתמימות דעים הרבה יותר רחבה — והיא: מדיניות של המפלגה והבריה בממשלה ובסיעת המערך. תמימות דעים זו היא הדדית באשר השפעה היא הדדית, והדרך ארץ והכבוד הם הדדיים, תוך שמירה על מחשבה עצמית ועצמאית.

אין ברצוני להתהלך כרוכל בעתון ולספר מהי מידת ההשפעה של ועדת הכספים על המדיניות הכלכלית, על תכניות שר האוצר, תוכניות שהוא פורש אותן לפני הועדה במלוא גילוי הלב ומה מידת ההשפעה של הוועדה, של חבריה עליה לפני ומהחלטה שמתקבלת לאחריה, וכן השפעת הדעות והרעיונות של חברי הועדה והיושב ראש שלה שנרשמים היטב אצל מעצבי המדיניות ובאים לידי ביטוי בעשייה...

ספרתי לא מעט על כך בראיון של א. קושניר עמי. הדברים רשומים אצל היועץ הכלכלי לועדה, שהיה נוכח בעת הראיון, אך משום מה הכתב לא סיפר על כך לקוראי העתון...

א. קושניר כלל לא מרגיש את המגוחך שבכתבה בה הוא קובע, כי רצוי שיושב ראש ועדת הכספים יהיה אדם שדעותיו לא תהיינה חופפות את אלה של שר האוצר הבא. איני בטוח אם קושניר יודע מהו סח — הלא פירוש הדבר לא אם פלוני או אלמוני יהיה יושב ראש ועדת הכספים הבאה, אלא שיושב ראש ועדת הכספים צריך להיות איש האופוזיציה. להשגות מסוג זה של א. קושניר אפשר להתייחס בחצי פסוק מהאימרה הידועה... „השיירה ממשיכה ללכת"...

ישראל קרגמן

היום לפני 25 שנה

במערכה הגדולה על הנתיב לירושלים זכתה ה„הגנה" בנצחון נוסף: שיירת אספקה, שמנתה 170 מכוניות־משא, הגיעה לירושלים בלי להיתקל בדרכה בהתנגדות כלשהי ובלי שנורתה עליה אף יריה אחת. השיירה הזרה בקרב ללא הפרה. פעולה זו באה בסיכום המערכה שנמשכה עשרה ימים, שבה הבטיחו כוחות ה„הגנה" שלב אחרי שלב את קרית־הבר־בורה על ידי כיבוש מתחם מוצא משתי קצות הדרך. השלבים העיקריים היו כיבוש הקאסטל מסוזה ותפיסת כשלטים בשער־הגיא ממערב. בברכה לפקוד המערכה הלוחמי נאמר: „מיבצע זה, המגולל שבכל מיבצעי בארבעת החדשים האחרונים, אמור, שאם נרצה נוכל לאביב".

* * *

36 יהודים נהרגו ו־45 נפצעו בהתקפת זהונה על כנופיה ערבית גדולה על שיירת בית־החולים „הדסה", שהיתה בדרכה להר הצופים. בין ההרוגים — מנהל בית החולים ד"ר ח. יאסקי, רופאים, אחיות ועובדי בית החולים. השיירה, שהיתה מורכבת מאמבולנסים של מ.ד.א., מכוניות של „הדסה", משוריין של „המקשר" ומשוריין ליווי של ה„הגנה", הותקפה ב־9.30 בבוקר במעלה הכביש אחרי גשר שייח־ג'ראח. אנשי הכנופיה, שארבו לשיירה משני עברי הכביש, בהרוסות ובבתים המוכיות, המטילו בקבוקים תבעירים ופתחו בממטרי אש. שבע שעות נמשך הקרב בין הכנופיה לבין אנשי־ההגנה, שיצאו למקום מהר הצופים ומן העיר. בשעה 4 אחה"צ הגיעו למקום כוחות הצבא הבריטי ועזרו בהעברת גוויות ההרוגים והפצועים.

* * *

מאורעות אחרים במשך היומה:

- ● כוכל נפוץ עדכי להכנים מצצת־חבית להרכז המסחרי בחיפה;
- ● ה„הגנה" המשיכה בפעולות טיהור באזור משמר העמק;
- ● התפוצצה מכונית בצריפות בשדה התעופה ליד עזה;
- ● 50 ערבים, בהם אנשי הלגיה, נהרגו בגוש־עציון;
- ● נמשכו היריות בגבול שבין תל־אביב ויפו.

* * *

מפתמהרת השהורה: סלמר 36 חללי השיירה ל„הדסה" בהר־הצופים, נפלו שני אנשי ה„הגנה" ליד משמר העמק ובגליל העליון, שני יהודים נהרגו ברחובות יוחנן, אחד בתל־אביב ואחד בפרדס־חנה, ומת אחד ממפצעי דיר־יאסין.

* * *

החל במחר, ישדר „קול ההגנה" שלוש פעמים ביום.

* * *

סוכנות „רויטר" מודיעה מקאהיר, כי היהודים והערבים המתכוננים למלחמת אזור. לדברים, ראשי המצרים הודגמו בירושלים ותל אביב מסר ראשונה למצוים הערבים „צבא השחרור" הערבי ייענו ביהודית אזור התארגנות לי דמשק. בכתבה נאמר, כי ל„הגנה" יש 5 אסכדרונים של מטוסים קלים מסוג „אוסטר" לשוב צד אין עדיין תותח אנטי־אוויריים.

* * *

מסוה ייבגנו לתוקפם מס מי הר להכנסת ההכנסות, כשעור 2% על הובלת משאו.

* * *

הפועלים הערבים הועזבו בבתי הזיקוק בחיפה לא ב לעבודתם, ונודע על כוונ להפסיק את ... קת הדלק לצרכי הארץ.

* * *

במשק ובאספקה: האגד הודיע בדרכים בטיפוח הביד על אספקת התעצרות הן לאית לערים. במשקים מו החומר בידיים עוכדות ב הוצאה אנשים לשמירה. בש הקרקעות חלה התקוררות, עיקר באזור תל אביב, הו יה ונתניה.

* * *

זונהי הפועל של התפוצ חרו במו"ש עם ההנהלה על התעשיה להפלאה מכס תוספת היוקר.

* * *

ההורים שבניהם לומדים בבית הספר החקלאי במקווה ישראל המבקשים להודיע לסופר מכתב או כלגרפות על הל כתב לשלוח את בניהם לחג הפסח הביתה.

(„דבר", 13—14.4.1948)

משרד המסחר והתעשיה
לוח מחירים מכסימליים לצרכן למצרכי מכולת

המוצר	האריזה או המשקל	המחיר לצרכן
לחם		
לחם כהה אחיד	1 ק"ג	38 אג'
לחם כהה אחיד	750 גרם	32 אג'
לחם לבן	750 גרם	35 אג'
לחם לבן	250 גרם	22 אג'
חלה עגולה או קלועה	500 גרם	40 אג'
לחמניה	60 גרם	9 אג'
לחם שיפון או לחם כמון	500 גרם	37 אג'
חלב ומוצריו (המחירים בחנות)		
חלב שתיה מפוסטר	שקית של 200 מ"ל	17 אג'
חלב שתיה מפוסטר	בקבוק של 500 מ"ל	32 אג'
חלב שתיה מפוסטר	שקית של 500 מ"ל	33 אג'
חלב שתיה מפוסטר	שקית של 1 ליטר	63 אג'
זבדה (לבניה) (כגון: „אשלי" „עיריתי")	גביע של 170 מ"ל	22 אג'
לבן 3% שומן (כגון: „גילי", „עוזי", „יעלי")	גביע של 170 מ"ל	20 אג'
לבן כחוש (כגון: „רזי")	גביע של 170 מ"ל	19 אג'
שמנת חמוצה	גביע של 170 מ"ל	38 אג'
שמנת מפוסטרת לקצפת	שקית של 230 מ"ל	1.20 ל"י
יוגורט	גביע של 170 מ"ל	32 אג'
יוגורט בטעם פירות (כגון: „פריגוטי", „פריחלבי" או „מעדן חלבי")	גביע של 170 מ"ל	35 אג'
חמאה	חבילה של 100 גרם	80 אג'
חמאה מלוחה	חבילה של 200 גרם	1.50 ל"י
גבינה לבנה כחושה רגילה	חבילה של 250 גרם	40 אג'
גבינה לבנה לחתוך כחושה (כגון: „כנען")	חבילה של 250 גרם	50 אג'
גבינה לבנה לחתוך כחושה (כגון: „כנען")	חבילה של 500 גרם	94 אג'
גבינה כחושה למריחה	גביע של 250 גרם	44 אג'
גבינה שמנה רגילה	חבילה של 250 גרם	45 אג'
גבינה שמנה למריחה	גביע של 250 גרם	50 אג'
גבינת שולחן שמנה	גביע של 250 גרם	57 אג'
גבינה לבנה שמנה לחתוך	חבילה של 250 גרם	62 אג'
גבינה לבנה שמנה לחתוך	חבילה של 500 גרם	1.19 ל"י
גבינה קוטג' (9%)	גביע של 225 גרם	65—63 אג'
גבינה קשה חצי שמנה „גלבוע"	1 ק"ג	6.50 ל"י
גבינה קשה חצי שמנה „גלבוע" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 150 גרם	1.40 ל"י
גבינה קשה שמנה „עמק"	1 ק"ג	7.— ל"י
גבינה קשה שמנה „טיראן", „פאר" או „אדמר"	1 ק"ג	7.50 ל"י
גבינה קשה שמנה „גוש חלב" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 200 גרם	1.80 ל"י
גבינה קשה שמנה „טיראן" או „אדמר" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 150 גרם	1.60 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „טל העמק"	1 ק"ג	9.40 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „דנה" נהריה	1 ק"ג	9.50 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „מירון"	1 ק"ג	8.50 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „ערד" או „הדר"	1 ק"ג	8.90 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „טל העמק" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 200 גרם	2.20 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „ערד" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 150 גרם	1.75 ל"י
גבינה קשה שמנה „מירון" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 150 גרם	1.80 ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „הדר" (ארוז בפרוסות)	חבילה של 200 גרם	2.— ל"י
גבינה קשה כלילת שומן „ערד" או „נהריה" (חתיכה ארוזה)	חבילה של 200 גרם	2.— ל"י
חלב מעוקר	בקבוק של 600 מ"ל	48 אג'
חלב מעוקר דל שומן (1%)	בקבוק של 600 מ"ל	44 אג'
חלב מעוקר •	בקבוק של 910 מ"ל	65—64 אג'
משקה חלב עם קקאו	שקית בת 200 מ"ל	21 אג'
ביצים		
סוג 1		18 אג'
סוג 2		17 אג'
סוג 3		16 אג'
סוג 4		14 אג'
סוג 5		12 אג'
סוג 6		11 אג'
סוג 7		10 אג'
שמן, מרגרינה ומוצריהם		
מרגרינה עם או בלי מלח	חבילה של 200 גרם	32 אג'
מרגרינה עם או בלי מלח	גביע של 250 גרם	55 אג'
מרגרינה דלת קלוריות	גביע של 250 גרם	50 אג'
מרגרינה לאפיה	חבילה של 200 גרם	34 אג'
מרגרינה עם חלב	חביל.. של 200 גרם	42 אג'
מרגרינה עם חלב	גביע של 250 גרם	62 אג'
שמן סויה מזוקק	בקבוק של זכוכית 580 גרם	71—70 אג'

המוצר	האריזה או המשקל	המחיר לצרכן
דגים, כבד		
קרפיון חי	1 ק"ג	3.50 ל"י
כבד קפוא מארה"ב מסוג מובחר	1 ק"ג	9.75 ל"י
כבד קפוא מארה"ב מסוג רגיל		
או כבד קפוא מדרום אמריקה	1 ק"ג	9.— ל"י
גפרורים		
גפרורים	חבילה של 12 חפיסות	55 אג'
גפרורים	חפיסה	5 אג'
חומוס, טחינה		
חומוס מוכן •	פחית של 100 גרם	67—65 אג'
חומוס מוכן •	פחית של 310 גרם	1.58—1.54
חומוס מוכן •	פחית של 420 גרם	1.98—1.96
חומוס נמס	פחית של 100 גרם	92 אג'
טחינה מוכנה •	פחית של 100 גרם	65 אג'
טחינה נמסה	פחית של 100 גרם	96 אג'
קמח, סוכר, אורז		
קמח סולת או קמח לבן מיוחד •	1 ק"ג	72—68 אג'
קמח רגיל מנוקה •	1 ק"ג	66—62 אג'
סוכר במשקל	1 ק"ג	1.08 ל"י
סוכר בשקית •	1 ק"ג	1.15—1.11
אורז ארוז בשקיות חצי ארוך או ארוך	1 ק"ג	1.89—1.75
אורז במשקל חצי ארוך או ארוך	1 ק"ג	1.78—1.71
אורז עגול	1 ק"ג	1.26 ל"י
מוצרי קמח ובצק		
מקרונים, ספגטים (אוסם)	חבילה של 400 גרם	90 אג'
אטריות, פתיתים (אוסם)	חבילה של 400 גרם	74 אג'
מקרונים, ספגטים „פאר החיטה" (אוסם) •	קופסא של 250 גרם	76—75 אג'
אטריות עם ביצים (אוסם) •	קופסא של 200 גרם	83—82 אג'
מרקים		
מרק עוף	3 קוביות 15 גרם כל אחת	1.04 ל"י
מרק עוף או מרק בשר •	3 שקיות	1.10—1.05
מרק פטריות עם גריסים •	קופסא של 2 שקיות	1.99—1.95
מרקים אחרים •	קופסא של 2 שקיות	1.82—1.80
מרק עוף או בשר נמס •	6 קוביות 7 גרם כל אחת	1.00—0.98
מרק ירקות •	קובה 50 גרם	46—45 אג'
משקאות (המחירים בחנות)		
בירה לבנה •	בקבוק של 48 ס"ל	46—44 אג'
מאלט •	בקבוק של 48 ס"ל	35—33 אג'
גזוז „קוקה קולה" •	בקבוק של 1 ליטר	1.20—1.17
גזוז „שוופס" •	בקבוק של 1 ליטר	1.03—1.—
גזוז מסוגים אחרים כגון: „גולדסן", „טמפו" ואחרים •	בקבוק של 1.1—1.— ליטר	94—91 אג'
משקה קל הדרים •	בקבוק של 65 ס"ל	45—42 אג'
תה וקפה		
קפה נמס (תוצרת עלית) •	קופסא 56 גרם	2.40—2.32
קפה נמס (תוצרת עלית) •	קופסא 227 גרם	9.15—8.80
קפה נמס (תוצרת אחרת) •	קופסא 56 גרם	2.31—2.23
קפה נמס (תוצרת אחרת) •	קופסא 227 גרם	8.80—8.60
תה סוג 74 בחבילת חמרן	100 גרם	1.43 ל"י
תה סוג 510 בחבילת חמרן	100 גרם	1.57 ל"י
תה בשקיקים של 1.5 גרם (ויסוצקי) עם סרט חמרן	25 שקיקים	1.06 ל"י
תה בשקיקים של 1.5 גרם (ויסוצקי) עם סרט חמרן	25 שקיקים	1.35 ל"י
שוקולד מסוג עממי		
שוקולד חלב	חבילת של 50 גרם	44 אג'
שוקולד מריר	חבילה של 50 גרם	44 אג'
שוקולד בוטנים	חבילה של 50 גרם	44 אג'
שוקולד חלב	חבילה של 100 גרם	86 אג'
שוקולד מריר	חבילה של 100 גרם	86 אג'
שוקולד חלב	חבילה של 200 גרם	1.72 ל"י
שוקולד מריר	חבילה של 200 גרם	1.72 ל"י

* מוצרים המסומנים בכוכב, המחיר הגבוה המצוין לידם הוא המחיר המכסימלי כפי שפורסם בצו.

כ"ה שנים למדינת ישראל

מרכז ההסברה — מטה חגיגות המימונה תשל"ג

ביום ג' כ"ב ניסן תשל"ג (24.4.73)
יערכו בעמק המצלבה בירושלים

חגיגות המימונה תשל"ג

בתכנית:
חביב אלבורגי * דודו אלהרר * אסתר אלפאסי * טריפונאס (בליווי תזמורת) * לילית נג'ר וז'ק כהן. להקת זוזו מוסה * להקת הרבנות הצבאית * הלהקה הגרוזינית * תזמורת צה"ל * תזמורת המשטרה. זיקוקין דינור.

מכירת הכרטיסים החלה. פרטים במטה המימונה,
טלפון 261111/393—03.